നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

സാസനവംസപ്പദീപികാ

ബുദ്ധം സുമാലീ ദ്വിപദുത്തമോ തമോ,
ഹന്ത്വാന ബോധേസിധ പങ്കജം കജം;
മഗ്ഗഗ്ഗസേലമ്ഹി സുഞ്ഞട്ഠിതോ ഠിതോ,
സോ മം ചിരം പാതു സുഖം സദാ സദാ.

സീഹളദ്ദീപതോയേവ,
ആഗതേഹി ദിസന്തരേ;
ഭിക്ഖൂഹി യാചിതോ കസ്സം,
സാസ്നവംസപ്പദീപികം.

കാമഞ്ച പോരാണേഹി യാ,
സാസ്നവംസപ്പദിപികാ;
വിത്ഥാര വാചനാമഗ്ഗാ,
വിരചിതാ വിനിച്ഛയാ.

സാ പന മ്രമ്മസാസായ,
കതത്തായേവ ഏതേസം;
ദീപന്തരനിവാസിനം,
വഹാതി സുട്ഠുനാത്ഥം.

തസ്മാ ഹി മൂലഭാസായ,
കരിസ്സാമി അഹം ഹവേ;
സംസന്ദിത്വാന ഗന്ഥേഹി,
തം സല്ലക്ഖേന്തു സാധവോതി.

തത്രായംമാതികാ -

൧. നവട്ഠാനാഗതസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ,

൨. സീഹളദീപികസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ,

൩. സുവണ്ണഭൂമിസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ,

൪. യോനകരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ,

൫. വനവാസീരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ,

൬. അപരന്തരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ,

൭. കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ,

൮. മഹിംസകരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ,

൯. മഹാരട്ഠസാസനവംസവഥാമഗ്ഗോ,

൧൦. ചിനരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോചാതി.

൧. നവട്ഠാനാഗതസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

൧. തത്ഥ ച നവട്ഠാനാഗതസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ ഏവം വേദിതബ്ബോ. അമ്ഹാകഞ്ഹി ഭഗവാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ വേനേയ്യാനം ഹിതത്ഥായ ഹത്ഥഗതം സുഖം അനാദിയിത്വാ ദീപങ്കരസ്സ ഭഗവതോ പാദമൂലേ ബ്യാകരണം നാമ മഞ്ജൂസക പുപ്ഫം പിലന്ധിത്വാ കപ്പസതസഹസ്സാധികാനി ചത്താരി അസങ്ഖ്യേ യ്യാനി അനേകാസു ജാതീസു അത്തനോ ഖേദം അനപേക്ഖിത്വാ സമതിംസപാരമിയോ പൂരേത്വാ വേസ്സന്തരത്തഭാവതോ ചവിത്വാ തുസിതപുരേ ദേവസുഖം അനുഭവി.

തദാ ദേവേഹി ഉയ്യോജിയമാനോ ഹുത്വാ കപിലവത്ഥുമ്ഹി ഹോസമതരഞ്ഞാ പഭുതി അസമ്ഭിന്നാത്തിയവംസികസ്സ സുദ്ധോ ധനസ്സനാമ മഹാരഞ്ഞോ അഗ്ഗമഹേസിയാ അസമ്ഭിന്നാത്തിയവം സികായ മായായ കുച്ഛിസ്മിം ആസാളിമാസസ്സ പുണ്ണമിയം ഗുരുവാരേ പടിസന്ധിം ഗഹേത്വാ അസമാസച്ചയേന വേസാഖമാസസ്സ പുണ്ണമിയം സുക്കവാരേ വിജായിത്വാ സോളസവസ്സികകാലേ രജ്ജസമ്പത്തിം പത്വാ ഏകൂനതിംസവസ്സാനി അതിക്കമിത്വാ മങ്ഗലഉയ്യാനം നിക്ഖമനകാലേ ദേവേഹി ദസ്സിതാനി ചത്താരി നിമിത്താനി പസ്സിത്വാ സംവേഗം ആപജ്ജിത്വാ മഹാഭിനിക്ഖമനം നിക്ഖമിത്വാ അനോമായനാമ നദിയാ തീരേ ഭമര വണ്ണസന്നിഭാനി കേസാനി ഛിന്ദിത്വാ ദേവദത്തിയകാസാവം പടിച്ഛാദേത്വാ നേ രഞ്ജരായനാമ നദിയാ തീരേ വേസാഖമാസസ്സ പുണ്ണമിയം പച്ചൂസകാലേ സുജാതായനാമ സേട്ഠിധീതായ ദിന്നം പായാസം ഏകൂനപണ്ണാസവാരേന പരിഭുഞ്ജിത്വാ പുരിമികാനം സമ്മാസമ്ബുദ്ധാനം ധമ്മതായ സുവണ്ണപാതിം നദിയം ഓതാരേത്വാ മഹാബോധിമണ്ഡം ഉപസങ്കമിത്വാ അപരാജിതപല്ലങ്കേ നിസീദിത്വാ അനമതഗ്ഗസം സാരതോ പട്ഠായ അത്താനം ഛായാ വിയ അനുയന്താനം അനേകസതകിലേസവേരീനം സീസം ചതൂഹി മഗ്ഗസത്ഥേഹി ഛിന്ദിത്വാ തിലോകഗ്ഗമഹാധമ്മരാജത്തം പത്വാ പഞ്ചതാലീസവസ്സാനം തേസു തേസു ഠാനേസു തേസം തേസം സത്താനം മഹാകരുണാസമാപത്തിജാലം പത്ഥാരേത്വാ ദേസനാഞാണം വിജമ്ഭേത്വാ ധമ്മം ദേസേത്വാ സാസനം പതിട്ഠാപേസി. പതിട്ഠാപേത്വാ ച പന അസീതിവസ്സായുകകാലേ വിജ്ജോതയിത്വാ നിബ്ബായനപ്പ ദാപജാലം വിയ അനുപാദിസേസനിബ്ബാനധാതുയാ പരിനിബ്ബായി. മച്ചു ധമ്മസ്സ ച നാമ തീസു ലോകേസു അതിമമായിതബ്ബോ ഏസ, അതിഗരുകാതബ്ബോ ഏസ, അതിഭായിതബ്ബോ ഏസാതി വിജാനനസഭാവോ നത്ഥി. ഭഗവന്തംയേവ താവ തിലോകഗ്ഗപുഗ്ഗലം ആദായ ഗച്ഛതി, കിംമങ്ഗം പന അമ്ഹേ യേവാ തേവാ, അഹോവതഅച്ഛരിയാ സങ്ഖാരധമ്മോതി. ഹോന്തി ചേത്ഥ-

മച്ചുധമ്മോ ച നാമേസ,
നില്ലജ്ജോ ച അനോത്തപ്പീ;
തിലോകഗ്ഗംവ ആദായ,
ഗച്ഛീ പഗേവ അഞ്ഞേസു.

യഥാ ഗോഘാതകോ ചോരോ,
മാരേതുംയേവ ആരഭി;
ഗോണം ലദ്ധാന ലോകമ്ഹി,

പയോജനംവ ഏത്തകം.

തഥേവ മച്ചുരാജാ ച,
ഹിന്ദഗൂനം ഗുണം ഇധ;
ന വിജാനാതി ഏസോ ഹി,
മാരേതുംയേവ ആരഭീതി.

സത്താഹപരിനിബ്ബുതേ ച ഭഗവതി ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ തിയഡ്ഢസതാധികേഹി സഹസ്സമത്തേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം പാവാതോ കുസീനാരായം ആഗച്ഛന്തോ അന്തരാമഗ്ഗേ ഭഗവാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ പരിനിബ്ബുതോതി സുത്വാ അവീതസോക ഭിക്ഖൂ രോദന്തേ ദിസ്വാ വുദ്ധപബ്ബജിതോ സുഭദ്ദാനാമ ഭിക്ഖു ഏവം വദതി- മാ ആവുസോ പരിദേവിത്ഥ, നത്ഥേത്ഥ സോചിതബ്ബോനാമകോചി, പുബ്ബേ മയം ഭവാമ സമണേന ഗേ,ഭമേന ഉപദ്ദുതാ- ഇദം കരോഥ ഇദം തുമ്ഹാകം കപ്പതി, മാ ഇദം കരിത്ഥ ന ഇദം തുമ്ഹാകം കപ്പതീതി, സേയ്യഥാപി ഇണസാധികേന ദാസോതി, ഇദാനി പന മയം യം യം ഇച്ഛാമ, തം തം സക്കാ കാതും, യം യം പന ന ഇച്ഛാമ,തം തം സക്കാ അകാതുന്തി. തം സുത്വാ ഈദിസം പന വേരീപുഗ്ഗലം പടിച്ച സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ ഭഗവതോ സാസനം ഖിപ്പം അന്തരധാരേയ്യ, ഇദാനി സുവണ്ണക്ഖന്ധസദിസോ സരീരോ സംവിജ്ജമാനോ യേവ ദുക്ഖേന നിപ്ഫാദിതേ സാസനേ മഹാഭയം ഉപ്പജ്ജി ച, ഈദിസോ പുഗ്ഗലോ അഞ്ഞം ഈദിസം പുഗ്ഗലം സഹായം ലഭിത്വാ വുദ്ധിമാപജ്ജന്തോ ഹാപേതും സക്കുണേയ്യ മഞ്ഞേതി ചിത്തക്ഖേദം പത്വാ ധമ്മസംവേഗം ലഭിത്വാ ഇമം ഭിക്ഖും ഇധേവ സേതവത്ഥം നിവാസാപേത്വാ സരീരേ ഭസ്മേന വികിരിത്വാ ബഹിദ്ധാ കരിസ്സാമീതി ചിന്തേസി.

തദാ ആയസ്മതോ മഹാകസ്സപത്ഥേരസ്സ ഏതദഹോസി,- ഇദാനി സമണസ്സ ഗോതമസ്സ സരീരം സംവിജ്ജമാനംയേവ പരിസാ വിവാദം കരോന്തീതി മനുസ്സാ ഉപവദിസ്സന്തിതി. തതോ പച്ഛാ ഇമം വിതക്കം വൂപസമേത്വാ ഖമിത്വാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ ഭഗവാ പരിനിബ്ബായമാനോപി തേന പന ദേസിതോ ധമ്മോ സംവിജ്ജതി, തേന ദേസിതസ്സ ധമ്മസ്സ ഥിരം പതിട്ഠാപനത്ഥായ സങ്ഗായിയമാനം ഈദിസേഹി പുഗ്ഗലേഹി സാസനം ന അന്തരധായിസ്സതി, ചിരം ഠസ്സതി യേവാതി മനസികരിത്വാ ഭഗവതോ ദിന്നപംസു കൂലചീവരാദിവസേന ധമ്മാനുഗ്ഗഹം അനുസ്സരിത്വാ ഭഗവതോ പരിനിബ്ബാനതോ തതിയേ മാസേ ആസാളിമാസസ്സ പുണ്ണമിതോ പഞ്ചമേ ദിവസേ രാജഗഹേ സത്തപണ്ണിഗുഹായം ആജാതസത്തുംനാമ രാജാനം നിസ്സായ പഞ്ചഹി അരഹന്ത സതേഹി സദ്ധിം സത്തമാസേഹി പഠമം സങ്ഗായനം അകാസി.

തദാ അട്ഠചത്താലീസാധികസതകലിയുഗം അനവസേസതോ അപനേത്വാ കലിയുഗേന സാസനം സമം കത്വാ ഠപേസി. യദാ പന അജാതസത്തു രഞ്ഞോ രജ്ജം പത്വാ അട്ഠവസ്സാനി അഹേസും, തദാ മരമ്മരട്ഠേ തങ്കോസങ്ഗത്വപുരേ ജമ്ബുദീപധജസ്സനാമ രഞ്ഞോ രജ്ജം പത്വാ അതിരേകപഞ്ചവസ്സാനി അഹേസുന്തി.

ഇമിസ്സഞ്ച പഠമസങ്ഗീതിയം ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്മാ ഉപാലി ആയസ്മാ ആനന്ദോ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ ചാതി ഏവമാദയോ പഞ്ചസതപ്പമാണാ മഹാഥേരാ പഠമം സങ്ഗായിത്വാ സാസനം അനുഗ്ഗഹേസും.

ഏവം സുഭദ്ദസ്സ ദുട്ഠപബ്ബജിതസ്സ ദുട്ഠവചനം സാസനസ്സ അനുഗ്ഗഹേ കാരണംനാമ അഹോസി. സുഭദ്ദോ ച നാമ ദുട്ഠപബ്ബജിതോ ആതുമാനഗരവാസീ അഹോസി കപ്പകകുലികോ. സോ യദാ ഭഗവാ ആതുമാനഗരം ഗച്ഛതി, തദാ അത്തേനോ പുത്തേ ദ്വേ സാമണേരേ കപ്പകകമ്മം കാരാപേത്വാ ലദ്ധേഹി തണ്ഡുലതേലാദീഹി വത്ഥൂഹി യാഗും പചിത്വാ സസങ്ഘസ്സ ബുദ്ധസ്സ അദാസി. ഭഗവാ പന താനി അപ്പടിഗ്ഗഹേത്വാ കാരണം പുച്ഛിത്വാ വിഗരഹിത്വാ അകപ്പിയസമാദാനദുക്കടാപത്തിം കപ്പകപുബ്ബസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ ഖുരധാരണദുക്കടാപത്തിഞ്ച പഞ്ഞാപേസി. തം കാരണം പടിച്ച വേരം ബന്ധിത്വാ സാസനം വിദ്ധംസിതുകാമതായ തത്തകഅയോഗുളം ഗിലിത്വാ ഉഗ്ഗിരന്തോ വിയ ഈദിസദുട്ഠവചനം വദീതി.

അജാതസത്തുരാജാ ച തുമ്ഹാകം ധമ്മചക്കം ഹോതു, മമ ആണാചക്കം പവത്തിസ്സാമി, വിസ്സട്ഠാ ഹുത്വാ സങ്ഗായന്തൂതി അനുഗ്ഗഹേസി. തേനേസ പഠമം സാസനാനുഗ്ഗഹോ രാജാതി വേദിതബ്ബോ, മഹാകസ്സപാദീനഞ്ച അരഹന്താനം പഞ്ചസതാനം സിസ്സാപരമ്പരാ അനേകാ ഹോന്തി, ഗണനപഥം വീതിവത്താ. യമേത്ഥ ഇതോ പരം വത്തബ്ബം, തം അട്ഠകഥായം വുത്തനയേന വേദിതബ്ബം. തേ പന മഹാഥേരാ സങ്ഗായിത്വാ പരിനിബ്ബായിംസൂതി. ഹോന്തി ചേത്ഥ-

ഇദ്ധിമന്തോ ച യേ ഥേരാ,
പഠമസ്സങ്ഗീതിം കത്വാ;
സാസനം പഗ്ഗഹിത്വാന,
മച്ചൂവസംവ സമ്പത്താ.

കിഞ്ചാപി ഇദ്ധിയോ സന്തി,
തഥാപി താ ജഹിത്വാന;
നിബ്ബായിംസു വസം മച്ചു,
പത്വാ തേ ഛിന്നപക്ഖാവ.

കാ കഥാവ ച അമ്ഹാകം,
അമ്ഹാകം ഗഹണേ പന;
മച്ചുനോ നത്ഥി സാരോ ച,
ഏവം ധാരേയ്യ പണ്ഡിതോതി.

അയം പഠമസങ്ഗീതികഥാ സങ്ഖേപോ.

തതോ പരം വസ്സസതം തേസം സിസ്സപരമ്പരാ സാസനം ധാരേത്വാ ആഗമംസു. അഥാനുക്കമേന ഗച്ഛന്തേസു രത്തിദിവേസു വസ്സസതപരിനിബ്ബുതേ ഭഗവതി വേസാലികാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖൂ വേസാലിയം കപ്പതി സിങ്ഗിലോണകപ്പാ, കപ്പതി ദ്വങ്ഗുലകപ്പോ, കപ്പതി ഗാമന്തരകപ്പോ, കപ്പതി ആവാസകപ്പോ, കപ്പതി അനുമതികപ്പോ, കപ്പതി ആചിണ്ണകപ്പോ, കപ്പതി ആമഥിതകപ്പോ, കപ്പതി ജളോഗിം പാതും, കപ്പതി അദസകം നിസീദനം, കപ്പതി ജാതരൂപരജതന്തി ഇമാനി ദസവത്ഥൂനി ദീപേസും.

തേസം സുസുനാഗപുത്തോ കാളാസോകോനാമ രാജാ പക്ഖോ അഹോസി. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ യസോ കാകണ്ഡകപുത്തോ വജ്ജീസു

ചാരികം ചരമാനോ വേസാലികാ കിര വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖൂ വേസാലിയം ദസവത്ഥൂനി ദിപേന്തീതി സുത്വാ ന ഖോ പനേതം പ്പതിരൂപം, യ്വാഹം ദസബലസ്സ സാസനവിപത്തിം സുത്വാ അപ്പോസ്സുക്കോ ഭവേയ്യം, സന്ധാഹം അധമ്മവാദിനോ നിഗ്ഗഹേത്വാ ധമ്മം ദീപേസ്സാമീതി ചിന്തയന്തോ യേന വേസാലീ, തദവസരി. തദാ ആയസ്മാ മഹായസോ രേവതസബ്ബകാമിആദീഹി സത്തസതേഹി അരഹന്തേഹി സദ്ധിം സങ്ഗായിസ്സാമീതി വേസാലിയം വാലുകാരാമം ആഗച്ഛി. വജ്ജിപുത്തകാച ഭിക്ഖൂ ഉപാരമ്ഭചിത്താ കാളാസോകംനാമ രാജാനം ഉപസങ്കമിത്വാ മയം ഖോ മഹാരാജ ഇമസ്മിം മഹാവനാരാമേ ഗന്ധകുടിം രക്ഖിത്വാ വസ്സാമ, ഇദാനി മഹാരാജ അധമ്മേവാദിനോ അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ വിലുമ്പിതുകാമാ വിദ്ധംസിതുകാമാ ആഗതാതി ആരോചേസും. കാളാസോകോ ച മഹാരാജാ ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം അപ്പവിസനത്ഥായ നിവാരേഥാതി അമച്ചേ പേസേസി. അമച്ചാച നിവാരേതും ഗച്ഛന്താ ദേവതാനം ആനുഭാവേന ഭിക്ഖൂ ന പസ്സന്തി. തദഹേവ ച രത്തിഭാഗേ കാളാസോകമഹാരാജാ ലോഹകുമ്ഭീനിരയേ പതനാകാരേന സുപിനം പസ്സി. തസ്സ രഞ്ഞോ ഭഗിനി നന്ദാനാമ ഥേരീ ആകാസേന ആഗച്ഛന്തി ധമ്മവാദിനോ മഹാഥേരേ നിഗ്ഗണ്ഹിത്വാ അധമ്മവാദീനം ഭിക്ഖൂനം പഗ്ഗഹണേ ദോസബഹുലതം പകാസേത്വാ സാസനസ്സ പഗ്ഗഹണത്ഥായ ഓവാദം അകാസി.

കാളാസോകരാജാ ച സംവേഗപ്പത്തോ ഹുത്വാ ആയസ്മന്താനം മഹായസത്ഥേരാദീനം ഖമാപേത്വാ അജാതസത്തുരാജാ വിയ സങ്ഗായനേ പഗ്ഗഹം അകാസി.

മഹായസത്ഥേരാദയോ ച കാളാസോകം രാജാനം നിസ്സായ വാലുകാരാമേ വജ്ജിപുത്തകാനം ഭിക്ഖൂനം പകാസിതാനി അധമ്മവത്ഥൂനി ഭിന്ദിത്വാ അട്ഠതി മാസേഹി ദുതിയസങ്ഗായനം അകംസു.

തദാ ച മജ്ഝിമദേസേ പാതലിപുത്തനഗരേ സുസുനാഗരഞ്ഞോ പുത്തഭൂതസ്സ കാളാസോകരഞ്ഞോ അതിസേകം പത്വാ ദസവസ്സാനി അഹേസും. പരമ്മരട്ഠേ പന സിരിഖേത്തനഗരേ ദ്വത്തഗോങ്കസ്സനാമ രഞ്ഞോ അഭിസിത്തകാലതോ പുരേ ഏകവസ്സം അഹോസി. ജിനസാസനം പന വസ്സസതം അഹോസി.

ഇമിസ്സഞ്ച ദുതിയസങ്ഗീതിയം മഹായസ രേവത സബ്ബകാമിപ്പമുഖാ സത്തസതപ്പമാണാ മഹാഥേരാ ദുതിയം സങ്ഖായിത്വാ ദുതിയം സാസനം പഗ്ഗഹേസും.

ആയസ്മാ മഹായസത്ഥേരോചനാമ പഞ്ചഹി ഏത്തദഗ്ഗളാനേ ഹി ഭഗവതാ ഥോമിതസ്സ ആനന്ദത്ഥേരസ്സ സദ്ധിവിഹാരികോ അഹോസി. വജ്ജിപുത്തകാനം ഭിക്ഖൂനം അധമ്മവത്ഥുദീപനം ദുതിയസങ്ഗീതിയം കാരണമേവ. കാളാസോകരാജാച പഗേവ അധമ്മവാദീഭിക്ഖൂനം സഹായോപി സമാനോ പുന ധമ്മവാദിഭിക്ഖൂനം സഹായോ ഹുത്വാ അനുഗ്ഗഹം അകാസി. തസ്മാ ദുതിയസാസനപഗ്ഗഹോ രാജാതി വേദിതബ്ബോ.

ദുതിയസങ്ഗീതിയം പന മഹായസത്ഥേര രേവത സബ്ബകാമിപ്പമുഖാനം സത്തസതാനം മഹാഥേരാനം സിസ്സപരമ്പരാ അനേകാ ഹോന്തി, ഗണനപഥം വീതിവത്താ. യമേത്ഥ ഇതോ പരം വത്തബ്ബ, തം അട്ഠകഥായം വുത്തനയേന

വേദിതബ്ബം. തേ പന മഹാഥേരാ ദുതിയം സങ്ഗായിത്വാ പരിനിബ്ബായിംസൂതി. ഹോന്തി ചേത്ഥ-

ബുദ്ധിമന്തോ ച യേ ഥേരാ,
ദുതിയസ്സങ്ഗിതിം കത്വാ;
സാസനം പഗ്ഗഹിത്വാന,
മച്ചൂവസംവ സമ്പത്താ.

ഇദ്ധിമന്തോപി യേ ഥേരാ,
മച്ചുനോ താവ വസം ഗമും;
കഥംയേവ മയം മുത്താ,
തതോ ആരക മുച്ചനാതി;

അയം ദുതിയസങ്ഗീതികഥാസങ്ഖേപോ.

തതോ പരം അട്ഠതിംസാധികാനി ദ്വേവസ്സസതാനി സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ ഭഗവതോ സാസനം നിരാകുലം അഹോസി നിരബ്ബുദം. അട്ഠതിംസാധികേ പന ദ്വിവസ്സസതേ സമ്പത്തേ പാടലിപുത്ത നഗരേ സിരിധമ്മാസോകസ്സനാമ രഞ്ഞോ കാലേ നിഗ്രോധസാമണേരം പടിച്ച ബുദ്ധസാസനേ പസീദിത്വാ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ ലാഭസക്കാരം ബാഹുല്ലം അഹോസി. തദാ സട്ഠിസഹസ്സമത്താ തിത്ഥിയാ ലാഭസക്കാരം അപേക്ഖിത്വാ അപബ്ബജിതാപി പബ്ബജിതാവിയ ഹുത്വാ ഉപാസഥപവാരണാദികമ്മേസു പവിസന്തി, സേയ്യഥാപിനാമ ഹംസാനം മജ്ഝേ ബകാ, യഥാ ച ഗുന്നം മജ്ഝേ ഗവജാ, യഥാ ച സിന്ധവാനം മജ്ഝേ ഗദ്രഭാതി.

തദാ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ ഇദാനി അപരിസുദ്ധാ പരിസാതി മനസി കരിത്വാ ഉപോസഥം ന അകാസി. സാസനേ അബ്ബുദം ഹുത്വാ സത്തവസ്സാനി ഉപോസഥപവാരണാനി ഛിജ്ജന്തി. സിരിധമ്മാസോ കോ ച രാജാ തം സുത്വാ തം അധികരണം വൂപസമേഹി ഉപോസഥം കാരാപേഹീതി ഏകം അമച്ചം പേസേസി. അമച്ചോ ച ഭിക്ഖൂ ഉപോസഥം അകത്തുകാമേ കിം കരിസ്സാമീതി രാജാനം പടിപുച്ഛിതും അവിസഹതായ സയം മൂള്ഹോ ഹുത്വാ അഞ്ഞേന മൂള്ഹേന മന്ഥേത്വാ സചേ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ ഉപോസഥം ന കരേയ്യ, ഭിക്ഖുസങ്ഘം ഘാതേതുകാമോ മഹാരാജാതി സയം മൂള്ഹോ ഹുത്വാ മൂള്ഹസ്സ സന്തികാ മൂള്ഹവചനം സുത്വാ വിഹാരം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥം അകത്തുകാമം ഭിക്ഖുസങ്ഘം ഘാതേസി.

രാജാ ച തം സുത്വാ അയം ബാലോ മയാ അനാണത്തോവ ഹുത്വാ ഈദിസം ലുദ്ദകമ്മം അകാസി, അഹം പാപകമ്മതോ മുച്ചിസ്സാമിവാ മാവാതി ദ്വേള്ഹകജാതോ ഹുത്വാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്ത തിസ്സത്ഥേരം ഗങ്ഗായ പതിസോതതോ ആനേത്വാ തം കാരണം ഥേരം പുച്ഛി. ഥേരോ ച ദീപകതിത്തിരജാതകേന അചേതനതായ പാപകമ്മതോ മോചേസ്സസിതി വിസ്സജ്ജേസി, സത്താഹമ്പി തിത്ഥിയാനം വാദം സിരിധമ്മാസോകരഞ്ഞോ സിക്ഖാപേസി, വാദേന വാദം തുലയിത്വാ സട്ഠിസഹസ്സമത്തേ തിത്ഥിയേ സാസനബാഹിരം അകാസി. തദാ പന ഉപോസഥം അകാസി. ഭഗവതാ വുത്തനിയാമേനേവ കഥാവത്ഥുഞ്ച ഭിക്ഖുസങ്ഘമജ്ഝേ ബ്യാകാസി . അസോകാരാമേ ച സഹസ്സമത്താ മഹാഥേരാ നവഹി മാസേഹി സങ്ഗായിംസും.

തദാ മജ്ഝിമദേസേ പാടലിപുത്തനഗരേ സിരിധമ്മാസോകരഞ്ഞോ രജ്ജം പത്വാ അട്ഠാരസവസ്സാനി അഹേസും. മരമ്മരട്ഠേ പന സിരിഖേത്തനഗരേ രമ്ബോങ്കസ്സനാമ രഞ്ഞോ രജ്ജം പത്വാ ദ്വാദസ വസ്സാനി അഹേസുന്തി.

ഇമിസ്സഞ്ച തതിയസങ്ഗീതിയം മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോനാമ ദുതിയസങ്ഗായകേഹി മഹാഥേരേഹി ബ്രഹ്മലോ കം ഗന്ത്വാ സാസനസ്സ പഗ്ഗഹണത്ഥം തിസ്സനാമ മഹാബ്രഹ്മാനം ആയാചിത നിയാമേന തതോ ചവിത്വാ ഇധ മോഗ്ഗലിയാനാമ ബ്രാഹ്മണിയാ കുച്ഛിമ്ഹി നിബ്ബത്തസത്തോ.

ലാഭസക്കാരം അപേക്ഖിത്വാ സട്ഠിസഹസ്സമത്താനം തിത്ഥിയാനം സമണാലയം കത്വാ ഉപോസഥപവാരണാദീസു കമ്മേസു പവേസനം പരിസായ അസുദ്ധത്താ സത്തവസ്സാനി ഉപോസഥസ്സ അകരണഞ്ച സാസനസ്സ പഗ്ഗഹണേ കാരണമേവ. മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സ മജ്ഝന്തിക മഹാരേവപ്പമുഖാ മഹാഥേരാ തതിയം സങ്ഗായിത്വാ തതിയം സാസനം പഗ്ഗഹേസും.

സിരിധമ്മാസോകരാജാ ച തിത്ഥിയാനം വാദം സല്ലക്ഖേത്വാ തിത്ഥിയേ ബഹിസാസനകരണാദീഹി സാസനസ്സ പഗ്ഗഹോ രാജാതി വേദിതബ്ബോ. മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സ മജ്ഝിന്തിക മഹാരേവപ്പമുഖാനം സഹസ്സമത്താനം മഹാഥേരാനം സിസ്സപരമ്പരാ അനേകാ ഹോന്തി, ഗണനപഥം വീതിവത്താ. യമേത്ഥ ഇതോ പരം വത്തബ്ബം, തം അട്ഠകഥായം വുത്തനയേന വേദിതബ്ബം. തേ പന മഹാഥേരാ തതിയം സങ്ഗായിത്വാ പരിനിബ്ബായിംസൂതി. ഹോന്തി ചേത്ഥ-

മഹിദ്ധികാപി യേ ഥേരാ,
സങ്ഗായിത്വാന സാസനേ;
മച്ചൂവസംവ ഗച്ഛിംസു,
അബ്ഭഗബ്ഭംവ ഭാകരോ.

യഥാ ഏതേച ഗച്ഛന്തി,
തഥാ മയമ്പി ഗച്ഛാമ;
കോനാമ മച്ചുനാ മുച്ചേ,
മച്ചൂപരായനാ സത്താ.

തസ്മാ ഹി പണ്ഡിതോ പോസോ,
നിബ്ബാനം പന അച്ചുതം;
തസ്സേവ സച്ഛികത്ഥായ,
പുഞ്ഞം കരേയ്യ സബ്ബദാതി.

അയം തതിയസങ്ഗീതികഥാസങ്ഖേപോ.

തതോ പരം കത്ഥ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ ഭഗവതോ സാസനം സുട്ഠു പതിട്ഠഹിസ്സതീതി വിമംസിത്വാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോ പച്ചന്തദേസേ ജിനസാസനസ്സ സുപ്പതിട്ഠിയമാനഭാവം പസ്സിത്വാ നവട്ഠാനാനി ജിനസാസനസ്സ പതിട്ഠാപനത്ഥായ വിസും വിസും മഹാഥേരേ പേസേസി. സേയ്യഥിദം. മഹാമഹിന്ദത്ഥേരം സീഹളദീപം പേസേസി-ത്വം ഏതം ദീപം ഗന്ത്വാ തത്ഥ സാസനം പതിട്ഠപേഹീതി, സോണത്ഥേരം ഉത്തരത്ഥേരഞ്ചസുവണ്ണഭൂമിം,

മഹാരക്ഖിതത്ഥേരം യോനകലോകം, രക്ഖിതത്ഥേരം വനവാസീരട്ഠം, യോനകധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരം അപരന്തരട്ഠം, മജ്ഝന്തി കത്ഥേരം കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠം, മഹാദേവത്ഥേരം മഹിംസകമണ്ഡലം, മഹാധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരം മഹാരട്ഠം, മജ്ഝിമത്ഥേരം ചീനരട്ഠന്തി. തത്ഥ ച ഉപസമ്പദപഹോനകേന സങ്ഘേന സദ്ധിം പേസേസി. തേ ച മഹാഥേരാ വിസും വിസും ഗന്ത്വാ സാസനം തത്ഥ തത്ഥ പതിട്ഠാപേസും. പതിട്ഠാപേത്വാ ച തേസു തേസു ഠാനേസു ഭിക്ഖൂനം കാസാവപജ്ജോതേന വിജ്ജോതമാനാ അബ്ഭഹിമധൂരജോരാഹുസങ്ഖാതേഹി വിമത്തോ വിയ നിസാനാഥോ ജിനസാസനം അനന്തരായം ഹുത്വാ പതിട്ഠാസി.

തേസു പന നവസു ഠാനേസു സുവണ്ണഭൂമിനാമ അധുനാ സുധമ്മനഗരമേവ. കസ്മാ പനേതം വിഞ്ഞായതീതി ചേ. മഗ്ഗാനുമാനതോ ഠാനാനുമാനതോ വാ. കഥം മഗ്ഗാനുമാനതോ. ഇതോ കിര സുവണ്ണഭൂമി സത്തമത്താനി യോജനസതാനി ഹോന്തി, ഏകേന വാതേ ന ഗച്ഛന്തീ നാവാ സത്തഹി അഹോരത്തേഹി ഗച്ഛതി, അഥേകസ്മിം സമയേ ഏവം ഗച്ഛന്തി നാവാ സത്താഹമ്പി നദിയാ വട്ടമച്ഛ പിട്ഠേ നേവ ഗതാതി അട്ഠകഥായം വുത്തേന സീഹളദീപതോ സുവണ്ണഭൂമിം ഗതമഗ്ഗപ്പമാണേന സുഖമ്മപുരതോ സീഹളദീപം ഗതമഗ്ഗപ്പമാണം സമേതി. സുധമ്മേ പുരതോ കിര ഹി ഹിംസളദീപം സത്തമത്താനി യോജനസതാനി ഹോന്തി, ഉജും വായുആഗമനകാലേ ഗച്ഛന്തി വായുനാവാ സത്തഹി അഹോരത്തേഹി സമ്പാപുണാതി. ഏവംമഗ്ഗാനുമാനതോ വിഞ്ഞായതി.

കഥം ഠാനാനുമാനതോ. സുവണ്ണഭൂമി കിര മഹാസമുദ്ദസമീപേ തിട്ഠതി, നാനാവേരജ്ജകാനമ്പി വാണിജാനം ഉപസങ്കമനട്ഠാനഭൂതം മഹാതിത്ഥം ഹോതി. തേനേവ മഹാജനകകുമാരാദയോ ചമ്പാനഗരാദിതോ സംവോഹാരത്ഥായ നാവായ സുവണ്ണഭൂമിം ആഗമംസൂതി. സുധമ്മപുരമ്പി അധുനാ മഹാസമുദ്ദസമീപേയേവ തിട്ഠതി. ഏവം ഠാനാനുമാസതോ വിഞ്ഞായതീതി.

അപരേ പന സുവണ്ണഭൂമിനാമ ഹരിഭുഞ്ജരട്ഠംയേവ, തത്ഥ സു വണ്ണസ്സ ബാഹുല്ലത്താതി വദന്തി. അഞ്ഞേ പന സിയാമരട്ഠംയേവാതി വദന്തി. തം സബ്ബം വിമംസിതബ്ബം.

അപരന്തം നാമ വിസും ഏകരട്ഠമേവാതി അപരേ വദന്തി. അഞ്ഞേ പന അപരന്തംനാമ സുനാപരന്തരട്ഠമേവാതി വദന്തി. തം യുത്തമേവ. കസ്മാ അപരന്തം നാമ സുനാപരന്തരട്ഠമേവാതി വിഞ്ഞായതീതി ചേ. അട്ഠകഥാസു ദ്വീഹി നാമേഹി വുത്തത്താ. ഉപരിപണ്ണാസഅട്ഠകഥായഞ്ഹി സളായതനസംയുത്തട്ഠകഥായഞ്ച അട്ഠകഥാചരിയേഹി സുനാപരന്തരട്ഠേ കോണ്ഡധാനത്ഥേരേന സലാകാദാനാധികാരേ ലദ്ധേതദഗ്ഗട്ഠാനതം ദസ്സന്തേഹി അപരന്തരട്ഠം സുന സദ്ദേന യോജേത്വാ വുത്തം. ധമ്മപദട്ഠകഥായം പന അങ്ഗുത്തരട്ഠകഥായഞ്ച തമേവ രട്ഠം വിനാ സുനസദ്ദേന വുത്തം. സുനസദ്ദോ ചേത്ഥ പുത്തപരിയായോ. മന്ധാതുരഞ്ഞോ ജേട്ഠപുത്തോ ചതുദ്ദീപവാസി നോ പക്കോസിത്വാ തേസം വിസും വിസും നിവാസട്ഠാനം നിയ്യാദേസി. തത്ഥ ഉത്തരദീപവാസീനം ഠാനം കുരുരട്ഠംനാമ, പുബ്ബദീപവാസീനം പന വേദേഹരട്ഠംനാമ, പച്ഛിമദീപവാസീനം അപരന്തം നാമ. ഭത്തപച്ഛിമദീപേ ജാതത്താ തേ സുനസദ്ദേന വുത്താ. തത്ര ജാതാപി ഹി തേസം പുത്താതിവാ സുനാതിവാ വുത്താ, യഥാ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖൂതി. വത്തിച്ഛാവസേന വാ

വാചാസിലിട്ഠവസേന ച ഇദമേവ സുനസദ്ദേന വിസേസേത്വാ വോഹരന്തീതി ദട്ഠബ്ബം.

യോനകരട്ഠംനാമ യവനമനുസ്സാനം നിവാസട്ഠാനമേവ, യംജങ്ഗമങ്ഘളതി വുച്ചതി.

വനവാസീരട്ഠംനാമ സിരിഖേത്തനഗരട്ഠാനമോ. കേചി പന വനവാസീരട്ഠംനാമ ഏകം രട്ഠമേവ, ന സിരിഖേത്തനഗരട്ഠാനന്തി വദന്തി. തം ന സുന്ദരം. സിരിഖേത്തനഗരട്ഠാനമേവ ഹി വനവാസീരട്ഠം നാമ. കസ്മാ പനേതം വിഞ്ഞായതീതിചേ. ഇമസ്സ അമ്ഹാകം രഞ്ഞോ ഭാതികരഞ്ഞോ കാലേ സിരിഖേത്തനഗരേ ഗുമ്ഭേഹി പടിച്ഛാദിതേ ഏകസ്മിം പഥവിപുഞ്ജേ അന്തോ നിമ്മുജ്ജിത്വാ ഠിതം പോരാണികം ഏകം ലോഹമയബുദ്ധപടിപിമ്ബം പടിലഭി, തസ്സ ച പല്ലങ്കേ ഇദം വനവാസീരട്ഠവാസീനം പൂജനത്ഥായാതിആദിനാ പോരാണലേഖനം ദിസ്സതി, തസ്മാ യേവേതം വിഞ്ഞായതീതി.

കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠംനാമ കസ്മീരരട്ഠം ഗന്ധാരരട്ഠഞ്ച. താനി പന രട്ഠാനി ഏകാബദ്ധാനി ഹുത്വാ തിട്ഠന്തി. തേനേവ മജ്ഝന്തി കത്ഥേരം ഏകം ദ്വീസു രട്ഠേസു പേസേസി. ജനപദത്താ പന നപുംസകേകത്തം ഭവതി. തദാ പന ഏകസ്സ രഞ്ഞോ ആണായ പതിട്ഠാനവിസയത്താ ഏകത്തവചനേന അട്ഠകഥായം വുത്തന്തിപി വദന്തി.

മഹിംസകമണ്ഡലംനാമ അന്ധകരട്ഠം, യം യക്ഖപുരരട്ഠന്തി വുച്ചതി.

മഹാരട്ഠംനാമ മഹാനഗരരട്ഠം. ആധുനാ ഹി മഹാരട്ഠമേവ ന ഗരസദ്ദേന യോജേത്വാ മഹാനഗരരട്ഠന്തി വോഹരന്തീതി. സിയാമരട്ഠന്തിപി വദന്തി ആചരിയാ.

ചിനരട്ഠംനാമ ഹിമവന്തേന ഏകാബദ്ധം ഹുത്വാ ഠിതം ചീനരട്ഠം യേ വാതി.

ഇദം സാസനസ്സ നവസു ഠാനേസു വിസും വിസും പതിട്ഠാനം.

ഇദാനി ആദിതോ പട്ഠായ ഥേരപരമ്പരകഥാ വത്തബ്ബാ. സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ ഹി ഭഗവതോ സദ്ധിവിഹാരികോ ഉപാലിത്ഥേ രോ,തസ്സ സിസ്സോ ദാസകത്ഥേരോ, തസ്സ സിസ്സോ സോണകത്ഥേരോ, തസ്സ സിസ്സോ സിഗ്ഗവത്ഥേരോ ചന്ദവജ്ജിത്ഥേ രോ ച, തേസം സിസ്സോ മോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോതി ഇമേ പഞ്ചമഹാഥേരാ സാസനവംസേ ആദിഭൂതാ ആചരിയപരമ്പരാനാമ. തേസഞ്ഹി സിസ്സപരമ്പരഭൂതാ ഥേരപരമ്പരാ യാവജ്ജതനാ ന ഉപച്ഛിന്ദന്തി. ആചരിയപരമ്പരായ ച ലജ്ജിഭിക്ഖൂ യേവ പവേസേത്വാ കഥേതബ്ബാ നോ അലജ്ജിഭിക്ഖൂ. അലജ്ജീഭിക്ഖൂ നാമ ഹി ബഹുസ്സുതാപി സമാനാ ലാഭഗരുലോകഗരുആദിഹി ധമ്മതന്തി നാസേത്വാ സാസനവരേ മഹാഭയം ഉപ്പാദേന്തീതി. സാസനരക്ഖനകമ്മംനാമ ഹി ലജ്ജീനംയേവ വിസയോ നോ അലജ്ജീനം. തേനാഹു പോരാണാ ഥേരാ, അനാഗതേ സാസനം കോ നാമ രക്ഖിസ്സതീതി അനുപേക്ഖിത്വാ അനാഗതേ സാസനം ലജ്ജിനോ രക്ഖിസ്സന്തി, ലജ്ജിനോ രക്ഖിസ്സന്തി, ലജ്ജിനോ രക്ഖിസ്സന്തീതി തിക്ഖത്തും വാചം

നിച്ഛാരേസും. ഏവം മജ്ഝിമദേസേപി അലജ്ജീപുഗ്ഗലാ ബഹു സന്തീതി വേദിതബ്ബാ.

പരിനിബ്ബാനതോ ഹി ഭഗവതോ വസ്സസതാനം ഉപരി പുബ്ബേ വുത്തനയേനേവ വജ്ജിപുത്തകാ ഭിക്ഖൂ അധമ്മേവത്ഥൂനി ദീപേത്വാ പഠമസങ്ഗീതികാലേ ബഹികതേഹി പാപഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം മന്തേത്വാ സഹായം ഗവേസേത്വാ മഹാസങ്ഗീതിവോഹാരേന മഹാഥേരാ വിയ സങ്ഗീതിം അകംസു. കത്വാ ച വിസും ഗണാ അഹേസും. അഹോവത ഇദം ഹാസിതബ്ബകമ്മം, സേയ്യഥാപി നാമ ജരസിങ്ഗാലോ ചതുപദസാമഞ്ഞേന മാനം ജപ്പേത്വാ അത്താനം സീഹം വിയ മഞ്ഞിത്വാ സീഹോ വിയ സീഹനാദം നദീതി. തേ പാവചനം യഥാ ഭൂതം അജാനിത്വാ സദ്ദച്ഛായാമത്തേന യഥാഭൂതം അത്ഥം നാമ സിംസു. കിഞ്ചി പാവചനമ്പി അപനേസും. തഞ്ച സകഗണേയേവ ഹോതി, ന ധമ്മവാദീഗണേ. ധമ്മവിനയം വികോപേത്വാ യഥിച്ഛിത വസേനേവ ചരിംസു. അയം പന മഹാസങ്ഗീതിനാമ ഏകോ അധമ്മവാദീഗണോ.

തതോ പച്ഛാ കാലം അതിക്കന്തേ തതോയേവ അഞ്ഞമഞ്ഞം വാദതോ ഭിജ്ജിത്വാ ഗോകുലികോനാമ ഏകോ ഗണോ ഏകബ്യോഹാരോനാമ ഏകോതി ദ്വേ ഗണാ ഭിജ്ജിംസു. തതോ പച്ഛാ ഗോകുലികഗണഗണതോയേവ അഞ്ഞമഞ്ഞം ഭിജ്ജിത്വാ ബഹുസ്സുതികോനാമ ഏകോ ഗണോ പഞ്ഞത്തിവാദോനാമ ഏകോതി ദ്വേ ഗണാ ഭിജ്ജിംസു. പുനപി തേഹിയേവ ഗണേഹി ചേതിയവാദോനാമ ഏകോ ഗണോ ഭിജ്ജി.

തതോ പച്ഛാ ചിരകാലം അതിക്കന്തേ ധമ്മവാദീഗണേഹി വിസഭാഗഗണം പവിസിത്വാ മഹിംസാസകോനാമ ഏകോഗണോ വജ്ജിപുത്തകോനാമ ഏകോതി ദ്വേ ഗണാ ഭിജ്ജിംസു. തതോ പച്ഛാപി വജ്ജിപുത്തകഗണതോയേവ അഞ്ഞമഞ്ഞം ഭിജ്ജിത്വാ ധമ്മുത്തരികോനാമ ഏകോ ഗണോ, ഭദ്ദയാനികോനാമ ഏകോ, ഛന്നാഗാരികോനാമ ഏകോ, സമുതികോനാമ ഏകോതി ചത്താരോ ഗണാ ഭിജ്ജിംസു.

പുനപി മഹിംസാസകഗണതോ അഞ്ഞമഞ്ഞം ഭിജ്ജിത്വാ സബ്ബത്ഥിവാദോനാമ ഏകോ ഗണോ, ധമ്മഗുത്തികോനാമ ഏകോ, കസ്സപിയോനാമ ഏകോ, സങ്കന്തികോനാമ ഏകോ, സുത്തവാദോ നാമ ഏകോതി പഞ്ച ഗണാ ഭിജ്ജിംസു.

ഏവം മജ്ഝിമദേസേ ദുതിയസങ്ഗീതിം സങ്ഗായന്താനം മഹാഥേരാനം ധമ്മവാദീഥേരവാദഗണതോ വിസും വിസും ഭിജ്ജമാനാ അധമ്മവാദീഗണാ സത്തരസ അഹേസും. തേ ച അധമ്മവാദീഗണാ സാസനേ ഥേരപരമ്പരായ അനന്തോ ഗധാ. തേ ഹി സാസനേ ഉപകാരാ ന ഹോന്തി, ഥേരപരമ്പരായ ച പവേസേത്വാ ഗണ്ഹിതും ന സക്കാ, യഥാ ഹംസഗണേ ബകോ, യഥാ ച ഗോ ഗണേ ഗവജോ, യഥാ ച സുവണ്ണഗണേ ഹാരകുടോതി.

മഹാകസ്സപത്ഥേരാദിതോ പന ആഗതാ ഥേരപരമ്പരാ ഉപാലി ദാസകോ ചേവാതിആദിനാ പരിവാരഖന്ധകേ സമന്തപാസാദികട്ഠകഥായഞ്ച ആഗതനയേനേവ വേദിതബ്ബാ.

ഉപാലിത്ഥേരാദീനം പരിസുദ്ധാചാരാദീനി അനുമാനേത്വാ യാവ മോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരാ, താവ തേസം ഥേരാനം പരിസുദ്ധാ ചാരാദീനീതി സക്കാ ഞാതും, സേയ്യഥാപി നദിയാ ഉപരിസോതേ മേഘവസ്സാനി അനുമാനേത്വാ അധോസോതേ നദിയാ ഉദകസ്സ ബാഹുല്ലഭാവോ വിഞ്ഞാതും സക്കാതി അയം കാരണാനുമാനനയോ നാമ.

യാവ പന മോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരാ, താവ ഥേരാനം പരിസുദ്ധാചാരാദീനി അനുമാനേത്വാ ഉപാലിത്ഥേരസ്സ പരിസുദ്ധാചാരാദീനീതി സക്കാ ഞാതും, സേയ്യഥാപി നാമ ഉപരിധൂമം പസ്സിത്വാ അനുമാനേത്വാ അഗ്ഗി അത്ഥീതി സക്കാ ഞാതുന്തി അയം ഫലാനുമാനന യോ നാമ.

അദിഭൂതസ്സ പന ഉപാലിത്ഥേരസ്സ അവസാനഭൂതസ്സ ച മോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരസ്സ പരിസുദ്ധാചാരാദീനി അനുമാനേത്വാ മജ്ഝേ ദാസകസോണസിഗ്ഗവാദീനം ഥേരാനം പരിസുദ്ധാചാരാദീനിതി സക്കാ ഞാതും, സേയ്യഥാപി നാമ സിലാപട്ടസ്സ ഓരഭാഗേ പാരഭാഗേ ച മിഗപദവളഞ്ജനം ദിസ്വാ അനുമാനേത്വാ മജ്ഝേ അപാകടം പദവളഞ്ചനം അത്ഥീതി സക്കാ ഞാതുന്തി അയം മിഗപദവളഞ്ജന നയോ നാമ.

ഏവം തീഹി നയേഹി അയം ഥേരവാദഗണോ ധമ്മവാദീലജ്ജിപേസലോതി വേദിതബ്ബോ. ഏവമുപരിപി നയോ നേതബ്ബോ. ഥേരപരമ്പരാ ച യാവ പോത്ഥകാരുള്ഹാ പരിവാരഖന്ധകേ സമന്ത പാസാദികായഞ്ച തതോ മഹിന്ദോ ഇട്ടിയോതിആദിനാ വുത്ത നയേന വേദിതബ്ബോതി.

ഇതി സാസനവംസേ നവട്ഠാനാഗതസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

നാമ പഠമോ പരിച്ഛേദോ.

൨. സീഹളദീപികസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

൨. ഇദാനി സീഹളദീപസാസനകഥാമഗ്ഗം വത്തും ഓകാസോ അനുപ്പത്തോ, തസ്മാ തം വക്ഖാമി.

സീഹളദീപഞ്ഹി സാസനസ്സ പതിട്ഠാനഭൂതത്താ ചേതിയഗബ്ഭസദിസം ഹോതി. സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ കിര സീഹളദീപം ധരമാനകാലേപി തിക്ഖത്തും അഗമാസി. പഠമം യക്ഖാനം ദമനത്ഥം ഏകകോവ ഗന്ത്വാ യക്ഖേ ദമേത്വാ മയി പരിനിബ്ബുതേ സീഹളദീപേ സാസനം പതിട്ഠഹിസ്സതീതി തമ്ബപണ്ണിദീപേ ആരക്ഖം കരോന്തോ തിക്ഖത്തും ദീപം ആവിഞ്ഛി. ദുതിയം മാതുലഭാഗിനേയ്യാനം നാഗരാജൂനം ദമനത്ഥായ ഏകകോവ ഗന്ത്വാ തേ ദമേത്വാ അഗമാസി. തതിയം പഞ്ചഭിക്ഖുസതപരിവാരോ ഗന്ത്വാ മഹാചേതിയട്ഠാനേ ച ഥൂപാരാമചേതിയട്ഠാനേ ച മഹാബോധിപതിട്ഠിതട്ഠാനേ ച മഹിയങ്ഗണചേതിയട്ഠാനേ ച മുദിങ്ഗണചേതിയട്ഠാനേ ച ദീഘവാപി ചേതിയട്ഠാനേ ച കല്യാണിയചേതിയട്ഠാനേ ച നിരോധസമാപത്തിം സമാപജ്ജിത്വാ നിസീദി.

തദാ ച പന സാസനം ഓഗാഹേത്വാന താവ തിട്ഠതി. പച്ഛാ പന യഥാവുത്തഥേരപരമ്പരായ സമഭിനിവിട്ഠേന മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സഥേരേന പേസിതോ മഹിന്ദഥേരോ ജിനചക്കേ പഞ്ചതിംസാധികേ ദ്വിസതേ സമ്പത്തേ ദുതിയകത്തികമാസേ ഇട്ടിയേന ഉത്തിയേന സമ്ബുലേന ഭദ്ദസാലേന ചാതി ഏതേഹി ഥേരേഹി സദ്ധിം സീഹളദീപം അഗമാസി. സോണുത്തരഥേരാദയോ ജിനചക്കേ പഞ്ചതിംസാധികേ ദ്വിസതേ സമ്പത്തേ ദുതിയകത്തികമാസേയേവ സാസനസ്സ പതിട്ഠാപനത്ഥായ അത്തനോ അത്തനോ സമ്പത്തഭാരഭൂതം തം തം ഠാനം അഗമംസു.

മഹാമഹിന്ദഥേരോ പന സത്തമാസാനി ആഗമേത്വാ ജിനചക്കേ ഛത്തിംസാധികേ ദ്വിസതേ സമ്പത്തേ ജേട്ഠമാസസ്സ പുണ്ണമിയം സീഹളദീപം സാസനസ്സ പതിട്ഠാപനത്ഥായ അഗമാസി. തേനേവ തേസു നവസു ഠാനേസു സീഹളദീപം ഛത്തിംസാധികേ ദ്വിസ തേ അഗമാസി. അഞ്ഞാനി പന അട്ഠ ഠാനാനി പഞ്ചതിംസാധികദ്വിസതേയേവ അഗമാസീതി വിസുംവ വത്ഥപേതബ്ബോ.

കസ്മാ പന മഹാമഹിന്ദഥേരോ സത്തമാസാനി ആഗമേത്വാ സബ്ബപച്ഛാ സീഹളദീപം ഗച്ഛതീതി. സീഹളദീപേ മുടഭിവോ നാമ രാജാ ജരാദുബ്ബലോ അഹോതി, സാസനം പഗ്ഗഹേതും അസമത്ഥോ, തസ്സ പന പുത്തോ ദേവാനം പിയ തിസ്സോ നാമ രാജകുമാരോ ദഹരോ സാസനം പഗ്ഗഹേതും സമത്ഥോ ഭവിസ്സതി, സോ ച ദേവാനം വിയതിസ്സോ രജ്ജം താവ ലഭതു വേദിസ്സകഗിരിനഗരേ മാതുയാ സദ്ധിം ഞാതകേ താവ പസ്സാമീതി അപേക്ഖിത്വാ സത്തമാസാനി ആഗമേത്വാ ഛത്തിംസാധികദ്വിസതേയേവ ജിനചക്കേ മഹാമഹിന്ദഥേരോ സീഹളദീപം ഗച്ഛതീതി വേദിതബ്ബം.

മഹാമഹിന്ദഥേരോ ച ഇട്ടിയാദീഹി ഥേരേഹി ചതൂഹി ഭാഗിനേയ്യേന സുമനസാമണേരേന ഭണ്ഡുകേന നാമ ഉപാസകേ ന ചാതി ഏതേഹി സദ്ധിം ഛത്തിംസാധികേ ദ്വിസതേ ജിനചക്കേ ജേട്ഠമാസപുണ്ണമിയം സുവണ്ണഹംസാ വിയ ജേട്ഠമാസേ നഭം ഉഗ്ഗന്ത്വാ ആകാസമഗ്ഗേന അനുരാധപുരസ്സ പുരത്ഥിമദിസാഭാഗേ മിസ്സ കപബ്ബതകൂടേ പതിട്ഠാസി.

ജേട്ഠമാസസ്സ ച പുണ്ണമിയം ലങ്കാദീപേ ജേട്ഠമൂലനക്ഖത്തസഭാ ഹുത്വാ മനുസ്സാ ഛണം അകംസു. തേനേവാഹ സാരത്ഥദീപനിയം നാമ വിനയഢീകായം, ജേട്ഠമാസസ്സ പുണ്ണമിയം ജേട്ഠനക്ഖത്തം മൂലനക്ഖത്തം വാ ഹോതീതി. തത്ഥ ച പുണ്ണമിനക്ഖത്തം രാജമത്തന്തേ പുണ്ണമിനക്ഖത്തവിചാരണനയേന വുത്തന്തി ദട്ഠബ്ബം.

ദേവാനം പിയ തിസ്സോ ച രാജാ നക്ഖത്തം നാമ ഘോസാപേത്വാ ഛണം കാരേഥാതി അമച്ചേ ആണാപേത്വാ ചത്താലീ സപുരിസസഹസ്സപരിവാരോ നഗരമ്ഹാ നിക്ഖമിത്വാ യേന മിസ്സ കപബ്ബതോ, തേന പായാസി മിഗവം കീളിതുകാമോ. അഥ തസ്മിം പബ്ബതേ അധിവത്ഥാ ഏകാ ദേവതാ മിഗരൂപേന രാജാനം ഫലോഭേത്വാ പക്കോസിത്വാ ഥേരസ്സ അഭിമുഖം അകാസി.

ഥേരോ രാജാനം ആഗച്ഛന്തം ദിസ്വാ മമംയേവ രാജാ പസ്സതു മാ ഇതരേതി അധിട്ഠഹിത്വാ തിസ്സ തിസ്സ ഇതോ ഏഹീതി ആഹ. രാജാ തം സുത്വാ ചിന്തേസി, ഇമസ്മിം ദീപേ ജാതോ സകലോപി മനുസ്സോ മം തിസ്സോതി നാമം ഗഹേത്വാ ആലപിതും സമത്ഥോ നാമ നത്ഥി, അയം പന ഭിന്നഭിന്നപടധരോ ഭണ്ഡുകാസാവ വസനോ മം നാമേന ആലപതി, കോ നുഖോ അയം ഭവിസ്സതി, മനുസ്സോ വാ അമനുസ്സോ വാതി. ഥേരോ ആഹ,-

സമണാ മയം മഹാരാജ, ധമ്മരാജസ്സ സാവകാ;
തവേവ അനുകമ്പായ, ജമ്ബുദീപാ ഇധാഗതാതി.

തദാ ച ദേവാനം പിയതിസ്സോ രാജാ അസോകരഞ്ഞോ പേസിതേന അഭിസേകേന ഏകമാസാഭിസിത്തോ അഹോസി. വിസാഖപുണ്ണമായം ഹിസ്സ അഭിസേകമകംസു. സോ ച അസോകരഞ്ഞാ പേസിതേ ധമ്മപണ്ണാകാരേ രതനത്തയഗുണപ്പടിസംയുത്തം സാസനപ്പവത്തിം അചിരസുതം അനുസ്സരമാനോ തം ഥേരസ്സ സമണാ മയം മഹാരാജ, ധമ്മരാജസ്സ സാവകാതി വചനം സുത്വാ അയ്യാ നുഖോ ആഗതാതി താവദേവ ആവുധം നിക്ഖിപിത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി സമ്മോദനീയം കഥം കഥയമാനോ. യഥാഹ,-

ആവുധം നിക്ഖിപിത്വാന, ഏകമന്തം ഉപാവിസി;
നിസജ്ജ രാജാ സമ്മോദി, ബഹും അത്ഥൂപസഞ്ഹിതന്തി.

സമ്മോദനീയം കഥഞ്ച കുരുമാനേയേവ തസ്മിം താനിപി ചത്താലീസപുരിസസഹസ്സാനി ആഗന്ത്വാ സമ്പരിവാരേസും. തദാഥേരോ ഇതരേപി ഛ ജനേ ദസ്സേസി. രാജാ ദിസ്വാ ഇമേ കദാ ആഗതാതി ആഹ. മയാ സദ്ധിംയേവ മഹാരാജാതി. ഇദാനി പന ജമ്ബുദീപേ അഞ്ഞേപി ഏവരൂപാ സമണാ സന്തീതി. സന്തി മഹാരാജ ഏതരഹിജമ്ബുദീപോ കാലാവപജ്ജോതോ ഇസിവാതപടിവാതോ, തസ്മിം-

തേവിജ്ജാ ഇദ്ധിപത്താ ച, ചേതോപരിയകോവിദാ;
ഖീണാസവാ അരഹന്തോ, ബഹൂ ബുദ്ധസ്സ സാവകാതി.

ഭന്തേ കേന ആഗതത്ഥാതി. നേവ മഹാരാജ ഉദകേന, ന ഥലേനാതി. രാജാ ആകാസേന ആഗതാതി അഞ്ഞാസി. ഥേരോ അത്ഥി നുഖോ രഞ്ഞോ പസ്സാവേയ്യത്തികന്തി വീമംസനത്ഥായ ആസന്നം അമ്ബരുക്ഖം ആരബ്ഭ പഞ്ഹം പുച്ഛി, -

കിന്നാമോ മഹാരാജ അയം രുക്ഖോതി. അമ്ബരുക്ഖോ നാമ ഭന്തേതി. ഇമം പന മഹാരാജ അമ്ബം മുഞ്ചിത്വാ അഞ്ഞോ അമ്ബോ അത്ഥി വാ നത്ഥി വാതി. അത്ഥി ഭന്തേ അഞ്ഞേപി ബഹൂ അമ്ബരുക്ഖാതി. ഇമഞ്ച അമ്ബം തേ ച അമ്ബേ മുഞ്ചിത്വാ അത്ഥി നുഖോ മഹാരാജ അഞ്ഞേ രുക്ഖാതി. അത്ഥി ഭന്തേ, തേ പന ന അമ്ബരുക്ഖാതി. അഞ്ഞേ ച അമ്ബേ അനമ്ബേ ച മുഞ്ചിത്വാ അത്ഥി പന അഞ്ഞോ രുക്ഖോതി. അയമേവ ഭന്തേ അമ്ബ രുക്ഖോതി. സാധു മഹാരാജ പണ്ഡിതോസീതി.

അത്ഥി പന മഹാരാജ തേ ഞാതകാതി. അത്ഥി ഭന്തേ ബഹൂജനാതി. തേ മുഞ്ചിത്വാ കേചി അഞ്ഞാതകാപി അത്ഥി മഹാരാജാതി. അഞ്ഞാതകാ ഭന്തേ ഞാതകേഹി ബഹുതരാതി. തവഞാതകേ ച അഞ്ഞാതകേ ച മുഞ്ചിത്വാ അത്ഥഞ്ഞോ കോചി മഹാരാജാതി. അഹമേവ ഭന്തേതി. സാധു മഹാരാജ അത്താ നാമ അത്തനോ നേവ ഞാതകോ ന അഞ്ഞാതകോതി.

അഥ ഥേരോ പണ്ഡിതോ രാജാ സക്ഖിസ്സതി ധമ്മം അഞ്ഞാതുന്തി ചൂളഹത്ഥിപദോപമസുത്തം കഥേസി. കഥാപരിയോസാനേ രാജാ തീസു സരണേസു പതിട്ഠഹി സദ്ധിം ചത്താലീസായ പാണസഹസ്സേഹീതി. തതോ പരം യം യം വത്തബ്ബം, തം തം സമന്തപാസാദികാദീസു വുത്തനയേന വേദിതബ്ബം.

ഇച്ചേവം സീഹളദീപേ സാസനാനുഗ്ഗഹണ മഹിന്ദത്ഥേരതോ ആഗതാ സിസ്സപരമ്പരാ ബഹൂ ഹോന്തി, ഗണനപഥം വീതി വത്താ. കഥം. മഹാമഹിന്ദത്ഥേരസ്സ സിസ്സോ അരിട്ഠോ നാമ ഥേരോ, തസ്സ സിസ്സോ തിസ്സദത്തോ, തസ്സ സിസ്സോ കാളസുമനോ, തസ്സ സിസ്സോ ദീഘോ, തസ്സ സിസ്സോ ദീഘ സുമനോ, തസ്സ സിസ്സോ കാളസുമനോ, തസ്സ സിസ്സോ നാഗോ, തസ്സ സിസ്സോ ബുദ്ധരക്ഖിതോ, തസ്സ സിസ്സോ തിസ്സോ, തസ്സ സിസ്സോ രേവോ, തസ്സ സിസ്സോ സുമനോ, തസ്സ സിസ്സോ ചൂളനാഗോ, തസ്സ സിസ്സോ ധമ്മപാലി എതാ, തസ്സ സിസ്സോ ഖേമോ, തസ്സ സിസ്സോ ഉപലിസ്സോ, തസ്സ സിസ്സോ ഫുസ്സദേവോ, തസ്സ സിസ്സോ സുമനോ, തസ്സ സിസ്സോ മഹാപദുമോ, തസ്സ സിസ്സോ മഹാസീവോ, തസ്സ സിസ്സോ ഉപാലി, തസ്സ സിസ്സോ മഹാനാഗോ, തസ്സ സിസ്സോ അഭയോ, തസ്സ സിസ്സോ തിസ്സോ, തസ്സ സിസ്സോ സുമനോ, തസ്സ സിസ്സോ ചൂളാഭയോ, തസ്സ സിസ്സോ തിസ്സോ, തസ്സ സിസ്സോ ചൂളദേവോ, തസ്സ സിസ്സോ സീവോതി. അയം യാവ പോത്ഥകാരുളസങ്ഖാതാ ചതുത്ഥസങ്ഗീതികാ, താവ ഥേരപരമ്പരാതി ദട്ഠബ്ബാ.

വുത്തഞ്ഹേതം അട്ഠകഥായം,- യാവജ്ജഭനാ തേസംയേവ അന്തേവാസികപരമ്പരഭൂതായ ആചരിയപരമ്പരായ ആഭതന്തിതി വേദിതബ്ബന്തി.

ഏവം തേസം സിസ്സപരമ്പരഭൂതാ ആചരിയപരമ്പരാ യാവജ്ജതനാ സാസനേ പാകടാ ഹുത്വാ ആഗച്ഛന്തീതി വേദിതബ്ബ.

സാസനേ വിനയധരേഹി നാമ തിലക്ഖണസമ്പന്നേഹി ഭവിതബ്ബം. തീണി ഹി വിനയധരസ്സ ലക്ഖണാനി ഇച്ഛി തബ്ബാനി. കതമാനി തീണി. സുത്തഞ്ചസ്സ സ്വാഗതം ഹോതി സുപ്പവത്തി സുവിനിച്ഛിതം സുത്തതോ അനുബ്യഞ്ജനതോതി ഇദമേകം ലക്ഖണം, വിനയേ ഖോ പന ഠിതോ ഹോതി അസംഹീരോതി ഇദം ദുതിയം, ആചരിയപരമ്പരാ ഖോ പനസ്സ സുഗ്ഗഹിതാ ഹോതി സുമനസികതാ സുപധാരിതാതി ഇദം തതിയം.

തത്ഥ ആചരിയപരമ്പരാ ഖോ പനസ്സ സുഗ്ഗഹിതാ ഹോതീതി ഥേരപരമ്പരാ വംസപരമ്പരാ ചസ്സ സുട്ഠുഗഹിതാ ഹോതി. സുമനസികതാതി സുട്ഠു മനസികതാ, ആവജ്ജിതമത്തേ ഞജ്ജലി തപ്പദീപോ വിയ ഹോതി.

സുപധാരിതാതി സുട്ഠു ഉപധാരിതാ, പുബ്ബാപരാനുസന്ധിതോ അത്ഥതോ കാരണതോ ച ഉപ ധാരിതാ. അത്തനോ മതിം പഹായ ആചരിയസുദ്ധിയാ വത്താ ഹോതി, മയ്ഹം ആചരിയോ അസുകാചരിയസ്സ സന്തികേ ഉഗ്ഗണ്ഹി, സോ അസുകസ്സാതി ഏവം സബ്ബം ആചരിയപരമ്പരം ഥേര വാദങ്ഗം ആഹരിത്വാ യാവ ഉപാലിത്ഥേരോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ സന്തികേ ഉഗ്ഗണ്ഹീതി പാപേത്വാ ഠപേതി. തതോപി ആഹരിത്വാ ഉപാലിത്ഥേരോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ സന്തികേ ഉഗ്ഗണ്ഹി, ദാസകത്ഥേരോ അത്തനോ ഉപജ്ഝായസ്സ ഉപാലിത്ഥേരസ്സ, സോണകത്ഥേരോ അത്തനോ ഉപജ്ഝായസ്സ ദാസകത്ഥേരസ്സ, സിഗ്ഗവത്ഥേരോ അത്തനോ ഉപജ്ഝായസ്സ സോണകത്ഥേരസ്സ, മോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോ അത്തനോ ഉപജ്ഝായസ്സ സിഗ്ഗവത്ഥേരസ്സ ചണ്ഡ വജ്ജിത്ഥേരസ്സ ചാതി ഏവം സബ്ബം ആചരിയപരമ്പരം ഥേരവാദങ്ഗം ആഹരിത്വാ അത്തനോ ആചരിയം പാപേത്വാ ഠപേതി. ഏവം ഉഗ്ഗഹിതാ ഹി ആചരിയപരമ്പരാ സുഗ്ഗഹിതാ ഹോതി.

ഏവം അസക്കോന്തേന പന ദ്വേ തയോ പരിവട്ടാ ഉഗ്ഗഹേതബ്ബാ. സബ്ബപച്ഛിമേന ഹി നയേന യഥാ ആചരിയോ ച ആചരിയാചരിയോ ച പാളിഞ്ച പരിപുഞ്ഛഞ്ച വദന്തി, തഥാ ഞാതും വത്തതീതി.

യഥാ വുത്തത്ഥേരപരമ്പരാ പന ഭഗവതോ ധരമാനകാലതോ പട്ഠായ യാവ പോത്ഥകാരുള്ഹാ മുഖപാഠേനേവ പിടകത്തയം ധാരേസും, പരിപുണ്ണം പന കത്വാ പോത്ഥകേ ലിഖിത്വാ ന ഠപേന്തി. ഏവം മഹാഥേരാ ദുക്കരകമ്മം കത്വാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിംസു. തത്രിദം വത്ഥു,-

സീഹളദീപേ കിര ചണ്ഡാലതിസ്സഭയേന സങ്ഖുബ്ഭിത്വാ ദേവോ ച അവസ്സിത്വാ ദുബ്ഭിക്ഖഭയം ഉപ്പജ്ജി. തദാ അക്കോ ദേവാനമിന്ദോ ആഗന്ത്വാ തുമ്ഹേ ഭന്തേ പിടകം ധാരേതും ന സക്ഖിസ്സഥ, നാവം പന ആരൂഹിത്വാ ജമ്ബുദീപം ഗച്ഛഥ, സചേ നാവാ അപ്പഹോനകാ ഭവേയ്യ, കട്ഠേന വാ വേളുനാ വാ തരഥ, അഭയത്ഥായ പന മയം രക്ഖിസ്സാമാതി ആഹ.

തദാ സട്ഠിമത്താ ഭിക്ഖൂ സമുദ്ദതീരം ഗന്ത്വാ പുന ഏതദഹോസി,- മയം ജമ്ബുദീപം ന ഗച്ഛിസ്സാമ, ഇധേവ വസിത്വാ തേപിടകം ധാരിസ്സാമാതി. തതോ പച്ഛാ നാവാ തിത്ഥതോ നിവത്തിത്വാ സീഹളദീപേകദേസം മലയജനപദം ഗന്ത്വാ മൂലഫലാദീഹിയേവ യാപേത്വാ സജ്ഝായം അകംസു. ഛാതകഭയേന അതിപീളിതാ ഹുത്വാ ഏവമ്പി കാതും അസക്കോന്തോ വാളുകതലേ ഉരം ഠപേത്വാ സീസേന സീസം അഭിമുഖം കത്വാ വാചം അനിച്ഛാരേത്വാ മനസായേവ അകംസു. ഏവം ദ്വാദസവസ്സാനി സദ്ധിം അട്ഠകഥായ തേപിടകം രക്ഖിത്വാ സാസനം അനുഗ്ഗഹേസും.

ദ്വാദസവസ്സേസു പന അതിക്കന്തേസു തം ഭയം വൂപസമിത്വാ പുബ്ബേ ജമ്ബുദീപം ഗച്ഛന്താ സത്തഭിക്ഖുസതാ ആഗന്ത്വാ സീഹളദീപേകദേസം രാമജനപദേ മണ്ഡലാരാമവിഹാരം ആപജ്ജിംസു. തേപി സട്ഠിമത്താ ഭിക്ഖൂ തമേവ വിഹാരം ഗന്ത്വാ അഞ്ഞമഞ്ഞം സമ്മന്തേത്വാ സജ്ഝായിംസു. തദാ അഞ്ഞമഞ്ഞം സമേന്തി, ന വിരുജ്ഝന്തി, ഗങ്ഗാദകേന വിയ യമുനോദകം സംസന്ദേന്തി. ഏവം പിടകത്തയം മുഖപാഠേനേവ ധാരേത്വാ മഹാഥേരാ ദുക്കരകമ്മം കരോന്തീതി വേദിതബ്ബാ.

യമ്പി പരിയത്തിം ഏകപദമത്തമ്പി അവിരജ്ഝിത്വാ ധാരേന്തി, തം ദുക്കരകമ്മമേവ.

സീഹളദീപേ കിര പുനബ്ബസുകസ്സ നാമ കുടുമ്ബികസ്സ പുത്തോ തിസ്സത്ഥേരോ ബുദ്ധവചനം ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ ഇമം ജമ്ബുദീപം ആഗന്ത്വാ യോനകധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരസ്സ സന്തികേ ബുദ്ധവചനം ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ ഗച്ഛന്തോ നാവം

അഭിരൂഹനതിത്ഥേ ഏകസ്മിം പദേ ഉപ്പന്നകങ്ഖോ യോജനസതമഗ്ഗം നിവത്തിത്വാ ആചരിയസ്സ സന്തികം ആഗച്ഛന്തോ അന്തരാമഗ്ഗേ ഏകസ്സ കുടുമ്ബികസ്സ പഞ്ഹം കഥേസി. സോ പസീദിത്വാ സതസഹസ്സഗ്ഘനകം കമ്ബലം അദാസി. സോപി തം ആഹരിത്വാ ആചരിയസ്സ അദാസി. ഥേരോ വാ സിയാ കോട്ടേത്വാ നിസീദനട്ഠാനേ പരിഭണ്ഡം കാരേസി. കിമത്ഥായാതി. പച്ഛിമായ ജനതായ അനുഗ്ഗഹത്ഥായ. ഏവം കിരസ്സ അഹോസി,- അമ്ഹാകം ഗതമഗ്ഗം ആവജ്ജിത്വാ അനാഗതേ സബ്രഹ്മചാരിനോ പടിപത്തിം പൂരേതബ്ബം മഞ്ഞിസ്സന്തീതി. തിസ്സത്ഥേരോപി ആചരിയസ്സ സന്തികേ കങ്ഖം ഛിന്ദിത്വാ സീഹളദീപമേവ സകട്ഠാനം ആഗമാസീതി. ഇച്ചേവം പരിയത്തിം ഏകപദമത്തമ്പി അവിരജ്ഝിത്വാ ധാരണമ്പി ദുക്കരകമ്മമേവാതി ദട്ഠബ്ബം.

യമ്പി യേഭുയ്യേന പഗുണം ന കരോന്തി, തസ്സ അനന്തരധാനത്ഥായ അസമ്മോസത്ഥായ ഉഗ്ഗഹധാരണാദിവസേന രക്ഖനമ്പി കരോന്തി, തം ദുക്കരകമ്മമേവ.

സീഹളദീപേയേവ കിര മഹാഭയേ ഏകസ്സേവ ഭിക്ഖുനോ മഹാനിദ്ദേസോ പഗുണോ അഹോസി. അഥ ചതുനികായികതിസ്സത്ഥേരസ്സ ഉപജ്ഝായോ മഹാതിപിടകത്ഥേരോ നാമ മഹാരക്ഖിതത്ഥേരംആഹ,- ആവുസോ മഹാരക്ഖിത അസുകസ്സ സന്തികേ മഹാനിദ്ദേസം ഗണ്ഹാഹീതി. പാപോകിരായം ഭന്തേ ന ഗണ്ഹാമീതി. ഗണ്ഹാവുസോ അഹം തേ സന്തികേ നിസീദിസ്സാമീതി. സാധു ഭന്തേ തുമ്ഹേസു നിസിന്നേസു ഗണ്ഹിസ്സാമീതി പട്ഠപേത്വാ രത്തിന്ദിവം നിരന്തരം പരിയാപുണന്തോ ഓസാനദിവസേ ഹേട്ഠാമഞ്ചേ ഇത്ഥിം ദിസ്വാ ഭന്തേ സുതംയേവ മേ പുബ്ബേ, സചാഹം ഏവം ജാനേയ്യം, ന ഈദിസസ്സ സന്തികേ ധമ്മം പരിയാപുണേയ്യന്തി ആഹ. തസ്സ പന സന്തികേ ബഹൂ മഹാഥേരാ ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ മഹാനിദ്ദേസം പതിട്ഠാപേസും. ഏവം യം യേഭുയ്യേന പഗുണം ന കരോന്തി, തസ്സ അനന്തരധാനത്ഥായ അസമ്മോസത്തായ ഉഗ്ഗഹധാരണാദിവസേന രക്ഖനമ്പി ദുക്കരകമ്മം യേവാതി ദട്ഠബ്ബം.

ഇച്ചേവം ഭഗവതോ ധരമാനകാലതോ പഭുതി ചിരകാലം യഥാവുത്തമഹാഥേരപരമ്പരാ പരിയത്തിം മുഖപാഠേനേവ ധാരേസും . അഹോവത പോരാണികാനം മഹാഥേരാനം സതിപഞ്ഞാസമാധിവേപുല്ലതായ ഹി തേ മുഖപാഠേനേവ ധാരേതു സക്കാതി. മുഖപാഠേനേവ പോരാണകത്ഥേരാനം പരിയത്തിധാരണം പഞ്ചനവുതാധികാനി ചതുസതാനി അഹോസി.

ഭഗവതോ പരിനിബ്ബാനതോ മഹാവംസസാരത്ഥസങ്ഗഹേസു ആഗതനയേന ജിനചക്കേ പണ്ണാസ്സാധികേ ചതുസതേ സമ്പത്തേ തമ്ബപണ്ണിദീപേ രാജൂനം അട്ഠാരസമകോ'സദ്ധാതിസ്സസ്സ നാമ രഞ്ഞോ പുത്തോ വട്ടഗാമണി നാമ രാജാ രജ്ജം പത്വാ ഛവസ്സകാലേ അനാഗതേ സത്താ ഹീനസതിപഞ്ഞാസമാധികാ ഹുത്വാ ന സക്ഖിസ്സന്തി മുഖപാഠേന ധാരേതുന്തി ഉപപരിക്ഖിത്വാ പുബ്ബേ വുത്തേഹി മഹാഥേരേഹി അനുപുബ്ബേന ആഗതാ പഞ്ചമത്താ മഹാഥേരസതാ വട്ടഗാമണിരാജാനം നിസ്സായ തമ്ബപണ്ണിദീപേകദേസേ മലയജനപദേ ആലോകലേണേ അട്ഠകഥായ സഹപിടകത്തയം പോത്ഥകേ ആരോപേസും.

തഞ്ച യഥാവുത്തസങ്ഗീതിയോ ഉപനിധായ ചതുത്ഥസങ്ഗീതിയേവ നാമാതി വേദിതബ്ബാ. വുത്തഞ്ഹേതം സാരത്ഥദീപനിയം നാമ വിനയടീകായം,- ചതുത്ഥസങ്ഗീതിസദിസാ ഹി പോത്ഥകാരോഹസങ്ഗീതീതി.

സീഹളദീപേ പന വട്ടഗാമണിരാജാ മരമ്മരട്ഠേ സിരിഖേത്തനഗരേ ഏകോ നാമ കുക്കുടസീസരാജാ ച ഏകകാലേന രജ്ജം കാരേസി. അമരപുരമാപകസ്സ രഞ്ഞോ

കാലേ സീഹളദീപഭിക്ഖുഹി ഇധ പേസിതസന്ദേസകഥായം പന തേത്തിംസാധികചതുസതേ സമ്പത്തേ പോത്ഥകാരുളം അകംസൂതി ആഗതം. വുത്തഞ്ഹേതം തത്ഥ,- തേത്തിംസാധികചതുവസ്സസതപരിമാണകാലന്തി.

ഇദം സീഹളദീപേ യാവ പോത്ഥകാരുള്ഹാ

സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

അഥാപരം ജമ്ബുദീപേ സീഹളദീപേ ച ഭിക്ഖൂ വിസും വിസും ഗണവസേന ഭിജ്ജിംസു, യഥാ അനോതത്തദഹതോ നിക്ഖമനനദിയാ ഗങ്ഗായമുനാദിവസേന ഭിജ്ജന്തീതി. തത്ഥ ജമ്ബുദീപേ ഗണാനം ഭിജ്ജമാനതം ഉപരിയേവ വക്ഖാമ.

സീഹളദീപേ പന ഗണാനം ഭിജ്ജമാനതാ ഏവം ദട്ഠബ്ബാ. കഥം. സീഹളദീപേ ഹി സാസനസ്സ പതിട്ഠമാനകാലതോ അട്ഠാരസാധി കദ്വിവസ്സസതേ സമ്പത്തേ വട്ടഗാമണിരഞ്ഞാ കാരാവിതേ അഭയഗിരിവിഹാരേ പരിവാരഖന്ധകം പാഠതോ ച അത്ഥതോ ച വിപല്ലാസം കത്വാ മഹാവിഹാരവാസിഗണതോ പുഥു ഹുത്വാ ഏകോ ഗണോ ഭിജ്ജി, സോ അഭയഗിരിവാസിഗണോ നാമ, ധമ്മരുചിഗണോതി ച തസ്സേവ നാമം.

അഭയഗിരിവാസിഗണസ്സ ഭിജ്ജമാനതോ ദ്വേചത്താലീസാധികതിവസ്സസതേ സമ്പത്തേ മഹാസേനേന നാമ രഞ്ഞാ കാരാപിതേ ജേതവനവിഹാരേ ഭിക്ഖൂ ഉഭതോവിസങ്ഗപാഠേ വിപരീതവസേന അഭിസങ്ഖരിത്വാ അഭയഗിരിവാസിഗണതോ വിസും ഏകോ ഗണോ അഹോസി, സോ ജേതവനവാസിഗണോ നാമ, സാഗലിയഗണോതി ച തസ്സേവ നാമം.

ജേതവന വാസിഗണസ്സ ഭിജ്ജമാനകാലതോ ഏകപഞ്ഞാസവസ്സാധികാനം തിണ്ണം വസ്സസതാനം ഉപരി കുരുന്ദവാസിനോ ച കോലമ്ബവാസിനോ ച ഭിക്ഖൂ ഭാഗിനേയ്യം ദാഠാപതിം നാമ രാജാനം നിസ്സായ ഉഭതോവിഭങ്ഗപരിവാരഖന്ധകപാഠേ വിപരീതവസേന അഭിസങ്ഖരിത്വാ വുത്തേഹി ദ്വീഹി ഗണേഹി വിസും ഹുത്വാ മഹാവിഹാര വാസിഗണ്ഹത്തമം തുലയിത്വാ ഉപധാരേത്വാ മഹാവിഹാരനാമം ഗഹേത്വാ ഏകോ ഗണോ ഭിജ്ജി. ഏവം സീഹളദീപേ മഹാമഹിന്ദത്ഥേരാദീനം വംസഭൂതേന മഹാവിഹാരവാസി ഗണേന സദ്ധിം ചത്താരോ ഗണാ ഭിജ്ജിംസു.

തത്ഥ മഹാവിഹാരവാസി ഗണോയേവ ഏകോ ധമ്മവാദീ അഹോസി, സേസാ പന അധമ്മവാദിനോ. തേ ച തയോ അധമ്മവാദിനോ ഗണാ ഭൂതത്ഥം പഹായ അഭൂതത്ഥേന ധമ്മം അഗരും കത്വാ ചരിംസൂതി വചനതോ സീഹളദീപേ അധമ്മവാദിനോ തയോപി അലജ്ജിനോ ഗണാ പരിമണ്ഡലസുപ്പടിച്ഛന്നാദിസിക്ഖാപദാനി അനാദിയിത്വാ വിചരിംസു. തതോ പട്ഠായ സാസനേ ഏകച്ചാനം ഭിക്ഖൂനം നാനപ്പകാരവസേന നിവാസനപാരുപനാദീനി ദിസ്സന്തീതി വേദിതബ്ബം.

അധമ്മവാദിഗണാനം ഭിജ്ജമാനകാലതോ സത്തവീസാധികാനം പഞ്ചസതാനം വസ്സാനഞ്ച ഉപരി സിരിസങ്ഘബോധി നാമ രാജാ മഹാവിഹാര ഗണസ്സ പക്ഖോ ഹുത്വാ അധമ്മവാദിനാ തയോ ഗണേ നിഗ്ഗഹിത്വാ ജിനസാസനം പഗ്ഗഹേസി. സോ ച സിരിസങ്ഘ ബോധിരാജാ അമ്ഹാകം മരമ്മരട്ഠേ അരിമന്ദനനഗരേ അനുരുദ്ധേന നാമ രഞ്ഞാ സമകാലവസേന രജ്ജസമ്പത്തിം അനുഭവി.

തതോ പച്ഛാ സീഹളദീപേ വോഹാരകതിസ്സസ്സ നാമ രഞ്ഞോ കാലേ കപിലേന നാമ അമച്ചേന സദ്ധിം മന്തേത്വാ മഹാവിഹാര വാസിനോ ഭിക്ഖൂ നിസ്സായ അധമ്മവാദിഗണേ നിഗ്ഗണ്ഹിത്വാ ജിനസാസനം പഗ്ഗണ്ഹാതി.

തതോ പച്ഛാ ച ഗോട്ഠാഭയസ്സ നാമ രഞ്ഞോ കാലേ അഭയഗിരി വാസിനോ ഭിക്ഖൂ പരസമുദ്ദം പബ്ബാജേത്വാ മഹാവിഹാര വാസിനോ ഭിക്ഖൂ നിസ്സായ സാസനം വിസോധയി.

തതോ പച്ഛാപി ഗോട്ഠാഭയരഞ്ഞോ പുത്തഭൂതസ്സ മഹാസേനസ്സ നാമ രഞ്ഞോ കാലേ അഭയഗിരിവാസീനം ഭിക്ഖൂനം അബ്ഭന്തരേ സങ്ഘമിത്തോ നാമ ഏകോ ഭിക്ഖു രഞ്ഞോ പധാനാചരിയോ ഹുത്വാ മഹാമഹിന്ദത്ഥേരാദീനം അരഹന്താനം നിവാസട്ഠാനഭൂതം മഹാവിഹാരാരാമം വിനസ്സിതും മഹാസേനരഞ്ഞാ മന്തേത്വാ ആരഭി. തദാ നവവസ്സാനി മഹാവിഹാരേ ഭിക്ഖു സഞ്ഞോ അഹോസി. അഹോവത മഹാഥേരാനം മഹിദ്ധികാനം നിവാസട്ഠാനം അലജ്ജിനോ ഭിക്ഖൂ വിനസ്സാപേസും, സുവണ്ണഹംസ്സാനം നിവാസട്ഠാനം കാകാ വിയാതി.

ജേതവനവാസീനഞ്ച ഭിക്ഖൂനം അബ്ഭന്തരേ ഏകോ തിസ്സോ നാമ ഭിക്ഖു തേനേവ രഞ്ഞാ മന്തേത്വാ മഹാവിഹാരേ സീമം സമൂഹനി . അഥേകത്താ പന തേസം സീമസമൂഹനകമ്മം ന സമ്പജ്ജീതി. അഹോവത ദുസ്സീലാനം പാപകാനം കമ്മം അച്ഛരിയം, സേയ്യഥാപി നാമ സാഖമിഗോ അഗ്ഗഗ്ഘോ കാസിവത്ഥം മഹഗ്ഘം ഭിന്നതി, ഏവമേവ ഭിന്ദിതബ്ബവത്ഥുനാ ഭേദകപുഗ്ഗലോ അതിവിയ ദൂരോ അഹോസീതി. ഭവന്തി ചേത്ഥ, -

യഥാ സാഖമിഗോ പാപോ, അപ്പഗ്ഘോയേവ കാസികം;
മഹഗ്ഘം കച്ച ഭിന്നംഭിന്നം, മഹുസ്സാഹേന ഛിന്ദതി.

ഏവം അധമ്മവാദീ പാപോ, ധമ്മവാദിഗണം സുഭം;
മഹുസ്സാഹേന ഭിന്ദയി, അഹോ അച്ഛരിയോ അയം.

ആരകാ ദൂരതോ ആസും, ഭിന്ദിതബ്ബേഹി ഭേദകാ;
ഭൂമിതോവ ഭവഗ്ഗന്തോ, അഹോ കമ്മം അജാനതന്തി.

ഇച്ചേവം അധമ്മവാദിഗണാനം ബലവതായ ധമ്മവാദിഗണോ പരിഹായതി. യഥാ ഹി ഗിജ്ഝസകുണസ്സ പക്ഖവാതേന സുവണ്ണഹംസാ പകതിയാ ഠാതും ന സക്കോന്തി, ഏവമേവ അധമ്മവാദീനം ബലവതായ ധമ്മവാദീ പരിഹായതി. ബ്യഗ്ഘവനേ വിയ സുവണ്ണമിഗോ നില്ലയിത്വാ ഗോചരം ഗണ്ഹാതി, യഥാരുചിവസേന ധമ്മം ചരിതും ഓകാസം ന ലഭി.

സീഹളദീപേ സാസനസ്സ പതിട്ഠാനതോ ദ്വിസത്തതാധികാനം ചതുസതാനം വസ്സസഹസ്സാനഞ്ച ഉപരി സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ പരിനിബ്ബാനതോ അട്ഠസത്തസതാധികാനം വസ്സസഹസ്സാനം ഉപരി മഹാരാജാ നാമ ഭൂപാലോ രജ്ജം കാരേസി. സോ പന രാജാ ഞദുമ്ബരഗിരിവാസികസ്സപത്ഥേരഗ്ഗമുഖാ മഹാവിഹാരവാസിനോ ഭിക്ഖൂ തമേവ രാജാനം നിസ്സായ സാസനേ മലം വിസോധേസും, യഥാ ഹേരഞ്ഞികോ ഹിരഞ്ഞേ മലന്തി.

മഹാവിഹാരവാസിഗണതോ അഞ്ഞേ അധമ്മവാദിനാ ഉപ്പബ്ബാ ജേത്വാ വിസോധേസും. സോ ച മഹാരാജാ അമ്ഹാകം മരമ്മരട്ഠേ അരിമദ്ദനനഗരേ നരപതിചഞ്ഞിസൂനാ നാമ രഞ്ഞാ സമകാല വസേന രജ്ജം കാരേസീതി വേദിതബ്ബോ.

തതോ പച്ഛാ വി വിജയബാഹുരാജാനം പരക്കമബാഹുരാജാനഞ്ച നിസ്സായ മഹാവിഹാര വാസിനോ ഭിക്ഖൂ സാസനം പരിസുദ്ധം അകംസു, അധമ്മവാദിനോ സബ്ബേപി ഉപ്പബ്ബാജേത്വാ മഹാവിഹാരവാസിഗണോയേവ ഏകോ പതിട്ഠഹി, യഥാ അബ്ഭാദിഉപക്കിലേസമലേഹി വിമുത്തോ നിസാനാഥോതി.

സിരിസങ്ഘബോധിരാജാ വോഹാരികതിസ്സരാജാ ഗോട്ഠാഭയരാജാതി ഏതേ രാജാനോ സാസനം വിസോധേന്തോപി സബ്ബേന സബ്ബം അധമ്മവാദിഗണാനം അവിനസ്സനതോ സാസനം പരിസുദ്ധം ന താവ അഹോസി. സിരിസങ്ഘബോധിരഞ്ഞോ മഹാരഞ്ഞോ വിജയബാഹുരഞ്ഞോ പരക്കമബാഹുരഞ്ഞോതി ഏതേസംയേവ രാജൂനം കാലേ സബ്ബേന സബ്ബം അധമ്മവാദീനം വിനസ്സനതോ സാസനം പരിസുദ്ധം അഹോസി. തദാ പന അധമ്മവാദിനാ സീസമ്പി ഉട്ഠഹിതും ന സക്കാ, യഥാ അരുണുഗ്ഗേ കോസിയാതി.

അപരഭാഗേ പന ചിരം കാലം അതിക്കന്തേ മിച്ഛാദിട്ഠികാനം വിജാതിയാനം ഭയേന ലങ്കാദീപേ സാസനം ഓസക്കിത്വാ ഗണപൂരണമത്തസ്സപി ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ അവിജ്ജമാനതായ മഹാവിജയബാഹുരഞ്ഞോ കാലേ രാമഞ്ഞദേസതോ സങ്ഘം ആനേത്വാ സാസനം പതിട്ഠാപേസി.

തതോ പച്ഛാ ച വിമലധമ്മസൂരിയസ്സ നാമ രഞ്ഞോ കാലേ രക്ഖാപുരരട്ഠതോ സങ്ഘം ആനേത്വാ സാസനം പതിട്ഠാപേസി. തതോ പച്ഛാ ച വിമലസ്സ നാമ രഞ്ഞോ കാലേ തതോയേവ സങ്ഘം ആനേത്വാ സാസനം പതിട്ഠാപേസി. തതോ പച്ഛാ ച കിത്തിസ്സിരിരാജസീഹസ്സ നാമ രഞ്ഞോ കാലേ സ്യാമരട്ഠതോ സങ്ഘം ആനേത്വാ തഥേവ അകാസീതി.

അയം സീഹളദീപേ സാസനസ്സ ഓസക്കനകഥാ.

തതോ പച്ഛാ ജിനസാസനേ നവുതാധികേ അട്ഠവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ബുദ്ധദാസസ്സ നാമ രഞ്ഞോ കാലേ ഏകോ ധമ്മ കഥികത്ഥേരോ ഠപേത്വാ വിനയപിടകം അഭിധമ്മപിടകഞ്ച അവസേസം സുത്തന്തപിടകം സീഹളഭാസായ പരിവത്തിത്വാ അഭിസങ്ഖരിത്വാ ഠപേസി. തഞ്ച കാരണം ചൂളവംസേ വുത്തം.

തസ്സ കിര ബുദ്ധദാസസ്സ രഞ്ഞോ പുത്താ അസീതിമത്താ അസീതിമഹാസാവകാനം നാമേനേവ വോഹാരിതാ അഹേസും. തേസു പുത്തേസു സാരിപുത്തത്ഥേരസ്സ നാമേന വോഹാരിതോ ഏകോ ഉപതിസ്സോ നാമ രാജകുമാരോ പിതരി ദേവങ്ഗതേ ദ്വേചത്താലീസവസ്സാനി രജ്ജം കരേസി.

തതോ പച്ഛാ കനിട്ഠോ മഹാനാമോ നാമ രാജകുമാരോ ദ്വാവീസവസ്സാനി രജ്ജം കാരേസി. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ജിന ചക്കേ തേത്തിംസാധികനവസതവസ്സേ സീഹളദീപേ ഛസട്ഠിമത്താനം രാജൂനം പൂരണകാലേ ബുദ്ധഘോസോ നാമ ഥേരോ സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ സീഹളഭാസായ ലിഖിതേ അട്ഠകഥാഗന്ഥേ മാഗധഭാസായ പരിവത്തിത്വാ ലിഖി.

സോ പന മഹാനാമ രാജാ അമ്ഹാകം മരമ്മരട്ഠേ സിരിപച്ചയനഗരേ സവിലഞ്ഞിക്രോവി നാമകേന രഞ്ഞാ സമകാലോ ഹുത്വാ രജ്ജം കാരേസി. പരിത്തനിദ്ദാനേ പന ബ്രൂമവി?ഥീ? നാമകേന രഞ്ഞാ സമകാലോ ഹുത്വാ രജ്ജം കാരേസീതി വുത്തം. തം ന യുജ്ജതിയേവ.

സീഹളദീപേ പന കിത്തിസ്സിരിമേഘോ നാമ രാജാ ഹുത്വാ നവമേ വസ്സേ തസ്മിംയേവ ദീപേ രാജൂനം ദ്വാസട്ഠിമത്താനം പൂരണകാലേ ജിനചക്കേ

തിംസാധികേ അട്ഠസതവസ്സേ ജമ്ബുദീപേ കലിങ്ഗപുരതോ കുഹസിവസ്സ നാമ രഞ്ഞോ ജാമാതാ ദന്തകുമാരോ ഹേമമാലം നാമ രാജധീതം ഗഹേത്വാ ദാഠാധാതും ഥേനേത്വാ നവായ തരിത്വാ സീഹളദീപം അഗമാസി. ജിനചക്കേ തിംസാധികഅട്ഠവസ്സസതേ ജേട്ഠതിസ്സരാജാ നവവസ്സാനി രജ്ജം കാരേസി.

ബുദ്ധദാസരാജാ ഏകൂനതിംസതി വസ്സാനി ഉപലിസ്സരാജാ ചദ്വിചത്താലീസവസ്സാനി മഹാനാമരാജാ ദ്വാവീസവസ്സാനീതി സബ്ബാനി സമ്പിണ്ഡിത്വാ ജിനസാസനം ദ്വത്തിംസാധികനവവസ്സസതപ്പമാണം ഹോതി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ യദാ ദ്വീഹി വസ്സേഹി ഊനം അഹോസി, തദാ മഹാനാമരഞ്ഞോ കാലേ തിംസാധികനവവസ്സസതമത്തേ സാസനേ ബുദ്ധഘോസോ നാമ ഥേരോ ലങ്കാദീപം അഗമാസി.

അമരപുരമാപകസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ സീഹളദീപികേഹി ഭിക്ഖൂഹി പേസിതസന്നേസപണ്ണേ പന ഛപണ്ണാസാധികനവവസ്സസതാതിക്കന്തേ സൂതി വുത്തം.

ഏത്ഥ ഠത്വാ ബുദ്ധഘോസത്ഥേരസ്സ അട്ഠുപ്പത്തിംസങ്ഖേപമത്തം വക്ഖാമ. കഥം. സീഹളഭാസക്ഖരേഹി പരിവത്തിതം പരിയത്തിസാസനം മാഗധസാസക്ഖരേന കോ നാമ പുഗ്ഗലോ പരിവത്തിതും സക്ഖിസ്സതീതി മഹാഥേരാ നിമന്തയിത്വാ താവതിംസഭവനം ഗന്ത്വാ ഘോസം ദേവപുത്തം ദിസ്വാ സദ്ധിം സക്കേന ദേവാനമിന്ദേന തം യാചിത്വാ ബോധിരുക്ഖസമീപേ ഘോസഗാമേ കേസസ്സ നാമ ബ്രാഹ്മണസ്സ കേസിയാ നാമ ബ്രാഹ്മണിയാ കുച്ഛിമ്ഹി പടിസന്ധിം ഗണ്ഹാപേസും. ഖാദഥ ഭോന്തോ പിവഥ ഭോന്തോതിആദിനാ ബ്രാഹ്മണാനം അഞ്ഞമഞ്ഞം ഘോസകാലേ വിജായനത്താ ഘോസോതി നാമം അകാസി. സത്തവസ്സികകാലേ സോ തിണ്ണം വേദാനം പാരഗൂ അഹോസി.

അഥ ഖോ ഏകേന അരഹന്തേന സദ്ധിം വേദകഥം സല്ലപന്തോ തം കഥം നിട്ഠാപേത്വാ കുസലാ ധമ്മാ അകുസലാ ധമ്മാ അബ്യാകതാ ധമ്മാതിആദിനാ പരമത്ഥവേദം നാമ ബുദ്ധമന്തം പുച്ഛി. തദാ സോ സുത്വാ ഉഗ്ഗണ്ഹിതുകാമോ ഹുത്വാ തസ്സ അരഹന്തസ്സ സന്തികേ പബ്ബജിത്വാ ദേവസികം ദേവസികം പിടകത്തയം സട്ഠിമത്തേഹി പദസഹസ്സേഹി സജ്ഝായം അകാസി, വാചുഗ്ഗതം അകാസി. ഏകമാസേനേവ തിണ്ണം പിടകാനം പാരഗൂ അഹോസി.

തതോ പച്ഛാ രഹോ ഏകകോവ നിസിന്നസ്സ ഏതദഹോസി,- ബുദ്ധഭാസിതേ പിടകത്തയേ മമ വാ പഞ്ഞാ അധികാ, ഉദാഹു ഉപജ്ഝായസ്സ വാതി. തം കാരണം ഞത്വാ ഉപജ്ഝാചരിയോ നിഗ്ഗഹം കത്വാ ഓവദി. സോ സംവേഗപ്പത്തോ ഹുത്വാ ഖമാപേതും വന്ദി. ഉപജ്ഝാചരിയോ ത്വം ആവുസോ സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ പിടകത്തയം സീഹളസ്സാസക്ഖരേന ലിഖിതം മാഗധഭാസക്ഖരേന ലിഖാഹി, ഏവം സതി അഹം ഖമിസ്സാമീതി ആഹ.

ബുദ്ധഘോസോ ച പിതരം മിച്ഛാദിട്ഠിഭാവതോ മോചേത്വാ ആചരിയസ്സ വചനം സിരസാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ പിടകത്തയം ലിഖിതും സീഹളദീപം നാവായ അഗമാസി. തദാ സമുദ്ദമജ്ഝേ തീഹി ദിവസേഹി തരന്തേ ബുദ്ധദത്തത്ഥേരോ ച സീഹളദീപതോ നാവായ ആഗച്ഛന്തോ അന്തരാമഗ്ഗേ ദേവാന ആനുഭാവേന അഞ്ഞമഞ്ഞം പസ്സിത്വാ കാരണം പുച്ഛിത്വാ ജാനി. ജാനിത്വാ ച ബുദ്ധദത്തത്ഥേരോ ഏവമാഹ,- മയാ ആവുസോ കതോ ജിനാലങ്കാരോ അപ്പസ്സാരോതി മഞ്ഞിത്വാ പിടകത്തയം പരിവത്തിതും ലിഖിതും ഓകാസം നാദാസും, ത്വം പന പിടകത്തയം സംവണ്ണേഹീതി വത്വാ അത്തനോ സക്കേന ദേവാനമിന്ദേന ദിന്നം ഹരിതകിഫലം അയോമയലേഖന ദണ്ഡം നിസിതസിലഞ്ച ബുദ്ധഘോസത്ഥേരസ്സ അദാസി. ഏവം

തേസം ദിന്നം ഥേരാനം അഞ്ഞമഞ്ഞം സല്ലപന്താനംയേവ നാവാ സയമേവ അപനേത്വാ ഗച്ഛിംസു.

ബുദ്ധഘോസത്ഥേരോ ച സീഹളദീപം പത്വാ പഠമം സങ്ഘപാലത്ഥേരം പസ്സിത്വാ പിടകത്തയം മാഗധഭാസക്ഖരേന പരിവത്തേതും ആഗതോമ്ഹീതി കാരണം ആരോചേത്വാ സീഹളഭിക്ഖൂ ച സീലേ പതിട്ഠായാതിആദിഗാഥം നിയ്യാദേത്വാ ഇമിസ്സാ ഗാഥായ അത്ഥം പിടകത്തയം ആലോലേത്വാ സംവണ്ണേഹീതി ഉയ്യോജേസും, തസ്മിംയേവ ദിവസേ സായന്ഹകാലതോ പട്ഠായ യഥാവുത്തഗാഥം പമുഖം കത്വാ വിസുദ്ധിമഗ്ഗം അകാസി. കത്വാ തം കമ്മം നിപ്ഫാദേത്വാ തസ്സ ഞാണപ്പഭവം വീമംസേതുകാമോ ദേവാനമിന്ദോ തഞ്ച ഗന്ഥം അന്തരധാപേസി. പുനാപി ഥേരോ അകാസി . തഥേവ ദേവാനമിന്ദോ അന്തരധാപേസി. പുനാപി ഥേരോ അകാസി. ഏവം തിക്ഖത്തും കാരാപേത്വാ പുബ്ബഗന്ഥേപി ദസ്സേസി. തിണ്ണമ്പി ഗന്ഥാനം അഞ്ഞമഞ്ഞം ഏകപദമത്തേനപി വിസേസതാ നത്ഥി സങ്ഘപാലത്ഥേരോ ച തം ആരാധയിത്വാ പിടകത്തയം നിയ്യാദേസി. ഏവം വിസുദ്ധിമഗ്ഗേ സങ്ഘപാലത്ഥേരസ്സ യാചനം ആരബ്ഭ വിസുദ്ധിമഗ്ഗോ കതോതി ആഗതം. ബുദ്ധഘോസുപ്പത്തികഥായം പന സങ്ഘരാജത്ഥേരസ്സ ആയാചനം ആരബ്ഭാതി ആഗതം.

അയം ബുദ്ധഘോസുപ്പത്തികഥായം ആഗതനയേന ദസ്സിതബുദ്ധഘോസുപ്പത്തികഥാസങ്ഖേപോ.

ചൂളവംസേ പനേവം ആഗതോ. ബുദ്ധഘോസത്ഥേരോ നാമ മഹാബോധിരുക്ഖസമീപേ ഏകസ്മിം ബ്രാഹ്മണഗാമേ വിജാതോ തിണ്ണമ്പി വേദാനം പാരഗൂ അഹോസി തേസു തേസു വാദേസു ച അതിഛേകോ. സോ അഞ്ഞേഹി ച സദ്ധിം പുച്ഛാബ്യാകരണകമ്മം കത്തുകാമോ ജമ്ബുനീപതലേ ആഹിണ്ഡന്തോ ഏകം വിഹാരം പത്വാ തസ്മിം വാ ആഗന്തുകഭാവേന നിസീദി. തസ്മിഞ്ച വിഹാരേ രേവതോ നാമ ഥേരോ വസി. തേന ഥേരേന സദ്ധിം ഭല്ലപന്തോ സോ ബ്രാഹ്മണമാണവോ തീസു വേദേസു അലോലേത്വാ പഞ്ഹം പുച്ഛി. പുച്ഛിതം പുച്ഛിതം ഥേരോ ബ്യാകാസി. ഥേരസ്സ പന പുച്ഛിതം പഞ്ഹം മാണവോ ന സക്കാ ബ്യാകാതും. അഥ മാണവോ പുച്ഛി,-കോ നാമായം ഭന്തേ മന്തോതി. ബുദ്ധമന്തോ നാമായന്തി വുത്തേ ഉഗ്ഗണ്ഹിതുകാമോ ഹുത്വാ ഥേരസ്സ സന്തികേ പബ്ബജിത്വാ പിടകത്തയം ഉഗ്ഗണ്ഹി. അചിരനേവ തിണ്ണമ്പി പിടകാനം പാരഗൂ അഹോസി. ബുദ്ധസ്സേവ ഘോസോ യസ്സ അത്ഥീതി ബുദ്ധഘോസോതി നാമേന പാകടോ അഹോസി.

ബുദ്ധഘോസോ ച ആയസ്മതോ രേവതസ്സ സന്തികേ നിസീദന്തോ ഞാണോദയം നാമ ഗന്ഥം അട്ഠസ്സാലിനിഞ്ച നാമ ഗന്ഥം അകാസി. തതോ പച്ഛാ പരിത്തട്ഠകഥം കത്തുകാമോ ഹുത്വാ ആരഭി. തദാ ആചരിയോ ഏവമാഹ,- ജമ്ബുദീപേ പന ആവുസോ പാളിമത്തംയേവ അത്ഥി, അട്ഠകഥാ പന നത്ഥി, ആചരിയവാദോ ച ഭിന്നോ ഹുത്വാ അത്ഥി, തേനേവ മഹാമഹിന്ദത്ഥേരേന ആനിതാ അട്ഠകഥാ തീസു ച സങ്ഗീതീസു ആരുള്ഹോ പാളിയോ സാരിപുത്തത്ഥേരാദീഹി ദേസിതോ കഥാമഗ്ഗോ സീഹളദീപേ അത്ഥി, ത്വം ഗന്ത്വാ മാഗധഭാസക്ഖരേന ലിഖേഹീതി ഉയ്യോജിയമാനോ ബുദ്ധഘോസത്ഥേരോ സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ അനുരാധപുരേ മഹാവിഹാരം പവിസിത്വാ സങ്ഘപാലത്ഥേരസ്സ സന്തികേ സദ്ധിം സീഹളട്ഠകഥായ ഥേരവാദേ സുത്വാ അട്ഠകഥം കരിസ്സമീതി ആരോചേസി. സീഹളഭിക്ഖൂ ച പുബ്ബേ വുത്തനയേനേവ സീലേ പതിട്ഠായാതിആദി ഗാഥാ നിയ്യാദേസും. ബുദ്ധഘോസോ ച സദ്ധിം അട്ഠകഥായ പിടകത്തയം സങ്ഖിപിത്വാ വിസുദ്ധിമഗ്ഗം അകാസി.

പുബ്ബേ വുത്തനയേനേവ സക്കോ അന്തരധാപേത്വാ തിക്ഖത്തും കാരാപേസി. സങ്ഘപാലത്ഥേരോപി അരാധയിത്വാ പിടകത്തയം നിയ്യാദേസീതി.

കിഞ്ചാപി നാനാ ഗന്ഥേസു നാനാകാരേഹി ബുദ്ധഘോസുപ്പത്തി ആഗതാ, തഥാപി ബുദ്ധഘോസത്ഥേരസ്സ സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ പിടകത്തയസ്സ ലിഖനം അട്ഠകഥാനഞ്ച കരണമേവ പമാണന്തി മനോകിലിട്ഠം ന ഉപ്പാദേതബ്ബന്തി. ബുദ്ധഘോസത്ഥേരോ വികടത്തയം ലിഖിത്വാ ജമ്ബുദീപം പച്ഛാഗമാസി.

ഇച്ചേവം പാളിഭാസായ പരിയത്തിം പരിവത്തിത്വാ പച്ഛാ ആചരിയപരമ്പരസിസ്സാനുസിസ്സവസേന സീഹളദീപേ ജിനചക്കം മജ്ഝന്തി കംസുമാസീ വിയ അതിദിബ്ബതി, അനേകകോടിപ്പമാണേഹി സോതാപന്നസകദാഗാമിഅനാഗാമിഅരഹന്തേഹി ലങ്കാദീപം അതിസോഭതി, സബ്ബപാലിഫുല്ലേന തിയോജനികപാരിച്ഛത്തകരുക്ഖേന താവതിംസഭവനം വിയ സതപത്തപദുമാദീഹി മഹാപോക്ഖരണീ വിയ തേസു തേസു ഠാനേസു മഗ്ഗമഹാമഗ്ഗആപകഘരദ്വാരതിത്ഥവനപബ്ബതഗുഹമന്ദിരവിഹാരസാലാദീസു അലദ്ധമഗ്ഗഫലട്ഠാനം നാമ കിഞ്ചി നത്ഥി, ഥോകം ആഗമേത്വാ പിണ്ഡായ പതിട്ഠമാനപദേസേപി മഗ്ഗഫലാനി ലഭിംസുയേവ.

മഗ്ഗഫലാനി സച്ഛികരോന്താനം പുഗ്ഗലാനം ബാഹുല്ലതായ അയം പുഥുജ്ജനോ അയം പുഥുജ്ജനോതി അങ്ഗുലിം പസാരേത്വാ ദസ്സേതബ്ബോ ഹോതി. ഏകസ്മിം കാലേ സീഹളദീപേ പുഥുജ്ജന ഭിക്ഖു നാമ നത്ഥി. തഥാ ഹി വുത്തം വിഭങ്ഗട്ഠകഥായം, ഏകവാരം പുഥുജ്ജനഭിക്ഖു നാമ നത്ഥീതി.

അഭിഞ്ഞാലാഭീനം കിര മഹിദ്ധികാനം ഗമനാഗമനവസേന സൂരിയോസ്സാസം അലഭിത്വാ ധഞ്ഞകോട്ടകാ മാതുഗാമാ ധഞ്ഞകോട്ടിതും ഓകാസം ന ലഭിംസു.

ദേവലോകതോ സുമനസാമണേരോ ദക്ഖിണക്ഖകം സീഹളദീപം അനേത്വാ തസ്സ പാടിഹാരിയം ദസ്സനവസേന ഉദ്ധകബിന്ധൂഹി തിയോജനസതം സകലമ്പി ലങ്കാദീപം ബ്യാപത്വാ ഭഗവതാ പരിഭുത്തചേതിയങ്ഗണം വിയ ഹുത്വാ നവായ ഗച്ഛന്താ മഹാസമുദ്ദേ ഉദകതോ നാളികേരമത്തമ്പി ദിസ്വാ സകലങ്കാദീപം പൂജേന്തി, മഹാമഹിന്ദത്ഥേരസ്സ സന്തികേ അരിട്ഠത്ഥേരേന സദ്ധിം പഞ്ചമത്താ ഭിക്ഖുസതാ പഠമം താവ വിനയപിടകം ഉഗ്ഗണ്ഹിംസൂതി ഇമേഹി കാരണേഹി ലങ്കാദീപം ജിനചക്കസ്സ പതിട്ഠാനം ഹുത്വാ വരദീപന്തി നാമം പടിലഭി.

സീഹളദീപേയേവ പിടകത്തയം പോത്ഥകാരുളവസേന പതിട്ഠാപേത്വാ തതോ പച്ഛാ ചോരനാഗസ്സ നാമ രഞ്ഞോ കാലേ സകലലങ്കാദീപം ദുബ്ഭിക്ഖഭയേന പീളേത്വാ പിടകത്തയം ധാരേന്താ ഭിക്ഖൂ ജമ്ബുദീപം ആഗമംസു. അനാഗന്ത്വാ തത്ഥേവ ഠിതാപി ഭിക്ഖൂ ഛാതകഭയേന പീളേത്വാ ഉദരപടലം ബന്ധിത്വാ കുച്ഛിം വാലുകരാസിമ്ഹി ഠപേത്വാ പിടകത്തയം ധാരേസും.

കുട കണ്ണതിസ്സസ്സ രഞ്ഞോ കാലേയേവ ദുബ്ഭിക്ഖഭയം വൂപസമിത്വാ ജമ്ബുദീപതോ ഭിക്ഖൂ പുന ഗന്ത്വാ സീഹളദീപേ ഠിതേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം മഹാവിഹാരേ പിടകത്തയം അവിരോധാപേത്വാ സമസമം കത്വാ ഠപേസും. ഠപേത്വാ ച പന സീഹളദീപേയേവ സുട്ഠു ധാരേസും.

തത്ഥേവ അട്ഠകഥായോ ബുദ്ധഘോസത്ഥേരോ മാഗധഭാസായ പരിവത്തേത്വാ വിരചി. പച്ഛാ ച യേഭുയ്യേന തത്ഥേവ അട്ഠകഥാടീകാഅനുമധുലക്ഖണഗണ്ഠിഗന്ഥന്തരാനി അകംസു. പുന സാസനം നഭേ രവിന്ദുവ പാകടന്തി.

തത്ഥ ബുദ്ധവംസട്ഠകഥം ബുദ്ധദത്തത്ഥേരേ അകാസി. ഇതിവുത്തോദാനചരിയാപിടകഥേരാഥേരീവിമാനവത്ഥുപേതവത്ഥുനേത്തിഅട്ഠകഥായോ ആചരിയധമ്മപാലത്ഥേരോ അകാസി. സോ ച ആചരിയധമ്മപാലത്ഥേരോ സീഹളദീപസ്സ സമീപേ ദമിലരട്ഠേ ബദരതിത്ഥമ്ഹി നിവാസിതത്താ സീഹളദീപേയേവ സങ്ഗഹേത്വാ വത്തബ്ബോ.

പടിസമ്ഭിദാമഗ്ഗട്ഠകഥം മഹാനാമോ നാമ ഥേരോ ആകാസി. മഹാനിദ്ദേസട്ഠകഥം ഉപസേനോ നാമ ഥേരോ അകാസി. അഭിധമ്മടീകം പന ആനന്ദത്ഥേരോ അകാസി. സാ ച സബ്ബാസം ടീകാനം ആദിഭൂതത്താ മൂലടീകാതി പാകടാ.

വിസുദ്ധിമഗ്ഗസ്സ മഹാടീകം ദീഘനികായട്ഠകഥായ ടീകം മജ്ഝിമനികായട്ഠകഥായ ടീകം സംയുത്തനികായട്ഠകഥായ ടീകഞ്ഹാതി ഇമായോ ആചരിയധമ്മപാലത്ഥേരോ അകാസി.

സാരത്ഥദീപനിം നാമ വിനയടീകം അങ്ഗുത്തരനികായടീകഞ്ച പരക്കമബാഹുരഞ്ഞാ യാചിതോ സാരിപുത്തത്ഥേരോ അകാസി. വിമതിവിനോദനിം നാമ വിനയടീകം ദമിലരട്ഠവാസികസ്സപത്ഥേരോ അകാസി.

അനുടീകം പന ആചരിയധമ്മപാലത്ഥേരോ. സാ ച മൂലടീകായ അനുത്താനത്ഥാനി ഉത്താനാനി സംവണ്ണിതത്താ അനുടീകാ തിവുച്ചതി.

വിസുദ്ധിമഗ്ഗസ്സ ചൂളടീകം മധുദീപനിഞ്ച അഞ്ഞതരാ ഥേരാ അകംസു. സാ ച മൂലടീകായ അത്ഥാവസേസാതി ച അനുത്താനത്ഥാതി ച കത്വാ മൂലടീകായ സദ്ധിം സംസന്ദിത്വാ കതത്താ മധുര സത്താ ച മധുദീപനിന്തി വുച്ചതി. മോഹവിച്ഛേദനിം പന ലക്ഖണഗന്ഥം കസ്സപത്ഥേരോ അകാസി.

ആഭിധമ്മാവതാരം പന രുപാരൂപവിഭാഗം വിനയവിനിച്ഛയഞ്ച ബുദ്ധ ദത്തത്ഥേരോ. വിനയസങ്ഗഹം സാരിപുത്തത്ഥേരോ. ഖുദ്ദസിക്ഖം ധമ്മസിരിത്ഥേരോ . പരമത്ഥവിനിച്ഛയം നാമരൂപപരിച്ഛേദം അഭിധമ്മത്ഥസങ്ഗഞ്ച അനുരുദ്ധത്ഥേരോ. സച്ചസങ്ഖേപം ധമ്മപാലത്ഥേരോ. ഖേമം ഖേമത്ഥേരോ. തേ ച സങ്ഖേപതോ സംവണ്ണിതത്താ സുഖേന ച ലക്ഖണിയത്താ ലക്ഖണഗന്ഥാതി വുച്ചന്തി.

തേസം പന സംവണ്ണനാസു അഭിധമ്മത്ഥസങ്ഗഹസ്സ പോരാണടീകം നവവിമലബുദ്ധിത്ഥേരോ അകാസി. സച്ചംസങ്ഖേപനാമരൂപപരിച്ഛേദഖേമാഅഭിധമ്മാവതാരാനം പോരാണടീകം വാചിസ്സരമഹാസാമിത്ഥേരോ. പരമത്ഥവിനിച്ഛയസ്സ പോരാണടീകം മഹാബോധിത്ഥേരോ.

അഭിധമത്ഥസങ്ഗഹാഭിധമ്മാവതാരാഭിനവ ടീകായോ സുമങ്ഗലസാമിത്ഥേരോ. സച്ചസങ്ഖേപാഭിനവടീകം അരഞ്ഞവാസിത്ഥേരോ. നാമരൂപപരിച്ഛേദാഭിനവടീകം മഹാസാമിത്ഥേരോ. പരമത്ഥവിനിച്ഛയാഭിനവടീകം അഞ്ഞതരത്ഥേരോ. വിനയവിനിച്ഛയടീകം രേവതത്ഥേരോ. ഖുദ്ദസിക്ഖായ പുരാണടീകം മഹായസത്ഥേരോ. തായയേവ അഭിനവടീകം സങ്ഘരക്ഖിതത്ഥേരോതി.

വജിരബുദ്ധിം നാമ വിനയഗണ്ഠിപദത്ഥം വജിരബുദ്ധിത്ഥേരോ. ചൂളഗണ്ഠിം മജ്ഝിമഗണ്ഠിം മഹാഗണ്ഠിഞ്ച സീഹളദീപവാസിനോ ഥേരാ. തേ ച പദക്കമേന അസംവണ്ണേത്വാ അനുത്താനത്ഥായേവ സംവണ്ണിതത്താ ഗണ്ഠിപദത്ഥാതി വുച്ചന്തി.

അഭിധാനപ്പദീപികം പന മഹാമോഗ്ഗലാനത്ഥേരോ. അത്ഥബ്യക്ഖാനം ചൂളബുദ്ധത്ഥേരോ. വുത്തോദയം സമ്ബന്ധചിന്തനം സുബോധാലങ്കാരഞ്ച സങ്ഘരക്ഖിതത്ഥേരോ. ബ്യാകരണം മോഗ്ഗലാനത്ഥേരോ.

മഹാവംസം ചൂളവംസം ദീപവംസം ഥൂപവംസം ബോധിവംസം ധാതുവം സഞ്ച സീഹളദീപവാസിനോ ഥേരാ. ദാഠാധാതുവംസം പന ധമ്മകിത്തിത്ഥേരോ അകാസി. ഏതേ ച പാളിമുത്തകവസേന വുത്തത്താ ഗന്ഥന്തരാതി വുച്ചന്തി.

ഇച്ചേവം ബുദ്ധഘോസാദയോ ഥേര വരാ യഥാബലം യഥാസത്തിം പരിയത്തിം സാസനം ഉപത്ഥമ്ഭേത്വാ ബഹൂഹി മൂലേഹി ബഹുഹിസാഖാഹി ബഹൂഹി ച വിടപേഹി ഉപത്ഥമ്ഭിയമാനോ വേപുല്ലമാ പജ്ജമാനോ മഹാനിഗ്രോധരുക്ഖോ വിയ ഥിരം ഹുത്വാ ചിരകാലം തിട്ഠതീതി വേദിതബ്ബം.

ഇദം സീഹളദീപേ പോത്ഥകാരുള്ഹതോ പച്ഛാ സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഏതേപി ച മഹാഥേരോ, യഥാസത്തിം യഥാബലം;
അട്ഠകഥാദയോ കത്വാ, മച്ചുമുഖം ഉപാഗമും.

സേയ്യഥാപി ച ലോകസ്മിം, ഓഭാസിത്വാന ചന്ദിമാ;
ആവഹിത്വാന സത്താനം, ഹിതം അത്ഥംവ ഗച്ഛതി.

ഏവമേവ മഹാഥേരാ, ഞാണോഭാസേഹി ഭാസിയ;
ആവഹിത്വാന സത്താനം, ഹിതം അത്ഥംവ ഗച്ഛതി.

ഇതി സാസനവംസേ സീഹളദീപികസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

നാമ ദുതിയോ പരിച്ഛേദോ.

൯. സുവണ്ണഭൂമിസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

൯. ഇദാനി യഥാഠപിതമാതികാവസേന സുവണ്ണഭൂമി രട്ഠേ സാസനവംസകഥാമഗ്ഗസ്സ വത്ഥും ഓകാസോ അനുപ്പത്തോ, തസ്മാ സുവണ്ണഭൂമിരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗം ആരഭിസ്സാമി.

തത്ഥ സുവണ്ണഭൂമീതി തീസു രാമഞ്ഞരട്ഠേസു ഏകസ്സ നാമം. തീണിഹി രാമഞ്ഞരട്ഠാനി ഹോന്തി ഹംസാവതീമുത്തിമസുവണ്ണഭൂമിവസേന ഏകദേസേന സബ്ബമ്പി രാമഞ്ഞരട്ഠം ഗഹേതബ്ബം. തത്ഥ പന ഉക്കലാപജനപദേ തപുസ്സഭല്ലികേ ആദിം കത്വാ ഭഗവതോ അഭിസമ്ബുജ്ഝിത്വാ സത്തസത്താഹേസു അതിക്കന്തേസുയേവ ആസാള്ഹിമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖപഞ്ചമദിവസതോ പട്ഠായ രാമഞ്ഞരട്ഠേ സാസനം പതിട്ഠതി.

ഇദം രാമഞ്ഞരട്ഠേ പഠമം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഭഗവതോ അഭിസമ്ബുദ്ധകാലതോ പുബ്ബേയേവ അപരണ്ണകരട്ഠേ സുഭിന്നനഗരേ തിസ്സരഞ്ഞോ കാലേ ഏകസ്സ അമച്ചസ്സ തിസ്സോ ജയോ ചാതി ദ്വേപുത്താ അഹേസും. തേ ഗിഹിഭാവേ സംവേഗം ലഭിത്വാ മഹാസമുദ്ദസ്സ സമീപേ ഗജ്ജഗിരിമ്ഹി നാമ പബ്ബതേ ഇത്ഥുസിപബ്ബം പബ്ബജിത്വാ നിസീദിസും. തദാ നാഗിയാ വിജ്ജാധരോ സന്ഥവം കത്വാ ദ്വേ അണ്ഡാനി വിജായിത്വാ സാ നാഗീ ലജ്ജായ താനി വിജഹിത്വാ ഗച്ഛി.

തദാ ജേട്ഠോ തിസ്സകുമാരോ താനി ലഭിത്വാ കനിട്ഠേന സദ്ധിം വിഭജിത്വാ ഏകം ഏകസ്സ സന്തികേ ഠപേസി. കാലേ അതിക്കന്തേ തേഹി അണ്ഡേഹി ദ്വേ മനുസ്സാ വിജായിംസു. തേ ദസ വസ്സവയേ സമ്പത്തേ കനിട്ഠസ്സ അണ്ഡതോ വിജായനദഹരോ കാലം കത്വാ മജ്ഝിമദേസേ മിഥിലനഗരേ ഗവംപതി നാമ കുമാരോ ഉപജ്ജി. സോ സത്തവസ്സികകാലേ ബുദ്ധസ്സ ഭഗവതോ സന്തികേ നിയ്യാദേത്വാ പബ്ബാജേത്വാ അചിരേനേവ അരഹാ അഹോസി.

ജേട്ഠസ്സ പന അണ്ഡതോ വിജായനദഹരോ ദ്വാദസവസ്സികകാലേ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ ആഗന്ത്വാ രാമഞ്ഞരട്ഠേ സുധമ്മപുരം നാമ നഗരം മാപേത്വാ സീഹരാജാതി നാമേന തത്ഥ രജ്ജം കാരാപേസി. സിലാലോനേ പന സിരിമാസോകോതി നാമേനാതി വുത്തം. ഗവംപതിത്ഥേരോ ച അത്തനാ മാതരം ദട്ഠുകാമോ മിഥിലനഗരതോ ആഗന്തും ആരഭി. തദാ ദിബ്ബചക്ഖുനാ മാതുയാ കാലങ്കതഭാവം ഞത്വാ ഇദാനി മേ മാതാ കുഹിം ഉപ്പജ്ജതീതി ആവജ്ജന്തോ ബാഹുല്ലേന നേസാദകേവട്ടാനം നിവാസനട്ഠാനഭൂതേ ദേസേ ഉപ്പജ്ജതീതി ഞത്വാ സചാഹം ഗന്ത്വാ ന ഓവാദേയ്യം, മാതാ മേ അപായഗമനിയം അപുഞ്ഞം വിചിനിത്വാ ചതൂസു അപായേസു ഉപ്പജ്ജേയ്യാതി ചിന്തേത്വാ ഭഗവന്തം യാചിത്വാ രാമഞ്ഞരട്ഠം വേഹാസമഗ്ഗേന ആഗച്ഛി. രാമഞ്ഞരട്ഠേ സുധമ്മപരം പത്വാ അത്തനോ ഭാതുനാ സീഹരാജേന സദ്ധിം രട്ഠവാസീനം ധമ്മം ദേസേത്വാ പഞ്ചസു സീലേസു പതിട്ഠാപേസി.

അഥ സീഹരാജാ ആഹ, ലോകേസു ഭന്തേ ത്വമസി അഗ്ഗതരോ പുഗ്ഗലോതി. ന മഹാരാജ അഹം അഗ്ഗതരോ, തീസു പന ഭവേസു സബ്ബേസം സത്താനം മകുടസങ്കാസോ ഗോതമോ നാമ മയ്ഹം സത്ഥാ അത്ഥി, ഇദാനി മജ്ഝിമദേസം

രാജഗഹം പടിവസതീതി. ഏവം പന ഭന്തേ സതി തുമ്ഹാകം ആചരിയം മയം ദട്ഠും അരഹാമ വാ നോ വാതി പുച്ഛി. ഗവംപതിത്ഥേരോച ആമ മഹാരാജ അരഹഥ ഭഗവന്തം ദട്ഠും, അഹം യാചിത്വാ ആഗച്ഛാമീതി വത്വാ ഭഗവന്തം യാചി. ഭഗവാ ച അഭിസമ്ബുജ്ഝിത്വാ അട്ഠമേ വസ്സേ സദ്ധിം അനേകസതഭിക്ഖൂഹി രാമഞ്ഞരട്ഠേ സുധമ്മപുരം ആകാസേന ആഗമാസി. രാജവംസേ പഞ്ചഹി ഭിക്ഖുസതേഹി ആഗമാസീതി വുത്തം. സിലാലേഖനേ പന വീസതിസഹസ്സമത്തേഹി ഭിക്ഖൂഹീതി വുത്തം. ഏത്ഥ ച യസ്മാ ഭഗവാ സപരിസോയേവ ആഗച്ഛി, ന ഏകകോതി ഏത്തകമേവ ഇച്ഛിതബ്ബം, തസ്മാ നാനാ വാദതം പടിച്ച ചിത്തസ്സാകുലിതാ ന ഉപ്പാദേതബ്ബാതി.

അഥ ആഗന്ത്വാ രതനമണ്ഡപേ നിസീദിത്വാ സരാജികാനം രട്ഠവാസീനം അമതരസം അദാസി. തീസു സരണേസു പഞ്ചസു ച സീലേസു പതിട്ഠാപേസി. അഥ ഭഗവാ ദസ്സനത്ഥായ ആഗതാനം ഛന്നം താപസാനം ഛ കേസധാതുയോ പൂജനത്ഥായ അദാസി. തതോ പച്ഛാസത്തതിംസവസ്സാനി പൂരേത്വാ പരിനിബ്ബാനകാലേപി ഭഗവതോ അധിട്ഠാനാനുരൂപേന ചിതകട്ഠാനതോ തേത്തിംസ ദന്തേ ഗഹേത്വാ ഗവംപതിത്ഥേരോ സുധമ്മപുരം ആനേത്വാ സീഹരഞ്ഞോ ദത്വാ തേത്തിംസചേതിയാനി പതിട്ഠാപേസി. ഏവം ഭഗവതോ പരിനിബ്ബാനതോ അട്ഠമേയേവ വസ്സേ ഗവംപതിത്ഥേരോ രാമഞ്ഞ രട്ഠേ സുധമ്മപുരേ സാസനം പതിട്ഠാപേസി.

ഇദം രാമഞ്ഞരട്ഠേ ദുതിയം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഭഗവതോ പരിനിബ്ബുതപഞ്ചതിംസാധികാനം ദ്വിന്നം സതാനം ഉപരിസുവണ്ണഭൂമിം നാമ രാമഞ്ഞരട്ഠം ആഗന്ത്വാ സോണത്ഥേരോ ഉത്തരത്ഥേരോചാതി ദ്വേ ഥേരാ പഞ്ചവഗ്ഗകമ്മാരഹേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം സാസനം പതിട്ഠാപേസും. തേ ച ഥേരാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരസ്സ സദ്ധിവിഹാരികാതി അട്ഠകഥായം ആഗതാ.

തപുസ്സഭല്ലികേ ഗവംപതിത്ഥേരഞ്ച പടിച്ച സാസനം താവ പതിട്ഠഹി. തഞ്ച ന സബ്ബേന സബ്ബം ഓഗാഹേത്വാ യേ യേ പന സദ്ധാ പസന്നാ, തേ തേ അത്തനോ ഇച്ഛാവസേനേവ സാസനം പസീദിംസു. പച്ഛാ പന സോണുത്തരത്ഥേരാ മഹുസ്സാഹേന ആചരിയ ആണത്തിയാ സാസനസ്സ പതിട്ഠാപനത്ഥായ ഉസ്സുക്കം ആപന്നാ പതിട്ഠാപേസും. തേന അട്ഠകഥായം ഏതം രട്ഠം ഗന്ത്വാ ഏത്ഥ സാസനം പതിട്ഠാപേഹീതി കാരിതപച്ചയവസേന ആണത്തിവിഭത്തിവസേനച വുത്തം.

തദാ പന സുവണ്ണഭൂമിരട്ഠേ സുധമ്മപുരേ സിരിമാസോകോ നാമ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. തഞ്ച സുധമ്മപുരം നാമ കേലാസപബ്ബതമുദ്ധനി ദക്ഖിണായ അനുദിസായ പുബ്ബഡ്ഢഭാഗേന പബ്ബതമുദ്ധനി അപരഡ്ഢഭാഗേന ഭൂമിതലേ തിട്ഠതി. തംയേവ ഗുളപാചകാനം മസ്സാനം ഗേഹസദിസാനി ഗേഹാനി യേഭുയ്യേന, തേനേവ ഗോളമിത്തിക നാമേനാപി വോഹാരിയതി. തസ്സ പന നഗരസ്സ മഹാസമുദ്ദസമീപേ ഠിതത്താ ദകയക്ഖിനീ സബ്ബദാ ആഗന്ത്വാ രാജഗേഹേ ജാതേ ജാതേ കുമാരേ ഖാദി.

സോണുത്തരത്ഥേരാനം സമ്പത്തദിവസയേവ രാജഗേഹേ ഏകം പുത്തം വിജായി. ദകയക്ഖിനീച ഖാദിസ്സാമീതി സഹ പഞ്ചഹി യക്ഖിനിസതേഹി

ആഗതാ. തം ദിസ്വാ മനുസ്സാ ഭായിത്വാ മഹാവിരവം രവന്തി. തദാ ഥേരാ ഭയാനകം സീഹസീസവസേന ഏകസീസസരീരദ്വയസമ്ബന്ധസണ്ഠാനം മനുസീഹരൂപം മാപേത്വാ ദസ്സേത്വാ തം യക്ഖിനിം സപരിസം പലാപേസും.

ഥേരാ ച പുന യക്ഖിനിയാ അനാഗമനത്ഥായ പരിത്തം അകംസുതസ്മിഞ്ച സമാഗമേ ആഗതാനം മനുസ്സാനം ബ്രഹ്മജാലസുത്തം അദേസയ്യും . സട്ഠിമത്തസഹസ്സാ സോതാപന്നാദിപരായനാ അഹേസും. കുലദാരകാനം അഡ്ഢുഡ്ഢാനി സഹസ്സാനി പബ്ബജിംസു. കുലധീതാനം പന ദിഘഡ്ഢസഹസ്സം. രാജകുമാരാനം പഞ്ചസതാധികസഹസ്സമത്തം പബ്ബജിംസു. അവസേസാപി മനുസ്സാ സരണേ പതിട്ഠഹിംസു. ഏവം സോ തത്ഥ സാസനം പതിട്ഠാപേസീതിഇ. വുത്തഞ്ച അട്ഠകഥായം,-

സുവണ്ണഭൂമിം ഗന്ത്വാന, സോണുത്തരാ മഹിദ്ധികാ;
പിസാചേ നിദ്ധമിത്വാന, ബ്രഹ്മജാലേ മദേസിസുന്തി.

തതോ പട്ഠായ രാജകുമാരാനം സോണുത്തരനാമേഹിയേവ നാമം അകംസു. അവസേസദ്വാരകാനമ്പി രക്ഖസഭയതോ വിമോചനത്ഥം താലപത്തഭുജപത്തേസു ഥേരേഹി മാപിതം മനുസീഹരൂപം ദസ്സേത്വാ മത്ഥകേ ഠപേസും. മനുസ്സാച സിലാമയം മനുസീഹരൂപം കത്വാ സുധമ്മപുരസ്സ ഏസന്നേ പദേസേ ഠപേസും. തം യാവജ്ജതനാ അത്ഥീതി. ഇച്ചേവം ഭഗവതോ പരിനിബ്ബാനതോ പഞ്ചതിംസാധികേ ദ്വിവസ്സസതേ സമ്പത്തേ സോണുത്തരത്ഥേരാ ആഗന്ത്വാ സാസനം പതിട്ഠാപേത്വാ സാസനം പതിട്ഠാപേത്വാ അനുഗ്ഗഹം അകംസൂതി.

ഇദം രാമഞ്ഞരട്ഠേ തതിയം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

തതോ പച്ഛാ ഛസതാധികേ സഹസ്സേ സമ്പത്തേ പുബ്ബേ വുത്തേഹി തീഹി കാരണേഹി സാസനസ്സ ഉപ്പത്തിട്ഠാനഭൂതം രാമഞ്ഞരട്ഠം ദാമരികചോരഭയേന പജ്ജരരോഗഭയേന സാസനപച്ചത്ഥികഭയേനചാതി തീഹി ഭയേഹി ആകുലിതം അഹോസി. തദാ ച തത്ഥ സാസനം ദുബ്ബലം അഹോസി, യഥാ ഉദകേ മന്ദേ തത്രജാതം ഉപ്പലം ഉപ്പലം ദുബ്ബലന്തി. തത്ഥ ഭിക്ഖൂപി സാസനം യഥാ കാമം പൂരേതും ന സക്കാ.

സൂരിയകുമാരസ്സ നാമ മനോഹരിരഞ്ഞോ പന കാലേ സാസനം അതിവിയ ദുബ്ബലം അഹോസി. ജിനചക്കേ ഏകഛസതാധികേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ കലിയുഗേച ഏകൂനവീസതാധികേ ചതുവസ്സസതേ സമ്പത്തേ അരിമദ്ദനനഗരേ അനുരുദ്ധാ നാമ രാജാ തതോ സഹ പിടകേന ഭിക്ഖുസങ്ഘം ആനേസി.

തതോ പച്ഛാ ജിനചക്കേ നവാധികേ സത്തസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ ലങ്കാദീപേ സിരിസങ്ഘബോധിപരക്കമബാഹുമഹാരാജാ സാസനം സോധേസി.

തതോ ഛന്നം വസ്സാനം ഉപരി കലിയുഗേ ദ്വത്തിംസാധികേ പഞ്ചസതേ സമ്പത്തേ ഉത്തരാജീവോ നാമ ഥേരോ സാസനേ പാകടോ അഹോസി.

സോ പന രാമഞ്ഞരട്ഠവാസിനോ അരിയാവംസത്ഥേരസ്സ സദ്ധിവിഹാരികോ. അരിയാവംസത്ഥേരോ പന കപ്പുങ്ഗനഗരവാസിനോ മഹാകാളത്ഥേരസ്സ സദ്ധിവിഹാരികോ. മഹാകാളത്ഥേരോ പന

സുധമ്മപുരവാസിനോ പ്രാനദസ്സിത്ഥേരസ്സ സദ്ധിവിഹാരികോ. അയം പന ഉത്തരാജീവഛപ്പദത്ഥേരാനം വംസദീപനത്ഥം വുത്താ.

സോ പന പ്രാനദസ്സിത്ഥേരോ ലോകിയാഭിഞ്ഞായോ ലഭിത്വാ നിച്ചം അഭിണ്ഹം പാതോവ മഗധരട്ഠേ ഉരുവേലനിഗമേ മഹാബോധിം ഗന്ത്വാ മഹാബോധിയങ്ഗണം സമ്മജ്ജിത്വാ പുന ആഗന്ത്വാ സുധമ്മപുരേ പിണ്ഡായ ചരി. ഇദം ഥേരസ്സ നിബദ്ധവത്തും. അയഞ്ച അത്ഥോ സുധമ്മപുരതോ മഗധരട്ഠം ഗന്ത്വാ ഉരുവേലനിഗമേ വാണിജകമ്മം കരോന്താ തദാകാരം പസ്സിത്വാ പച്ചാഗമനകാലേ സുധമ്മപുര വാസീനം കഥേസും, തസ്മാ വിഞ്ഞായതി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ ഉത്തരാജീവത്ഥേരോ പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സേന ഛപ്പദേന നാമ സാമണേരേന സദ്ധിം സീഹളദീപം ഗച്ഛി. സീഹളദീപവാസിനോ ച ഭിക്ഖൂ മയം മഹാമഹിന്ദത്ഥേരസ്സ വംസികാ ഭവാമ, തുമ്ഹേപി സോണുത്തരത്ഥേരാനം വംസികാ ഭവഥ, തസ്മാ മയം ഏകവംസികാ ഭവാമ സമാന വാദികാതി വത്വാ ഛപ്പദസാമണേരസ്സ ഉപസമ്പദകമ്മം അകംസു. തതോ പച്ഛാ ചേതിയ വന്ദനാദീനി കമ്മാനി നിട്ഠാപേത്വാ ഉത്തരാജീവത്ഥേരോ സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന അരിമദ്ദനനഗരം പച്ചാഗമാഹി.

ഛപ്പദസ്സ പന ഏതദഹോസി,- സചാഹം ആചരിയേന സഹ ജമ്ബുദീപം ഗച്ഛേയ്യം, ബഹൂഹി ഞാതിബലിബോധേഹി പരിയത്തുഗ്ഗഹണേ അന്തരായോ ഭവേയ്യ, തേന ഹി സീഹളദീപേയേവ വസിത്വാ പരിയത്തിമുഗ്ഗഹേത്വാ പച്ചാഗമിസ്സാമീതി.

തതോ ആചരിയസ്സ ഓകാസം യാചിത്വാ സീഹളദീപേയേവ പടിവസി. സീഹളദീപേ വസിത്വാ യാവ ലദ്ധത്ഥേരസമ്മുതികാ പരിയത്തിം പരിയാപുണിത്വാ പുന ജമ്ബുദീപം പച്ചാഗന്തുകാമോ അഹോസി. അഥ തസ്സ ഏതദഹോസി,- അഹം ഏകകോവ ഗച്ഛന്തോ സചേ മമ ആചരിയോ നത്ഥി, സചേപി ജമ്ബുദീപവാസിനാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം വിനയകമ്മം കാതും ന ഇച്ഛേയ്യം, ഏവം സതി വിസും കമ്മം കാതും ന സക്കുണേയ്യം, തസ്മാ പിടകധരേഹി ചതൂഹി ഥേരേഹി സദ്ധിം ഗച്ഛേയ്യം, ഇച്ചേതം കുസലന്തി.

ഏവം പന ചിന്തേത്വാ താമലിത്തിഗാമവാസിനാ സിവലിത്ഥേരേന കമ്ബോജരഞ്ഞോ പുത്തഭൂതേന താമലിന്ദത്ഥേരേന കിഞ്ചിപുരവാസിനാ ആനന്ദത്ഥേരേന രാഹുലത്ഥേരേനചാതി ഇമേഹി ചതൂഹി ഥേരേഹി സദ്ധിം നാവായ പച്ചാഗച്ഛി. തേ ച ഥേരാ പിടകധരാ അഹേസും ദക്ഖാ ഥാമസമ്പന്നാ ച. തേസു വിസേസതോ രാഹുലത്ഥേരോ ഥാമസമ്പന്നോ. കുസിമനഗരം സമ്പത്തകാലേ ഉപകട്ഠവസ്സൂപഗമനകാലോ ഹുത്വാ അരിമദ്ദനനഗരേ ആചരിയസ്സ സന്തികം അസമ്പാപുണിത്വാ കുസിമനഗരയേവ വസ്സം ഉപഗമിംസു. തേസം വസ്സൂപഗമനവിഹാരവത്ഥു ആരാമപാകാരോ ച കുസിമനഗരസ്സ ദക്ഖിണദിസാസാഗേ യാവജ്ജതനാ അത്ഥി.

വസ്സംവുട്ഠകാലേ പന മഹാപവാരണായ പവാരേത്വാ തേ പഞ്ച ഥേരാ അരിമദ്ദനനഗരം അഗമംസു. ഉത്തരാജീവത്ഥേരോച അരിമദ്ദനനഗര വാസീഹി ഭിക്ഖൂഹി വിസും ഹുത്വാ സങ്ഘകമ്മാനി അകാസി. കിഞ്ചാപി ചേത്ഥ ഉത്തരാജീവത്ഥേരാദയോ സീഹളദീപതോ പച്ചാഗന്ത്വാ അരിമദ്ദനനഗരേ വസിത്വാ

സാസനം അനുഗ്ഗഹേസും, രാമഞ്ഞരട്ഠേ പന ജാതത്താ പുബ്ബേ ച തത്ഥ നിവാസത്താ ഇധ ദസ്സിതാതി ദട്ഠബ്ബാ.

തസ്മിഞ്ച കാലേ ദലനഗരേ പദീപജേയ്യഗാമേ ജാതോ സാരിപുത്തോ നാമ മഹല്ലകസ്സമണേരോ ഏകോ അരിമദ്ദനനഗരം ഗന്ത്വാ ആനന്ദത്ഥേരസ്സ സന്തികേ ഉപസമ്പജ്ജിത്വാ പരിയത്തി പരിയാപുണി. സോ ബഹുസ്സുതോ അഹോസി ദക്ഖോ ഥാമസമ്പന്നോ ച. തമത്ഥം സുത്വാ നരപതിചഞ്ഞിസൂരാജാ ചിന്തേസി,- സചേസോ അങ്ഗപച്ചങ്ഗസമ്പന്നോ ഭവേയ്യ, ആചരിയം കത്വാ ഠപേസ്സാമി അനുഗ്ഗഹേസ്സാമീതി. രാജാ ഏവം ചിന്തേത്വാ രാജപുരിസേ പേസേത്വാ വീമംസാപേസി. രാജപുരിസാ ച തസ്സ ഛിന്നപാദങ്ഗുട്ഠഗ്ഗതം പസ്സിത്വാ തമത്ഥം രഞ്ഞോ ആരോചേസും. രാജാ തം സുത്വാ ഏവം വികലങ്ഗപച്ചങ്ഗോ ഭവേയ്യ, പധാനാചരിയട്ഠാനേ ഠപേതും ന യുത്തോതി കത്വാ പധാനാചരിയഭാവം ന അകാസി. പൂജാസക്കാ രമത്തേനേവ അനുഗ്ഗഹം അകാസി. ഏകസ്മിഞ്ച കാലേ ധമ്മവിലാസോതി ലഞ്ഛം ദത്വാ രാമഞ്ഞരട്ഠേ സാസനം സോധേത്വാ പരിസുദ്ധം കരോഹീതി രാമഞ്ഞരട്ഠം പേസേസി.

സോച രാമഞ്ഞരട്ഠം ഗന്ത്വാ ദലനഗരേ ബഹുനം ഭിക്ഖൂനം ധമ്മ വിനയം വാചേത്വാ സാസനം പഗ്ഗഹേസി. തത്ഥ ച രാമഞ്ഞമനുസ്സാ തസ്സ ധമ്മവിലാസത്ഥേരസ്സ സിസ്സാനുസിസ്സാ സീഹളഭിക്ഖു ഗണോതി വോഹാരന്തി. ഇച്ചേവം സീഹളദീപികസ്സ ആനന്ദത്ഥേരസ്സ സിസ്സം ധമ്മവിലാസം പടിച്ച രാമഞ്ഞരട്ഠേ സീഹളദീപതോ സാസനസ്സ ആഗതമഗ്ഗോതി.

ഇദം രാമഞ്ഞരട്ഠേ ചതുത്ഥം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

തസ്മിഞ്ച കാലേ മുത്തിമനഗരേ അഗ്ഗമഹേസിയാ ആചരിയാ ബുദ്ധവംസത്ഥേരമഹാനാഗത്ഥേരാ സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ മഹാഹാരവാസിഗണവംസഭൂതാനം ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ പുന സിക്ഖം ഗണ്ഹിത്വാ മുത്തിമനഗരം പച്ചാഗന്ത്വാ മുത്തിമനഗരവാസീതി ഭിക്ഖൂഹി വിസും ഹുത്വാ സങ്ഘകമ്മാനി കത്വാ സാസനം പഗ്ഗഹേസും. തേച ഥേരേ പടിച്ച രാമഞ്ഞരട്ഠേ പുന സീഹളദീപതോ സാസനം ആഗതന്തി.

ഇദം രാമഞ്ഞരട്ഠേ പഞ്ചമം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

തതോ പച്ഛാച മുത്തിമനഗരേ സേതിഭിന്ദസ്സ രഞ്ഞോ മാതുയാ ആചരിയോ മേധങ്കരോ നാമ ഥേരോ സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ സീഹളദീപേ അരഞ്ഞവാസീനം മഹാഥേരാനം സന്തികേ പുന സിക്ഖം ഗഹേത്വാ പരിയത്തിം പരിയാപുണിത്വാ സുവണ്ണരജതമയേ തിപുസീസച്ഛന്നേ സേതിഭിന്ദസ്സ രഞ്ഞോ മാതുയാ കാരാവിതേ വിഹാരേ നിസിദിത്വാ സാസനം അനുഗ്ഗഹേസി. ലോകദീപകസാരഞ്ച നാമ ഗന്ഥം അകാസി. അഥാപരിമ്പി മുത്തിമനഗരേയേവ സുവണ്ണസോഭണോ നാമ ഥേരോ സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ മഹാവിഹാരവാസിഗണവംസഭൂതാനം ഥേരാനം സന്തികേ പുന സിക്ഖം ഗഹേത്വാ മുത്തിമനഗരമേവ പച്ചാഗച്ഛി.

സോ പന ഥേരോ അരഞ്ഞേയേവ വസി. ധുതങ്ഗധരോ ച അഹോസി അപ്പിച്ഛോ സന്തുട്ഠോ ലജ്ജീ കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാ കാമോ ദക്ഖോ ഥാമസമ്പന്നോ ച. സീഹളദീപേ കലമ്ബുമ്ഹി നാമ ജാതസ്സരേ

ഉദകുക്ഖേപസീമായം അതിരേകപഞ്ചവഗ്ഗേന വനരതനം നാമ സങ്ഘരാജം ഉപജ്ഝായം കത്വാ രാഹുലഭദ്ദം നാമ വിജയബാഹുരഞ്ഞോ ആചരിയഭൂതം ഥേരം കമ്മവാചാചരിയം കത്വാ ഉപസമ്പജ്ജി. സോച ഥേരോ പുനാഗന്ത്വാ മുത്തിമനഗരേയേവ വസിത്വാ ഗണം വഡ്ഢേത്വാ സാസനം അനുഗ്ഗഹേസി. ഏതേ ച ദ്വേ ഥേരേ പടിച്ച രാമഞ്ഞരട്ഠേ സീഹളദീപതോ സാസനം ആഗതം.

ഇദം രാമഞ്ഞരട്ഠേ ഛട്ഠം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

തതോ പച്ഛാ സാസനവസേന ദ്വിവസ്സാധികേ ദ്വിസഹസ്സേ കലിയുഗതോ ഏകാസീതികേ സമ്പത്തേ ഹംസാവതീനഗരേ സിരിപരമമഹാധമ്മരാജാതി ലദ്ധനാമോ ധമ്മചേതിയരാജാ കുസിമമണ്ഡലേ ഹംസാവതീമണ്ഡലേ മുത്തിമമണ്ഡലേ ച രട്ഠവാസിനോ സപജംവിയ ധമ്മേന സമേന രക്ഖിത്വാ രജ്ജം കാരേസി. സോ ച രാജാ തീസു പിടകേസു ചതൂസു ച വേദേസു ബ്യാകരണച്ഛന്ദാലങ്കാരാദീസു ച ഛേകോ സിക്ഖിതനാനാസിപ്പോ നാനാഭാസാസു ച പസുതോ സദ്ധാസീലാദിഗുണോപേതോ കുമുദകുന്ദസരദചന്ദികാസമാനസിതപജപതിഭൂതോ ച സാസനേ ച അതിപ്പസന്നോ അഹോസി.

ഏകസ്മിം കാലേ സോ ചിന്തേസി, ഭഗവതോ സാസനം നാമ പബ്ബജ്ജഉപസമ്പദതാവേന സമ്ബന്ധം, ഉപസമ്പദഭാവോ ച സീമപരിസവത്ഥു ഞത്തികമ്മവാചാസമ്പത്തീഹി സമ്ബന്ധോതി. ഏവഞ്ച പന ചിന്തേത്വാ സീമവിനിച്ഛയം തസ്സം വണ്ണനം വിനയസങ്ഗഹം തസ്സംവണ്ണനം സീമാലങ്കാര സീമസങ്ഗഹഞ്ച സദ്ദതോ അത്ഥതോ ച പുനപ്പുനം ഉപപരിക്ഖിത്വാ അഞ്ഞമഞ്ഞം സംസന്ദിത്വാ പുബ്ബാപരം തുലയിത്വാ ഭഗവതോ അധിപ്പായോ ഈദിസോ ഗന്ഥകാരാനം അധിപ്പായോ ഈദിസോതി പസ്സിത്വാ അമ്ഹാകം രാമഞ്ഞരട്ഠേ ബദ്ധനദീസമുദ്ദജാതേസ്സരാദയോ സീമായോ ബഹുകാപി സമാനാ അയം പരിസുദ്ധാതി വവത്ഥപേതും ദുക്കരം, ഏവം സതി സീമപരിസാപരിസുദ്ധാ ഭവിതും ദുക്കരാതി പടിഭാതി.

തതോ പച്ഛാ രാമഞ്ഞരട്ഠേ തിപിടകധരബ്യത്തപ്പടിബലഥേരേഹി മന്തേത്വാ രഞ്ഞോ പടിഭാനാനുരൂപം സീമപരിസാ പരിസുദ്ധാ ഭവിതും ദുക്കരാതി ഥേരാ വിനിച്ഛനിംസു.

അഥ രാജാ ഏവമ്പി ചിന്തേസി,- അഹോവത സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ സാസനം പഞ്ചവസ്സസഹസ്സാനി പതിട്ഠിസ്സതീതി ഗന്ഥേസു വുത്തോപി സമാനോ അഭിസമ്ബുദ്ധതോ ചതുസട്ഠാധികദ്വിസഹസ്സമത്തേനേവ കാലേന സാസനേ മലം ഹുത്വാ ഉപസമ്പദകമ്മേ കങ്ഖാട്ഠാനം താവ ഉപ്പജ്ജി, കഥം പന പഞ്ചവസ്സസഹസ്സാനി സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം ഭവിസ്സതീതി. ഏവം ധമ്മസംവേഗം ഉപ്പാദേത്വാ പുനാപി ഏവം ചിന്തേസി,- ഏവം ഏത്തകം സാസനേ മലം ദിസ്സമാനോപി സമാനോ ഉപസമ്പദകമ്മേ കങ്ഖാട്ഠാനം ദിസ്സമാനോപി സമാനോ പരിസുദ്ധത്ഥായ അനാരഭിത്വാ മാദിസോ അപ്പോസ്സുക്കോ മജ്ഝത്തോ നിസീദിതും അയുത്തോ, ഏവഞ്ഹി സതി ഭഗവതി സദ്ധോ പസന്നോമ്ഹീതി വത്തബ്ബതം അനാപജ്ജേയ്യം, തസ്മാ സാസനം നിമ്മലം കാതും ആരഭിസ്സാമീതി.

കുതോ നുഖോ ദാനി സാസനം ആഹരിത്വാ ഥിരം പതിട്ഠാ പേയ്യന്തി ആവജ്ജന്തോ ഏവം ചിന്തേസി,- ഭഗവതോ കിര പരിനിബ്ബാനതോ

ഛത്തിംസാധികേ ദ്വിസതേ സമ്പത്തേ മഹാമോഗ്ഗലി പുത്തതിസ്സത്ഥേരോ മഹാമഹിന്ദത്ഥേരം പേസേത്വാ സീഹളദീപേ സാസനം പതിട്ഠാപേസി, തദാ ദേവാനം പിയതിസ്സരാജാ മഹാവിഹാരം കാരാപേത്വാ അദാസി, സാസനവരഞ്ച ഏകാസിതാധികാനി ദ്വിവസ്സസതാനി വിമലം ഹുത്വാ പതിട്ഠഹി, ഭിക്ഖുസങ്ഘോപി മഹാവിഹാര വാസിഗണവസേന ഏകതോവ അട്ഠാസി, തതോ പച്ഛാ അഭയഗിരിവാസിജേ തവനവാസിവസേന ദ്വേധാ ഹുത്വാ ഭിജ്ജി, ജിനചക്കേ അട്ഠസത്തസതാധികേ സഹസ്സേ സമ്പത്തേ സിരിസങ്ഘബോധിപരക്കമബാഹുമഹാരാജാ ഉദുമ്ബരഗിരിവാസി മഹാകസ്സപത്ഥേരപ്പമുഖം മഹാവിഹാര വാസിഗണം അനുഗ്ഗഹേത്വാ യഥാവുത്തേ ദ്വേഗണേ വിസോധേസി, സാസനം നിമ്മലം അകാസി, തതോ പച്ഛാ വിജയബാഹുപരക്കമബാഹുരാജൂനം ദ്വിന്നം കാലേപി സാസനം നിമ്മലം ഹുത്വായേവ അട്ഠാസി, തേനേവ ബ്യത്തപ്പടിബലഭിക്ഖൂ ആയാചിത്വാ സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ പുന സിക്ഖം ഗണ്ഹാ പേസ്സാമി, തേസം പന പരമ്പരവസേന പവത്താനം ഭിക്ഖൂനം വസേന അമ്ഹാകം രാമഞ്ഞരട്ഠേ സാസനം നിമ്മലം ഹുത്വാ പതിട്ഠഹിസ്സതീതി. ഏവം പന ചിന്തേത്വാ മോഗ്ഗലാനത്ഥേരം സോമത്ഥേരഞ്ച സീഹളദീപം ഗമനത്ഥായ യാചി. ഥേരാച സാസനപ്പടിയത്തകമ്മമിദന്തി മനസികരിത്വാ പടിഞ്ഞം അകംസു.

രാജാ ച ദാഠാധാതുപൂജനത്ഥായ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ പൂജനത്ഥായ ഭൂവനേകബാഹുരഞ്ഞോ പണ്ണാകാരത്ഥായ ദേയ്യധമ്മപണ്ണാകാരവത്ഥൂനി പടിയാദേത്വാ ചിത്രദൂതം രാമദൂതന്തി ഇമേ ദ്വേ അമച്ചേ ദ്വീസു നാവാസു നായകട്ഠാനേ ഠപേത്വാ കലിയുഗേ സത്തതിംസാധികേ അട്ഠവസ്സസതേ സമ്പത്തേ മാഘമാസസ്സ പുണ്ണമിതോ ഏകാദസമിയം സൂരവാരേ ചിത്രദൂതം സദ്ധിം മോഗ്ഗലാനത്ഥേരപ്പമുഖേഹി ഭിക്ഖൂഹി ഏകായ നാവായ ഗമാപേസി. ഫഗ്ഗുണമാസസ്സ അട്ഠമിയം സീഹളദീപേ കലമ്ബുതിത്ഥം പായാസി.

രാമദൂതം പന തസ്മിംയേവ വസ്സേ മാഘമാസസ്സ പുണ്ണമിതോ ദ്വാദസമിയം ചന്ദവാരേ സദ്ധിം സോമത്ഥേരപ്പമുഖേഹി ഭിക്ഖൂഹി ഏകായ നാവായ ഗമാപേസി. ഉജുകം പന വാതം അലഭിത്വാ ചിത്രമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖനവമിയം സീഹളദീപേ വല്ലിഗാമം പായാസി.

തതോ പച്ഛാ തേപി ദ്വേ അമച്ചാ ദ്വീസു നാവാസു ആഭതാനി ദാതബ്ബപണ്ണാകാരവത്ഥൂനി സന്ദേസപണ്ണാനി ച ഭൂവനേകബാഹുരഞ്ഞോ ഭിക്ഖൂസങ്ഘസ്സ ച അദാസി. രഞ്ഞാ പേസിതഭിക്ഖൂനഞ്ച സന്ദേസപണ്ണേ കഥിതനിയാമേനേവ കല്യാണിയം നാമ നദിയം ഉദകുക്ഖേപസീമായം സാമണേരഭൂമിയം പതിട്ഠാപേത്വാ പുന ഉപസമ്പദകമ്മം അകംസു.

ഉപസമ്പജ്ജിത്വാ ച ഭൂവനേകബാഹുരാജാ നാനാപ്പകാരേ ഭിക്ഖൂനം സാരുപ്പേ പരിക്ഖാരേ ദത്വാ ഇദം പന ആമിസദാനം യാവ ജീവിതപരിയോസാനായേവ പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം ഭവിസ്സതി, നാമലഞ്ഛനം പന ന ജീരിസ്സതീതി കത്വാ രാമദൂതസ്സ നാവായ പധാനഭൂതസ്സ സോമത്ഥേരസ്സ സിരിസങ്ഘബോധിസാമീതി നാമം അദാസി. അവസേസാനം പന ദസന്നം ഥേരാനം കിത്തിസിരിമേഘസാമി പരക്കമബാഹുസാമി ബുദ്ധഘോസസാമി സീഹളദീപവിസുദ്ധസാമി ഗുണരതനധരസാമീ ജിനാലങ്കാരസാമി രതനമാലിസാമി സദ്ധമ്മതേജസാമി ധമ്മരാമസാമി ഭൂവനേകബാഹുസാമീതി നാമാനി അദാസി.

ചിത്രദൂതസ്സ നാവായ പധാനഭൂതസ്സ മോഗ്ഗലാനത്ഥേരസ്സ ധമ്മകിത്തിലോകഗരുസാമീതി നാമം അദാസി. അവസേസാനം പന സിരിവനരതനസാമി മങ്ഗലത്ഥേരസ്സാമി കല്യാണതിസ്സസ്സാമി ചന്ദഗിരിസാമി സിരിദന്തധാതുസാമി വനവാസിതിസ്സസാമി രതനലങ്കാരസാമി മഹാദേവസാമി ഉദുമ്ബരഗിരിസാമി ചൂളാഭയതിസ്സസാമീതി നാമാനി അദാസി. ബാവീസതിയാ പന പച്ഛാ സമണാനം നാമം ന അദാസി. അഭിനവസിക്ഖം പന സബ്ബേസംയേവ അദാസി.

തതോ പച്ഛാ ചേതിയപൂജനാദീനി കത്വാ തംതംകിച്ചം നിപ്ഫാദേത്വാ പുന ആഗമംസു. ഭുവനേകബാഹുരാജാ ചിത്രദൂതം ഏവമാഹ, രാമാധിപതിരഞ്ഞോ പണ്ണാകാരം പടിദാതും ഇച്ഛാമി, പടിദൂതഞ്ച പേസേതും താവ ത്വം ആഗമേഹീതി. ഏവം പന വത്വാ പച്ഛാ ആഗമനകാലേ ചണ്ഡവാതഭയേന മഹാസമുദ്ദമജ്ഝേ നാവാ അവഗച്ഛതി. തേന സീഹളരഞ്ഞാ പേസിതനാവായ സബ്ബേ സന്നിപതിത്വാ ആരുഹിത്വാ ആഗച്ഛന്താ തീണി ദിവസാനി അതിക്കമിത്വാ പുന ചണ്ഡവാതഭയേന അഗമ്ഭീരട്ഠാനേ സിലായ ഘട്ടേത്വാ ലഗ്ഗിത്വാ ഗന്തും അസക്കുണിത്വാ ഏകം ഉളുമ്പം ബന്ധിത്വാ ജങ്ഘേലനേവ അഗമംസു. സീഹളരഞ്ഞോ ച ദൂതോ പണ്ണാകാരം ദത്വാ പച്ചാഗമാസി. ഭിക്ഖൂസു ച ഭിക്ഖൂ അന്തരാമഗ്ഗേയേവ മച്ചു ആദായ ഗച്ഛതി. അഹോ അനിച്ചാ വത സങ്ഖാരാതി. ഹോന്തി ചേത്ഥ,-

ഇമേസം പന ആരദ്ധം, ന കിച്ചം യാവ നിട്ഠിതം;
ന താവ ആദിയിസ്സന്തി, മച്ചു നത്ഥി ആപേക്ഖനാ.

നിക്കാരുണികോ ഹി ഏസ, ബലക്കാരേന ആദിയ;
രോദമാനംവ ഞാതീനം അനിച്ഛന്തംവ ഗച്ഛതീതി.

രാമാധിപതിരാജാച തേസം ഭിക്ഖൂനം പത്തകാലേ ഹംസാവതീനഗരസ്സ പച്ഛിമസ്മിം ദിസാഭാഗേ നരസൂരേന നാമ അമച്ചേന പരിഭുത്തേ ഗാമഖേത്തേ പാളിഅട്ഠകഥാളീകാദയോ പുനപ്പുനം പസ്സിത്വാ ഉപപരിക്ഖിത്വാ സീമസമൂഹനസീമസമ്മുതികമ്മാനി കാരപേസി. സീഹളദീപേ ഭഗവതാ ന്ഹായിതപുബ്ബായ കല്യാണിയാ നാമ നദിയം ഉദകുക്ഖേപസീമം കത്വാ തത്ഥ മഹാവിഹാരവാസീനം ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ഉപലദ്ധഉപസമ്പദഭാവേഹി ഭിക്ഖൂഹി കതത്താ കല്യാണീസീമാതി സമഞ്ഞം അകാസി. ഇച്ചേവം രാമാധിപതിരാജാ പത്തലങ്കേ ഭിക്ഖൂ നിസ്സായ സാസനം സുട്ഠു പതിട്ഠിതം അകാസി. കലിയുഗസ്സ അട്ഠതിംസാധികഅട്ഠവസ്സസതകാലതോ യാവ ഏകചത്താലീസാധികഅട്ഠവസ്സസതാ തേസം ഭിക്ഖൂനം വംസേ അസീതിമത്താ ഗണപാമോക്ഖത്ഥേരാ അഹേസും. തേസം സിസ്സജാതാനി പന ഛബ്ബിസാധികാനി ദ്വിസതാനി ചതുസഹസ്സാനി ദസസഹസ്സാനി അഹേസും. ഏവം ഭഗവതോ സാസനം രാമഞ്ഞരട്ഠേ വുഡ്ഢിം രാമഞ്ഞരട്ഠേ വുഡ്ഢിം വിരൂളിം വേപുല്ലമാപജ്ജിതി.

ഇദം രാമഞ്ഞരട്ഠേ സത്തമം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

യദാ പന അരിമദ്ദനനഗരേ അനുരുദ്ധോ നാമ രാജാ സുധമ്മപുരം സരാജികം അഭിഭവിത്വാ വിദ്ധംസി, തദാ രാമഞ്ഞരട്ഠം രാജസുഞ്ഞം ഹുത്വാ പതിട്ഠഹി. രാമഞ്ഞരട്ഠേ മുത്തിമനഗരേ സോണുത്തരവംസോ ഏകോ ഗണോ,

സിവലിവംസോ ഏകോ, താമലിന്ദവംസോ ഏകോ, ആനന്ദവംസോ ഏകോ, ബുദ്ധവംസോ ഏകോ, മഹാനാഗവംസോ ഏകോതി ഛഗ്ഗണാ വിസും വിസും ഹുത്വാ അട്ഠംസു നാനാസംവാസകാ നാനാനികായാ.

ധമ്മചേതിയരഞ്ഞാ പന കാരാപിതസാസനമ്പി അഭിജ്ജമാനം ഹുത്വാ അട്ഠാസി. സമാനസംവാസോ ഏകനികായോയേവ അഹോസി. ഹംസാവതീമുത്തിമസുവസേന തീണിപി രാമഞ്ഞരട്ഠാനി സുനാപരന്ത സങ്ഖാതേന ഏകാബദ്ധാനി ഹുത്വാ തിട്ഠന്തി. പുബ്ബേച മരമ്മരട്ഠിന്ദരാജൂനം ആണാപവത്തനട്ഠാനാനി അഹേസും . തസ്മാ മരമ്മരട്ഠതോ ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ രാമഞ്ഞരട്ഠം ഗന്ത്വാ കല്യാണിസീമായം പുന സിക്ഖം ഗണ്ഹിംസു. ധമ്മചേതിയരഞ്ഞാകാരാവിതസാസനം സകലം മരമ്മരട്ഠമ്പി ബ്യാപേത്വാ ഓഗാഹേത്വാ തിട്ഠതി.

രാമഞ്ഞരട്ഠേ സോണുത്തരത്ഥേരാനം സാസനം പതിട്ഠാപിതകാലതോ പട്ഠായ യാവ സുധമ്മപുരേ മനോഹരിരഞ്ഞാ അരഹന്താനം സംവിജ്ജമാനതാ വേദിതബ്ബാ. തതോ പച്ഛാ പന ഉത്തരാ ജീവാരിയാവംസമഹാകാളപ്രാനദസ്സിത്ഥേരാനം കാലേ ലോകിയജ്ഝാനാഭിഞ്ഞാലാഭിയോയേവ സംവിജ്ജംസൂതി. അധുനാ പന തീസുപി രാമഞ്ഞരട്ഠേസു ധമ്മചേതിയരഞ്ഞാ കാരാവിതസാസനംയേവ തിട്ഠതി. ഏത്ഥച ഹേതുഫലസമ്ബന്ധവസേന ആദിഅന്തവസേനേ ച സാസനവംസം പഞ്ഞായ തുലയിത്വാ ആദിതോവ ദസ്സിതേഹി തീഹി നയേഹി യഥാപവേണീ ഘട്ടിയതി, തഥാ ഗണ്ഹേയ്യാതി. അയഞ്ച സാസനവംസോ ലജ്ജിപേസലസിക്ഖാകാമാനംയേവ വസേന വുത്തോ, നാലജ്ജീനം വസേനാതി ദട്ഠബ്ബോ.

തായ ച ഥേരപരമ്പരായ മുത്തിമനഗരവാസിമേധങ്കരത്ഥേരോ ലോകദീപകസാരം നാമ ഗന്ഥം അകാസി. ഹംസാവതീനഗരവാസീ പന ആനന്ദത്ഥേരോ മധുസാരത്ഥദീപനിം നാമ അഭിധമ്മടീകായ സംവണ്ണനം, ഹംസാവതീനഗരവാസീയേവ ധമ്മബുദ്ധത്ഥേരോ കവിസ്സാരം നാമ ഛന്ദോവണ്ണനം, ഹംസാവതീനഗരവാസീയേവ സദ്ധമ്മാലങ്കാരത്ഥേരോ പട്ഠാനസാരദീപനിം നാമ പകരണം, തഥേവ അഞ്ഞതരോ ഥേരോ അഫേഗ്ഗുസാരം നാമ ഗന്ഥം അകാസി. ഏവം അനേകപ്പകാരാനം ഗന്ഥകാരാനം മഹാഥേരാനം വസനട്ഠാനം ഹുത്വാ സാസനം ഓഗാഹേത്വാ വിരൂളട്ഠാനംഅഹോസീതി.

ഇതി സാസനവംസേ സുവണ്ണഭൂമിസാസനവംസകഥാമഗ്ഗാ നാമ

തതിയോ പരിച്ഛേദോ.

൪. യോനകരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

൪. ഇദാനി പന യോനകരട്ഠേ സാസനസ്സുപ്പത്തിം കഥേസ്സാമി . ഭഗവാ ഹി വേനേയ്യഹിതാവഹോ യോനകരട്ഠേ മമസാസനം ചിരകാലം പഭിട്ഠഹിസ്സതീതി ആപേക്ഖിത്വാ സദ്ധിം ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ദേസചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ ലഭുഞ്ജം നാമ നഗരം അഗമാസി. തദാ ഏകോ നേസാദോ ഹരിഫലം ദത്വാ തം പരിഭുഞ്ജിത്വാ ഹരിബീജേ ഖിപിതേ പഥവിയം അപതിത്വാ ആകാസേയേവ പതിട്ഠാസി. തം ദിസ്വാ സിതം പത്വാകാസി. തമത്ഥം ദിസ്വാ ആനന്ദത്ഥേരോ പുച്ഛി. അനാഗതേ ഖോ ആനന്ദ ഇമസ്മിം ഠാനേ മമ ധാതുചേതിയം പതിട്ഠഹിസ്സതി, സാസനം വിരൂള്ഹമാപജ്ജിസ്സതീതി ബ്യാകാസി. ഭഗവതാ പന ഹരിഫലസ്സ ഭുഞ്ജിതട്ഠാനത്താഹരിഭുഞ്ജോതി തസ്സ രട്ഠസ്സ നാമം അഹോസി. ദ്വിന്നം താപസാനം ഠപിതം ജലസുത്തികം പടിച്ച യോനകാനം ഭാസായ ലഭുഞ്ജോതി നാമം അഹോസി.

തദാ തത്ഥ മപിന്നായ നാമ ഏകിസ്സാ മാതികായ സമീപേ നിസിന്നോ ഏകോ ലവകുലികജേട്ഠകോ അത്തനോ പുത്തം സത്തവസ്സികം ഭഗവതോ നിയ്യാദേത്വാ പബ്ബാജേസി. കമ്മട്ഠാനാനുയോഗവസേന അചിരേനേവ അരഹത്തം പാപുണി. സത്തവസ്സി കസ്സച സാമണേരസ്സ അരഹത്തം സച്ഛികതട്ഠാനതം പടിച്ച യോനകഭാസായ ഏതം ഠാനം ചങ്ഗമങ്ഘ ഇതി വുച്ചതി. ചിരകാല വസേന ജങ്ഗമങ്ഘ ഇതി വുച്ചതി. തതോ പട്ഠായയേവ യോനകരട്ഠേ സാസനം പതിട്ഠാതീതി.

ഇദം യോനകരട്ഠേ പഠമം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

സാസനേ പന പഞ്ചതിംസാധികേ ദ്വിവസ്സസതേ സമ്പത്തേ മഹാരക്ഖിതത്ഥേരോ യോനകരട്ഠം ഗന്ത്വാ കമ്ബോജഖേമാവര ഹരിഭുഞ്ജായുദ്ധയാദീസു അനേകേസു രട്ഠേസു സാസനം പതിട്ഠാപേതി. താനി ഹി സബ്ബാനി രട്ഠാനി സങ്ഗഹേത്വാ ദസ്സേന്തേഹി അട്ഠകഥാചരിയേഹി യോനകലോകന്തി ഓകാസകാലോകവാചകേന സാമഞ്ഞസദ്ദേന വുത്തം. പകതി ഹേസാ ഗന്ഥകാരാനം യേന കേനചാകാരേന അത്ഥന്തരസ്സ വിഞ്ഞാപനാതി.

മഹാരക്ഖിതത്ഥേരോ ച സദ്ധിം പഞ്ചഹി ഭിക്ഖൂഹി പാടലിപുത്തതോ അനിലപഥമഗ്ഗേന യോനകലോകം ആഗന്ത്വാ കാള്കാരാമസുത്തേന യോനകേ പസാദേസി. സത്തതിസഹസ്സാധികപാണസതസഹസ്സം മഗ്ഗഫലാലങ്കാരം അദാസി. സന്തികേ ചസ്സ ദസസഹസ്സാനി പബ്ബജിംസു. ഏവം സോ തത്ഥസാസനം പതിട്ഠാപേസി. തഥാ ച വുത്തം അട്ഠകഥായം,-

> യോനകരട്ഠം തദാ ഗന്ത്വാ, സോ മഹാരക്ഖിതോ ഇസി;
> കാള്കാരാമസുത്തേന, തേ പസാദേസി യോനകേതി.

തതോ പട്ഠായ തേസം സിസ്സപരമ്പരാ ബഹൂ ഹോന്തി, ഗണനപഥം വീതിവത്താ.

ഇദം യോനകരട്ഠേ മഹാരക്ഖിതത്ഥേരാദയോ പടിച്ച

ദുതിയം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

യോനകരട്ഠേ ലകുന്നനഗരേ ജിനചക്കേ പഞ്ചവസ്സസതേ മണിമയം ബുദ്ധപ്പടിമം മാപേത്വാ വിസുകമ്മദേവപുത്തോ നാഗസേനത്ഥേരസ്സ അദാസി. നാഗേസേനത്ഥേരോ ച തസ്മിം പടിമമ്ഹി ധാതു ആഗന്ത്വാ പതിട്ഠാതൂതി അധിട്ഠാസി. അധിട്ഠാനവസേനേവ സത്തധാതുയോ ആഗന്ത്വാ തത്ഥ പതിട്ഠഹിത്വാ പാടിഹാരിയം ദസ്സേസുന്തി രാജവംസേ വുത്തം.

തഞ്ച വചനം മമ പരിനിബ്ബാനതോ പഞ്ചവസ്സസതേ അതിക്കന്തേ ഏതേ ഉപ്പജ്ജിസ്സന്തീതി മിലിന്ദപഞ്ഹായം വുത്തവചനേന കാലപരിമാണവസേന ച സമേതി. യോനകരട്ഠേ മിലിന്ദരഞ്ഞോ കാലേ ജിനചക്കേ പഞ്ചവസ്സസതേയേവ നാഗസേനത്ഥേരം പടിസ്സ ജിനചക്കം വിരൂള്ഹം ഹുത്വാ പതിട്ഠാസി.

ഇദം യോനകരട്ഠേ നാഗസേനത്ഥേരം പടിച്ച തതിയം

സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

കലിയുഗേ പഞ്ചസട്ഠിവസ്സേലഭുഞ്ജനഗരതോ സങ്കമിത്വാ ക്യുങ്ഗരനഗരേ മാപികസ്സ ബഞ്ഞാചോമങ്ഗര നാമകസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ മജ്ഝിമദേസതോ കസ്സപത്ഥേരോ പഞ്ചഹി ഥേരേഹി സദ്ധിം ആഗച്ഛി.

തദാ സോ രാജാ വിഹാരം കത്വാ തേസം അദാസി. സീഹളദീപതോ ച ധാതുയോ ആനേത്വാ ഏകോ ഥേരോ ആഗച്ഛി. ധാതുതോ പാടിഹാരിയം ദിസ്വാ പസീദിത്വാ ലഭുഞ്ജചേതിയ നിധാനം അകാസി. തേ ച ഥേരേ പടിച്ച യോനകരട്ഠേ സാസന വംസോ ആഗതോ.

ഇദം യോനകരട്ഠേ ചതുത്ഥം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

കലിയുഗേ ദ്വാസട്ഠാധികേ സത്തസതേ സമ്പത്തേ ചിനരട്ഠിന്ദോ രാജാ അഭിഭവിത്വാ സകലമ്പി യോനകരട്ഠം സങ്ഖുബ്ഭിതം ഹോതി. തദാ മഹാധമ്മഗമ്ഭീരത്ഥേരോ മഹാമേധങ്കരത്ഥേ രോചാതി ദ്വേ ഥേരോ യോനകരട്ഠതോ സദ്ധിം ബഹൂഹി ഭിക്ഖൂഹി സീഹളദീപം അഗമംസു. തദാ ച സീഹളദീപേ ദുബ്ഭിക്ഖഭയേന അഭിഭൂതോ ഹുത്വാ തതോ സ്യാമരട്ഠേ സോക്കതയനഗരം പുന അഗമംസു.

തതോ പച്ഛാ ലകുന്നനഗരം ഗന്ത്വാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹന്താനം ലജ്ജിപേസലാനം ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ പുന സിക്ഖം ഗണ്ഹിംസു. തേ ച ഥേരോ സ്യാമരട്ഠേ യോനകരട്ഠേ ച സബ്ബത്ഥ സാസനം പതിട്ഠാപേസുന്തി.

ഇദം യോനകരട്ഠേ പത്തലങ്കേ ദ്വേ ഥേരേ പടിച്ച പഞ്ചമം

സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

കലിയുഗേ പഞ്ചവീസാധികേ അട്ഠവസ്സസതേ സമ്പത്തേ സിരിസദ്ധമ്മലോകപതിചക്കവത്തിരാജാ ലഭുഞ്ജചേതിയം പുന മഹന്തം കത്വാ തസ്സ ചേതിയസ്സ സമീപേ ചത്താരോ വിഹാരേ കാരാപേത്വാ മഹാമേധങ്കരത്ഥേരസ്സ സാരിപുത്തത്ഥേരസ്സ ച അദാസി. തദാപി തേ ദ്വേ ഥേരാ സാസനം പരിസുദ്ധം കത്വാ പതിട്ഠാപേസുന്തി.

ഇദം യോനകരട്ഠേ മഹാമേധങ്കരസാരിപുത്തഥേരേ

പടിച്ച ഛട്ഠം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

കലിയുഗേ തേചത്താലീസാധികേ നവവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ഹംസാവതീനഗരേ അനേകസേതിഭിന്ദോ നാമ രാജാ യോനകരട്ഠം അഭിഭവിത്വാ അത്തനോ ഹത്ഥഗതം കത്വാ ബലി ഭുഞ്ജനത്ഥായ ജേട്ഠപുത്തസ്സ അനുരുദ്ധസ്സ നാമ രാജകുമാരസ്സ ദത്വാ ബഹൂഹി അമച്ചേഹി സദ്ധിം തത്ഥ ഗന്ത്വാ അനുരാജതാവേന രജ്ജം കാരാപേസി. സാസനഞ്ച വിസോധാപേതും സദ്ധമ്മചക്കസാമിഥേരം തേന സദ്ധിം പഹിണി.

അനേകസേതിഭിന്നോ കിര രാജാ യോനകരട്ഠം വിജയകാലേ പഠമം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനഭൂതമിദന്തി കത്വാ തംരട്ഠവാസിനോ കരമരാനീതഭാവേന ന അഗ്ഗഹേസീതി.

യഥാവുത്തഥേരവംസേസു ച ഏകോ ലകുന്നനഗരേ അരഞ്ഞവാസീ ഥേരോ തത്ഥ നഗരേ അജ്ജ അസുകസ്മിം ഠാനേ ഏകോ മതോതി ഗിഹീനം കഥേത്വാ യഥാകഥിതം ഭൂതം ഹുത്വാ അയം അഭിഞ്ഞാലാഭീതി പാകടോ അഹോസി.

തസ്മിംയേവ ച നഗരേ മഹാമങ്ഗലോ നാമ ഥേരോ അനേകസേതിഭിന്ദസ്സ രഞ്ഞോ യുജ്ഝിതും ആഗതകാലേ അനേകസേതിഭിന്ദോ രാജാ മം പക്കോസിസ്സതി, സമാനജാതികം ദൂതം പേസ്സേസ്സതീതി പക്കോസിതകാലതോ പഠമമേവവദി. യഥാവുത്തനിയാമേനേവ പക്കോസനതോ അയം അഭിഞ്ഞാ ലാഭീതി കിത്തി ഘോസോ അഹോസി.

തത്ഥ നഗരേ ഞാണവിലാസഥേരോ സങ്ഖ്യാപകാസകം നാമ പകരണം അകാസി. തംടീകം പന പത്തലങ്കഥേരസ്സ വിഹാരേ വസന്തോ സിരിമങ്ഗലോനാമ ഥേരോ അകാസി.

വിസുദ്ധിമഗ്ഗദീപനിം പന സംഞ്ഞത്തഅരഞ്ഞവാസീ ഉത്തരാരാമോ നാമ ഏകോ ഥേരോ. മങ്ഗലദീപനിം സിരിമങ്ഗലഥേരോ. ഉപ്പാതസന്തിം അഞ്ഞതരോ ഥേരോ. തം കിര ഉപ്പാതസന്തിം സജ്ഝായിത്വാ ചീനരഞ്ഞോ സേനം അജിനീതി. ഇച്ചേവം യോനകരട്ഠേ അഭിഞ്ഞാലാഭീനം ഗന്ഥകാരാനഞ്ച ഥേരാനം ആനുഭാവേന ജിനസാസനം പരിസുദ്ധം ഹുത്വാ പതിട്ഠാതി. ഏവം ഹേതുഫലസമ്ബന്ധവസേന ആദി അന്ത സമ്ബന്ധവസേന ച യഥാവുത്തേഹി തീഹി നയേഹി ഥേരപരമ്പരാ ഘട്ടേത്വാ ഗഹേതബ്ബാ.

ഇതി സാസനവംസേ യോനകരട്ഠസാസനവംസകഥാ

മഗ്ഗോ നാമ ചതുത്ഥോ പരിച്ഛേദോ.

൭. നവവാസീരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

൭. ഇദാനി വനവാസീരട്ഠേ സിരിഖേത്തനഗരസാസനവംസം വക്ഖാമി. ജിനചക്കേ ഹി ഏകാധികേ വസ്സസതേ സമ്പത്തേ ജടിലോ സക്കോ നാഗോ ഗരുളോ കുമ്ഭണ്ഡോ ചണ്ഡീ പരമീസ്വരോചാതി ഇമേ സത്ത സിരിഖേത്തം നാമ നഗരം മാപേസും. തത്ഥ ദ്വത്തപോങ്കോ നാമ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. തസ്സ കിര തീണി അക്ഖീനി സന്തീതി. തദാ ഭഗവതോ സാവകാ അരഹന്താ തിസഹസ്സമത്താ തത്ഥ വസിംസു. സോ രാജാ തേസം അരഹന്താനം ദേവസികം ചതൂഹി പച്ചയേഹി ഉപത്ഥമ്ഭി. ഛ സരീരധാതുയോ ച ഏകേകം ഏകേകസ്മിം നിദഹിത്വാ ഛ ചേതിഇയാനി കാരാപേസി. ദക്ഖിണബാഹും പന നിദഹിത്വാ ഏകമ്പി ചേതിയം കാരാപേസി.

ഉണ്ഹീസധാതും പന കങ്ഗരനഗരതോ ആനേത്വാ ഏകമ്പി ചേതിയം കാരാപേസി. തം പന താവ ന നിട്ഠിതം. പച്ഛാ അനുരുദ്ധരാജാ ഗഹേത്വാ അരിമദ്ദനനഗരം ആനേത്വാ ചഞ്ഞിങ്ഖു നാമ ചേതിയേ നിധാനം അകാസി. തസ്മാ രക്ഖിതത്ഥേരസ്സ ആഗമനതോ പുബ്ബേപി സാസനം പതിട്ഠാസീതി ദട്ഠബ്ബം. തതോ പച്ഛാ സാസനം ദുബ്ബലം ഹുത്വാ അട്ഠാസി.

ഇദം വനവാസീരട്ഠേ പഠമം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരേന പന പേസിതോ രക്ഖിതത്ഥേരോ വനവാസീരട്ഠം ഗന്ത്വാ ആകാസേ ഠത്വാ അനമതഗ്ഗപരിയായകഥായ വനവാസികേ പസാദേസി. കഥാപരിയോസാനേ പനസ്സ സട്ഠിസഹസ്സാനം ധമ്മാഭിസമയോ അഹോസി. സത്തതിസഹസ്സമത്താ പബ്ബജിംസു. പഞ്ചവിഹാരസതാനി പതിട്ഠാപേസും. ഏവം സോ തത്ഥ സാസനം പതിട്ഠാപേസി. തേനേവ അട്ഠ കഥായം -

ഗന്ത്വാന രക്ഖിതത്ഥേരോ,
വനവാസിം മഹിദ്ധികോ;
അന്തലിക്ഖേ ഠിതോ തത്ഥ,
ദേസേസി അനമതഗ്ഗിയന്തി വുത്തം.

ഏവം വനവാസീരട്ഠേ പുബ്ബേയേവ സാസനം ഓഗാഹേത്വാ പതിട്ഠഹി. ന പന താവ സകലം ബ്യാപേത്വാ പതിട്ഠഹി.

ഇദം താവ വനവാസീരട്ഠേ സിരിഖേത്തനഗരേ ദുതിയം

സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ജിനചക്കേ പന തേത്തിംസാധികേ ചതുവസ്സസതേ കുക്കുട സീസോ നാമ ഏകോ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ഭഗവതോ സാവകാ അരഹന്താ പഞ്ചസതമത്താ അഹേസും. തേസമ്പി സോ രാജാ ദേവസികം ചതൂഹി പച്ചയേഹി ഉപത്ഥമ്ഭേസി. സോതാപന്നസകദാഗാമിഅനാഗാമിനോ പന ഗണനപഥം വീതിവത്താ അഹേസും.

ഇദം വനവാസീരട്ഠേ സിരിഖേത്തനഗരേ പരമ്പരാഭതവസേന

തതിയം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഇച്ചേവം വനവാസീരട്ഠേ അനേകസതേഹി അരഹന്തത്ഥേരേഹി സാസനം പുണ്ണിന്ദുസങ്കാസം ഹുത്വാ അതിവിയ വിജ്ജോതേസി. സാസനിക ഗന്ഥകാരാ പന മഹാഥേരാ തത്ഥ ന സന്ദിസ്സന്തി. അരഹന്തത്ഥേരാ പന രാജൂനം ആയാചനം ആരബ്ഭ ധമ്മസത്ഥം ഏകം വിരചയിംസൂതി പോരാണാ വദന്തീതി. ഇച്ചേവം-

തേച ഥേരാ മഹാപഞ്ഞാ,
പഗ്ഗഹേത്വാന സാസനം;
സൂരിയോ വിയ അത്ഥങ്ഗോ,
ഉപഗാ മച്ചുസന്തികം.

തസ്മാ ഹി പണ്ഡിതോ പോസോ,
യാവ മച്ചു നചാഗതോ;
താവ പുഞ്ഞം കരേ നിച്ചം,
മാ പമജ്ജേയ്യ സബ്ബദാതി.

ഇതി സാസനവംസേ വനവാസീരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

നാമ പഞ്ചമോ പരിച്ഛേദോ.

൩. അപരന്തരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

൩. ഇദാനി പന മരമ്മമണ്ഡലേ അപരന്തരട്ഠേ സാസനവംസം വക്ഖാമി. അമ്ഹാകഞ്ഹി മരമ്മരട്ഠേ സുപ്പാദകതിത്ഥേ വാണിജഗാമേ വസന്തേ ചൂളപുണ്ണ മഹാപുണ്ണേദ്വേ ഭാതികേ പടിച്ച ഭഗവതോ ധരമാനസ്സേവ അതിരേകവീസതിവസ്സകാലതോ പഭുതി സാസനം പതിട്ഠാസി. ന പന താവ ബ്യാപേത്വാ പതിട്ഠാസി. തേനേവ പുന സാസനസ്സ പതിട്ഠാപനത്ഥായ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോ യോനകധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരം പേസേസീതി.

ഭഗവാ പന ലോഹിതചന്ദനവിഹാരം പടിഗ്ഗഹേത്വാ സത്തസത്താഹാനി നിസീദിത്വാ സമാഗതാനം ദേവമനുസ്സാനം ധമ്മരസം അദാസി. സത്താഹേസു ച ഏകസ്മിം അഹു ചതുരാസീതിപാണസഹസ്സാനം ധമ്മാഭിസമയോ അഹോസി. പഞ്ചസതമത്തേഹി ച പാസാദേഹി ആഗച്ഛന്തോ അന്തരാമഗ്ഗേ സച്ചബന്ധപബ്ബതേ നിസിന്നസ്സ സച്ചബന്ധസ്സ നാമ ഇസിനോ ധമ്മം ദേസേത്വാ ഛഹി അഭിഞ്ഞാഹി സദ്ധിം അരഹത്തം പാപേസി. വാണിജഗാമേ ച ഇസിദിന്നസേട്ഠി ആദീനമ്പി ധമ്മരസം പായേസി. ഇച്ചേവം സച്ചബന്ധഇസിദിന്നമഹാപുണ്ണാദയോ പടിച്ച അമ്ഹാകം മരമ്മമണ്ഡലേ സാസനം പതിട്ഠാസി.

ഇദം മരമ്മമണ്ഡലേ അപരന്തരട്ഠേ പഠമം സാസനസ്സ

പതിട്ഠാനം.

ഭഗവതോ പരിനിബ്ബുതതോ പഞ്ചതിംസാധികേ ദ്വിവസ്സസതേ സമ്പത്തേ തതിയസങ്ഗീതിം സങ്ഗായിത്വാ അവസാനേ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോ അത്തനോ സദ്ധിവിഹാരികം യോനകധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരം സദ്ധിം ചതൂഹി ഭിക്ഖൂഹി അപരന്തരട്ഠം പേസേസി. അപരന്തരട്ഠഞ്ച നാമ അമ്ഹാകം മരമ്മമണ്ഡലേ സുനാപരന്തരട്ഠമേവ. തമത്ഥം പന ഹേട്ഠാ അവോചുമ്ഹാ.

യോനകധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരോപി അപരന്തരട്ഠം ആഗന്ത്വാ അഗ്ഗിക്ഖന്ധോപമസുത്തേന രട്ഠവാസീനം പസാദേസി. സത്തതിമത്താനം പാണസഹസ്സാനം ധമ്മരസം പായേസി. രട്ഠവാസിനോ ച ബഹവോ സാസനേ പബ്ബജിംസു. രാജകുലതോപി സഹസ്സമത്താ പബ്ബജിംസു. ഇത്ഥീനം പന അതിരേകസട്ഠിസഹസ്സമത്താ പബ്ബജിംസു. തഞ്ച ന അഗ്ഗിക്ഖന്ധോപമസുത്തന്തം സുത്വാ പബ്ബജന്തീനം ഇത്ഥീനം വസേന വുത്തം, അഥ ഖോ ആദിതോ പട്ഠായ യാവചിരകാലാ സാസനം പസീദിത്വാ പബ്ബജന്തീനം ഇത്ഥീനം വസേന വുത്തന്തി ദട്ഠബ്ബം. കസ്മാതി ചേ, ഇത്ഥീനം ഭിക്ഖുനീനം സന്തികേയേവ പബ്ബജിതും യുത്തത്താ യോനകധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരേന ച സദ്ധിം ഭിക്ഖുനീനം അനാഗതത്താ. ഏവം ചിരകാലം അതിക്കമിത്വാ പച്ഛാ ഭിക്ഖുനിയോ ആഗന്ത്വാ താസം സന്തികേ പബ്ബജിതാനം വസേന വുത്തന്തി ദട്ഠബ്ബം. സീഹളദീപേ അനുളാദേവിയോ പബ്ബജിതകാലേ മഹാമഹിന്ദത്ഥേരസ്സ സങ്ഘമിത്താഥേരിയാ പക്കോസനതാ ഇധ ഞാപകാതി. ഏവം യോനകധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരം പടിച്ച അപരന്തരട്ഠേ സത്താനം ബഹുപകാരോ അഹോസി. തേനേവട്ഠകഥായം-

അപരന്തം വിഗാഹിത്വാ, യോനകോ ധമ്മരക്ഖിതോ;
അഗ്ഗിക്ഖന്ധൂപമേനേത്ഥ, പസാദേസി ജനേ ബഹൂതി.

തത്ഥായം അധിപ്പായ വിസേസോ ഗഹേതബ്ബോ. കഥം. അഗ്ഗിക്ഖന്ധോപമസുത്തന്തം നാമ ഭിക്ഖൂനം പടിപത്തിവസേന വുത്തം, തം ഭിക്ഖൂനംയേവ ദേസേതും വട്ടതി, ഥേരോപി തത്ഥ തം ദേസേസി, തസ്മാ പുണ്ണസച്ചബന്ധാദയോ പടിച്ച ഭഗവതോ ധരമാനസ്സ വീസതിവസ്സകാലേയേവ സാസനം അപരന്തരട്ഠേ പതിട്ഠഹിത്വാ കസ്മിഞ്ചി കസ്മിഞ്ചി ഠാനേ ഭിക്ഖൂനം സംവിജ്ജമാനത്താ തേസം ഭിക്ഖൂനം സങ്ഗഹേത്വാ ദേസേതും പച്ഛാ ആഗതാനഞ്ച ഭിക്ഖൂനം പരിസുദ്ധാചാരതം വിഞ്ഞാപേതും അഗ്ഗിക്ഖന്ധോപമസുത്തം ഥേരോ ദേസേസീതി. ഏവഞ്ച സതി അരിമദ്ദനനഗരേ സമണകുത്തകാനം സംവിജ്ജമാനഭാവം വക്ഖമാനേന വചനേന സമേതി.

ഇദം മരമ്മമണ്ഡലേ അപരന്തരട്ഠേ ദുതിയം

സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

യസ്മാ പന ബുദ്ധേ, ഭഗവാ പുണ്ണത്ഥേരസ്സ യാചനമാരബ്ഭ അപരന്തരട്ഠം ആഗന്ത്വാ വാണിജേ ഹി കാരിതേ ചന്ദനവിഹാരേ വസിത്വാ ഏകസ്മിം സമയേ ആനന്ദേന പച്ഛാസമണേന തമ്ബദീപരട്ഠമ്പി ദേസചാരികം ആഹിണ്ഡി. ആഹിണ്ഡിത്വാ അരിമദ്ദനനഗരട്ഠാനസമീപം പത്വാ പബ്ബതമുദ്ധനി ഠത്വാ അനാഗതേ ഖോ ആനന്ദ ഇമസ്മിം പദേസേ സമ്മുതി നാമ രാജാ അരിമദ്ദനം നാമ നഗരം മാപേസ്സതി , തസ്മിഞ്ച നഗരേ മമ സാസനം വിരൂള്ഹം ഹുത്വാ പതിട്ഠഹിസ്സതീതി ബ്യാകാസി. അയമത്ഥോ പോരാണവേദപാത്ഥകേസു വുത്തോ.

യോനകധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരോ ച അപരന്തരട്ഠം ആഗന്ത്വാ തമ്ബദീപരട്ഠമ്പി ആഹിണ്ഡിത്വാ തമ്ബദീപരട്ഠവാസീനമ്പി ധമ്മരസം പായേസിയേവ. അയമത്ഥോ ഖത്തിയകുലതോ ഏവ പുരിസസഹസ്സാനി പബ്ബജിംസൂതി അട്ഠകഥായം വുത്തത്താ വിഞ്ഞായതി. തദാ ഹി അപരന്തരട്ഠേ ഖത്തിയോ നത്ഥി, തമ്ബദീപരട്ഠിന്ദോയേവ തം അനുസാസേത്വാ അതി വസതി, ഖത്തിയേ ച ആസന്തേ കുതോ ഖത്തിയകുലാനി ഭവിസ്സന്തി, തേനേവ തമ്ബദീപരട്ഠതോ പുരിസസഹസ്സാനി പബ്ബജിംസൂതി വിഞ്ഞാതബ്ബം. തസ്മാ തമ്ബദീപികസാസനവംസമ്പി ഇധ വത്തും യുജ്ജതി.

തേനിദാനി തമ്ബദീപികാസാസനവംസം പവക്ഖാമി. അമ്ഹാകഞ്ഹി മരമ്മമണ്ഡലേ തമ്ബദീപരട്ഠേ അരിമദ്ദനനഗരേ സമ്മുതിരാജാ നാമ ഭൂപാലോ രജ്ജം കരേസി. തതോ പട്ഠായ യാവ അനുരുദ്ധരഞ്ഞോ സമഥി നാമകേ ദേസേ നിസിന്നാനം തിംസമത്താനം സമണകുത്തകാനം സട്ഠിസഹസ്സമത്താനം സിസ്സാനം ഓവാദം ദത്വാ ചരിംസു.

തേസം പന സമണകുത്തകാനം അയം വാദോ,- സചേ യോ പാണാതിപാതം കരേയ്യ, സോ ഈദിസം പരിത്തം ഭണന്തോ തമ്ഹാ പാപകമ്മാ പരിമുച്ചേയ്യ, സചേ പന യോ മാതാപിതരം ഹന്ത്വാ അനന്തരിയകമ്മതോ പരിമുച്ചിതുകാമോ ഭവേയ്യ, ഈദിസം പരിത്തം ഭണേയ്യ, സചേപി പുത്തധിതാനം ആവാഹവിവാഹകമ്മം കത്തുകാമോ ഭവേയ്യ, ആചരിയാനം പഠമം നിയ്യാദേത്വാ ആവാഹവിവാഹകമ്മം കാതബ്ബം, യോ ഇദം ചാരിത്തം അതിക്കമേയ്യ, ബഹു അപുഞ്ഞം പസവേയ്യാതി ഏവമാദീഹി മിച്ഛാവാദേഹി അത്തനോ അത്തനോ ഉപഗതാനം ഓവാദം അദംസു. തമത്ഥം സുത്വാ അനുരുദ്ധരാജാ പരിചിതപുഞ്ഞോ തേസം വാദം ന രുചി. അയം തേസം മിച്ഛാവാദോതി.

തദാ ച അരിമദ്ദനനഗരേ അരഹന്തോ നാമ ഥേരോ ആഗന്ത്വാ സാസനം പതിട്ഠാപേസി. അയം അരഹന്തഥേരസ്സ അട്ഠുപ്പത്തി,- രാജവംസാഗതപരിത്തനിദാനാഗതസാസനപ്പവേണിയാഗതവസേന തിവിധാ ഹോതി.

തത്ഥായം രാജവംസാഗതട്ഠുപ്പത്തി,- തദാ ഹി സുനാപരന്തതമ്ബദീപരട്ഠേസു സബ്ബേന സബ്ബം സബ്ബദാ ഥിരം സാസനം ന താവ പതിട്ഠാസി. തേനേവ ഭഗവതോ ബ്യാകതനിയാമേന സാസനം പതിട്ഠാപേസ്സാമാതി ചിന്തേത്വാ മഹാഥേരാ സക്കസ്സ ദേവാനമിന്ദസ്സ സന്തികം ഗന്ത്വാ സാസനം അനുഗ്ഗഹിതും സമത്ഥം പുഗ്ഗലം ദേഹീതി യാചിംസു. സക്കോച ദേവാനമിന്ദോ താവതിംസഭവനേ ഏകം ദേവപുത്തം യാചിത്വാ ഏകിസ്സാ ബ്രാഹ്മണിയാ കുച്ഛിമ്ഹി പടിസന്ധിം ഗണ്ഹാപേസി. ദസമാസച്ചയേന വിജായനകാലേ സീലബുദ്ധി നാമ ഥേരോ അനുരക്ഖിത്വാ വയേ സമ്പത്തേ പബ്ബാജേസി. തീസു പിടകേസു അതിവിയ ഛേകോ ഹുത്വാ അരഹത്തം പാപുണി. അരഹന്തോതി നാമേന പാകടോ അഹോസി.

സോച ഥേരോ മരമ്മമണ്ഡലേ ജിനസാസനം വിജ്ജോതാപേതും അരിമദ്ദനനഗരം ആഗന്ത്വാ നഗരതോ അവിദൂരേ ഏകസ്മിം അരഞ്ഞേ നിസീദി. തദാ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ ഏകം നേസാദം പലോഭേത്വാ തസ്സ ഥേരം ദസ്സേസി. അഥ നേസാദസ്സ ഏതദഹോസി,- അയം പന അമനുസ്സോ യക്ഖോ ഭവേയ്യ, സചേ പന മനുസ്സോ ഭവേയ്യ, ഏവം സതി മിലക്ഖുജാതികോ ഭവേയ്യാതി. ഏവം പന ചിന്തേത്വാ രഞ്ഞോ ദസ്സനത്ഥായ നഗരം ആനേസി. ഥേരോ ച അട്ഠപരിക്ഖാരേ ഗഹേത്വാ അനുഗച്ഛി. നേസാദാ ച ഥേരം ആനേത്വാ രഞ്ഞോ ദസ്സേസി.

രാജാ ദിസ്വാ സന്തിന്ദ്രിയോ അയം, ന മിലക്ഖുജാതികോ, ഇമസ്സ അബ്ഭന്തരേ സാരധമ്മോ അത്ഥി മഞ്ഞേതി ലദ്ധസൂരിയോഭാസംവിയ പദുമം ഫുല്ലചിത്തം ഹുത്വാ വീമംസേതുകാമോ ഥേരം ആഹ,- അത്തനോ സാരുപ്പം ആസനം ഞത്വാ നിസീദാഹീതി.

ഥേരോ ച രാജപല്ലങ്കം ആരുഹിത്വാ നസീദി. രാജാ ച അയം അഗ്ഗാസനേ നിസീദി, അവസ്സം അഗ്ഗപുഗ്ഗലോ ഭവേയ്യാതി ചിന്തേത്വാ ത്വം കസ്സ ഞാതി, കസ്സ ഭിസ്സോ, കുതോ ആഗതോസീതി പുച്ഛി. ഥേരോ ച ഏവമാഹ,- ലോകസ്മിം യോ നവഗുണസമ്പന്നോ ഭഗവാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ, തസ്സാഹം ഞാതി, സോഭഗവായേവ മമാചരിയോ, ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ നിസിന്നട്ഠാനതോ ആഗതോമ്ഹീതി.

രാജാ ച സോമനസ്സപ്പത്തോ ഹുത്വാ ആഹ, തവ ആചരിയേന ദേസിതം ധമ്മം ഏകദേസതോ ദേസേഹീതി. അഥ യഥാ സിരിധമ്മാസോകരഞ്ഞോ നിഗ്രോധസാമണേരേന അപ്പമാദധമ്മോ ദേസിതോ, ഏവം അപ്പമാദധമ്മംയേവ ഥേരോ ദേസേസി.

രാജാ ച പുന ആഹ,- കുഹിം ദാനി സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ നിസീദതി, തേന പന ദേസിതോ ധമ്മോ കതിപ്പമാണോ, തസ്സ സാവകാ പന കതിപ്പമാണാ, തുമ്ഹാദിസാ അഞ്ഞേ അത്ഥി വാ മാ വാതി. ഇദാനി അമ്ഹാകം ആചരിയോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ പരിനിബ്ബുതോ, ധാതുയോയേവ ഇദാനി അത്ഥി, തേന പന ദേസിതോ ധമ്മോ ചതുരാസീതിധമ്മക്ഖന്ധസഹസ്സപ്പമാണോ, സുധമ്മപുരേ പിടകത്തയം യുഗളവസേന തിംസവിധാ അത്ഥി, മയാ അഞ്ഞോ പരമത്ഥ സമ്മുതിവസേന ദുവിധോപി സങ്ഘോ അത്ഥീതി.

തം സുത്വാ രാജാ ഭിയ്യോസോമത്തായ പസന്നോ ഹുത്വാ പുന ആരോചേസി,- മമ ഭന്തേ ഇമസ്മിം പച്ചക്ഖേ നത്ഥി തയാ അഞ്ഞോ നാഥോ, അജ്ജഭഗ്ഗേ

പാണുപേതം മം ഉപാസകോതി ധാരേഹി, തവ ഓവാദം അഹം സിരസാ പടിഗ്ഗണ്ഹിസ്സാമീതി.

തതോ പച്ഛാ അരഞ്ഞകങ്ഗാരഹേ ഠാനേ വിഹാരം കാരാപേത്വാ അദാസി. സമണകുത്തകാനമ്പിഇ വാദം ഭിന്ദി, യഥാ പന സുവണ്ണപാതിം ലഭിത്വാ സുവണ്ണഭാജനം ലഭിത്വാ മത്തികാഭാജനന്തി. സകലേപി ച രട്ഠേ സമണകുത്തകാനം വാദം ജഹാപേസി. തസ്മിഞ്ച കാലേ സമണകുത്തകാ ഹീനലാഭാ ഹുത്വാ ഥേരസ്സ ഉപനാഹം ബന്ധിംസു. തേ പന സമണകുത്തകാ അരഞ്ഞേ നിസ്സാമികാവിയ കോലേയകാ സുനഖാ അനാഥാ ഹുത്വാ കായികചേതസികദുക്ഖം ലഭിംസു.

രാജാ ച തമത്ഥം ഞത്വാ യഥാ സമണകുത്തകാ നാഭിഭവന്തി, തഥാ ആരക്ഖം ഠപേസി. തേ ച സമണകുത്തകേ സേതവത്ഥം നിവാസാപേത്വാ ആവുധഗാഹയോധഭാവേന രാജകമ്മേ നിയോജാപേസി. ഥേരോ ച സാസനേ പസന്നേ ജനേ പബ്ബാജേത്വാ ഉപസമ്പാദേത്വാ സാസനം വിസോധാപേസി. രാജാ ച ഇമസ്മിം രട്ഠേ പോരാണികാ രാജാനോ സമണകുത്തകാനം വാദം ഗഹേത്വാ രജ്ജം കാരേസും, സചേ ഹി പന തേസം അനത്ഥകരജ്ജം പുന ഗണ്ഹാപേതും സക്കുണേയ്യം, ഏവം സതി അഹം തേസം അനത്ഥകരജ്ജം അപനേത്വാ സാത്ഥകരജ്ജം ഗണ്ഹാപേതുമിച്ഛാമീതി അനുസോചീതി.

അയം പന പരിത്തനിദാനാഗതട്ഠുപ്പത്തി, -

സീഹളദീപേ കിര വിപ്പവാസീനഗരേ നിസിന്നോ ഏകോ ഭിക്ഖുഉപദ്വാരാവതീനഗരം ഗന്ത്വാ പരിയത്തിം ഉഗ്ഗണ്ഹി. തതോ പച്ഛാ സുധമ്മ പുരം ഗന്ത്വാ പരിയത്തിം ഉഗ്ഗണ്ഹി. തസ്മിഞ്ച കാലേ സിരിഖേത്തനഗരേ പാടലിരുക്ഖേ ഏകോ ഗന്ധോ അത്ഥീതി സുത്വാ സുധമ്മപുരതോ സിരിഖേത്തനഗരം അഗമാസി. അന്തരാമഗ്ഗേ ലുദ്ധകോ ഥേരം പസ്സിത്വാ അയം യക്ഖോതി മഞ്ഞിത്വാ ഗഹേത്വാ അനുരുദ്ധരഞ്ഞോ ദസ്സേസി.

തദാ രാജാ ഥേരം പുച്ഛി,- കോ പന ത്വന്തി. അഹം മഹാരാജ ഗോതമസ്സ സാവകോതി. പുന രാജാ പുച്ഛി,-തിണ്ണം പന രതനാനം കീദിസോതി. ഥേരോ ആഹ,- മഹോസധപണ്ഡിതോവിയ മഹാരാജ ബുദ്ധോ ദട്ഠബ്ബോ, ഉമങ്ഗോവിയ ധമ്മോ, വിദേഹസേനാ വിയ സങ്ഘോതി. ഏവം ഉപമാഹി പകാസിതോ രാജാ പുന പുച്ഛി,-കിം നുഖോ ഇമേ ഗോതമസ്സ സാവകാതി. ന ഖോ മഹാരാജ ഇമേ ഗോതമസ്സ സാവകാ, ഇമേ പന അമ്ഹേഹി വിസഭാഗാ സമണകുത്തകായേ വാതി. ഏവം വുത്തേ തതോ പട്ഠായ തേ സമണകുത്തകേ വിജഹി, തിണം വിയ നാതിമഞ്ഞി. പാടലിരുക്ഖസു സിരതോപി ലദ്ധം തേസം ഗന്ഥം ലദ്ധട്ഠാനേയേവ അഗ്ഗിനാ ഝാപേസി. തമ്പി ഠാനം യാവജ്ജതനാ അഗ്ഗിഝാപനഥലന്തി പാകടന്തി.

ഥേരോ ച വിമാന വത്ഥും രഞ്ഞോ ദേസേസി. രാജാ ച പസീദിത്വാ സിരിഖേത്തനഗരതോ അരിമദ്ദനനഗരം പച്ചാഗമനകാലേ ആനേസി.

ഇദം പന പാടലിസുസിരേ ലദ്ധഗന്ഥസ്സ കാരണം,- തേസഞ്ഹി സമണകുത്തകാനം അബ്ഭന്തരേ ഏകോ ഉപായച്ഛേകോ സമണകുത്തകോ അത്തനോ വാദാനുരൂപം ഗന്ഥം കത്വാ സിരിഖേത്തനഗരേ ദ്വത്തിംസരതനക്ഖന്ധസ്സ പാടലിരുക്ഖസ്സ സുസിരേ പവേസേത്വാ പുനപ്പുനം ഉദകേന തേമേത്വാ മത്തികായ ലിമ്പേത്വാ പുന തചം ഉപ്പാദേത്വാ ഉട്ഠാപേസി. തദാ മയം സുപിനേ പാടലിരുക്ഖേ സാരഗന്ധോ അത്ഥബ്യഞ്ജനസമ്പന്നോ ഏകോ അത്ഥീതിഇ പസ്സാമാതി കോലാഹലം ഉപ്പാദേസും. തം സുത്വാ രാജാ സിരിഖേത്തനഗരം ഗന്ത്വാ

തം പാടലിരുക്ഖം ഭിന്ദിത്വാ ഗവേസേന്തോ തം ഗന്ഥം ലഭി. ഗന്ഥേ പന സകവാദവസേന സമണകുത്തകസാമഞ്ഞതാ ഈദിസായേവ, ഏതേ ഗോതമാസാവകാ ഹോന്തിഇ, ഏതേസംയേവ ആചാരോ സഗ്ഗമഗ്ഗപഥഭൂതോതി ഏവമാദീഹി കാരണേഹി വുത്തം. രാജാ ച പസീദിത്വാ സമണകുത്തകാനം ബഹൂനി ദാതബ്ബാനി അദാസി. തതോ പച്ഛാ ഥേരസ്സ ധമ്മകഥം സുത്വാ തം അഗ്ഗിനാ ഝാപേസീതി ഏവം സമണകുത്തകാനം വചനം സുത്വാ സിരിഖേത്തനഗരം ഗന്ത്വാ അരിമദ്ദനനഗരം പച്ചാഗച്ഛന്തോ ഥേരം ആനേസീതി ദട്ഠബ്ബം. അരിമദ്ദനനഗരം സമ്പത്തകാലേ ജേതവനം നാമ വിഹാരം കാരാപേത്വാ അദാസി. ഥേരോ ച തത്ഥ സാസാനം വിസോധേത്വാ നിസീദി. രാജാ ദേവസികം ഉദകം ആനേത്വാ അഗ്ഗമഹേസീ പന ദേവസികംയേവ പിണ്ഡപാതം ആനേത്വാ ഭോജേസി. ഉപ്പന്നകങ്ഖാ കാലേപി തംതംകങ്ഖാട്ഠാനം പുച്ഛീതി.

അയം പന സാസനപ്പവേണിയാഗതട്ഠുപ്പത്തി,-

സുധമ്മപുരേ ഹി സമാപത്തിലാഭീ അനോമദസ്സീ നാമ ഥേരോ സോണുത്തരത്ഥേരാനം വംസാനുരുക്ഖണവസേന സദ്ധിം പഞ്ചഹി ഭിക്ഖു സതേഹി നിസീദി. തസ്സ പന പധാനസിസ്സോ അധിസീലോനാമ, തസ്സ പധാനസിസ്സോ പ്രാനദസ്സീ നാമ, തസ്സ പധാനസിസ്സോ കാളോ നാമ, തസ്സ പധാനസിസ്സോ അരഹന്തോ നാമ, തസ്സ പധാനസിസ്സോ അരിയവംസോ നാമാതി.

ഇദഞ്ച വചനം-കോ പനേസ ഉത്തരാജീവമഹാഥേരോതി. അയഞ്ഹി ഥേരോ രാമഞ്ഞദേസിയപുത്തോ അരിയവംസത്ഥേരസ്സ സിസ്സോ. അരിയവംസത്ഥേരോ പന കപ്പുങ്ഗനഗരവാസീ മഹാകാളത്ഥേരസ്സ സിസ്സോ. സോ പന സുധമ്മനഗരവാസിനോ പ്രാനദസ്സീ മഹാഥേരസ്സ സിസ്സോതി കല്യാണീ സിലാലേഖനേ വുത്തവചനേന ന സമേതി. ഏവമ്പി സതി യഥിച്ഛിത അധിപ്പായോ ന നസ്സതീതി ദട്ഠബ്ബം.

ഏവം നാനാചരിയാനം വാദോ നാനാകാരേന ദിസ്സമാനോപി അരഹന്തത്ഥേരസ്സ അരിമദ്ദനനഗരേ സാസനം അനുഗ്ഗഹേത്വാ പതിട്ഠാനതായേവേത്ഥ പമാണന്തി കത്വാ നാവമഞ്ഞിതബ്ബോ. സബ്ബേസഞ്ഹി ആചരിയാനം വാദേപി അരഹന്തത്ഥേരോ അരിമദ്ദനനഗരം ആഗന്ത്വാ സാസനം പതിട്ഠാപേസീതി അത്ഥോ ഇച്ഛിതബ്ബോയേവാതി.

അരഹന്തത്ഥേരോ പന മൂലനാമേന ധമ്മദസ്സീതി പാകടോ സുധമ്മപുരവാസീ സീലബുദ്ധിത്ഥേരസ്സ സിസ്സോതി ദട്ഠബ്ബോ. സോ ച ഥേരോ പുബ്ബേവ പബ്ബജ്ജകാലതോ ചതൂസു വേദേസു സിക്ഖിതസിപ്പോ. പബ്ബജിത്വാ പന സാളകഥം പിടകത്തയം ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ പാരം ഗന്ത്വാ സബ്ബത്ഥ പാകടോ. സോക്കതയനഗരം അനേത്വാ മനുസ്സാ പൂജേന്തി. തത്ഥ ദസവസ്സാനി വസിത്വാ പുന സുധമ്മപുരം ആഗന്ത്വാ അരഞ്ഞവാസം സമാദിയി.

തതോ പച്ഛാ ജിനചക്കേ ഏകസട്ഠാധികേ പഞ്ചസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ കലിയുഗേ ഏകൂനാസീതാധികേ തിസതേ സമ്പത്തേ അനുരുദ്ധരാജാ രജ്ജം പാപുണി. തദാ അരിമദ്ദനനഗരേ സമണകുത്തകാ മയം ഗോതമസാവകാതി വത്വാ തിംസതിംസവഗ്ഗാ ഹുത്വാ നിസീദിംസു. വഗ്ഗവസേന കിര സഹസ്സമത്താതി. അനുരുദ്ധരാജാ ച തേസം സമണകുത്തകാനം ആഗാരിയാബ്രഹ്മചരിയാദീനി സുത്വാ ന പസീദി. ഏവമ്പി പവേണിയാ ആഗതത്താ ന പജഹി. അരഹന്തം പന ഥേരം പസ്സിത്വാ തതോ പട്ഠായ തേസം സമണകുത്തകാനം നിബദ്ധവത്താനി ഭിന്ദിത്വാ സാസനേ പസീദി.

ഇദം മരമ്മമണ്ഡലേ തമ്ബദീപരട്ഠേ അരിമദ്ദനനഗരേ അരഹന്തം.

നാമ ഥേരം പടിച്ച തതിയം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

തസ്മിഞ്ച കാലേ അരഹന്തത്ഥേരോ അനുരുദ്ധരാജാനം ആഹ,-തീസു സാസനേസു പരിയത്തിസാസനേ തിട്ഠന്തേയേവ പടിപത്തി സാസനം തിട്ഠതി, പടിപത്തിസാസനേ തിട്ഠന്തേയേവ പടിവേധസാസനം തിട്ഠതി, യഥാ ഹി ഗുന്നം സതേപി സഹസ്സേപി വിജ്ജമാനേ പവേണിപ,ലികായ ധേനുയാ അസതി സോ വംസോ സാപവേണീ ന ഘളീയതിഇ, ഏവമേവം ധുതങ്ഗധരാനം ഭിക്ഖൂനം സതേപി സഹസ്സേപി വിജ്ജമാനേ പരിയത്തിയാ അന്തരഹിതായ പടിവേധോ നാമ ന ഹോതി, യഥാ പന നിമികുമ്ഭിയോ ജാനനത്ഥായ പാസാണ പിട്ഠേ അക്ഖരേസു ഠപിതേസു യാവ അക്ഖരാനി ധരന്തി, താവ നിധികുമ്ഭിയോ നട്ഠാ നാമ ന ഹോന്തി, ഏവമേവം പരിയത്തിയാ ധരമാനായ സാസനം അനന്തരഹിതം നാമ ഹോതി, യഥാ ച മഹതോ തളാകസ്സ പാളിയാ ഥിരായ ഉദകം ന ഠസ്സതീതി ന വത്തബ്ബം, ഉദകേ സതി പദുമാദീനി പുപ്ഫാനി ന പുപ്ഫിസ്സന്തീതി ന വത്തബ്ബം, ഏവമേവം മഹാതളാകസ്സ ഥിരപാളിസദിസേ തേപിടകേ ബുദ്ധവചനേ സതി ഉദകസദിസാ പടിപത്തിപൂരകാ കുലപുത്താ നത്ഥീതി ന വത്തബ്ബം, തേസു സതി പദുമാദിപുപ്ഫസദിസോ പടിവേധോ നത്ഥീതി ന വത്തബ്ബം, ഏവം ഏകന്തതോ പരിയത്തിമേവ പമാണം, തസ്മാ അന്തമസോ ദ്വീസു പാതിമോക്ഖസു വത്തമാനേസുപി സാസനം അനന്തരഹിതമേവ, പരിയത്തിയാ അന്തരഹിതായ സുപ്പടിപന്നസ്സാപി ധമ്മാഭിസമയോ നത്ഥി, അനന്തരഹിതായ ഏവ ധമ്മാഭിസമയോ അത്ഥി , ഇദാനിപി അമ്ഹാകം പരിയത്തിസാസനം പരിപുണ്ണം നത്ഥി, സരീരധാതുയോ ച നത്ഥി, തസ്മാ യത്ഥ പരിയത്തിസാസനം സരീരധാതുയോ ച അത്ഥി, തത്ഥ പണ്ണാകാരേന സദ്ധിം ദൂതം പേസേത്വാ ആനേതബ്ബാ, ഏവം സതി അമ്ഹാകം രട്ഠേ ജിനസാസനം ചിരകാലം പതിട്ഠഹിസ്സതീതി.

ഏവം പന ഭന്തേ സതി കത്ഥ യാചിസ്സാമാതി. സുവണ്ണഭൂമിരട്ഠേ മഹാരാജ സുധമ്മപുരേ തീഹി വാരേഹി പിടകത്തയം ലിഖിത്വാ ഠപേസി, സരീരധാതുയോ ച ബഹൂ തത്ഥ അത്ഥീതി. രാജാ ഏവം ഭന്തേതി പടിഗ്ഗണ്ഹിത്വാ ബഹൂ പണ്ണാകാരേ പടിയാദേത്വാ രാജലേഖനം ലിഖിത്വാ അട്ഠങ്ഗസമന്നാഗതം ഏകം അമച്ചം ദൂതം കത്വാ പേസേസി.

സുധമ്മപുരിന്ദോ മനോഹരി നാമ രാജാപി മച്ഛേരചിത്തോ ഹുത്വാ തുമ്ഹാദിസാനം മിച്ഛാദിട്ഠീനം ഠാനേ പിടകത്തയം സരീരധാതുയോ ച പഹിണിതും ന യുത്താ, തിലോകഗ്ഗസ്സ ഹി സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ സാസനം സമ്മാദിട്ഠീനം ഠാനേയേവ പതിട്ഠഹിസ്സതി, യഥാ നാമ കേസരസീഹരാജസ്സ വസാ സുവണ്ണപാതിയംയേവ, ന മത്തികാഭാജനേതി.

ദൂതാ പച്ചാഗന്ത്വാ അനുരുദ്ധരഞ്ഞോ തമത്ഥം ആരോചേസും. തം സുത്വാ അനുരുദ്ധരാജാ കുജ്ഝി, തത്തകകപാലേ പക്ഖിത്തതിലംവിയ തട തടായി.

അഥ രാജാ നദീമഗ്ഗേന നാവാനം അസീതിസതസഹസ്സേഹി നാവികാനം യോധാനം അട്ഠകോടീഹി സേനം ബ്യൂഹിത്വാ ഥലമഗ്ഗേന സദ്ധിം ചതൂഹി മഹായോധനായകേഹി ഹത്ഥീനം അസീതി സഹസ്സേഹി അസ്സാനം നവുതിഇസതസഹസ്സേഹി യോധാനം അസീതികോടിയാ സേനം ബ്യൂഹിത്വാ സയമേവ യുജ്ഝിതും സുധമ്മപരം ഗച്ഛി.

തം സുത്വാ മനോഹരിരാജാ സീതതസിതോ ഹുത്വാ അത്തനോ ബഹൂ യോധേ സംവിദഹിത്വാ സുധമ്മപുരയേവ പടിസേനം കത്വാ നിസീദി.

അഥ അഥബ്ബണവേദേ ആഗതപ്പയോഗവസേന പുനപ്പുനം വായമന്താപി നഗരമൂലം ഉപസങ്കമിതും ന സക്കാ. തദാ രാജാ വേദഞ്ഞുനോ പുച്ഛി,-കസ്മാ പനേത്ഥ നഗരമൂലം ഉപസങ്കമിതും ന സക്കോമാതി. വേദഞ്ഞുനോ ആഹംസു,- അഥബ്ബണവേദവിധാനം മഹാരാജ അത്ഥി മഞ്ഞേതി. അഥ രാജാ പഥവിയം നിദഹിത്വാ മതകളേവരം ഉദ്ധരിത്വാ മഹാസമുദ്ദേ ഖിപേസി.

ഏകം കിര മനുസ്സം ഹിന്ദുകുലം ജേങ്ഗുനാമകം കീടം ഖാദാപേത്വാ തം മാരേത്വാ ഹത്ഥപാദാദീനി അങ്ഗപച്ചങ്ഗാനി ഗഹേത്വാ ഛിന്നഛിന്നാനി കത്വാ നഗരസ്സ സാമന്താ പഥവിയം നദഹിത്വാ ഠപേസി. തദാ പന നഗരം ഉപസങ്കമിതും സക്കാ. നഗരഞ്ച പവിസിത്വാ അനുരുദ്ധരാജാ മനോഹരിരാജാനം ജീവഗ്ഗാഹം ഗണ്ഹി. സുധമ്മപുരേ പോരാണികാനം രാജൂനം പവേണീആഗതവസേന രതനമയമഞ്ജൂസായം ഠപേത്വാ പൂജിതം സഹധാതൂഹി പിടകത്തയം ഗഹേത്വാ മനോഹരിരഞ്ഞോ സന്തകാനം ദ്വത്തിംസഹത്ഥീനം പിട്ഠിയം ആരോപേത്വാ ആനേസി.

അരിമദ്ദനനഗരം പന പത്വാ ധാതുയോ രതനമയമഞ്ജൂസായം ഠപേത്വാ സിരിസയനഗബ്ഭേ രതനമഞ്ചേ സീസോപദേസസ്സ സമീപേ ഠപേസി. പിടകത്തയമ്പി രതനമയേ പാസാദേ ഠപേത്വാ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ ഉഗ്ഗഹധാരണാദിഅത്ഥായ നിയ്യാദേസി. തതോ കിര ആനീതം പിടകത്തയം ഉഗ്ഗണ്ഹന്താനം അരിയാനം സഹസ്സമത്തം അഹോസീതി.

സുധമ്മനഗരം വിജയിത്വാ പിടകേന സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘം ആനേത്വാ സാസനസ്സ പതിട്ഠാപനം ജിനചക്കേ ഏകാധികേ ഛസതേ വസ്സസഹസ്സേ കലിയുഗേ ച സോളസാധികേ ചതുസതേ സമ്പത്തേതി സിലാലേഖനേസു വുത്തം.

അനുരുദ്ധരഞ്ഞോ കാലേ പുഞ്ഞാനുഭാവേന തിഇണ്ണം രതനാനം പരിപുണ്ണത്താ പുണ്ണഗാമോതിഇ സമഞ്ഞാ അഹോസി. ചിരകാലം അതിക്കന്തേ ണ്ണകാരം ലോപവസേന മകാരസ്സ ച നിഗ്ഗഹിത വസേന പുഗമീതി മരമ്മഭാസായ വോഹാരീയതീതി അനാഗതവംസരാജവംസേസു വുത്തം.

അനുരുദ്ധരാജായേവ ചത്താരോ മഹായോധേ സീഹളദീപം പേസേത്വാ തതോപി പിടകത്തയം ആനേസി. സീഹളദീപതോ ആനീതപിടകത്തയേന സുധമ്മപുരതോ ആനീതപിടകത്തയം അഞ്ഞമഞ്ഞം യോജേത്വാ സംസന്ദേത്വാ അരഹന്തത്ഥേരോ വീമംസേസി. തദാ ഗങ്ഗാദകേനവിയ യമുനോദകം അഞ്ഞമഞ്ഞം അനൂനം അനധികം അഹോസി. തേഹി പിടകേഹി അഞ്ഞാനിപി വഡ്ഢേത്വാ തിപിടകഗബ്ഭേ ഠപേത്വാ പൂജേസി. തേസു തേസു ഠാനേസുപി പതിട്ഠാപേസി.

മനോഹരിരാജാനമ്പി മ്രങ്കപാ നാമ ദേസേ ഉപട്ഠാകേഹി സഹ ഠപേസി. തസ്സ ച കിര രഞ്ഞോ മുഖം വിരവിത്വാ കഥം സല്ലാപേന്തസ്സ മുഖതോ ഓഭാസോ പജ്ജലിത്വാ നിക്ഖമി. സോ കദാചി കദാചി അനുരുദ്ധരഞ്ഞോ സന്തികം ആഗന്ത്വാ ഗാരവവസേന വന്ദനാദീനി അകാസി. തദാ അനുരുദ്ധരഞ്ഞോ ലോമഹംസോ ഉപ്പജ്ജി ഉബ്ബിഗ്ഗോ ച. തസ്മാ തസ്സ രഞ്ഞോ നിത്ഥേജത്ഥായ ബുദ്ധരൂപസ്സ ചേതിയസ്സ ഭത്തം പൂജേത്വാ തം ഗഹേത്വാ മനോഹരിരഞ്ഞോ ഭാജേസി. തദാ തസ്സ തദാനുഭാവോ അന്തരധായി. മനോഹരിരാജാ സംവേഗം ആപജ്ജിത്വാ സംസാരേ സംസരന്തോ യാവ നിബ്ബാനം ന പാപുണാമി, താവ പരവസേ നാനുവത്തേയ്യന്തി

പത്ഥനം അകാസി. സുധമ്മപുരതോ ആഭതം അത്തനോ സന്തകം മനോമയ മണിം ഏകസ്സ സേട്ഠിനോ സന്തികേ വിക്കിണിത്വാ ലദ്ധമൂലേന പഞ്ചവാഹരജതേന അഭുജിതപല്ലങ്കവസേന ഏകം മഹന്തം ബുദ്ധ ബിമ്ബം പരിനിബ്ബാനാകാരേന ഏകന്തി ദ്വേ ബുദ്ധപ്പടിബിമ്ബാനി കാരാപേസി. യാവജ്ജതനാ താനി സന്തീതി. ഇച്ചേവം അനുരുദ്ധരാജാ സുധമ്മപുരതോ സീഹളദീപതോ ച സാസനം ആനേത്വാ അരിമദ്ദനനഗരേ പതിട്ഠാപേസീതി.

ഇദം അമ്ഹാകം മരമ്മമണ്ഡലേ തമ്ബദീപരട്ഠേ അരിമദ്ദനനഗരേ

അനുരുദ്ധരാജാനം പടിച്ച ചതുത്ഥം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഉത്തരാജീവത്ഥേരോപി സോണുത്തരാനം വംസതോ സാസനം ഗഹേത്വാ സുധമ്മപുരതോ അരിമദ്ദനനഗരം ആഗന്ത്വാ സാസനം പതിട്ഠാപേസി.

ഇദം അമ്ഹാകം മരമ്മമണ്ഡലേ തമ്ബദീപരട്ഠേ അരിമദ്ദനനഗരേ ഉത്തരാജീവത്ഥേരം പടിച്ച പഞ്ചമം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഉത്തരാജീവത്ഥേരസ്സ സീഹളദീപം ഗതകാലേ തേന സദ്ധിം ഗതം ഛപ്പദം നാമ സാമണേരം സീഹളദീപേയേവ സീഹളദീപികാ പബ്ബജിംസു. പബ്ബജിത്വാ ച ഛപ്പദസാമണേരോ പരിയത്തിം ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ ദസവസ്സം തത്ഥ വസിത്വാ അരിമദ്ദനനഗരം പച്ചാഗച്ഛി. സിവലിത്ഥേരഞ്ച താമലിന്ദത്ഥേരഞ്ച ആനന്ദത്ഥേരഞ്ച രാഹുലത്ഥേ രഞ്ച അനേസി. തേ പന ഥേരാ തിപിടകധരാ ഹോന്തി ബ്യത്താ ദക്ഖാ ച. അയഞ്ചത്ഥോ വിത്ഥാരേന ഹേട്ഠാ വുത്തോ.

അരിമദ്ദനനഗരം പത്വാ അരിമദ്ദന വാസീഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം വിനയകമ്മാനി അകത്വാ പുഥു ഹുത്വാ നിസീദിംസു. നരപതിരാജാ ച തേസു ഥേരേസു അതിവിയ പസീദി. ഏരാവതീനദിയം ഉളുമ്പം ബന്ധിത്വാ തത്ഥേവ ഉപസമ്പദകമ്മം കാരാപേസി. ചിരകാലം അതിക്കമിത്വാ സോ ഗണോ വുഡ്ഢി ഹുത്വാ ഉപ്പജ്ജി.

നരപതിരാജാ ച തേ ഥേരേ സദ്ധിം സങ്ഘേന നിമന്തേത്വാ മഹാദാനം അദാസി. തദാ ഛണേ ആകപ്പസമ്പന്നം രൂപസോഭഗ്ഗപ്പത്തം ഏകം നാടകിത്ഥിം ദിസ്വാ രാഹുലത്ഥേരോ പടിബദ്ധചിത്തോ ലേപേ ലഗ്ഗിതവാനരോവിയ കദ്ദമേ ലഗ്ഗിതമാതങ്ഗോവിയ ച കാമ ഗുണലേപകദ്ദമേസു ലഗ്ഗിതോ സാസനേ വിരമിത്വാ ഹീ നായാവത്തിതും ആരഭി. മരണന്തി കരോഗേന അഭിഭൂതോ വിയ അതേകിച്ഛോ ഹുത്വാ സേസത്ഥേരേസു ഓവാദം ദിന്നേസു പിനാദിയി. തദാ സേസത്ഥേരാ തം ഏവമാഹംസു,-മാ ത്വം ഏകം തം പടിച്ച സബ്ബേപി അമ്ഹേ ലജ്ജാപേതും ന അരഹസി, മാ ഇധ ഹീനായാ വത്തേഹി, മല്ലാരുദീപം ഗന്ത്വാ യഥാരുചിം കരോഹീതി പേസേസും. രാഹുലത്ഥേരോ ച കുസിമതിത്ഥതോ നാവം ആരുയ്ഹ മല്ലാരുദീപം അഗമാസി. മല്ലാരുദീപം പത്തകാലേ മല്ലാരുരാജാ വിനയം ജാനിതുകാമോ സഹ ടീകായ ഖുദ്ദസിക്ഖാപകരണം തസ്സ സന്തികേ ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ ഏകപത്തമത്തം മണിം അദാസി. സോച തം ലഭിത്വാ ഹീനായാവത്തീതി. ഹോന്തി ചേത്ഥ,-

അതിദൂരേവ ഹോതബ്ബം, ഭിക്ഖുനാ നാമ ഇത്ഥിഭി;
ഇത്ഥിയോ നാമ ഭിക്ഖൂനം, ഭവന്തി ഇധ വേരിനോ.

താവ തിട്ഠന്തു ദുപ്പഞ്ഞാ, മയം പോരാണികാപി ച;

മഹാപഞ്ഞാ വിനാസം, പത്താ ഹരിതചാദയോ.

തസ്മാ ഹി പണ്ഡിതോ ഭിക്ഖു, അന്തമസോവ ഇത്ഥിഭി;
വിസ്സാസം ന കരേ ലോകേ, രാഗോ ച ദുപ്പവാരിതോതി.

സേസേസു ച ഥേരേസു ഛപ്പദോ നാമ ഥേരോ പഠമം കാലങ്കതോ. സിവലിതാമലിന്ദാനന്ദഥേരായേവ തയോ പരിയത്തിഉഗ്ഗഹണധാരണാദിവസേന സാസനം ഉപത്ഥമ്ഭേത്വാ അരിമദ്ദനനഗരേ നിസീദിംസു. ഏകസ്മിഞ്ച കാലേ രാജാ തേസം തിണ്ണം ഥേരാനം ഏകേകം ഹത്ഥിം അദാസി. സിവലിതാമലിന്ദഥേരാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ വനേ വിസ്സജ്ജാപേസും. ആനന്ദഥേരോ പന കിഞ്ചിപുരനഗരം പഹിണിത്വാ ഞാതകാനം ദേഹീതി കുസിമതിത്ഥം ഗന്ത്വാ നാവം ആരോപേസി. തം കാരണം ഞത്വാ സിവലിതാമലിന്ദഥേരാതം ഏവമാഹംസു,- മയം പന ആവുസോ ഹത്ഥിനം സുഖത്ഥായ വനേ വിസ്സജ്ജേമ,ത്വം പന അധമ്മികം കരോസീതി. കിന്നാമ ഭന്തേ ഞാഭകാനം സങ്ഗഹോ ന വട്ടതി, നനു ഞാതകാനഞ്ച സങ്ഗഹോതി ഭഗവതാ വുത്തന്തി.

ഥേരാ ആഹംസു,-സചേ ത്വം അമ്ഹാകം വചനം നകരേയ്യാസി,ഭവ ഇച്ഛാനുരൂപം കരോഹി, മയം പന തയാ സദ്ധിം സംവാസം ന കരിസ്സാമാതി വിസും നിസീദിംസു.

തതോ പട്ഠായ ദ്വേ ഗണാ ഭിജ്ജിംസു. തതോ പച്ഛാകാലേ അതിക്കന്തേ താമലിന്ദഥേരോ ബഹുസ്സുതാനം ബ്യത്തിബലാനം സിസ്സാനം അനുഗ്ഗഹത്ഥായ ഗഹട്ഠാനം സന്തികേ അയം ബഹുസ്സുതോ അയം മഹാപഞ്ഞോതി ഏവമാദിനാ വചീവിഞ്ഞത്തിം സമുട്ഠാപേതി, ഏവം കതേ കുലപുത്താ സുലഭപച്ചയവസേന സാസനസ്സ ഹിതം ആവഹിഭുംസക്ഖിസ്സന്തീതി കത്വാ. തം കാരണം സുത്വാ സിവലിഥേരോ ഏവമാഹ,- കസ്മാ ത്വം വചീവിഞ്ഞത്തിം സമുട്ഠാപേത്വാ ബുദ്ധപ്പടികുച്ഛിതം കമ്മം കരോസീതി. ഭഗവതാ അത്തനോ അത്ഥായയേവ വചീവിഞ്ഞത്തിം പടിക്ഖിത്താ, അഹം പന പരേസംയേവ അത്ഥായ വചീവിഞ്ഞത്തിംസമുട്ഠാപേമി, നാത്തനോ അത്ഥായ, സാസനസ്സ ഹി വേപുല്ലത്ഥായ ഏവം വചീവിഞ്ഞത്തിംസമുട്ഠാപേമി. സിവലിഥേരോപി ന ത്വം മമ വചനം കരോസി, യം യം ത്വം ഇച്ഛസി, തം തം കരോഹി, അഹം പന തയാ സദ്ധിം സംവാസം നകരിസ്സാമീതി വിസും ഹുത്വാ സദ്ധിം സകപക്ഖേന നിസീദി. തതോ പട്ഠായ തയോ ഗണാ ഭിജ്ജിംസു.

ഏവം അരിമദ്ദനനഗരേ അരഹന്തഥേരസ്സ ഏകോ വംസോ, സിവലിഥേരസ്സ ഏകോ, താമലിന്ദഥേരസ്സ ഏകോ, ആനന്ദഥേരസ്സ ഏകോതി ചത്താരോ ഗണാ അഹേസും.

തേസു അരഹന്തഥേരഗണോ സുധമ്മപുരതോ പഠമം ആഗതത്താ പുരിമഗണോതി വോഹാരിയതി, അഞ്ഞേ പന പച്ഛാ ആഗതത്താ പച്ഛാഗണാതി.

സിവലിഥേരോ അരിമദ്ദനനഗരേ യാവജീവം സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിത്വാ കലിയുഗേ നവുതാധികേ പഞ്ചവസ്സസതേ കാലേ കാലമകാസി.

ആനന്ദഥേരോ പന അരിമദ്ദനനഗരേയേവ ചതുചത്താലീസ വസ്സാനി സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിത്വാ ഛനവുതാധികേ പഞ്ചവസ്സസതേ കാലേ കാലമകാസി.

താമലിന്ദത്ഥേരോപി യാവജീവം സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിത്വാ അട്ഠന വുതാധികേ പഞ്ചവസ്സസതേ കാലേ കാലമകാസീതി. അഹോ സങ്ഖാരസഭാവോതി.

സേയ്യഥാജഗരസ്സേവ, നാഭിയാ ചക്കമണ്ഡലേ;
ലഗ്ഗോ സസോ സമിത്വാപി, ദിസം ഗച്ഛതി തം മുഖം.

തഥേവ സബ്ബസത്താപി, മച്ചുചക്കേസു ലഗ്ഗിതാ;
യാവജീവമ്പി ധാവിത്വാ, മച്ചുമുഖം ഉപാഗമുന്തി.

ഇച്ചേവം അരിമദ്ദനപുരേ അരഹന്തേഹി ച ഗന്ഥകാരേഹി ച പുഥുജ്ജനേഹി ജിനസാസനം നഭേ ചന്ദോവിയ വിജ്ജോതതി.

തഥ ഹി യദാ അനുരുദ്ധരാജാ സുധമ്മപുരതോ സാസനം ആനേസി, തദാ അരഹന്താ ഛസതസഹസ്സമത്താ ആഗതാ, സോതാപന്നസകദാഗാമിഅനാഗാമിനോ പന ഗണനപഥം വീതി വത്താതി.

ഛത്തഗുഹിന്ദസ്സ നാമ രഞ്ഞോ കാലേപി ഹിമവന്തേ ഗന്ധമാദനപബ്ബതതോ അട്ഠ അരഹന്താ പിണ്ഡായ രാജഗേഹം ആഗമംസു. രാജാ ച പത്തം ഗഹേത്വാ പിണ്ഡപാതേന ഭോജേത്വാ ഇദാനി കുതോ ആഗതത്ഥാഭി പുച്ഛി. ഹിമവന്തേ മഹാരാജ ഗന്ധ മാദനപബ്ബതതോതി. അഥ രാജാ അതിപ്പസന്നോ ഹുത്വാ ഇധ തേമാസം വസ്സം ഉപഗച്ഛഥാതി യാചിത്വാ വിഹാരം കാരാപേത്വാ അദാസി. തേമാസമ്പി അന്തോഗേഹേ നിമന്തേത്വാ പിണ്ഡപാതേന ഭോജേസി.

ഏകം സമയം അരഹന്താനം ഗന്ധമാദനപബ്ബതേ നന്ദമൂലഗുഹം വിയ ഏകം ഗുഹം മാപേത്വാ ദസ്സേഹീതി യാചി. തേ ച അരഹന്താ നന്ദമൂലഗുഹംവിയ ഏകം ഗുഹം ഇദ്ധിയാ മാപേത്വാ ദസ്സേസും . രാജാ ച തായ ഗുഹായ സദിസം ഏകം ഗുഹം കാരാപേസി. നന്ദമൂലഗുഹാകാരേന പന കതത്താ നന്ദാതി നാമമ്പി അകാസി. ഇച്ചേവം ഛത്തഗുഹിന്ദസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ഗന്ധമാദനപബ്ബതേ നന്ദമൂലഗുഹതോ ആഗന്ത്വാ അരഹന്താ സാസനം പതിട്ഠാപേസും.

അരഹന്തഭാവോ ച നാമേസ യഥാഭൂതം ജാനിതും ദുക്കരോ, അനുപസമ്പന്നാനം ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മദസ്സനസ്സ പടിക്ഖിത്തത്താ, അരഹത്തം വാ പത്വാപി വാസനായ അപ്പജഹിതത്താ. അരഹാപി ഹി സമാനോ അഹം അരഹാതി അനുപസമ്പന്നാനം കഥേതും ന വട്ടതി, അരഹത്തം പത്വാപി ഏകച്ചോ വാസനം പജഹിതും ന സക്കാ, പിലിന്ദവച്ഛത്ഥേരവത്ഥുചേത്ഥ ഞാപകം. ഏവം ലോകേ അരഹന്ത ഭാവോ ജാനിതും ദുക്കരോ. തേനേവ മഹാകസ്സപത്ഥേരസ്സ ഉപട്ഠാകോ ഏകോ ഭിക്ഖു അത്തനോ ഉപജ്ഝായസ്സ മഹാകസ്സപത്ഥേരസ്സ സന്തികേ വസിത്വാപി തസ്സ അരഹന്ത ഭാവം ന ജാനി.

മഹാകസ്സപത്ഥേരഞ്ഹി ഏകേന സദ്ധിവിഹാരികേന സദ്ധിം അരഞ്ഞവിഹാരതോ ഗാമം പിണ്ഡായ ചരന്തം അന്തരാമഗ്ഗേ പത്താ ദിപരിക്ഖാരേ ഗഹേത്വാ പച്ഛാ ഗച്ഛന്തോയേവ ഏകോസദ്ധി വിഹാരികോ ഏവമാഹ,-ലോകസ്മിം ഭന്തേ അരഹാ അരഹാതി പാകടോ, സുതമത്തോവാഹം ഭവാമി, ന കദാചി ദിട്ഠപുബ്ബോതി. തം സുത്വാ ഥേരോ പച്ഛാ പരിവത്തത്വാ ഓലോകേന്തോ പരിക്ഖാരേ ആവുസോ ഗഹേത്വാ അരഹന്തസ്സ പച്ഛാഗച്ഛന്തോയേവ അരഹന്തഭാവം ന ജാനാതീതി ആഹാതി.

അരിമദ്ദനനഗരേപി സീലബുദ്ധിപോല്ലോങ്കസുമേധഥേരാദയോപി അരഹന്തായേവ അഹേസും. നരപതിരാജാ ഹി ഖണിത്തി പാദപബ്ബതം ഗന്ത്വാ പച്ചാഗമനകാലേ അന്തരാമഗ്ഗേ ഏകിസ്സാ മാതികായ മണോഭാസം ദിസ്വാ ഇധ പുഞ്ഞം കാരേതുകാമോ സക്കോ ദസ്സേതി മഞ്ഞേതി മനസികരിത്വാ ചേതിയം കാരാപേസ്സാമീതി തത്ഥ രട്ഠവാസീതി സമം ഭൂമിഭാഗം കാരാപേസി.

അഥ ഏകോ സീലബുദ്ധി നാമ ഥേരോ ഏവമാഹ,- പുഞ്ഞം മഹാരാജ കരിസ്സമീതി ഇദം ഭൂമിപരികമ്മം കാരാപേസി, ഏവം കാരാപേന്തസ്സ തേ അപുഞ്ഞംയേവ ഭവതി, നോപുഞ്ഞന്തി വത്വാ ബഹൂ സത്താ മാ കിലമന്തൂതി മനസികത്വാ രഞ്ഞോ ദണ്ഡകമ്മേന തജ്ജനത്ഥായ രഞ്ഞാ ദിന്നം പിണ്ഡപാതം നഭുഞ്ജി. രാജാ ച സചേ ത്വം മയാ ദിന്നം പിണ്ഡപാതം അഭുഞ്ജിതുകാമോ ഭവേയ്യാസി, മമ വിജിതേ വസന്തോയേവ ത്വം മമ പിണ്ഡപാതാ ന മുച്ചേയ്യാസി, രട്ഠവാസീഹിപി ദിന്നപിണ്ഡപാതോ മയ്ഹമേവ സന്തകോ, നനു നാമ മമ പിണ്ഡപാതംയേവ ത്വം ഭുഞ്ജസീതി ആഹ.

സീലബുദ്ധിത്ഥേരോപി സചേ അഹം ഏവം ഭവേയ്യാമി, സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ വസിസ്സാമീതി ചിന്തേത്വാ അരഞ്ഞേ വസി.

അഥ തമത്ഥം ജാനിത്വാ നഗരദ്വാരേ ആരക്ഖോ ഏകോ യക്ഖോ രഞ്ഞോ ആഗതകാലേ അഭിമുഖം ഠിതോവ ഭയാനകരൂപം നിസീദി. അഥ നാനാവിജ്ജാകമ്മേഹി അപനേന്തോപി ന സക്കാ അപനേതും.

അഥ രാജാ നിമിത്തപാഠകേ പക്കോസാപേത്വാ പുച്ഛി,-കേന കാരണേന അയം യക്ഖോ ഇധ നിസിന്നോതി. ത്വം മഹാരാജ സീലബുദ്ധിത്ഥേരം അഗാരവവസേന പുബ്ബേ കഥേസി, യക്ഖാപി ഥേരേ അതിവിയ പസന്നാതി അമ്ഹേഹി സുതപുബ്ബാ, തം പടിച്ച യക്ഖോ ഭയാനകരൂപം ദസ്സേത്വാ നിസിന്നോ ഭവിസ്സതീതി ആഹ.

രാജാപി അമച്ചേ ആണാപേസി ഥേരം പക്കാസഥാതി. ഥേരോ നാഗച്ഛി. സീഹളദീപംയേവ ഗമിസ്സാമീതി ആരഭി. തമത്ഥം സുത്വാ രാജാ ഏകം ചതുരങ്ഗപച്ചയം നാമ അമച്ചം പക്കോസാപേത്വാ ത്വം ഗന്ത്വാ ഥേരം പക്കോസാഹീതി പേസേസി. ചതുരങ്ഗപച്ചയോ ച ഛേകതായ ഏകം സുവണ്ണമയം ബുദ്ധപ്പടിബിമ്ബം നാവായ ഠപേത്വാ മഹാസമുദ്ദതിത്ഥം അഗമാസി. അഥ ഥേരം സമ്പാപുണിത്വാ ഇദാനി ഇധ ഭഗവാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ അഗമാസി, സീലബുദ്ധിത്ഥേരോ ഭഗവതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ ദസ്സനത്ഥായ ആഗച്ഛതൂതി ദൂതം പേസേസി. ഥേരോപി ഭഗവതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ ദസ്സനത്ഥായ ആഗച്ഛതൂതി വചനം പടിക്ഖിപിതും ബുദ്ധഗാരവവസേന അവിസഹതായ ആഗച്ഛീതി.

പോരാണികാനംവ ഥേരാനം, ബുദ്ധേ സഗാരവം ഇധ;
പണ്ഡിതോ ഗാരവം ബുദ്ധേ, കരേ പസന്നചേതസാതി.

നാവം അഭിരൂഹിത്വാ ഥേരോ ഭഗവതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ വന്ദനാമാനപൂജാസക്കാരദീനി അകാസി. ഥേരസ്സ ഏവം വന്ദനാമാനപൂജാസക്കാരാദീനി കരോന്തസ്സേവ വേഗേന നാവം ആനേത്വാ ഗച്ഛി. അഥ ചതുരങ്ഗപച്ചയോ ഏവമാഹ,- ഇദാനി ഭന്തേ തുമ്ഹാകം ആചരിയസ്സ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിതും യുത്തോതി. രാജാ ച അമച്ചേഹി പരിവാരിതോ പച്ചുഗ്ഗച്ഛി. നാവായ ഥേരസ്സ ഹത്ഥേ ഗഹേത്വാ രാജഗേഹം ആനേസി. ദ്വാരം പത്തകാലേ യക്ഖോ പഥവിയം നിസീദിത്വാ ഥേരം വന്ദി.

രാജാ രാജഗേഹം പത്വാ ഥേരം നാനാഭോജനേഹി ഭോജേസി. ഏവഞ്ച അവോച,-അജ്ജതഗ്ഗേ ഭന്തേ ത്വമസി മമാചരിയോ, ഭഗവതോവ ഓവാദം സിരസാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ അനുവത്തിസ്സാമാതി അത്തനോ പഞ്ചപുത്തേപി ഥേരസ്സ അദാസി. തേ ച പഞ്ചകുമാരാ ഥേരേന സദ്ധിം അനുവത്തിംസു. ഥേരോ തേ പക്കോസേത്വാ വിഹാരം അഗമാസി. അന്തരാമഗ്ഗേ കപ്പിയപഥവിയം പഞ്ച പരിമണ്ഡലാകാരാനി ലിഖിത്വാ തേസം രാജകുമാരാനം ദസ്സേത്വാ നിവത്താപേസി. രാജകുമാരാ പടിനിവത്തിത്വാ തം കാരണം രഞ്ഞോ ആരോചേസും. രാജാ ച തുമ്ഹാകം പുഞ്ഞം കാരാപനത്ഥായ ദസ്സേതീതി വത്വാ തുലാവസേന തേഹി രാജകുമാരേഹി സുവണ്ണം സമം കത്വാ തേന സുവണ്ണേന മൂലം കത്വാ ഭഗവതോ ധരമാനകാലേ പസ്സേനദികോസലരഞ്ഞാ കാരാപിതം ചന്ദനപ്പടിബിമ്ബംവിയ വിസും വിസും പടിബിമ്ബം കാരാപേസി.

തേസം നിധാനട്ഠാനഭൂതാനി പഞ്ച ചേതിയാനിപി സക്കോ കമ്മ വിധായകോ ഹുത്വാ പതിട്ഠാപേസി. ഏത്ഥ ച പുബ്ബേ രഞ്ഞാ പസീദിത്വാ ഥേരസ്സ രാജകുമാരാ ദിന്നാ, മൂലം രതനത്തയസ്സ ദത്വാ പുന രാജകുമാരേ ഭുജിസ്സേ കാരേതുകാമതായ ഥേരോ ഏവം സഞ്ഞം അദാസീതി ദട്ഠബ്ബം.

സോ ച സീലബുദ്ധിത്ഥേരോ അരഹന്തഗണവംസോതി ദട്ഠബ്ബോ.

അരിമദ്ദനനഗരേയേവ നരപതി രഞ്ഞോ കാലേ കസ്സപോ നാമ ഥേരോ ദേസചാരികം ചരമാനോ പോല്ലോങ്കനാമകം ദേസം, തദവസരി. അഥ ദ്വേ മഹല്ലകപോല്ലോങ്കാ മനുസ്സാ ഥേരേ അതിപ്പസന്നതായ ദ്വേ പുത്തേ ഉപട്ഠാകത്ഥായ നിയ്യാദേസും.

പോല്ലോങ്കമനുസ്സാനം അതിപ്പസന്നതം പടിച്ച ഥേരോപി പോല്ലോങ്കത്ഥേരോതി വോഹാരിയതി. യദാ ച പന സോ ഥേരോ സീഹളദീപം ഗന്തുകാമോ അഹോസി, തദാ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ ബ്യഗ്ഘരൂപം മാപേത്വാ പിട്ഠിയാ യാവ മഹാസമുദ്ദതീരം ആനേസി. മഹാസമുദ്ദതീരം പന പത്വാ നാവം അഭിരൂഹിത്വാ വാണിജേഹി സദ്ധിം തരി.

മഹാസമുദ്ദമജ്ഝേ പന പത്വാ സാ നാവാ ന ഗച്ഛി, നിച്ചലാവ അട്ഠാസി. അഥ വാണിജാ മന്തേസും,-അമ്ഹാകം നാവായ അലക്ഖീ പാപജനോ അത്ഥി മഞ്ഞേതി. ഏവം പന മന്തേത്വാ സലാകാദാനം അകംസു. യാവ തതിയമ്പി ഥേരസ്സേവ ഹത്ഥേ സലാകാ പുബ്ബേ കതകമ്മവിപാകവസേന നിപതി. ഇദം പന ഥേരസ്സ പുബ്ബേ കതകമ്മം,-ഥേരോ ഹി തതോ അത്തഭാവതോ സത്തമേ ഭവേ ഏകസ്മിം ഗാമേ കുലദാരകോ ഹുത്വാ കീളനത്ഥായ ഏകം സുനഖം നദിയം ഓതാരേത്വാ ഉദകേ കീളമാപേസി. ഏവം കീളമന്തം സുനഖം സയമേവ ഉരേന ഉഗ്ഗഹേത്വാ തീരം ആനേസീതി ഏവം പുബ്ബേ കതകമ്മവിപാകവസേന ഥേരസ്സേവ ഹത്ഥേ സലാകാ നിപതി.

തദാ വാണിജാ ഉദകപിട്ഠേ ഖിപിംസു. അഥ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ കുമ്ഭീലരൂപം മാപേത്വാ പിട്ഠിയം ആരോപേത്വാ ആനേസി. ഥേരോ യക്ഖദീപം പത്വാ അന്ധചക്ഖുകാനം യക്ഖാനം മേത്താനുഭാവേന ചക്ഖും ലഭാപേസി. യക്ഖാ ച ഥേരസ്സ ഗുണം ഞത്വാ ദ്വേ യക്ഖഭാതികേ അദംസു. ഥേരോ ച സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ മഹാചേതിയരൂപം ലോഹപാസാദരൂപം സരീരധാതും മഹാബോധിബിജാനി ച ആനേത്വാ പച്ചാഗമാസീതി.

സുമേധത്ഥേരോ ച ഹലങ്കസ്സ നാമ നഗരസ്സ ദക്ഖിണദിസാഭാഗേ മ്ഹത്തിപാമേ പുരത്ഥിമായ അനുദിസായ ദിന്നനാമികേ വിഹാരേ വസി. ഠാനസ്സ പന നാമവസേന ഥേരസ്സോപി ദിന്നവിഹാരോ ത്വേവ നാമം അഹോസി. സോപി ഥേരോ പംസുകൂലികോ ലജ്ജീപേസലോ സിക്ഖാകാമോ ഝാനലാഭീ അരഹായേവ. സോ ഹി ദേവസികം ദേവസികം അട്ഠനവയോജനപ്പമാണേ പാദചേതിയം ഗന്ത്വാ വന്ദി. ചേതിയങ്ഗണവത്തഞ്ച അകാസി. തതോ ആഗന്ത്വാ മ്ഹത്തിഗാമേ പിണ്ഡായ ചരി. ഇദം ഥേരസ്സ നിബദ്ധവത്തം.

അപരാനിപി വത്ഥൂനി ബഹൂനി സന്തി, സബ്ബാനി പന താനി വിത്ഥാരേത്വാ വത്തബ്ബാനിപി ഗന്ഥപാരവഭയേന ന വക്ഖാമ. സബ്ബാനിപി ഹി വുച്ചമാനാനി അയം സാസനവംസപ്പദീപികാ അതിപ്പപഞ്ചാ ഭവിസ്സതി.

സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ ഹി പരിനിബ്ബാനതോ യാവജ്ജതനാ ഥേരാനം പരമ്പരവസേന സങ്ഘട്ടേത്വാ ആനയനമേവേത്ഥ അധിപ്പേതം. യഥാവുത്താനി പന വത്ഥൂനി അധുനാ അഭിഞ്ഞാലാഭീനം പുഗ്ഗലാനം അവേത്തഭാവേന പസങ്ഗഞാണപ്പടിബാഹണത്ഥം അരിമദ്ദനനഗരേ ച ബഹൂനം അഭിഞ്ഞാലാഭീനം പുഗ്ഗലാനം നിവാസട്ഠാനതാ ദസ്സനത്ഥം വുത്താനി. വുത്തഞ്ചേതം ഭിക്ഖുനീഖന്ധകട്ഠകഥായം,-

പടിസമ്ഭിദാപത്തേഹി വസ്സസഹസ്സം സുക്ഖവിപസ്സകേഹി വസ്സസഹസ്സം അനാഗാമീഹി വസ്സസഹസ്സം സകദാഗാമീഹി വസ്സസഹസ്സം സോതാപന്നേഹി വസ്സസഹസ്സന്തി ഏവം പഞ്ചവസ്സസഹസ്സാനി പടിവേധധമ്മോ ഠസ്സതീതി.

ദീഘനികായട്ഠകഥായം പന സംയുത്തനികായട്ഠകഥായഞ്ച പടിസമ്ഭിദാപത്തേഹി വസ്സസഹസ്സം ഛളാഭിഞ്ഞേഹി വസ്സസഹസ്സം തേവിജ്ജേഹി വസ്സസഹസ്സം സുക്ഖവിപസ്സകേഹി വസ്സസഹസ്സം പാതിമോക്ഖേന വസ്സസഹസ്സന്തി വുത്തം.

അങ്ഗുത്തരനികായട്ഠകഥായം പന വിഭങ്ഗകഥായഞ്ച ബുദ്ധാനം പരിനിബ്ബാനതോ വസ്സസഹസ്സമേവ പടിസമ്ഭിദാ നിബ്ബത്തേതും സക്കോന്തി, തതോ പരം ഛ അഭിഞ്ഞാ, തതോപി അസക്കോന്താ തിസ്സോ വിജ്ജാ നിബ്ബത്തിംസു. ഗച്ഛന്തേ കാലേ താപി നിബ്ബത്തേതും അസക്കോന്താ സുക്ഖവിപസ്സകാ ഹോന്തി. ഏതേനേവ നയേന അനാഗാമിനോ സകദാഗാമിനോ സോതാപന്നാതി വുത്തം.

ഏവം നാനാനയേഹി അട്ഠകഥായപി ആഗതത്താ അധുനാ ലോകേ അരിയപുഗ്ഗലാ ഭവിതും ന സക്കാതി ന വത്തബ്ബം. അരിയാനമേവ ഖേത്തസ്സ അധുനാപി സമ്ഭവതോ, സചേ ആരദ്ധവിപസ്സകോ ഭവേയ്യ സോ അരഹാ ഭവിതും സക്കായേവാതി നിട്ഠമേത്ഥാവഗന്തബ്ബം. അട്ഠകഥാസു പന നാനാഭാണകത്ഥേരാനം നാനാവാദവസേന വുത്തന്തി ദട്ഠബ്ബം. ഏത്തകേനേവ പന നാനാകാരേന വാദോ ഭിന്നോപി സാസനം ഭിജ്ജതിയേവ. സാസനസ്സ അഭിന്നംയേവ ഹി ഏത്ഥ പമാണന്തി.

ഏവം മരമ്മമണ്ഡലേ അരിമദ്ദനനഗരേ അനേകേഹി അരഹന്തസതേഹി സാസനം വിജ്ജോതതി. ഭഗവതോ പന പരിനിബ്ബാനതോ തിംസാധികാനം നവവസ്സസതാനം ഉപരി പരമ്മരട്ഠേ സേഞിലഞ്ഞിക്രോധിനാമേന രഞ്ഞാ സമകാലവസേന സീഹളദീപേ രജ്ജം പത്തസ്സ മഹാനാമരഞ്ഞോ കാലേ ബുദ്ധഘോസബുദ്ധദത്തത്ഥേരേഹി പഭുതി തേതേമഹാഥേരാ തേതേഗന്ഥേ അകംസു.

തതോ പച്ഛാ സതിസമാധിപഞ്ഞാമന്ദവസേന സുഖാവബോധനത്ഥം ടീകായോ അകംസു. അരിമദ്ദനനഗരേ ജിനചക്കേസത്തനവുതാധികേ ഛസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ തിണ്ണം പിടകാനം മൂലഭൂതേസു സദ്ദനയേസു സോതാരാനം ഛേകത്ഥായ മഹാസമുദ്ദേവിയ ആനന്ദോ നാമ മഹാമച്ഛോ തീസു പിടകേസു സാട്ഠകഥേസു വിലോലേത്വാ അഗ്ഗവംസോ നാമ ഥേരോ സദ്ദനീതിപ്പകരണം അകാസി. അരിമദ്ദനനഗരേ ഹി ഉത്തരാജീവഥേരാദീനം സീഹളദീപം ഗമനതോ പുബ്ബേയേവ തയോ മഹാഥേരാ പരിയത്തിവിസാരദാ, മഹാഅഗ്ഗപണ്ഡിതോ, തസ്സ സദ്ധിവിഹാരികോ ദുതിയഅഗ്ഗപണ്ഡിതോ, തസ്സ ഭാഗിനേയ്യോ തതിയഅഗ്ഗപണ്ഡിതോതി. തതിയഅഗ്ഗപണ്ഡിതോ പന അഗ്ഗവംസോതിപി വോഹാരിയതി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ അരിമദ്ദനനഗരവാസിനോ സദ്ദകോവിദാ ബഹവോ സന്തീതി യാവ ലങ്കാദീപാ കിത്തിഘോസോ പത്ഥരി. തസ്മാ സീഹളദീപികാ സദ്ദകോവിദാ വീമംസേതുകാമാ ഹുത്വാ അരിമദ്ദനനഗരം ആഗമംസു. തദാ അരിമദ്ദനനഗരവാസിനോ ഭിക്ഖൂ സദ്ദനീതിപ്പകരണം ദസ്സേസു.

സീഹളദീപികാ ച തം ദിസ്വാ ഉപധാരേന്തോ സദ്ദവിസയേ അയം ഗന്ഥോവിയ സീഹളദീപേ ഗന്ഥോ ഇത്ഥി, ഇമസ്മിം പകരണേ ആഗതവിനിച്ഛയമ്പി സകലം ന ജാനിമ്ഹാതി നാനാപ്പകാരേഹി ഥോമേസുന്തി യാവജ്ജഭനാ കഥാമഗ്ഗോ ന ഉപച്ഛിന്നോതി.

അരിമദ്ദനനഗരേ സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ പച്ചാഗതോ ഛപ്പദോ നാമ സദ്ധമ്മജോതിപാലത്ഥേരോ സദ്ദനയേ ഛേകതായ സുത്തനിദ്ദേസം അകാസി. പരമത്ഥധമ്മേ ച ഛേകതായ സങ്ഖേപവണ്ണനം നാമചാരദീപകഞ്ച. വിനയേ ഛേകതായ വിനയഗൂള്ഹത്ഥദീപനിം സീമാലങ്കാരഞ്ച അകാസി. അത്തനാ കഥാനം ഗന്ഥാനം നിഗമേ സദ്ധമ്മ ജോതിപാലോതി മൂലനാമേന വുത്തം. കുസിമനഗരേ പന ഛപ്പദ ഗാമേ ജാതത്താ ഠാനസ്സ നാമേന ഛപ്പദോതി പാകടോ.

കുഖനനഗരേ പന ഛപ്പദോതി വോഹാരിതോപി ഏകോ ഥേരോ അത്ഥി. സോ അലജ്ജീ ദുസ്സീലോ. ഏകച്ചേ പന നാമസാമഞ്ഞലേസമത്തേന പത്തലങ്കം സീലവന്തം പേസലം സിക്ഖാകാമം ഛപ്പദത്ഥേരം അലജ്ജിദുസ്സീലഭാവേന ഉപവദന്തി, യഥാ നാമ സാമഞ്ഞലേസമത്തേന മല്ലപുത്തം ആയസ്മന്തം ദബ്ബം അസമാചാരേനോതി.

അരിമദ്ദനനഗരയേവ അലോങ്ഗചഞ്ഞിസൂനാമകസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ മഹാവിമലബുദ്ധിത്ഥേരോ ചൂളവിമലബുദ്ധിത്ഥേരോതി ദ്വേ ഥേരാ പരിയത്തിവിസാരദാ അഹേസും. തേസു മഹാവിമലബുദ്ധിത്ഥേരോ കച്ചായനസ്സ സംവണ്ണനം ന്യാസഗന്ഥമകാസി.

കേചി പന സീഹളദീപവാസീ വിമലബുദ്ധിത്ഥേരോ തമകാസീതി വദന്തി. ചൂളവിമലബുദ്ധിത്ഥേരോ പന വുത്തോദയസ്സ പോരാണടീകമകാസി. ഛന്ദോസാരത്ഥവികാസിനിം സദ്ധമ്മഞാണത്ഥേരോ അകാസി. വചനത്ഥജോതിം പന വേപുല്ലത്ഥേരോ അകാസി. ന്യാസഗന്ഥസ്സപോരാണടീകം നരപതിരഞ്ഞോ കാലേ ഏകോ അമച്ചോ അകാസി.

സോ ഹി രഞ്ഞോ ഏകം ഓരോധം പടിച്ച ജാതം ഏകം ധീതരം ദിസ്വാ വാനരോവിയ ലേപേ ലഗ്ഗിതോ തിസ്സം പടിബന്ധചിത്തോ ഹുത്വാ ലഗ്ഗി. തമത്ഥം ജാനിത്വാ രാജാ ഏവമാഹ,- സചേ ഏതം ഇച്ഛേയ്യാസി, ഏകം ഗന്ഥം പരിപുണ്ണവിനിച്ഛയം ഗൂള്ഹത്ഥം കരോഹി, സചേ ത്വം താദിസം ഗന്ഥം കാതും

സക്കുണേയ്യാസി, ഏതം ലഭിസ്സസീതി. അഥ സോ ന്യാസസ്സ സംവണ്ണനം പോരാണടീകം അകാസി.

തതോ പച്ഛാ ഹീനായാവത്തിത്വാ ധീതരം ദത്വാ രജ്ജുഗ്ഗാഹാമച്ചട്ഠാനേ ഠപേസി, യം മരമ്മവോഹാരേന സംപ്യങ്ഗഞ്ഞതി വുച്ചതി. തേന പന കതത്താ സോപി ഗന്ഥോ തം നാമേന വുച്ചതി. കാരികം തസ്സാ ച സംവണ്ണനം ഛത്തഗുഹിന്ദസ്സ നാമ രഞ്ഞോ കാലേധമ്മസേനാപതിത്ഥേരോ അകാസി. തേന കിര കാരപിതേ നന്ദഗുഹായ സമീപേ നന്ദവിഹാരേ നിസീദിത്വാ അകാസി.

തസ്മിഞ്ചകാലേ ഗന്ധമാദനപബ്ബതേ നന്ദമൂലഗുഹതോ അരഹന്താ ആഗന്ത്വാ തസ്മിം വിഹാരേ വസ്സം ഉപഗച്ഛിംസു. തേസം സമ്മുഖേ കതത്താ തേ ച ഗന്ഥാ പണ്ഡിതേഹി സാരതോ പച്ചേതബ്ബാതി ആചരിയാ വദന്തി.

വാച്ചവാചകം പന ധമ്മദസ്സീ നാമ സാമണേരോ അകാസി.

സദ്ദത്ഥഭേദചിന്തം പന അരിമദ്ദനനഗരസമീപേ ഠിതസ്സ ഖണിത്തിപാദപബ്ബതസ്സ സമീപേ ഏകസ്മിം ഗാമേ വസന്തോ സദ്ധമ്മസിരി നാമ ഥേരോ അകാസി. സോയേവ ഥേരോ ബ്രഹജം നാമ വേദസത്ഥമ്പി മരമ്മഭാസായ പരിവത്തേസി.

ഏകക്ഖരകോസം പന സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരോ അകാസി. സോ ഹി കലിയുഗേ സത്താസീതാധികേ അട്ഠസതേ സമ്പത്തേ മിച്ഛാ ദിട്ഠികാനം ജലുമസഞ്ഞിതാനം കുലാനം ഭയേന സകലേപി തമ്ബദീപരട്ഠേ സാസനോഭാസോ മിലായതി. ബഹൂനിപി പോത്ഥകാനി അഗ്ഗിഭയേന നസ്സേസും.

തദാ തം പവത്തിം പസ്സിത്വാ സചേ പരിയത്തിധമ്മോവിനസ്സേയ്യ, പടിപത്തിധമ്മോപി നസ്സിസ്സതി, പടിപത്തിധമ്മേ നസ്സന്തേ കുതോ പടിവേധധമ്മോ ഭവിസ്സതീതി സംവേഗം അപജ്ജിത്വാ ഇമം ഗന്ഥം അകാസീതി തട്ടികായം വുത്തം.

മുഖമത്തസാരം സാഗരത്ഥേരോ അകാസി.

കലിയുഗേ ഏകാസീതാധികേ പഞ്ചസതേ സമ്പത്തേ ഏകം ദഹരപുത്തം കാലങ്കതം പടിച്ച സംവേഗം ആപജ്ജിത്വാ പച്ചേകബുദ്ധത്തം പത്ഥയന്തസ്സ ജേയ്യസിങ്ഖനാമകസ്സ രഞ്ഞോ പുത്തോ ക്യചാനാമകോ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. ധമ്മരാജാതിപി നാമലഞ്ഛം പടിഗ്ഗണ്ഹി. തീസു പന പിടകേസു യഥാഭൂതം വിജാനകതായ മരമ്മവോഹാരേന ക്യചാതി വോഹാരിയതി.

സോ ച കിര രാജാ പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു അതിഛേകതായ പിടകത്തയേ സാകച്ഛമത്തമ്പി കാതും സമത്ഥോ നാമ നത്ഥീതി ഉഗ്ഗഹിതതിപിടകോ ഹുത്വാ ഭിക്ഖുസങ്ഘമ്പി ദിവസേ സത്തഹി വാരേഹി ഗന്ഥം വാചേതി.

ഖണിത്തിപാദപബ്ബതസ്സ സമീപേപി ഏകം തളാകം കാരാപേത്വാ തത്ഥ രാജാഗാരം കാരാപേത്വാ തത്ഥ നിസീദിത്വാ ഗന്ഥം വാചേതി. സബ്ബാനി പന രാജൂനം കിച്ചാനി പുത്തസ്സേവ ഉപരാജസ്സ നിയ്യാദേസി. ഗന്ഥം ഉഗ്ഗണ്ഹന്താനം ഓരോധാനമത്ഥായ സങ്ഖേപതോ സദ്ദബിന്ദും നാമ പകരണം പരമത്ഥബിന്ദുഞ്ച നാമ പകരണം അകാസി. തസ്സ ഹി ചിത്തം പരിയത്തിയംയേവ രമതി. അഞ്ഞം പന രാജകിച്ചം സുണിതുമ്പി ന ഇച്ഛി. അനുരുദ്ധരാജാ അനാഗതേ അഹം രാജാ ഭവേയ്യാമി, തദായേവ ഇമാനി താളിബീജാനി ഉട്ഠഹന്തൂതി അധിട്ഠഹിത്വാ രോപേസി. താനി തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ഉട്ഠഹിംസു. തേനേവ

അനുരുദ്ധരാജായേവായന്തി രട്ഠവാസിനോ സഞ്ജാനിംസു. സമ്മുതിരാജാ ഹി അനുരുദ്ധരാജാ കൃച്ചാരാജാതി ഇമേ തയോ ഏകസന്താനാതി വദന്തി.

സോ രാജാ ഏകമ്പി ചേതിയം അകാസി, ന തം നിട്ഠം അഗമാസി, പരിയത്തിയംയേവ പരിചാരകത്താതി രാജവംസേ ആഗതം. ലോകസമ്മുതിവസേന കക്ഖളദിനേ ഇട്ഠകാനി കാരാപേത്വാ തസ്മിംയേവ ദിനേ ഭൂമിസമം കത്വാ തസ്മിംയേവ ദിനേ അഞ്ഞമ്പി സബ്ബം കാരാപേസി. തേന മരമ്മവോഹാരേന പ്രസ്സദാ ചേതിയന്തി യാവജ്ജഭനാ പാകടം.

തസ്സ രഞ്ഞോ ഏകാ ധിഭാ വിഭത്യത്ഥം നാമ ഗന്ഥം അകാസീതി.

പുബ്ബേ കിര അരിമദ്ദനനഗരേ ഉഗ്ഗഹധാരണാദിവസേന സാസനം അതിവിയ വിരൂളമാപജ്ജി. അരിമദ്ദനനഗരേയേവ ഹി ഏകോ വുഡ്ഢപബ്ബജിതോ ഭിക്ഖു ഗന്ഥം ലിഖിതും സിലാലേഖനദണ്ഡേന ഇച്ഛന്തോ രാജഗേഹം പാവിസി. രാജാ കേന ആഗതോസീതി പുച്ഛി. ഗന്ഥം ലിഖിതും സിലാലേഖനദണ്ഡേന ഇച്ഛന്തോ ആഗതോ മ്ഹീതി. ഏവം മഹല്ലകോ ത്വം ഗന്ഥം മഹുസ്സാഹേന പരിയാപുണന്തോപി ഗന്ഥേസു ഛേകസ്സ ഓകാസം ന പസ്സാമി, സചേ ഹിമുസലോ അങ്കുരം ഉട്ഠാപേത്വാ രൂഹേയ്യ, ഏവം സതി ത്വം ഗന്ഥേസു ഛേകതം ആപജ്ജേയ്യാസീതി ആഹ.

തതോ പച്ഛാ വിഹാരം ഗന്ത്വാ ദേവസികം ദേവസികം ഏകദന്തകട്ഠപ്പമാണത്തം ലേഖനം ഉഗ്ഗഹേത്വാ കച്ചായനഅഭിധമ്മേത്ഥസങ്ഗഹപ്പകരണം ആദിം കത്വാ ആചരിയസ്സ സന്തികേ ഉഗ്ഗണ്ഹി. സോ അചിരേനേവ ഗന്ഥേസു ഛേകതം പത്വാ മുസലേ ജമ്ബുരുക്ഖങ്കുരം ബന്ധിത്വാ ഉസ്സാപേത്വാ രാജഗേഹം പാവിസി.

അഥ തം രാജാ പുച്ഛി,-കേനആഗതോസീതി. അയം മഹാരജ മുസലോ അങ്കുരം ഉട്ഠാപേത്വാ രൂഹതീതി ആചിക്ഖിതും ആഗതോമ്ഹീതി വുത്തേ രാജാ ഏതസ്സ ഗന്ഥേസു ഛേകതം പത്തോമ്ഹീതി വുത്തം ഹോതീതി ജാനാസി. തം സച്ചം വാ അലികം വാതി വീമംസനത്ഥായ മഹാഥേരാനം സന്തികം പഹിണി. മഹാഥേരാപി ഗൂളട്ഠാനം പുച്ഛിംസു. സോപി പുച്ഛിതം പുച്ഛിതം ബ്യാകാസി.

അഅഥ സോ ഭിക്ഖു മഹാഥേരേ ഏവമാഹ,-തുമ്ഹേ ഭന്തേ മം ബഹൂ പുച്ഛഥ, അഹമ്പി തുമ്ഹേ പുച്ഛിതും ഇച്ഛാമി, ഓകാസം ദേഥാതി യാചിത്വാ അഞ്ഞസമാനചേതസികന്തി ഏത്ഥ അഞ്ഞസദ്ദസ്സ അവധ്യാപേക്ഖത്താ അവധിപദം ഉദ്ധരിത്വാ ദസ്സേഥാതി പുച്ഛി. മഹാഥേരാപി പുബ്ബേ അമനസികതത്താ സീഘം വിസ്സജ്ജിതും ന സക്ഖിംസു. രാജാ തമത്ഥം സുത്വാ തുട്ഠചിത്തോ ഹുത്വാ ദിസാ പാമോക്ഖനമേന ആചരിയട്ഠാനേ ഠപേസി. സോ പന ഭിക്ഖു അഗന്ഥകാരകോപി ഗന്ഥകാരകോവിയ പച്ഛിമാനം ജനതാനം ദിന്നോപദേസവസേന ഉപകാരം കത്വാ സാസനേ ഉപ്പജ്ജീതി. ഹോന്തി ചേത്ഥ,-

അഹം മഹല്ലകോ ഹോമി, ദുപ്പഞ്ഞോ പരിയത്തികം;
ഉഗ്ഗഹം മഹുസ്സാഹേന, ന സക്ഖിസ്സാമി ജാനിതും.

ഏവഞ്ച നാതിമഞ്ഞേയ്യ,
നാപ്പോസ്സുക്കതമാപജ്ജേ;
സദ്ധമ്മേ ഛേകകാമോവ,
ഉസ്സാഹംവ കരേ പോസോ.

വുഡ്ഢപബ്ബജിതോ ഭിക്ഖു,
മഹല്ലകോപി ദുപ്പഞ്ഞോ;
ആപജ്ജി ഛേകതം ധമ്മേ,
തമപേക്ഖന്തു സോതാരോതി.

പുബ്ബേ കിര അരിമദ്ദനനഗരേ മാതുഗാമാപി ഗന്ഥം ഉഗ്ഗണ്ഹിംസു. യേഭുയ്യേന ഉഗ്ഗഹധാരണാദിവസേന പരിയത്തിസാസനം പഗ്ഗഹേസും. മാതുഗാമാ ഹി അഞ്ഞമഞ്ഞം പസ്സന്താ തുമ്ഹേ കിത്തകം ഗന്ഥം ഉഗ്ഗണ്ഹഥ, കിത്തകം ഗന്ഥം വാചുഗ്ഗതം കരോഥാതി പുച്ഛി സുന്തി.

ഏകോ കിര മാതുഗാമോ ഏകം മാതുഗാ,മം പുച്ഛി,-ത്വം ഇദാനി കിത്തകം ഗന്ഥം വാചുഗ്ഗതം കരോസീതി. അഹം പന ഇദാനി ദഹരപുത്തേഹി ബലിബോധത്താ ബ്യാകുലം പത്വാ ബഹും ഗന്ഥം വാചുഗ്ഗതം കാതും നസക്കാ,സമന്തമഹാപട്ഠാനേ പന കുസലത്തികമത്തംവ വാചുഗ്ഗതം കരോമീതി ആഹാതി.

ഇദമ്പി അരിമദ്ദനനഗരവാസീനം മാതുഗാമാനമ്പി പരിയത്തുഗ്ഗഹണേ ഏകം വത്ഥു,-

ഏകം കിര ഭിക്ഖും പിണ്ഡായ ചരന്തം ഏകാ ദ്വാദസവസ്സികാ ദഹരിത്ഥീ പുച്ഛി,-കിന്നാമോസി ത്വം ഭന്തേതി. ഖേമാനാമാഹന്തി. കഥഞ്ഹി ഭന്തേ പുമാവ സമാനോ ഇത്ഥിലിങ്ഗേന നാമം അകാസീതി ആഹ. അഥ അന്തോഗേഹേ നിസിന്നാ മാതാ സുത്വാ ധീതരം ആഹ,-ത്വം രാജാദിഗണസ്സ ലക്ഖണം ന ജാനാസീതി. ആമ ജാനാമി, അയം പന ഖേമസദ്ദോ ന രാജാദിഗണപക്ഖം ഭജതീതി. അഥ മാതാ ഏവമാഹ,-അയം പന ഖേമസദ്ദോ ഏകദേസേനേവ രാജാദിഗണപക്ഖം ഭജതീതി.

അയം പനേത്ഥ ധീതു അധിപ്പായോ,-ന രാജാദിസദ്ദോ കദാചി രാജോതി പച്ചത്തവചനവസേന ഓകാരന്തോ ദിസ്സതി വിനാ ദേവരാജോതിആദിസമാസവിസയം, ഖേമസദ്ദോ പന കത്ഥചി ഖേമോതി ച ഖേമന്തി ച ലിങ്ഗന്തരവസേന രൂപന്തരം ദിസ്സതി, തേനേവ ഖേമസദ്ദോ ന രാജാദിഗണോതി വേദിതബ്ബോതി.

അയം പന മാതു അധിപ്പായോ,-ഖേമസദ്ദോ അഭിധേയ്യലിങ്ഗത്താ തിലിങ്ഗകോ,യദാ പന സഞ്ഞാസദ്ദാധികാരേ പച്ചത്തവചനവസേന ഖേമാതി ആകാരന്തോ ദിസ്സതി, തദാ ഏകദേസേന ഖേമസദ്ദോ രാജാദിഗണപക്ഖം ഭജതീതി.

ഇദമ്പി ഏകം വത്ഥു,-

അരിമദ്ദനനഗരേ കിര ഏകസ്സ കുടുമ്ബികസ്സ ഏകോ പുത്തോ ദ്വേ ധീതരോ അഹേസും. ഏകസ്മിഞ്ച കാലേ ഘമ്മാഭിഭൂതത്താ ഗേഹസ്സ ഉപരിതലേ നഹായിത്വാ നിസീദി. അഥ ഏകാ ദാസീ ഗേഹസ്സ ഹേട്ഠാ ഠത്വാ കിഞ്ചി കമ്മം കരോന്തീ തസ്സ കുടുമ്ബികസ്സ ഗുയ്ഹട്ഠാനം ഓലോകേസി. തമത്ഥം ജാനിത്വാ കുടുമ്ബികോ സാഖം ഓലോകേസീതി ഏകം വാക്യം ബന്ധിത്വാ പുത്തസ്സ ദസ്സേസി,ഇമസ്സ അത്ഥയോജനം കരോഹീതി. അഥ പുത്തോ അത്ഥയോജനം അകാസി,-സാഖം രുക്ഖസാഖം ഓലേകേസി ഉദിക്ഖതീതി. അഥ പച്ഛാ ഏകായ ധീതുയാ ദസ്സേസി, ഇമസ്സ അത്ഥയോജനം കരോഹീതി. സാപി അത്ഥയോജനം അകാസി,- സാ സുനഖോ ഖം ആകാസം ഓലോകേസി ഉദിക്ഖതീതി. അഥ പച്ഛാ ഏകായ ധീതുയാ ദസ്സേസി, ഇമസ്സ അത്ഥ യോജനം കരോഹീതി. സാപി

അത്ഥയോജനം അകാസി,-സാ ഇത്ഥീ ഖം അങ്ഗജാതം ഓലോകേസി മുഖം ഉദ്ധം കത്വാ ഓലോകേസീതി.

ഇദമ്പി ഏകം വത്ഥു,-

ഏകോ കിര സാമണേരോ രതനപൂരവാസീ അരിമദ്ദനനഗരേ മാതുഗാമാപി സദ്ദനയേസു അതികോവിദാതി സുത്വാ അഹം തത്ഥ ഗന്ത്വാ ജാനിസ്സാമീതി അരിമദ്ദനനഗരം ഗതോ. അഥ അന്തരാമഗ്ഗേ അരിമദ്ദനനഗരസ്സ സമീപേ ഏകം ദഹരിത്ഥിം കപ്പാസവത്ഥും രക്ഖിത്വാ നിസിന്നം പസ്സി. അഥ സാമണേരോ തസ്സാ സന്തികം മഗ്ഗപുച്ഛനത്ഥായ ഗച്ഛി. അഥ ദഹരിത്ഥീ സാമണേരം പുച്ഛി,-കുതോ ആഗതോസീതി.

സാമണേരോ ആഹ,-രതനപൂരതോ അഹം ആഗച്ഛതീതി. കുഹിം ഗതോസീതി വുത്തേ അരിമദ്ദനനഗരം ഗച്ഛതീതി ആഹ. അഥ ദഹരിത്ഥീ ഏവമാഹ,-ത്വം ഭന്തേ സദ്ദയോഗവിനിച്ഛയം അനുപധാരേത്വാ കഥേസി, അമ്ഹേയോഗട്ഠാനേ ഹി ത്വം നാമ യോഗസദ്ദേന യോജേത്വാ കഥേസി, നനു പണ്ഡിതാനം വചനേന നാമ പരിപുണ്ണത്ഥേന അവിരുദ്ധസദ്ദനയേന പുണ്ണിന്ദുസങ്കാസേന ഭവിതബ്ബന്തി. അഥ സാമണേരോ ഖേത്തവത്ഥൂനി രക്ഖന്തീ ദുഗ്ഗതാ ദഹരിത്ഥീപി താവ സദ്ദനയകോവിദാ ഹോതി, കിമങ്ഗം പന ഭോഗസമ്പന്നാ മഹല്ലകിത്ഥിയോതി ലജ്ജിത്വാ തതോയേവ പടിനിവത്തിത്വാ പച്ചാഗമാസീതി.

ഇദം മരമ്മമണ്ഡലേ തമ്ബദീപരട്ഠേ അരിമദ്ദനനഗരേ ഥേരപരമ്പരവസേന സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഇദാനി മരമ്മമണ്ഡലേയേവ ജേയ്യവഡ്ഢനരട്ഠേ കേതുമതീനഗരേ സാസനവംസം വക്ഖാമി.

കലിയുഗേ ഹി ദ്വിസത്തതാധികേ അട്ഠവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ജേയ്യവഡ്ഢനരട്ഠേ കേതുമതീനഗരേ മഹാസിരിജേയ്യസൂരോ നാമ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. ഏകം അതിഛേകം ദേവനാഗ നാമകം ഏകം ഹത്ഥിം നിസ്സായ വിജിതം വിത്ഥാരമകാസി. തസ്സ പന രഞ്ഞോ കാലേ കലിയുഗേ ദ്വിനവുതാധികേ അട്ഠവസ്സസതേ സമ്പത്തേ മഹാപരക്കമോ നാമ ഥേരോ സീഹളദീപതോ നാവായ ആഗന്ത്വാ കേതുമതീനഗരം സമ്പത്തോ. രാജാ ച ദ്വാരാ വതീനഗരസ്സ ദക്ഖിണദിസാഭാഗേ മഹാവിഹാരം കാരാപേത്വാ തസ്സ അദാസി നിച്ചഭത്തമ്പി. തസ്മിഞ്ച വിഹാരേ സീമം സമ്മന്നിത്വാ തിസ്സം സീമായം തുലാവസേന അത്തനാ സമം കത്വാ ലോഹമയബുദ്ധപ്പടിബിമ്ബം കാരാപേസി. തഞ്ച ബുദ്ധപ്പടിബിമ്ബിം സമ്പത്തലങ്കാദീപന്തി നാമേന പാകടം അഹോസി.

തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ സുരാമേരയസിക്ഖാപദം പടിച്ച വിപാദോ അഹോസി. കഥം. ബീജതോ പട്ഠായാതി സമ്ഭാരേ പടിയാ ദേത്വാ ചാടിയം പക്ഖിത്തകാലതോ പട്ഠായ താലനാലികേരാദീനം പുപ്ഫരസോ പുപ്ഫതോ ഗലിതാഭിനവകാലതോ പട്ഠായ ച ന പാതബ്ബോതി കങ്ഖാവിതരണീടീകാദീസു വുത്തവചനേ അധിപ്പായം വിപല്ലാസതോ ഗഹേത്വാ താലനാലികേരാദീനം രസോ ഗലിതാഭിനവതോ പട്ഠായ പിവിതും ന വട്ടതീതി ഏകച്ചേ വദന്തി. ഏകച്ചേ പന ഏവം വദന്തി,-താലനാലികേരാദീനം രസോ ഗലിതാഭിനവകാലേ പിവിതും വട്ടതീതി.

തത്ഥ പുബ്ബപക്ഖേ ആചരിയാനം അയമധിപ്പായോ,-

ബീജതോ പട്ഠായാതി ഏത്ഥ സമ്ഭാരേ പടിയാദേത്വാ ചാടിയം പക്ഖിത്തകാലതോ പട്ഠായ ന പാതബ്ബോ. താലനാലികേരാദീനം പുപ്ഫരസോ ച ഗലിതാഭിനവകാലതോയേവ ന പാതബ്ബോതി.

അയം പന അപരപക്ഖേ ആചരിയാനമധിപ്പായോ,-

ബീജതോ പട്ഠായാതി ഏത്ഥ സമ്ഭാരേ പടിയാദേത്വാ ചാടിയം പക്ഖിത്തകാലതോ പട്ഠായ ന പാതബ്ബോ. താലനാലികേരാദീനം സമ്ഭാരേഹി പടിയാദിതോ പുപ്ഫരസോ പുപ്ഫതോ ഗലിതാഭിനവകാലതോ ന പാതബ്ബോതി.

ഏവം താലനാലികേരാദീനം രസോ ഗലിതാഭിനവകാലതോ പട്ഠായ പാതും വട്ടതി ന വട്ടതീതി വിവാദം കരോന്താനം മജ്ഝേ നിസീദിത്വാ സമ്പത്തലങ്കോ മഹാപരക്കമത്ഥേരോ താദിസോ പിവിതും വട്ടതീതി വിനിച്ഛിന്ദി, സുരാവിനിച്ഛയഞ്ച നാമ ഗന്ഥം അകാസി . ഏവം കേതുമതീനഗരം മാപേന്തം മഹാസിരിജേയ്യസൂരം നാമ രാജാനം നിസ്സായ കേതുമതിയം സാസനം പതിട്ഠഹി.

ഇദം മരമ്മമണ്ഡലേയേവ കേതുമതീനഗരേ

സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഇദാനി മരമ്മമണ്ഡലേ തമ്ബദീപരട്ഠേയേവ ഖന്ധപുരസാസനവംസം വക്ഖാമി.

കലിയുഗേ ഹി ചതുസട്ഠാധികേ ഛവസ്സസതേ തയോ ഭാതികാ കിത്തിതരനാമകം രാജാനം രജ്ജതോ ചാവേത്വാ ഖന്ധപുരനഗരേ രജ്ജം കാരേസും. തദാ കിത്തിതരനാമകസ്സ രഞ്ഞോ ഏകോ പുത്തോ ചീനരട്ഠിന്ദരാജാനം യാചിത്വാ ബഹൂഹി സേനങ്ഗേഹി ഖന്ധപുരനഗരം സമ്പരിവാരേത്വാ അട്ഠാസി. അഥ തീസു പിടകേസു ഛേകം ഏകം മഹാഥേരം പക്കോസേത്വാ മന്തേസും. ഥേരോ ഏവമാഹ,- ജനപദായത്തമിദം കമ്മം സമണാനം ന കപ്പതി വിചാരേതും, അഹമ്പി സമണോ, നാടകേഹി പന സദ്ധിം മന്തേഥാതി. അഥ നാടകേ പക്കോസേത്വാ മന്തേസും. നാടകാപി സചേ കാരണം നത്ഥി, ഏവം സതി ഫലം ന ഭവേയ്യ, സചേ പൂതി നത്ഥി, മക്ഖികാ ന സന്നിപതേയ്യുന്തി ഗീതം ഗായിത്വാ ഉദകേ കീളന്തി.

അഥ തേച തയോ ഭാതികാ തം സുത്വാ കിത്തിതരനാമകം രാജാനം ബന്ധനാഗാരതോ ഗഹേത്വാ മാരേത്വാ ഇദാനി യം രജ്ജേ ഠപയിസ്സാമാതി ചിന്തേത്വാ തുമ്ഹേ ഗച്ഛഥ, അയം തസ്സ സീസോ, ഇദാനി ഏസ പരലോകം ഗതോതി സീസം ദസ്സേസും. അഥ ചീനരട്ഠസേനായോപി ഇദാനി രാജവംസികോ നത്ഥി, തേ നഹി യുജ്ഝിതും ന ഇച്ഛാമ, യം രജ്ജേ ഠപയിസ്സാമാതി കത്വാ മയം ആഗതാ, ഇദാനി സോ നത്ഥീതി വത്വാ നിവത്തേത്വാ അഗമംസു.

സോ ച ഥേരോ നാടകേഹി സദ്ധിം മന്തേഥാതി ഏത്തകമേവ വുത്തത്താ ഭിക്ഖുഭാവതോ ന മോചേതീതി ദട്ഠബ്ബം. വുത്തഞ്ചേതം,-

> പരിയായോച ആണത്തി, തതിയേ ദുതിയേ പന;
> ആണത്തിയേവ സേസേസു, ദ്വയമേതം ന ലബ്ഭതീതി.

തസ്മിം പന ഖന്ധപുരേ അരിമദ്ദനനഗരേ അരഹന്തഗണവംസികാ ഛപ്പദഗണവംസികാ ആനന്ദ ഗണവംസികാ ച ഥേരാ ബഹവോ വസന്തി. തേഹി പന കതഗന്ഥോ നാമ കോചി നത്ഥീതി.

ഇദം ഖന്ധപുരേ സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഇദാനി മരമ്മമണ്ഡലേ തമ്ബദീപരേട്ഠേയേവ വിജയപുരേ സാസനവംസം വക്ഖാമി.

കലിയുഗേ ഹി ചതുസത്തതാധികേ ഛവസ്സസതേ സീഹസൂരോ നാമ രാജാ വിജയപുരം മാപേസി. തതോ പച്ഛാ ദ്വീസു സംവച്ഛരേസു അതിക്കന്തേസു ചമുംനദിയം മതസേതിഭം ഏകം ലഭിത്വാ ഏകസേതിഭിന്നോതി തസ്സ നാമം പാകടം അഹോസി. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ വിജയപുരേ സീലവന്താ ലജ്ജീപേസലാ ഭിക്ഖൂ ബഹവോ നത്ഥി. അരിമദ്ദനനഗരതോ അനുരുദ്ധരാജകാലേ രാജഭയേന നിലീയിത്വാ അവസേസാ സമണകുത്തകായേവ ബഹവോ അത്ഥി. പച്ഛാ ചൂളഅരഹന്തത്ഥേരദിബ്ബചക്ഖുത്ഥേരാനം ആഗതകാലേയേവ ലജ്ജീപേസലാ ഭിക്ഖൂ ബലവന്താ ഹുത്വാ ഗണം വഡ്ഢാപേസും. രാജാ ച ദിബ്ബചക്ഖുത്ഥേരം അന്തേപുരം പവേസേത്വാ ദേവസികം പിണ്ഡപാതേന ഭോജേസി. അനുരുദ്ധരഞ്ഞാ തമ്ബുലമഞ്ജൂസായം ഠപേത്വാ പൂജിതാ സത്ത ധാതുയോ ലഭിത്വാ താസം പഞ്ചധാതുയോ ചഞ്ഞിങ്ഖുചേതിയേ നിധാനം അകാസി. അവസേസാ പന ദ്വേ ധാതുയോ പുഞ്ഞസ്സ നാമ അമച്ചസ്സ പൂജനത്ഥായ നിയ്യാദേസി. സോച അമച്ചോ ജേയ്യപുരേ പുഞ്ഞചേതിയേ നിധാനം അകാസി.

തദാ ച കിര സമണകുത്തകാ ഗഹട്ഠാവിയ രാജരാജമഹാമത്താനം സന്തികേ ഉപട്ഠാനം അകംസു. കലിയുഗേ ചതുഅസീതാധികേ ഛവസ്സസതേ സമ്പത്തേ സീസസൂരരഞ്ഞോ ജേട്ഠ പുത്തോ ഉജനോ നാമ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. സോ പന അവപങ്ക്യാ നാമകേ ദേസേ ചമ്പകകട്ഠമയേ സത്തവിഹാരേ കാരാപേസി. ദ്വി വസ്സാധികേ സത്തവസ്സസതേ കാലേ തേ വിഹാരാ നിട്ഠം അഗമംസു.

തേസു വിഹാരേസു ചമ്പകം നാമ പധാനവിഹാരം അമച്ചപുത്തസ്സ സുധമ്മമഹാസാമിത്ഥേരസ്സ അദാസി. സോ പന ഥേരോ അരിമദ്ദനനഗരേ അരഹന്തത്ഥേരസ്സ വംസികോതി ദട്ഠബ്ബോ.

വേളൂവനം നാമ പരിവാരവിഹാരം പന ആഭിധമ്മികസ്സ ഞാണധജസ്സ നാമ ഥേരസ്സ അദാസി. സോപി അരഹന്തത്ഥേരസ്സ വംസികോ.

ജേതവനം നാമ പരിവാരവിഹാരം പന സകലവിനയപിടകം വാചുഗ്ഗതം കരോന്തസ്സ ഗുണാരാമത്ഥേരസ്സ അദാസി. സോ പന ഥേരോ അരിമദ്ദനനഗരേയേവ ആനന്ദത്ഥേരസ്സ വംസികോ.

കുലവിഹാരം നാമ പരിവാരവിഹാരം ആദിച്ചരംസിനോ നാമ ഥേരസ്സ അദാസി. സോപി ആനന്ദത്ഥേരസ്സ വംസികോയേവ.

സുവണ്ണവിഹാരം നാമ പരിവാരവിഹാരം സുധമ്മാലങ്കാരസ്സ നാമ ഥേരസ്സ അദാസി. സോപി ആനന്ദത്ഥേരവംസികോയേവ.

നീചഗേഹം നാമ പരിവാരവിഹാരം വരപത്തസ്സ നാമ ഥേരസ്സ അദാസി. സോ പന സുധമ്മമഹാസാമിത്ഥേരസ്സ അന്തേവാസികോ.

ദക്ഖിണകോടിം നാമ പരിവാരവിഹാരം സിരിപുഞ്ഞവാസിനോ നാമ ഥേരസ്സ അദാസി. സോപി സുധമ്മമഹാസാമിത്ഥേരസ്സ അന്തേവാസികോതി.

തേസം വിഹാരാനം ഏ്വസന്നട്ഠാനേ രാജാ സയമേവ ഹത്ഥേന ഗഹേത്വാ മഹാബോധിരുക്ഖം രോപേസി. തേസം വിഹാരാനം പടി ജഗ്ഗനത്ഥായ ബഹൂനിപി ഖേത്തവത്ഥൂനി അദാസി ആരാമഗോപക കുലാനി ച.

തേസം പന ഥേരാനം സുധമ്മപുരാരിമദ്ദനപുരഭിക്ഖുവംസികത്താലജ്ജിപേസലതാ വിഞ്ഞാതബ്ബാ. തേനേവ വിജയപുരേ സാസനം അതിവിയ പരിസുദ്ധം അഹോസീതി ദട്ഠബ്ബം.

തേസമ്പി സിസ്സപരമ്പരാ അനേകസഹസ്സപ്പമാണാ അഹേസും. ഏവം ലജ്ജീപേസലാനംയോ ഭിക്ഖൂനം സന്തികാ കേചി സദ്ധിവിഹാരികാ കീടാഗിരിമ്ഹി അസ്സജിപുനബ്ബസുകാവിയ അലജ്ജീ ദുസ്സീലാ ഉപ്പജ്ജിംസു, സേയ്യഥാപി നാമ മധുരമ്ബരുക്ഖതോ അമ്ബിലഫലന്തി. തേ പന ബഹുഅനാചാരം ചരിംസുയേവ. ഇദം പന തേസം മൂലഉപ്പത്തി ദസ്സനം.

രാജാ ഹി തദാ തേസം വിഹാരാനം പടിജഗ്ഗനത്ഥായ ബഹൂനി ഖേത്തവത്ഥൂനി അദാസി. തേസു ഖേത്തവത്ഥൂസു ബലിവിചാരണത്ഥായ സുധമ്മമഹാസാമിത്ഥേരോ ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ആരക്ഖണട്ഠാനേ ഠപേസി. ആരക്ഖണഭിക്ഖൂ പന ധമ്മാനുലോമവസേന കസ്സകാനം ഓവാദാപേസി, ഖേത്തവത്ഥുസാമിഭാഗമ്പി പടിഗ്ഗണ്ഹാപേസി. തസ്മിഞ്ച കാലേ ഖേത്തവത്ഥൂനി പടിച്ച ഭിക്ഖൂ വിവാദം അകംസു. അഥ തം വിവാദം സുത്വാ സാസനധരത്ഥേരോ ച ദ്വേ പരക്കമത്ഥേരാ ച തതോ നിക്ഖമിംസു. നിക്ഖമിത്വാ സാസനധരത്ഥേരോ ഖണിത്തി പാദപബ്ബതേ നിസീദി. ദ്വേ പരക്കമത്ഥേരാ ച ചങ്ഗകിങ്ഗപബ്ബതകന്ദരേ നിസീദിംസു. തേസഞ്ഹി നിവാസട്ഠാനത്താ യാവജ്ജതനാ തം ഠാനം പരക്കമട്ഠാനന്തി പാകടം അഹോസി. തേ പന ഥേരാ ഏകചാരാതി വോഹാരിംസു. അവസേസാ പന ഭിക്ഖൂ ഗാമവാസീബഹുചാരാതി വോഹാരിംസു. തതോ പട്ഠായ അരഞ്ഞവാസീഗാമവാസീവസേന വിസും ഗണാ ഹോന്തി. വിഹാരസ്സ നിന്നാനം ഖേത്തവത്ഥൂനം ബലിപ്പടിഗ്ഗാഹകഭിക്ഖൂനമ്പി സങ്ഘജാതിസമഞ്ഞാ അഹോസി.

കലിയുഗേ ചതുവസ്സാധികേ സത്തസതേ ഉജനസ്സ രഞ്ഞോ ധരമാനസ്സേവ കനിട്ഠഭാതികോ ക്യേച്വാ നാമ രാജാ കുമാരോ രജ്ജം ഗണ്ഹി.

അയം പന തസ്സ അട്ഠുപ്പത്തി,- ഉജനോ നാമ രാജാ ത്വം സമുദ്ദമജ്ഝം നാമ ഗാമം ഗന്ത്വാ തത്ഥ നിസീദിത്വാ തത്രുപ്പാദബലിം ഭുഞ്ജാഹീതി നിയ്യാദേസി. സോ പന രാജകുമാരോ ലുദ്ദകമ്മേസുയേവ അഭിരമ്മണസീലോ. ഏകസ്മിം സമയേ പിഗവം ഗന്ത്വാ പച്ഛാഗതകാലേ രത്തിയം സുപിനം പസ്സി,- സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ ആഗന്ത്വാ ഉപോസഥസീലം സമാദിയാഹി, ഏവം സതി അചിരേനേവ സേതിഭേ ലഭിസ്സസതീതി വത്വാ താവതിംസഭവനം പുന ഗതോതി.

സോച രാജകുമാരോ തതോ പട്ഠായ ഉപോസഥസീലം സമാദിയി. പച്ഛാ കാലേപി അത്തനോ ഹത്ഥേ ഗുഥേന കിലിന്നം ഭവതീതി പുന സുപിനം പസ്സി. സോ അചിരേനേവ പഞ്ച സേതിഭേ ലഭി. അഥ ഏകോ അമച്ചോ ഗന്ത്വാ രഞ്ഞോ തമത്ഥം ആരോചേസി. രാജാ തുട്ഠചിത്തോ ഹുത്വാ മമ കിര ഭോന്തോ കനിട്ഠഭാതികോ പഞ്ച സേതിഭേ ലഭീതി രാജപുരിസാനം മജ്ഝേ സംവണ്ണേസി. അമച്ചോ പുന രാജകുമാരസ്സ സന്തികം ഗന്ത്വാ തമത്ഥം ആരോചേസി. രാജകുമാരോപി മമ ഭാതികോ രാജാ അകഥിതപുബ്ബം വാചാപേയ്യം വദതീതി ആരാധയിത്വാ പുന ഗന്ത്വാ തമത്ഥം രഞ്ഞോ ആരോചാപേസി. രാജാപി തഥേവ വദതീതി. തം സുത്വാ രാജകുമാരോ ഭിയ്യോസോ പസീദി.

കസ്മാ പന ഉജനോ രാജാ കിത്തിതരം നാമ രാജകുമാരം കനിട്ഠവോഹാരേന ന വദതീതി. ഏകസേതിഭിന്ദോ ഹി രാജാ അപരസ്സ രഞ്ഞോ ദേവിം ഗബ്ഭിനിം ആനേത്വാ അഗ്ഗമഹേസിട്ഠാനേ ഠപേസി, ഠപേത്വാ അചിരേനേവ ഉജനം വിജായി, തേനേവ ന ഉജനോ ഏകസേതിഭിന്ദസ്സ പുത്തോ, കിത്തിതരോ നാമ രാജകുമാരോയേവ ഏകസേതിഭിന്ദസ്സ പുത്തോ, തസ്മാ തം കാരണം പടിച്ച സോ തം കനിട്ഠവോഹാരേന ന വദതീതി.

കനിട്ഠോ പഞ്ചസേതിഭേ ലഭതീതി സുത്വാ രാജാ ഭായിത്വാ കനിട്ഠസ്സ രജ്ജം ഉപനിയ്യാദേസി. രാജാ രാജഗേഹസ്സ പച്ഛിമദ്വാരേന നിക്ഖമി. കനിട്ഠോ പുരിമദ്വാരേന പാവിസി. പഞ്ചന്നം പന സേതിഭാനം ലദ്ധത്താ പഞ്ചസേതിഭിന്ദോതി പാകടോ. മൂലനാമം പനസ്സ സീഹസൂരോതി ദട്ഠബ്ബം. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ബഹൂ അലജ്ജിനോ ഗാമസാമന്ത വിഹാരേ വസിത്വാ അനേകവിധം ആനാചാരം ചരിംസു. സുധമ്മപുരഅരിമദ്ദനപുരതോ പരമ്പരവസേന ആഗതാ ഭിക്ഖൂപി ബഹൂ ലജ്ജിനോ സിക്ഖാകാമാ സന്തി.

അഥ തസ്സ രഞ്ഞോ ഭത്തം പരിഭുഞ്ജനകാലേ ഏകോ സമണകുത്തകോ അട്ഠ പരിക്ഖാരേ ഗഹേത്വാ ആഗന്ത്വാ രഞ്ഞോ സമ്മുഖേ അട്ഠാസി. കിമത്ഥായ ആഗതോസീതി പുച്ഛിതേ പിണ്ഡപാതത്ഥായ ആഗതോമ്ഹീതി ആഹ. അഥ രാജാ സയം ഭുഞ്ജിസ്സാമീതി ആരഭിത്വാപി അതിപ്പസന്നതായ പന സുവണ്ണപാതിയാ പടിയാദിതം സകലമ്പി ഭത്തം അദാസി. അഥ രാജാ ഏവം ചിന്തേസി,- അയം ഭിക്ഖു പിണ്ഡപാതത്ഥായ ഉപമജ്ഝന്തി കയേവ ആഗന്ത്വാ അട്ഠാസി, ന സോ പുഥുജ്ജനഭിക്ഖു, അഥ ഖോ അഭിഞ്ഞാലാഭീ അരഹാ ഭവേയ്യ, മമ പുഞ്ഞത്ഥായ ആഗതോ ഭവേയ്യ മം അനുകമ്പം ഉപാദായാതി.

ഏവം പന ചിന്തേത്വാ ഏകം രാജപുരിസം ആണാപേസി തസ്സ പച്ഛാ അനുഗന്ത്വാ ഓലോകേതും. സോ പന സമണകുത്തകോ സയം അലജ്ജിഭൂതത്താവ അത്തനോ ഭരിയാ പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തം ഗണ്ഹി. തം ദിസ്വാ രാജപുരിസോ രഞ്ഞോ സന്തികം ഗന്ത്വാ പഠമമേവ ഏവം ചിന്തേസി,- സചേ യഥാഭൂതം ആരോചേയ്യം, രഞ്ഞോ പസാദോ വിനസ്സേയ്യ, ഏവം പന അനാരോചേത്വാ യഥാ രഞ്ഞോ പസ്സാദോ ഭിയ്യോസോമത്തായ ഭവേയ്യ, മയ്ഹമ്പി ലാഭോ ഉപ്പജ്ജേയ്യ, സമണകുത്തകോപി രാജപരാധതോ വിമുച്ചേയ്യ, ഏവം ആരോചേസ്സാമീതി. ഏവം പന ചിന്തേത്വാ അഹം മഹാരാജ തം അനുഗന്ത്വാ ഓലോകേസി, അഥ മമ ഏവം ഓലോകേന്തസ്സവ അന്തരധായീതി ആരോചേസി. രാജാ ഭിയ്യോസോമത്തായ പസീദിത്വാ ഹത്ഥം പസാരേത്വാ യഥാഹം മഞ്ഞമി, തഥാ അവിരജ്ഝനമേവതന്തി തിക്ഖത്തും വാചം നിച്ഛാരേസി, രാജപുരിസസ്സ ച ദാതബ്ബം അദാസി.

തസ്മിംയേവ ദിവസേ ഏകോ അമച്ചോ രഞ്ഞോ പണ്ണാകാരത്ഥായ വേലാഹകം നാമ ഏകം തുരങ്ഗമം അദാസി. അഥ രാജാ മമ പുഞ്ഞാനുഭാവേന ഏസ ലദ്ധോതി സമ്പഹംസി. തം പന തുരങ്ഗമം ആരോഹിത്വാ ഏകം ഹത്ഥാരോഹം പാജാപേസി. അഥ മഹാജനസ്സ ഓലോകേന്തസ്സ ഹത്ഥാരോഹസ്സ സീസേവേട്ഠനദുസ്സംയേവ പസ്സിത്വാ ആകാസേ പക്ഖന്ധോ ബകോവിയ പഞ്ഞായതി. സോ പന തുരങ്ഗമോ പാതോവ വിജയപുരതോ ഗച്ഛന്തോ പബ്ബതബ്ഭന്തരനഗരം സായന്ഹസമയേ പാപുണി. അബ്ഭ വിജബ്ഭനഅസ്സോതിപി നാമം അകാസി.

ഇച്ചേവം സമണകുത്തകാ ദാരമ്പി പോസേസും, പഗേവ ഇതരം അനാചാരം. തേനേവ തേ സമണകുത്തകാ രഞ്ഞോ മല്ലരങ്ഗമ്പി പവിസിത്വാ മല്ലം യുജ്ഝേസും. തേസു പന സമണകുത്തകേസു ഓവിചങ്ഗാഖുംസങ്ഘജോ നാമ

സമണകുത്തകോ മല്ലകമ്മേ അതിവിയ ഛേകോ അധികോ. സോ കിര സംവച്ഛരേ സംവച്ഛരേ രഞ്ഞോ മല്ലരങ്ഗേ ജയിത്വാ പന്നരസ വാ വീസതി വാ അസ്സേ പടിലഭീതി.

രതനപൂരനഗരേ മല്ലകമ്മേ അതിഛേകോ അധികോ ഏകോ കമ്ബോജകുലോ അത്ഥി. സോ രതനപൂരനഗരേ ജേയ്യപുരനഗര ച അത്തനാ സമത്ഥാമം മല്ലപുരിസം അസഭിത്വാ വിജയ പുരം ആഗന്ത്വാ ചമ്പകവിഹാരസ്സ ദ്വാരസമീപേ മല്ലസഭാമണ്ഡപേ പവിസിത്വാ മല്ലകമ്മം കാതും ഇച്ഛാമീതി രഞ്ഞോ ആരോചേസി. അഥ രാജാ തം സങ്ഘജം ആമന്തേത്വാ ഏവമാഹ,- ഇദാനി ഭോ ത്വം ഇമിനാ സദ്ധിം മല്ലയുദ്ധം കാതും സക്ഖിസ്സസീതി. ആമമഹാരാജ പുബ്ബേ അഹം ദഹരേ ഹുത്വാ കീളനത്ഥായയേവ മല്ലകമ്മം അകാസിം, ഇദാനി പന ഏകൂനസത്തതിവസ്സോ അഹം ഇതോ പച്ഛാ മല്ലയുദ്ധം കാതും സക്ഖിസ്സാമി വാ മാ വാതി ന ജാനാമി, ഇദാനി പരപക്ഖം മല്ലപുരിസം മല്ലകമ്മേന മാരേസ്സാമീതി വദതി.

അഥ രാജൂനം മല്ലകമ്മം നാമ കീളനത്ഥായയേവ ഭവതി, മാ മാരേതും ഉസ്സാഹം കരോഹീതി വത്വാ അഞ്ഞമഞ്ഞം മല്ലയുദ്ധം കാരാപേസി . സപരിസസ്സ രഞ്ഞോ ഓലോകേന്തസ്സേവ തേ മല്ലാകാരേന നച്ചിത്വാ അഞ്ഞമഞ്ഞം സമീപം ഉപഗച്ഛിംസു. അഥ സങ്ഘജോ മല്ലോ കമ്ബോജമല്ലസ്സ പാദേന പഹരണാകാരം ദസ്സേത്വാ ദക്ഖിണഹത്ഥമുട്ഠിനാ കപാലേ പഹാരം അദാസി. അഥ കമ്ബോജമല്ലസ്സ മുഖം പച്ഛതോ അഹോസി. തദാ സപരിസോ രാജാ ഈദിസാ പന വിമുഖതോ മരണമേവ സേയ്യോ ഇദാനി പന ഇമം പസ്സിതും ന വിസഹാമീതി വദതി. പുന സങ്ഘജോ വാമഹത്ഥ മുട്ഠിനാ പഹാരം അദാസി. അഥ കമ്ബോജമല്ലസ്സ മുഖം പരിവട്ടേത്വാ യഥാ പുബ്ബേ, തഥാ പതിട്ഠാസി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ സപരിസോ ഖത്തിയോ തം അച്ഛരിയം ദിസ്വാ ദ്വേ അസ്സേ തിംസമത്താനി വത്ഥാനി സതകഹാപണഞ്ച അദാസീതി. ഇദഞ്ച വചനം പോരാണപോത്ഥകേസു ആഗതത്താ സാധുജനാനഞ്ച സംവേജനിയട്ഠാനത്താ വുത്തം. ഠപേത്വാ ഹി സംവേഗലാഭം നത്ഥി അഞ്ഞം കിഞ്ചി പയോജനന്തി.

കലിയുഗേ തേരസാധികേ സത്തവസ്സസതേ വിജയപുരേയേവ തസ്സ പുത്തോ കിത്തിതരനാമകോ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. വിതരാ സദിസനാമവസേനേവ സീഹസൂരോതി നാമം പടിഗ്ഗണ്ഹി. പിതു രഞ്ഞോ കാലേ ലദ്ധേസു പഞ്ചസു സേതിഹേസു ചതുന്നംയേവ അവസേസത്താ ചതുസേതിഭിന്ദോതി നാമം പാകടം. തേനേ വാഹ അഭിധാനപ്പദീപികാടീകായം ചതുസേതിഭിന്ദോതി. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ചതുരങ്ഗബലോ നാമ മഹാഅമച്ചോ ഗന്ഥകോവിദോ അഭിധാനപ്പദീപികാസം വണ്ണനം അകാസി. സോ പന സകലബ്യാകരണവനാസങ്ഗഞാണാചാരീ അഹോസി.

ഏകസ്മിഞ്ച സമയേ രാജാ ഏകം മഹന്തം വിഹാരം കാരാപേത്വാ അസുകരഞ്ഞാ അയം വിഹാരോ കാരാപിതോ, ഇമസ്മിം വിഹാരേ സീലവന്തായേവ നിസീദന്തൂതി കോലാഹലം ഉപ്പാദേസി. അഥ സാചഞ്ഞിനാമഗാമവാസീ ഏകോ ഥേരോ ആഗന്ത്വാ നിസീദി.

അയം പന തസ്സ ഥേരസ്സ അട്ഠുപ്പത്തി,-

സാചഞ്ഞിഗാമേ കിര ഏകോ ഗഹപതി അത്തനോ പുത്തം സിപ്പുഗ്ഗഹണത്ഥായ വിഹാരേ ഏകസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ സന്തികേ നിയ്യാദേസി. പുത്തസ്സ പന വിഹാരം

അഗന്തുകാമസ്സ തജ്ജനത്ഥായ സകണ്ടകഗച്ഛസ്സ ഉപരി ഖിപതി. സോ ച ദഹരോ നിക്ഖമിത്വാ ഗേഹം അനാഗത്വാ വിഹാരേയേവ നിസീദി. മാതാപിതൂനം സന്തികം അനാഗന്ത്വാ ഥോകം ഥോകം ദൂരം ഗന്ത്വാ സാമണേര ഭൂമിതോ ഉപസമ്പദഭൂമിം പത്വാ അരിമദ്ദനനഗരം ഗച്ഛി. അതിപഞ്ഞവന്തതായ പന പത്തപ്പത്തട്ഠാനേ മഹാഥേരോ സങ്ഗണ്ഹിംസു. തേനേവേസ സകലമരമ്മരട്ഠേ പാകടോ അഹോസി. അഥ മാതാപിതരോ പുത്തസ്സ ആഗമനം അപേക്ഖിത്വായേവ നിസീദിംസു. തമത്ഥം പന സുത്വാ ഏസ അമ്ഹാകം പുത്തോ ഭവിസ്സതി വാ നോ വാതി വീമംസിതുകാമോ പിതാ അനുഗച്ഛി. അരിമദ്ദനനഗരേ തം സമ്പാപുണിത്വാ ഉപട്ഠപേത്വാ നിസീദി. സോപി ഭിക്ഖു യഥാഉപട്ഠാനേനേവ സന്തപ്പേത്വാ ഗന്ഥം ഉഗ്ഗണ്ഹി. അപരസ്മിം പന കാലേസോ ഭിക്ഖു അജ്ജ സൂപോ അപ്പലോണോതിആദിനാ പുനപ്പുനം ഭണതി.

അഥ പിതാ ഏവമാഹ,- ന പുബ്ബേ പിയപുത്തക തയാ ഈദിസം വചനം കഥിതം, ഇദാനി പന ത്വം അഭിണ്ഹം ഈദിസം വചനം ഛണസി, കാരണമേത്ഥ കിന്തി പുച്ഛി. പുബ്ബേ ഗന്ഥേസു ഛേകത്തം അപ്പത്വാ ഗന്ഥേസു ഛേകത്ഥം ബ്യാപന്നചിത്തതായ ന വുത്തം, ഇദാനി പന മയാ ഇച്ഛിതോ അത്ഥോ മത്ഥകം പത്തോ, തസ്മാ കായബലപരിഗ്ഗഹണത്ഥായ മയാ ഈദിസം വചനം വുത്തന്തി വദതി. തം വചനം സുത്വാ പിതാ മാതുയാ സന്തികം ഗമനത്ഥായ ഓകാസം യാചിത്വാ പിതരാ സദ്ധിം സകട്ഠാനം ആഗച്ഛന്തോ വിജയപുരം ചേതിയവന്ദനത്ഥായ പാവിസി.

തദാ രഞ്ഞാ വുത്തവചനം സുത്വാ തസ്മിം വിഹാരേ അരുഹിത്വാ നിസീദി . ആരക്ഖപുരിസാ ച തം ഭിക്ഖും വിഹാരേ നിസിന്നം ദിസ്വാ തമത്ഥം രഞ്ഞോ ആരോചേസും. രാജാ ച ചതുരങ്ഗബലം അമച്ചം ആണേപേസി,-ഗന്ത്വാ തസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ ഞാണഥാമം ഉപധാരേഹീതി. ചതുരങ്ഗബലോ ച ഗന്ത്വാ തം ഭിക്ഖും ഗൂളഗൂളട്ഠാനം പുച്ഛി. സോപി പുച്ഛിതം പുച്ഛിതം വിസ്സജ്ജേസി. ചതുരങ്ഗബലോ ച തമത്ഥം രഞ്ഞോ ആരോചേസി. രാജാ തുട്ഠചിത്തോ ഹുത്വാ തം വിഹാരം തസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ അദാസി. തസ്സ പന ഭിക്ഖുസ്സ ദഹരകാലേ സകണ്ടകഗച്ഛേ പിതുനോ ഖിപനം പടിച്ച കണ്ഡകഖിപത്ഥേരോതി സമഞ്ഞാ അഹോസി, മൂലനാമം പനസ്സ നാഗിതോതി. സോതസ്മിം വിഹാരേ നിസീദിത്വാ സദ്ദസാരത്ഥജലിനിം നാമ ഗന്ഥം അകാസി. തസ്സ കിര ഥേരസ്സ കാലേ തസ്മിം നഗരേ ആരദ്ധ വിപസ്സനാധുരാ മഹല്ലകാ ഭിക്ഖൂ സഹസ്സമത്താ അഹേസും. ആരദ്ധഗന്ഥധുരാ പന ദഹരഭിക്ഖൂ ഗണനപഥം വീതിവത്താ.

തസ്സ പന പിതരമ്പി സേട്ഠിട്ഠാനേ ഠപേസി. തേനേവ തം ഗാമം സേട്ഠിഗാമോതി നാമേന വോഹരിംസു.

കച്ചായനവണ്ണനം പന വിജയപുരേയേവ അഭയഗിരിപബ്ബതേ നിസിന്നോ മഹാവിജിതാപീ നാമ ഥേരോ അകാസി. വാചകോ പദേസമ്പി സോയേവ അകാസി. സദ്ദവുത്തിം പന സദ്ധമ്മഗുരുത്ഥേരോ അകാസി.

ഇച്ചേവം വിജയപുരേ അനേകേഹി ഗന്ഥകാരേഹി സാസനം വിപുലം അഹോസി.

കലിയുഗേ പന പഞ്ചാസീതാധികേ ഛവസ്സസതേ സമ്പത്തേ അസങ്ഖയാചോയോന്നാമകോ രാജാ ജേയ്യപുരനഗരം മാപേത്വാ തത്ഥ രജ്ജം കാരേസി. തത്ഥ പന രാജൂനം കാലേ ഥേരേഹി കതഗന്ഥോ നാമ നത്ഥി.

കലിയുഗേ ഛബ്ബിസാധികേ സത്തവസ്സസതേ വേസാഖമാസേ ജേയ്യപുരനഗരം വിനസ്സി. തസ്മിംയേവ സംവച്ഛരേ ജേട്ഠമാസേ വിജയപുരം വിനസ്സി. തസ്മിംയേവ സംവച്ഛരേ ഫഗ്ഗുനമാസേ സത്ഥിവരാജാ രതനപൂരം നാമ നഗരം മാപേത്വാ രജ്ജം കാരേസീതി.

ഇദം വിജയപുരജേയ്യപുരേസു സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഇദാനി മരമ്മമണ്ഡലേ തമ്ബനീപരട്ഠേയേവ രതനപൂരനഗരേ സാസനവംസം വക്ഖാമി.

കലിയുഗേ ഹി അട്ഠാസീതാധികേ സത്തവസ്സസതേ നരപതിരഞ്ഞോ ധിതായ സദ്ധിം അലോങ്ഗചഞ്ഞിസൂരഞ്ഞോ പുത്തോ ആനന്ദസൂരിയോ നാമ സമ്ഭവം കത്വാ ഏകം (സിദ്ധികം നാമ പുത്തം വിജായി. സോ വയേ സമ്പത്തേ രജ്ജസമ്പത്തിം ലഭി. തതോ പഭുതി യാവ മ്രേനചോദിഘ്വാ രഞ്ഞാ അരിമദ്ദനനഗരേ രജ്ജം അകംസു). തതോ പച്ഛാ സിരിസുധമ്മരാജാധിപതീതി ലദ്ധനാമോ സത്ഥിവരാജാ രതനപൂരനഗരേ രജ്ജം കാരേസി. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ കലിയുഗേ ഏകനവുതാധികേ സത്തവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ലങ്കാദീപതോ സിരിസദ്ധമ്മാലങ്കാരത്ഥേരോ സീഹളമഹാസാമിത്ഥേരോചാതി ഇമേ ദ്വേ ഥേരാ പഞ്ച സരീരധാതുയോ ആനേത്വാ നാവായ കുസിമതിത്ഥം പാപുണിത്വാ രാമഞ്ഞരട്ഠേ ബഞ്ഞാരനി നാമേന രഞ്ഞാ നിവാരിതാ അനിസീദിസ്വാ തതോ സോയേവ രാജാ ഥേരേ യാവ സിരിഖേത്തനഗരാ പഹിണി. തമത്ഥം ഞത്വാ രതനപൂരിന്ദോ രാജാ ചത്താലീസായ നാവാഹി യാവ സിരിഖേത്തനഗരം പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ ആനേസി. ആനേത്വാ ച മഹാനവഗാമം പത്തകാലേ സഹ ഓരോധേഹി അമച്ചേഹി ച സയമേവ രാജാ പച്ചുഗ്ഗച്ഛി. രതനപൂരം പ്പന പത്തകാലേ മഹാപഥവീ ചലി, പടിനാദഞ്ച നദി. തദാ രാജാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ തിലോകഗ്ഗസ്സ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിസ്സാമീതി ചിന്തേത്വാ സരീരധാതും ആനേത്വാ ഇധ പത്തകാലേ അയം മഹാപഥവീ ചലതി, പടിനാദഞ്ച നദതി, ഇദം അമ്ഹാകം രട്ഠേ ജിനസാസനസ്സ ചിരകാലം പതിട്ഠാനഭാവേ പുബ്ബനിമിത്തന്തി സയമേവ നിമിത്തപാഠം അകാസി.

താവ തിട്ഠതു ജീവമാനസ്സ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ ആനുഭാവോ, അഹോവത സരീരധാതുയായേവ അനുഭാവോതി ബഹുരട്ഠവാസിനോ പസിദിംസു. ഹോന്തി ചേത്ഥ, -

> സരീരധാതുയാ താവ, മഹന്തോച്ഛരിയോ ഹോതി;
> കാ കഥാ പന ബുദ്ധസ്സ, ജീവമാനസ്സ സേട്ഠസ്സ.
>
> ഏവം അനുസ്സരിത്വാന, ഉപ്പാദേയ്യ പസാദകം;
> ബുദ്ധഗുണേസു ബാഹുല്ലം, ഗാരവഞ്ചം കരേ ജനോതി.

കലിയുഗേ ദ്വേനവുതാധികേ സത്തവസ്സസതേ താ പഞ്ച ധാതുയോ നിദഹിത്വാ ജേയ്യപുരനഗരതോ പച്ഛിമദിസാഭാഗേ സമഭൂമിഭാഗേ ചേതിയം പതിട്ഠാപേസി. തഞ്ച ചേതിയം രതനചേതിയന്തി പഞ്ഞാപേസി, ഹത്ഥിരൂപബാഹുല്ലതായ പന അനേകിഭിന്ദോതി പാകടം ഹോതി. തീഹി സിരിഗബ്ഭേഹി സത്തഹി ദ്വാരേഹീ ച അലങ്കതം നാമ മഹാവിഹാരം കാരാപേത്വാ ദ്വിന്നം സീഹളദീപികത്ഥേരാനം അദാസി. തതോ പച്ഛാ തേസു മഹന്തത്ഥേരോ സകവിഹാരസമീപേ പബ്ബതമുദ്ധനി അത്തനോ സിസ്സേപി അപ്പവേസേത്വാ ലജ്ജീപേസലബഹുസ്സുതസിക്ഖാകാമേഹി സബ്ബേഹി തീഹി ഥേരേഹി സദ്ധിം സീമം സമ്മന്നതി. ഇച്ചേവം

സീമസമ്മുതിപരിയത്തിവാചനാദികമ്മേഹി മരമ്മരട്ഠേ സാസനം വിരൂള്ഹം കത്വാ പതിട്ഠാപേസി.

ഇദം മരമ്മമണ്ഡലേ രതനപൂരനഗരേ സീഹളദീപികേ

ദ്വേ ഥേരേ പടിച്ച പഠമം സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

കലിയുഗേ ഛബ്ബീസാധികേ സത്തവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ഫഗ്ഗുനമാസേ സത്വവരാജാ രതനപൂരനഗരം മാപേസി. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ജേയ്യപുരനഗരേ ഏകാ പൂപികാ ഇത്ഥീ അലജ്ജിനോ ഏകസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ സന്തികേ ധനം ഉപനിദഹി. അപരഭാഗേസാ തം ധനം യാചി. അഥ സോ ഭിക്ഖു തവ ധനം അഹം ന പടിഗ്ഗണ്ഹാമീതി മുസാ ഭണതി. ഏവം വിവാദം കത്വാ തം കാരണം രഞ്ഞോ ആരോചേസി. രാജാ പക്കോസാപേത്വാ സയമേവ തം ഭിക്ഖും പുച്ഛി,-ത്വം ഭന്തേ തസ്സാ ഇത്ഥിയാ ധനം പടിഗ്ഗണ്ഹാസി വാ മാ വാതി. അഹം മഹാരാജ സമണോ അലികം ഭണിതും ന വട്ടതി, ന പടിഗ്ഗണ്ഹാമീതി വദതി. തം കാരണം രാജാ ച പുനപ്പുനം പുച്ഛിത്വാ വീമംസന്തോ ഭിക്ഖുസ്സ കേരാടികഭാവം ജാനിത്വാ തം സമണോ സമാനോ ഭഗവതോ പഞ്ഞത്തം സിക്ഖാപദം അക്കമിത്വാ മുസാ ഭണതീതി കുജ്ഝിത്വാ സയമേവ അപരാധാനുരൂപം സീയം ഛിന്ദിത്വാ രാജഗേഹതോ ഹേട്ഠാ ഖിപി.

തഞ്ച കാരണം സകലമരമ്മരട്ഠേ പാകടം. അലജ്ജീഭിക്ഖൂപി അഞ്ഞേ പാപകമ്മം കാതും ന വിസഹിംസു. രഞ്ഞാ ഭായിത്വായേവ സിക്ഖാപദം ന അക്കമേസും.

കലിയുഗേ തിംസാധികേ സത്തവസ്സസതേ സമ്പത്തേ മങ്ഗക്രിച്ചാചോങ്ക നാമ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. സോ പന രാജാ രട്ഠവാസീനം സുഖത്ഥായ നിമിത്തം ഗഹേത്വാ താലവണ്ടം ഗഹേത്വാ രാജഗേഹം പടിഗ്ഗണ്ഹി. സോ ച രാജാ സക്കരാജേ പഞ്ചചത്താലീസാധികേ സത്തവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ചഞ്ഞിങ്ഖും നാമ ചേതിയം പതിട്ഠാപേസി. യങ്ഗരനാമകസ്സ സിലാപബ്ബതസ്സ സമീപേ പോരാണികം ഏകം ചേതിയം നദീഉദകം ഭിന്ദി. തദാ സകരണ്ഡകാ പഞ്ച ധാതുയോ ഉദകേ നിമ്മുജ്ജന്തിയോ ഏരാപഥോ നാമ നാഗോ ഗഹേത്വാ പച്ഛാ ചഞ്ഞിങ്ഖും നാമ ചേതിയം പതിട്ഠാപേസ്സാമീതി രഞ്ഞാ ആരദ്ധകാലേയേവ ദാഠാനാഗസ്സ നാമ ഥേരസ്സ സഹ കരണ്ഡകേന പഞ്ച ധാതുയോ നിയ്യാദേസി. സോ ച ഥേരോ രഞ്ഞോ അദാസി. രാജാ ദ്വേ ധാതുയോ മുട്ഠോചേതിയേ നിധാനം അകാസി. തിസ്സോ പന ചഞ്ഞിങ്ഖും ചേതിയേതി പോരാണപോത്ഥകേസു വുത്തം.

സോ രാജാ കുമാരകാലേ സിക്ഖാപകസ്സ ആചരിയസ്സ സേതച്ഛത്തം ദത്വാ സങ്ഘനായകട്ഠാനം നിയ്യാദേസി. ഖേമാചാരോ നാമ ഏകോ ഥേരോ രത്തിഭാഗേ മജ്ഝന്തികകാലേ ചേതിയങ്ഗണേ ഓലമ്ബേത്വാ ഠപിതം ഭേരിം അനേകവാരം പഹരി. അഥ രാജാ രാജഗേഹതോയേവ സുത്വാ യഥാഠപിതന്തിയാമവസേന വിഹാരേ കോചി ഭിക്ഖു കാലം കതോ ഭവേയ്യാതി മഞ്ഞിത്വാ വിഹാരം ഗന്ത്വാ പുച്ഛാഹീതി ദൂതം പേസേസി. ദൂതോ വിഹാരം ഗന്ത്വാ കാരണം പുച്ഛി. ഭിക്ഖൂ ച ഏവമാഹംസു,- ന അമ്ഹേസു കാലങ്കതഭിക്ഖു നാമ അത്ഥി, അഥ ഖോ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ ഇദാനി കാലങ്കതോതി ബഹൂനം മനുസ്സാനം ഞാപനത്ഥായ ഭേരിം പഹരിമ്ഹാതി. പുന രാജാ ഭിക്ഖൂ പക്കോസാപേത്വാ പുച്ഛി,-കസ്മാ പന ഭന്തേ തുമ്ഹേ സക്കസ്സ ദേവാനമിന്ദസ്സ കാലങ്കതഭാവം ജാനാഥാതി. അഥ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു,-ഭഗലതോ പരിനിബ്ബാനകാലേ സാസനം രക്ഖിസ്സാമീതി സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ പടിഞ്ഞം കത്വാപി ഇദാനി സാസനേ വസന്താനം അമ്ഹാകം

അനുപാലനകമ്മം നാമ കിഞ്ചി ന അകാസി, സചേ പന സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ ജീവമാനോ ഭവേയ്യ, സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ സന്തികേ പടിഞ്ഞം ദളം കത്വാ ഇദാനി അപ്പോസ്സുക്കോ ന ഭവേയ്യ. ഇദാനി പന സക്കസ്സ ദേവാനമിന്ദസ്സ ആരക്ഖണകമ്മം നാമ കിഞ്ചി ന ദിസ്സതി, തസ്മാ ഇദാനി സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ കാലങ്കതോതി ജാനിമ്ഹാതി.

രാജാ തം സുത്വാ ഖേമാചാരത്ഥേരസ്സ പസീദിത്വാ വിഹാരം കാരാപേത്വാ അദാസി. സോ ച ഥേരോ സുധമ്മപുരവാസീനം സീഹളവംസികാനം മഹാഥേരാനം വംസേ ഭവതി ലജ്ജീ പേസലോ ഹോതീതി.

രതനപൂരനഗരേയേവ അധികരഞ്ഞോ കാലേ രതനപൂരനഗരസ്സ ദക്ഖിണദിസാഭാഗേ മഹാസേതും കാരാപേസി. തസ്സ പന ആചരിയോ സങ്ഘരാജാ ലജ്ജീപക്ഖം ന ഭജതി. തേനേവ ഥേരപരമ്പരായ ഏസ ന സങ്ഗഹിതബ്ബോ.

തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ഛസട്ഠാധികേ സത്തവസ്സസതേ കലിയുഗേ രാജാധിരാജാ നാമ രാമഞ്ഞരട്ഠിന്ദോ ഭൂപാലോതി സഹസ്സപ്പമാണാസു നാവാസു സട്ഠിസതസഹസ്സേഹി യോധേഹി സദ്ധിം നദീമഗ്ഗേന യുജ്ഝനത്ഥായ രതനപൂരാഭിമുഖം ആഗതോ.

അഥ അധികരാജാ ബഹവോ അമച്ചേ ച ഭിക്ഖൂ ച സന്നിപാതാപേത്വാ മന്തേസി,-ഇദാനി രാമഞ്ഞരട്ഠിനോ രാജാ യുജ്ഝനത്ഥായ ഇധ ആഗച്ഛതി, യുദ്ധം അകത്വാ കേനുപായേന തം പടിനിവത്താപേതും സക്ഖിസ്സാമാതി. അഥ സബ്ബേ കിഞ്ചി അകഥേത്വാ തുണ്ഹീഭാവേനേവ നിസീദിംസു.

അഥ ജാതവസ്സേന ഏകത്തിംസവസ്സികോ ഉപസമ്പദാവസേന പന ഏകാദസവസ്സികോ ഏകോ ഭിക്ഖു ഏവമാഹ,-ഏകോ പന രാമഞ്ഞരട്ഠിന്ദോ രാജാധിരാജാ താവ തിട്ഠതു, സചേ സകലേപി ജമ്ബുദീപേ സബ്ബേ രാജാനോ ആഗച്ഛേയ്യും, ഏവമ്പി കഥാസല്ലാപേനേവ യുദ്ധം അകത്വാ പടിനിവത്താപേസും സക്കോമീതി.

അഥ അധികരാജാ തുട്ഠചിത്തോ ഹുത്വാ ആഹ,- യഥാ ഭന്തേ ത്വം സക്കോസി രാജാധിരാജം യഥാസല്ലാപേന പടിനി വത്ഥാപേതും, തഥാ കരോഹീതി.

അഥ സോ ഭിക്ഖു മേത്താസന്ദേസപണ്ണം പേസേത്വാ ഓകാസം യാചി തസ്സ രാജാധിരാജസ്സ സന്തികം പവിസിതുകാമോ. രാജാധിരാജാ ച തസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ മേത്താസന്ദേസപണ്ണം പസ്സിത്വാ തം ഭിക്ഖും സീഘം ആനേഥാതി ദൂതം പേസേസി. ദൂതോ ആനേത്വാ രഞ്ഞോ ദസ്സേസി. അഥ സോ ഭിക്ഖു രാജാധിരാജം ധമ്മദേസനായ ഓവാദം ദത്വാ സകട്ഠാനം പടിനിവത്താപേസി. അയഞ്ച ഭിക്ഖു അരിമദ്ദനനഗരേ ചതൂസു ഗണേസു അരഹന്തഗണവംസോ സിക്ഖാകാമോ ലജ്ജീ പേസലോ. അരിമദ്ദനനഗരേ ചാഗഹേ നാമ ദേസേ പന ജാതത്താ ചാഗ്ഗുഹി ഭിക്ഖൂതി വോഹാരിയതി.

കലിയുഗേ അട്ഠാസീതാധികേ സത്തവസ്സസതേ സമ്പത്തേ മിഞ്ഞ്ഹങ്ഗ ധമ്മരാജാ രതനപൂരേയേവ രജ്ജം സമ്പത്തോ. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ സീഹളദീപതോ ദ്വേ മഹാഥേരാ രതനപൂരം ആഗന്ത്വാ സാസനം അനുഗ്ഗഹേത്വാ നിസീദിംസു.

തദാ കലിയുഗേ അട്ഠസതേ സമ്പുണ്ണേ പോരാണകം കലിയുഗം അപനേത്വാ അഭിനവം ഠപേതും ഓകാസോ അനുപ്പത്തോ. അഥ ചാഗ്രിഹി ഥേരോ ച രാജവിഹാരവാസിത്ഥേരോ ച ഏവമാഹംസു,- അപനീതബ്ബകാലേ മഹാരാജ സമ്പത്തേ അനപനേതും ന വട്ടതീതി.

അഥ രാജാ പുന ഏവമാഹ,-അപനീതബ്ബേ സമ്പത്തേ അനപനേത്വാ അജ്ഝുപേക്ഖിത്വാ വസന്തസ്സ കോ ദോസോതി. സചേ അപനീതബ്ബേ സമ്പത്തേ അനപനേത്വാ അജ്ഝുപേക്ഖിത്വാ നിസീദേയ്യ, രട്ഠവാസീനം ദുക്ഖം ഭവിസ്സതീതി വേദസത്ഥേസു ആഗതം, സക്കരാജം അപനേന്തോപി രാജാ തസ്മിംയേവ വസ്സേ ദിവങ്ഗതോ ഭവേയ്യാതി ആഹംസു.

അഥ രാജാ സത്താനം സുഖം ലഭീയമാനതം ജാനന്തോയേവ മാദിസോ അത്തനോ ഭയം അപേക്ഖിത്വാ അപനീതബ്ബം അനപനേത്വാ നിസീദിതും ന വട്ടതി, കമ്മം ഖീയിത്വാപി മമ അഗുണം ലോകേ പത്ഥരിത്വാ പതിട്ഠഹിസ്സതീതി മനസികരിത്വാ സക്കരാജേ അട്ഠവസ്സസതേ സമ്പുണ്ണേ ബസ്യ്യുഛിദ്രമുനിസഖ്യം അപനേത്വാ ഛമ്മാവസേസം ഠപേസി. അഥ മഹാമണ്ഡപം കാരാപേത്വാ മഹാഛണം കത്വാ മഹാദാനമ്പി അദാസി.

ചാഗ്രിഹിഥേരോ രാജവിഹാര വാസിത്ഥേരോചാതി അരിമദ്ദന നഗരേ അരഹന്തഗണാംസികോ ലജ്ജീ പേസലോ സിക്ഖാകാമോ.

ഈദിസം പന വചനം സാസനപ്പടിയത്തത്താ ച രട്ഠവാസികായത്തത്താ ച ധമ്മാനുലോമവസേന വുത്തം.

കലിയുഗേ ചതുവസ്സാധികേ അട്ഠസതേ മഹാനരപതി രാജാ രതനപൂരനഗരേ രജ്ജം കാരേസി. സോ ച രാജാ ഥൂപാരാമചേതിയം കാരാപേസി. തസ്സ പന ആചരിയോ മഹാസാമിത്ഥേരോ നാമ. സോ പന ഥേരോ സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ സീഹളിന്ദസ്സ രഞ്ഞോ ആചരിയസ്സ സാരിപുത്തത്ഥേരസ്സ സന്തികേ സിക്ഖം ഗഹേത്വാ പച്ഛാഗതത്ഥേരവംസികോതി ദട്ഠബ്ബോ. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ രതനപൂരനഗരേ മഹാഅരിയവംസോ നാമ ഏകോ ഥേരോ അത്ഥി. സോ പന പരിയത്തിവിസാരദോ അരിമദ്ദനനഗരേ ഛപ്പ്പദഗണതോ ആഗതവംസികോ.

ഏകസ്മിം സമയേ ജേയ്യപുരനഗരം ഗന്ത്വാ രേങ്ഗ ഇതി പാകടസ്സ മഹാഥേരസ്സ സന്തികേ സദ്ദനയം ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ നിസീദി. സോ പന കിര മഹാഥേരോ അഞ്ഞേഹി സദ്ധിം യംവാ തംവാ കഥം അസല്ലപിതുകാമതായ മുഖേ ഉദകം ഠപേത്വാ യേഭുയ്യേന നിസീദതി. തേനേവേസ മരമ്മവോഹാരേന രേങ്ഗു ഇതി പാകടോ അഹോസി.

സോ കിര അരിയവംസത്ഥേരോ രേങ്ഗും ഥേരസ്സ സന്തികം ഗന്ഥം വാചാപേതു ഓകാസം യാചിസ്സാമീതി ഉപഗച്ഛന്തോപി കഥാസല്ലാപം അകത്വാ ദ്വേ അഹാനി വത്തം പരിപൂരേത്വായേവ പച്ഛാഗച്ഛി. തതിയദിവസേ പന ഛമ്മഖണ്ഡം ആകോടുനത്താ സദ്ദം സുത്വാ മുഖതോ ഉദകം ഉഗ്ഗിരിത്വാ കാരണം പുച്ഛി. ഗന്ഥം ഉഗ്ഗഹണത്ഥായ ആഗതഭാവം ആരോചേസി.

അഥ ഥേരോ ഏവമാഹ,-അഹം ആവുസോ ദിവസേ ദിവവസേ തിക്ഖത്തും ഗന്ഥം വാചേമി, മജ്ഝന്തി കാതിക്കമേകാലേപി പഞ്ഞചേതിയം ഗന്ത്വാ ചേതിയങ്ഗണേ സമ്മജ്ജനകിച്ചം കരോമി, ഓകാസം ന ലഭാമി, ഏവമ്പി ത്വം ബഹൂഗന്ഥേ ഉഗ്ഗഹേത്വാപി ആചരിയേഹി ദിന്നോപദേസം അലഭിത്വാ പുന മമ

സന്തികം ആഗച്ഛസി, തസ്മായങ്ഗണേ സമ്മജ്ജനവത്തം താവകാലികം വികോപേത്വാ ഗന്ഥുഗ്ഗഹണത്ഥായ ഓകാസം ദസ്സാമീതി വത്വാ അഭിധമ്മത്ഥവിസാവിനിം നാമ ലക്ഖണടീകം ഉഗ്ഗണ്ഹാപേസി. നാനാനയേഹി ഉപദേസം ദത്വാ വാചേസി. വാചേത്വാ ച തതിയദിവസേ ആചരിയസ്സ സന്തികം നാഗച്ഛി. മഹാഥേരോപി കാരണം അകല്ലതായ അനാഗതോ ഭവേയ്യാതി മഞ്ഞിത്വാ പുച്ഛനത്ഥായ ഭിക്ഖൂ പേസേസി.

അരിയവംസത്ഥേരോച ആചരിയസ്സ സന്തികം ഗമിസ്സാമീതി ആഗതോ, അന്തരാമഗ്ഗേയേവ ദൂതഭിക്ഖൂ പസ്സിത്വാ തേഹി സദ്ധിം മഹാഥേരസ്സ സന്തികം ആഗമംസു. ആചരിയസ്സ സന്തികം പത്വാ ആചരിയാ അരിയവംസത്ഥേരം പുച്ഛി,- കസ്മാ പന ത്വം ന ഉഗ്ഗഹണത്ഥായ ആഗതോസീതി. അഹം ഭന്തേ തുമ്ഹേഹി ദിന്നോപദേസം നിസ്സായ ഇദാനി സബ്ബം നയം ജാനാമീതി. അഥ ആചരിയോ ആഹ, യം പന ഗന്ഥം നിസ്സായ ത്വം ഛേകതം പത്തോസി, തസ്സ സംവണ്ണനം കത്വാ ഉപകാരം കരോഹീതി. അഥ അരിയവംസത്ഥേരോ ആചരിയസ്സ വചനം സിരസാ പടിഗ്ഗഹേത്വാ അഭിധമ്മത്ഥവിഭാവിനിയാ മണിസാരമഞ്ജൂസം നാമ അനുസംവണ്ണനം അകാസി. നിട്ഠിതനിട്ഠിതപാളം ഉപോസഥദിവസേ ഉപോസഥദിവസേ പുഞ്ഞചേതിയസ്സ ചേതിയങ്ഗണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ മജ്ഝേ വാചാപേത്വാ സുണാപേസി,- സചേ കോചി ദോസോ അത്ഥി, തം വദഥാതി.

അഥ അരിമദ്ദനനഗരതോ ചേതിയവന്ദനത്ഥായ ഏകോ ഭിക്ഖു ആഗന്ത്വാ പരിസകോടിയം സുണിത്വാ നിസീദി. അഥ സോ ഭിക്ഖു ദ്വേ വാരം ഏഏഇതി സദ്ദം അകാസി. തം ഠാനം സല്ലക്ഖേത്വാ ഠപേസി. നിവാസനട്ഠാനഞ്ച പുച്ഛി. അരിയവംസത്ഥേരോപി സകവിഹാരം പത്വാ തസ്മിം ഠാനേ ഉപധാരോന്തോ ഏകസ്മിം ഠാനേ ഏകസ്സ അത്ഥസ്സ ദ്വിക്ഖത്തും വുത്തത്താ പുനരുത്തിദോസോ ദിസ്സതി, ഏകസ്മിം ഠാനേ ഇമം ഗന്ഥന്തി പുല്ലിങ്ഗരൂപേന വത്തബ്ബട്ഠാനേ ഇദം ഗന്ഥന്തി നപുംസകലിങ്ഗേന വുത്തത്താ ലിങ്ഗവിരോധിദോസോ ദിസ്സതി.

അഥ തം പുഗ്ഗലം പക്കോസാപേത്വാ ഏവമാഹ,-അഹം ആവുസോ ഇമം ഗന്ഥം മഹുസ്സാഹേന കരോമി, തഞ്ച വിവേകകാലേ രത്തിഭാഗേയേവ പോത്ഥകം പത്ഥരിത്വാ ലിഖാമി, ഏവം മഹുസ്സാഹേന കരോന്തമ്പി ത്വം അരുച്ചനാകാരേന സദ്ദം കരോസി, കീദിസം പന ദോസം സുത്വാ ഏവം കരോസീതി പുച്ഛി. അഥ സോ ഭിക്ഖു ഏവമാഹ,- തയോ ഭന്തേ മഹുസ്സാഹേന കതേ ഗന്ഥേ ദോസവസേന ബഹുവത്തബ്ബട്ഠാനം നത്ഥി, സദ്ദതോചേവ അത്ഥതോ ച പരിപുണ്ണോയേവേസ ഗന്ഥോ, അഥ ഖോ പന ഏകസ്മിം ഠാനേ ഏകസ്സ അത്ഥസ്സ ദ്വിക്ഖത്തും വുത്തത്താ പുരനുത്തിദോസോ ദിസ്സതി, ഏകസ്മിം പന ഇമം ഗന്ഥന്തി പുല്ലിങ്ഗേന വത്തബ്ബട്ഠാനേ ഇദം ഗന്ഥന്തി നപുംസകലിങ്ഗേന വുത്തത്താ ലിങ്ഗവിരോധിദോസോ ദിസ്സതി, ഏവം ഏത്തകംയേവ ദോസം ദിസ്വാ ഈദിസം അരുച്ചനാകാരം ദസ്സേമീതി.

അഥ അരിയവംസത്ഥേരോ തുട്ഠചിത്തോ ഹുത്വാ അത്തനോ സരീരപാരുപിതം ദുപട്ടചീവരം ഇമിനാഹം തവ ഞാണം പൂജേമീതി വത്വാ അദാസി. പച്ഛാകാലേ അധികരാജാ തമത്ഥം സുത്വാ നാമ ലഞ്ഛം അദാസി.

സോ ച അരിയവംസത്ഥേരോ മണിദീപം നാമ ഗന്ഥം ഗന്ഥാ ഭരണഞ്ചേവ ജാതകവിസോധനഞ്ച പാളിഭാസായ അകാസി. അനുടീകായ പന അത്ഥയോജനം മരമ്മഭാസായ അകാസി.

ഏകം സമയം അധികരാജാ വിഹാരം ഗന്ത്വാ ധമ്മം സുണി. ഥേരോ ധമ്മം ദേസേത്വാ നിട്ഠിതകാലേ യാനബലിം സുഖത്ഥായ യാചി. രാജാ അദത്വാ നാവം അഭിരൂഹിത്വാ പച്ചാഗച്ഛി. അന്തരാമഗ്ഗേ നാവായ ഫിയം ഏകോ സംസുമാരോ മുഖേന ഗണ്ഹിത്വാ നിച്ചലം കത്വാ ഠപേസി. ഥേരേന യാചിതം യാനബലിം ദദാമീതി മഹാസദ്ദം കത്വാ രാജപുരിസേ തിക്ഖത്തും നിച്ഛാരേസി. അഥ സംസുമാരോ നാവം മുഞ്ചിത്വാ ഗച്ഛി. ഏകസ്മിഞ്ച കാലേ രാജാ വിഹാരം നിക്ഖമി. അഥ ഏകോ ഹത്ഥിനീ വിഹാരസമീപേ ബന്ധിത്വാ ഠപേസി. സാ ബോധിരുക്ഖസാഖം ഛിന്ദിത്വാ ഖാദി. സാ തത്ഥേവ ഭൂമിയം പതി. അഥ ഥേരോ സച്ചകിരിയം കത്വാ മേത്താഭാവനം ഭാവേത്വാ മേത്തോദകേന ഭിഞ്ചി. തം ഖണഞ്ഞേവ സാ ഉട്ഠഹി. രാജാ ച തം അച്ഛരിയം ദിസ്വാ തസ്സാ അഗ്ഘനകമൂലം ദത്വാ വിഹാരതോ നദീ തിത്ഥം ഗമനമഗ്ഗേ സിലാപട്ടം ചിനിത്വാ സേതും അകാസീതി.

സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരോ പന അരിയവംസത്ഥേരസ്സ സദ്ധിവിഹാരികോ ജേതവനവിഹാരവാസീ. തേ പന ഥേരാ ഛപ്പദഗണവംസികാതി ദട്ഠബ്ബാ.

കലിയുഗേ ദ്വേചത്താലീസാധികേ അട്ഠവസ്സസതേ സമ്പത്തേ രതനപൂരനഗരേയേവ സിരിസുധമ്മരാജാധിപതി നാമ ദുതിയാധികരാജാ രജ്ജം കാരേസി. തസ്മിഞ്ച കാലേ പബ്ബതബ്ഭന്തരനഗരതോ മഹാസീലവംസോ നാമ ഥേരോ പഞ്ചചത്താലീസാധികേ അട്ഠവസ്സസതേ സമ്പത്തേ സുമേധകഥം കബ്യാലങ്കാരവസേന ബന്ധിത്വാ ബുദ്ധാലങ്കാരഞ്ച നാമ കബ്യാലങ്കാരം പബ്ബതബ്ഭന്തരപ്പടിസംയുത്തഞ്ചേവ കബ്യാലങ്കാരം ബന്ധിത്വാ തേ ഗഹേത്വാ രതനപൂരനഗരം ആഗച്ഛി.

അഥ രാജാ ഥൂപാരാമചേതിയസ്സ ഏസന്നട്ഠാനേ രതനവിമാനവിഹാരേ നിസീദാപേസി. സോ ച ഥേരോ തത്ഥ സോതാരാനം പരിയത്തിം വാചേത്വാ നിസീദി. സോ ച ഥേരോ തത്ഥ നിസിന്നാനം ഥേരാനം അട്ഠമകോ ഹോതി. സോ ച മഹാസീലവംസത്ഥേരോ കലിയുഗസ്സ പന്നരസാധികേ അട്ഠവസ്സസതേ ജാതോ. തിംസവസ്സകാലേ രതനപൂരനഗരം ആഗതോതി പോരാണപോത്ഥകേസു വുത്തം. സോ പന ഥേരോ നേത്തിപാളിയാ അത്ഥ യോജനം മരമ്മഭാസായ അകാസി പാരായനവത്ഥുഞ്ച.

രതനപൂരനഗരേയേവ രട്ഠസാരോ നാമ ഏകോ ഥേരോ അത്ഥി, മഹാസീലവംസത്ഥേരേന സമഞ്ഞാണഥാമോ. സോ പന രതനപൂരനഗരേയേവ കലിയുഗസ്സ തിംസാധികേ അട്ഠവസ്സസതേ കാലേ ജാതോ. ഭൂരിദത്തജാതകം ഹത്ഥിപാലജാതകം സംവരജാതകഞ്ച കബ്യാലങ്കാരവസേന ബന്ധി അഞ്ഞഞ്ച അനേകവിധം കബ്യാലങ്കാരം. തേ പന ദ്വേ ഥേരാ കബ്യാലങ്കാരകാ രകാതി ഥേരപരമ്പരായ പവേസേത്വാ ന ഗണേന്തി പോരാണാ.

ഏത്ഥ ച കിഞ്ചാപി സമണാനം ഉപോസഥികാനഞ്ച കബ്യാലങ്കാരം ബന്ധിതും വാചേതും വാ കപ്പാകപ്പവിചാരണം വത്തും ഓകാസോ ലദ്ധോ, സാസനവംസം പന വത്തും ഓകാസസ്സ അതിവിത്ഥാരോവസേസത്താ തം അവത്വാ അജ്ഝുപേക്ഖിസ്സാമ. ഉപോസഥവിനിച്ഛയേ പന നച്ചഗീതാദിസിക്ഖാപദസ്സ വിസയേ വിത്ഥാരേന മയം അവോചുമ്ഹാ.

കലിയുഗസ്സ ഗതേ തേസട്ഠാധികേ അട്ഠവസ്സസതേ രതനപൂരനഗരേയേവ സിരിത്രിഭവനാദിത്യനരപതിപവരമഹാധമ്മ രാജാധിപതിരാജാ രജ്ജം കാരേസി. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേതിസാസനധജോ നാമ ഭിക്ഖു സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരസ്സ സന്തികേ

ഗന്ഥം ഉഗ്ഗണ്ഹി. അഥ അരിമദ്ദനനഗരതോ ഏകോ മഹാഥേരോസോതുനം വാചിത്വാ രതനപൂരനഗരേ നിസീദിസ്സാമീതി ആഗതോ. അഥ സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരസ്സ ഗന്ഥം വാചേന്തസ്സേവ വിഹാരസ്സ ഹേട്ഠാ നിസീദിത്വാ സോ മഹാഥേരോ സദ്ദം സുണിത്വാ ഏവം ചിന്തേസി,-ഏതസ്സ സന്തികേ അഹം നവകട്ഠാനേ ഠത്വാ ഥോകം ഗന്ഥം ഉഗ്ഗണ്ഹിസ്സാമീതി. അഥ സോ മഹാഥേരോ സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരസ്സ സന്തികം പവിസിത്വാ ഗന്ഥം വാചാപേതും ഓകാസം യാചി. അഥ സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരോ വസ്സപമാണം പുച്ഛിത്വാ ത്വം ഭന്തേ മയാ വുഡ്ഢതരോസീതി ആഹ. അഹം തയാ വുഡ്ഢതരോപി സമാനോ നവകട്ഠാനേ ഠത്വാ ഗന്ഥം ഉഗ്ഗണ്ഹിസ്സാമീതി ആഹ. അഥ സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരോ തസ്സ ഗന്ഥം വാചേസി. അതിപസീദിത്വാ പന തം മഹാഥേരം മഹാസാധുജ്ജനോതി നാമേന വോഹാരതി.

അഥ പച്ഛാ മരമ്മരട്ഠം കലിയുഗസ്സ പഞ്ചാസീതാധികഅട്ഠസതകാലതോ പട്ഠായ യാവ അട്ഠാസീതാധികഅട്ഠസതവസ്സകാലം നാനാഭയേഹി സങ്ഖുബ്ഭിതം അഹോസി. തദാ കമ്ബോജരട്ഠതോ സിഹനിസ്വാ നാമ ഭിന്നകുതോ ആഗന്ത്വാ രതന പൂരനഗരേ രജ്ജം ഗണ്ഹി. അഥ സോ ഏവം ചിന്തേസി,- ഭിക്ഖൂ അദാരാ അപുത്തികാ ഹുത്വാ പുന സിസ്സേ പോസേത്വാ പരിവാരം ഗവേസന്തി, സചേ ഭിക്ഖൂ പരിവാരം വിചിനിത്വാ രാജഭാവം ഗണ്ഹേയ്യും, ഏവം സതി രജ്ജം ഗഹേതും സക്ഖിസ്സന്തി, ഇദാനേവ ഭിക്ഖൂ ഗഹേത്വാ മാരേതും വട്ടതീതി. ഏവം പന ചിന്തേത്വാ തോവിസില്ലൂ നാമകേ ഖേത്തവനേ ബഹൂ മണ്ഡപേ കാരാപേത്വാ ഗോമഹിസകുക്കുടസൂകരാദയോ മാരാപേത്വാ ഭിക്ഖൂ ഭോജേസ്സാമീതി വത്വാ ജേയ്യപുരവിജയപുരരതനപൂരനഗരേസു സബ്ബേ മഹാഥേരേ ബഹൂഹി അന്തേവാസികേഹി സദ്ധിം പക്കോസാപേത്വാ തേസു മണ്ഡപേസു നിസീദാപേത്വാ ഹത്ഥിഅസ്സാദിസേനങ്ഗേഹി പരിവാരേത്വാ മാരേസി. തദാ കിര തിസഹസ്സപ്പമാണാ ഭിക്ഖൂ മരിംസൂതി. ഭിക്ഖൂ ച മാരേത്വാ ബഹൂപി പോത്ഥകേ അഗ്ഗിനാ ഝാപേസി, ചേതിയാനിപി ഭേദാപേസി. അഹോവത പാപജനസ്സ പാപകമ്മന്തി. ഹോന്തി ചേത്ഥ,-

സാസനം നാമ രാജാനം, നിസ്സായ തിട്ഠതേ ഇധ;
മിച്ഛാദിട്ഠികരാജാനോ, സാസനം ദൂസേന്തി സത്ഥുനോ.

സമ്മാദിട്ഠീ ച രാജാനോ, പഗ്ഗണ്ഹന്തേവ സാസനം;
ഏവഞ്ച സതി ആകാസേ, ഉല്ലൂരാജാവ ദിബ്ബതീതി.

അഥ കലിയുഗേ ഏകവസ്സാധികേ നവവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ആകാസേ ബഹൂഹി താരകാഹി ധൂമാ നിക്ഖമിംസു. ചഞ്ഞിങ്ഖുചേതിയേപി ബുദ്ധപ്പടിബിമ്ബസ്സ അക്ഖികൂപതോ ഉദകധാരാനേത്തജലാനിവിയ നിക്ഖമിംസൂതി രാജവംസേ വുത്തം.

അഥ സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരോ സദ്ധിം മഹാസാധുജ്ജനതിസായ നദ്ധജത്ഥേരേഹി കേതുമതീനഗരം അഗമാസി. രട്ഠസാരത്ഥേരോപി സിരിഖേത്തനഗരം സയമേവ അഗമാസീതി പോരാണപോത്ഥകേസു വുത്തം. തം പന രാജവംസേ സിരിഖേത്തനഗരിന്ദോ സത്വ വരാജാ തം ആനേസീതി വുത്തവചനേന ന സമേതി.

സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരോപി കേതുമതീനഗരേ കാലങ്കതോ. തതോ പച്ഛാ ഥോകം കാലം അതിക്കമിത്വാ മഹാസാധുജ്ജനത്ഥേരോ തത്ഥേവ കാലമകാസി.

തിസാസനധജത്ഥേരോ പന കലിയുഗേ ദ്വാദസാധികേ നവവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ഹംസാവതീനഗരേ അനേകസേതിഭിന്ദസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ കേതുമതീനഗരതോ

ഹംസാവതീനഗരം അഗമാസി.

തതോ പച്ഛാ തിചത്താലീസവസ്സികോ ഹുത്വാ കലിയുഗേ തേരസാധികേ നവവസ്സസതേ മിങ്ഘ ബ്രഹ്മനരപതിരഞ്ഞോകാലേ പുന ജേയ്യപുരനഗരം സമ്പത്തോ ഹുത്വാ ജേതവനവിഹാരസമീപേ ഏകിസ്സം ഗുഹായം ദിസീദി. മഹാഅരിയവംസഗണികസ്സ ജേതവനത്ഥേരസ്സ സന്തികേ ഉപസങ്കമി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ ജേതവനത്ഥേരോ ഗിലാനോ ഹുത്വാ മയി കാലങ്കതേ മമ ഠാനം അധുനാ ഹംസാവതീനഗരതോ ആഗതോ തിസാസനധജോ നാമ ഥേരോ പരിഗ്ഗണ്ഹിതും സമത്ഥോ ഭവിസ്സതി, തസ്സ നിയ്യാദേസ്സാമീതി ചിന്തേസി. തസ്മിം ഖണേ തിസാസനധജത്ഥേരോ പുരിമയാമേ സുപിനം മസ്സി,- മതകളേവരം സമീപം ആഗച്ഛതീതി, മജ്ഝിമയാമേ പന തം മതകളേവരം ഗുഹായം പവിസതീതി, പച്ഛിമയാമേ മതകളേവരസ്സ മംസം സത്ഥേന ഛിന്ദതീതി. അഥ സുപിനം പസ്സിതഭാവം അത്തനോ സമീപേ സയന്തസ്സ ഏകസ്സ സാമണേരസ്സ ആരോചേസി. ആരോചേത്വാ ച പരിത്തം ഭണേത്വാ നിസീദന്തസ്സേവ ജേതവനത്ഥേരോ തം പക്കോസിത്വാ ജേതവനവിഹാരം തസ്സ നിയ്യാദേസി. തിസാസനധജത്ഥേരോ ച ജേതവനവിഹാരേ നിസീദിത്വാ ഗന്ഥം വാചേത്വാ നിസീദി. മിങ്ഘ ബ്രഹ്മനരപതിരാജാ ച തസ്സ അനുഗ്ഗഹിതം അകാസി.

പച്ഛാ കലിയുഗേ സോളസാധികേ നവവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ഹംസാവതീനഗരിന്ദോ അനേകസേതിഭിന്ദോ നാമ രാജാ രതനപൂരനഗരം വിജയിത്വാ ഏകം വിഹാരം കാരാപേത്വാ തസ്സ അദാസി.

സോ ച തിസാസനധജത്ഥേരോ അരിമദ്ദനനഗരേ അരഹന്ത ഗണവംസികോതി ദട്ഠബ്ബോ.

തസ്സ പന സിസ്സാ അനേകസതപ്പമാണാ ലജ്ജിനോ അഹേസും. തേസു പന സിസ്സേസു വരബാഹുത്ഥേരോ ഭൂമിനിഖാനേന ഗരവാസിത്ഥേരോ മഹാരട്ഠഗാമവാസിനോ തയോ മഹാഥേരാതി ഇമേ പഞ്ച ഥേരാ വിസേസതോ പരിയത്തികോവിദാതി.

തിസാസനധജത്ഥേരോ ച മഹല്ലകകാലേ അനാപാന സതികമ്മട്ഠാനം ഗഹേത്വാ അരഞ്ഞം പവിസിത്വാ വിവേകട്ഠാനം ഗണ്ഹി. തദാ ജേതവനഗണാദയോ അരഹന്ത ഗണവംസായേവ. അപരഭാഗേയേവ തേസം സിസ്സാനുസിസ്സപരമ്പരാസു കേചി ഭിക്ഖൂ സിരച്ഛാദനം നാനാവണ്ണപ്പടിമണ്ഡിതഞ്ച താലവണ്ടം ഗഹേത്വാ ആചാരവികാരം ആപജ്ജിംസു.

കലിയുഗേ ഏകവസ്സാധികേ സഹസ്സേ സമ്പത്തേ ഉക്കംസികോ നാമ രാജാ വിഹാരം കാരാപേത്വാ തിസാസനധജത്ഥേരസ്സ സിസ്സഭൂതസ്സ വരബാഹുത്ഥേരസ്സ സിസ്സഭൂതസ്സ മഹാരതനാകരസ്സ നാമ ഥേരസ്സ അദാസി.

സോ ച മഹാരതനാകരത്ഥേരോ ഉക്കംസികരഞ്ഞോ സിരിസുധമ്മരാജാമഹാധിപതീതി നാമലഞ്ഛം ഛന്ദാലങ്കാരസദ്ദനേത്തി നയേഹി അലങ്കരിത്വാ ദസ്സിതം രജിന്ദരാജനാമാഭിധേയ്യാദീപനിം നാമ ഗന്ഥം അകാസി.

തഞ്ച ഗന്ഥം പരിവിസോധനത്ഥായ തിരോപബ്ബതാഭിധേയ്യസ്സ മഹാഥേരസ്സ നിയ്യാദേസി. തിസാസനധജത്ഥേരസ്സ സിസ്സഭൂതേസു മഹാരട്ഠഗാമവാസീസു തീസു ഭാതികത്ഥേരേസു ജേട്ഠോ തിംസഗുഹാസുവസന്തോ പരിയത്തിം വാചേത്വാ

നിസീദി. സത്വവരാജാ ച തസ്മിം ഥേരേ അതിവിയ പസന്നോ അഹോസി. ഞ്ഞോങ്കരമി നാമകസ്സ രഞ്ഞോ കാലേപി ചൂളപിതാ ഏകം വിഹാരം കാരാപേത്വാ തസ്സേവ അദാസി. ഉക്കംസികരഞ്ഞോ കാലേപി മങ്ഗവംനാമകേ പബ്ബതേ വിഹാരം കാരാപേത്വാ തസ്സേവ അദാസി.

തേസു മഹാരട്ഠഗാമവാസിത്ഥേരേസു മജ്ഝിമത്ഥേരോപി തിസാസനധജത്ഥേരസ്സ ജേട്ഠഭാതികത്ഥേരസ്സ ച നിവാസട്ഠാനഭൂതേ ജേതവനവിഹാരേയേവ ഗന്ഥം വാചേത്വാ നിസീദി. കനിട്ഠത്ഥേരോപി തേസം നിവാസട്ഠാനഭൂതേസുയേവ വിഹാരേസു ഗന്ഥം വാചേത്വാ നിസീദി. ഏത്ഥ ച തിസാസനധജത്ഥേരോ നാമ ലജ്ജിഅലജ്ജിവസേന ദുബ്ബിധോ. യഥാവുത്തത്ഥേരോ പന ലജ്ജീയേ വാതി ദട്ഠബ്ബോ. അലജ്ജീ പന ഇമസ്മിം ഥേരപരമ്പരാദസ്സനേ ന ഇച്ഛി തബ്ബോ. അലജ്ജീഭൂതസ്സ പന തിസാസനധജത്ഥേരസ്സ വത്ഥും ഇധ അവത്വാ അജ്ഝുപേക്ഖിസ്സാമ, പയോജനാഭാവാ ഗന്ഥസ്സ ച പപഞ്ചൂപഗമനത്താതി.

യോഗിരങ്ഗ നാമകസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ജേയ്യപുരേ സുവണ്ണഗുഹവാസീ മഹാഥേരോ ദക്ഖിണാരാമവിഹാരവാസീ മഹാഥേരോ ചതുഭൂമികവിഹാരവാസീ മഹാഥേരോ തോങ്ഗഭീലൂ വിഹാരവാസീ മഹാഥേരോ ച തിസാസനധജമഹാഥേരസ്സ സദ്ധിവിഹാരികായേവ. തേസം പന വത്ഥുമ്പി ഗന്ഥവിത്ഥാരഭയേന ന വദാമ. ലജ്ജിഗണവംസികാ ഏതേതി വിജാനനമേവ ഹേത്ഥ പമാണന്തി.

കലിയുഗേ ഏകസട്ഠാധികേ നവവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ഫഗ്ഗുനമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖദുതിയദിവസേ സുക്കവാരേ രതനപൂരനഗരം ദുതിയം മാപേത്വാ ഞ്ഞോഗീരങ്ഗ നാമ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. സീഹസൂരധമ്മരാജാതിപി നാമലഞ്ഛം പടിഗ്ഗണ്ഹി. തോചഭീലൂ വിഹാരവാസീമഹാഥേരം ഉദ്ദിസ്സ ചതുഭൂമികവിഹാരം കാരാപേസി. ചത്താരി മഹാമുനിചേതിയാനിപി കാരാപേസി. വിഹാര ചേതിയേസു അനിട്ഠിതേസുയേവ സിന്നീനഗരം നിക്ഖമിത്വാ തത്ഥ വേരം വൂപസമാപേത്വാ പച്ഛാഗതകാലേ സങ്ഖാരസഭാവം അനതിക്കമനതോ ദിവങ്ഗതോ അഹോസി. അഹോവത സങ്ഖാരധമ്മാതി. ഹോന്തി ചേത്ഥ,-

> സേയ്യഥാ വാണിജാനംവ, ഘരഗോളികരൂപകം;
> തംതംദിസം ഭമിത്വാവ, സീസം ഠപേതി ഉത്തരം;
>
> ഏവം ലോകമ്ഹി സത്താ ച, സന്ധിചുതീനമന്തരേ;
> യഥാ തഥാ ഭമിത്വാവ, അന്തേ ഠപേന്തി സന്തനുന്തി;

കലിയുഗേ സത്തസട്ഠാധികേ നവവസ്സസതേ ഫഗ്ഗുനമാസസ്സ കാളപക്ഖതേരസമിയം തസ്സ ജേട്ഠപുത്തോ പിതു സന്തകം രജ്ജം ഗണ്ഹി. മഹാധമ്മരാജാതി നാമലഞ്ഛമ്പി പടിഗ്ഗണ്ഹി. പിതു കാലേ അനിട്ഠിതാനി ചേതിയാനി പുന കാരാപേസി. ചതുഭൂമികവിഹാരഞ്ച നിട്ഠം ഗമാപേത്വാ തോവിഭീലൂ മഹാഥേരസ്സ പരലോകം ഗന്ത്വാ അവിജ്ജമാനതായ ചതുഭൂമികവിഹാരവാസീ മഹാഥേരസ്സ ദസ്സാമീതി അന്തേപുരം പക്കോസാപേസി. ഥേരോ ദ്വേ വാരാനി പക്കോസിയമാനോപി നാഗച്ഛി. തതിയ വാരേ പന ബഹൂ സദ്ധിവിഹാരികാ അന്തേപുരം ഗന്ത്വാ പവിസഥ, ന ഹി സക്കാ രഞ്ഞാ പക്കോസിതേ പടിക്ഖിപിതുന്തി ആഹംസു.

അഥ ഥേരോ ഏവമാഹ,- അഹം ആവുസോ രട്ഠപീളനപിണ്ഡപാതം ഭുഞ്ജിതും ന ഇച്ഛാമി, ഏവമ്പി സചേ തുമ്ഹേ ഇച്ഛഥ രഞ്ഞോ സന്തികം ഗന്തും, ഏവം സതി ഇദാനി രഞ്ഞോ സന്തികം അഹം ഗമിസ്സാമീതി അന്തേപുരം പാവിസി. പവിസിത്വാ രഞ്ഞാ സദ്ധിം സല്ലാപം കത്വാ അയം വിഹാരോ അരഞ്ഞവാസീനം ഭിക്ഖൂനം അസപ്പായോതി പടിക്ഖിപി. ഏവം പന ഭന്തേ സതി തസ്മിം വിഹാരേ നിസീദിയമാനം ഥേരം ഉപദിസ്സഥാതി . ഖണിത്തിപാദവിഹാരവാസീ മഹാരാജ ഥേരോ പരിയത്തിവിസ്സാരദോ സിക്ഖാകാമോ, തസ്സ ദാതും വട്ടതീതി. അഥ രാജാ തസ്സ വിഹാരം അദാസി. മഹാസങ്ഘനാഥോതി നാമലഞ്ഛമ്പി അദാസി. സോ തത്ഥ പരിയത്തിം വാചേത്വാ നിസീദി.

തസ്സ പന വിഹാരസ്സ പരിവാരഭൂതേസു ചത്താലീസായ വിഹാരേസു ഉത്തരായ അനുദിസായ ഏകസ്മിം വിഹാരേ വസന്തോ വരാഭിസങ്ഘനാഥോ നാമ ഥേരോ മണികുണ്ഡലവത്ഥും മരമ്മഭാസായ അകാസി. പച്ഛിമായ അനുദിസായ ഏകസ്മിം വിഹാരേ വസന്തോ ഏകോ ഥേരോ സത്തരാജധമ്മവത്ഥും അകാസി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ ഭാമഅങ്ക്യോ ആചാരഅങ്ക്യോതി ദ്വിന്നം ഭിക്ഖൂനഞ്ച ലോകധമ്മേസു ഛേകതായ ദ്വേ വിഹാരേ കത്വാ അദാസി. തേ പന ദ്വേ ഥേരാ വേദസത്ഥകോവിദാ, പരിയത്തിപടിപത്തീസു പന മന്ദാ, രാമഞ്ഞരട്ഠതോ ആഗതാ. തേ പന ഥേരപരമ്പരായ ന ഗണന്തി പോരാണാ.

കലിയുഗേ തിസത്തതാധികേ നവവസ്സസതേ സമ്പത്തേ മഹാമുനിചേതിയസ്സ പുരത്ഥിമദിസാഭാഗേ ചത്താരോ വിഹാരേ കാരാപേത്വാ ചതുന്നം ഥേരാനം അദാസി. തേ ച ഥേരാ തത്ഥ നിസീദിത്വാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിംസു.

തസ്മിംയേവ കാലേ ബദരവനവാസീ നാമ ഏകോപി ഥേരോ അത്ഥി. സോപി പരിയത്തിവിസാരദോ ഛപ്പദവംസികോ. സോ ച ഥേരോ യാവജീവം യഥാബലം സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിത്വാ ദുതിയഭവേ ചലങ്ഗനഗരേ ഏകിസ്സാ ഇത്ഥിയാ കുച്ഛിമ്ഹി പടിസന്ധിം ഗണ്ഹി. ദസമാസച്ചയേന കലിയുഗേ ചത്താലീസാധികേ നവവസ്സസതേ സമ്പത്തേ ബുധവാരേ വിജായിത്വാ തേരസവസ്സികകാലേ സാസനേ പബ്ബജിത്വാ പരിയത്തിം ഉഗ്ഗണ്ഹി. സിരിഖേത്തനഗരിന്ദോ രാജാ സിരിഖേത്തനഗരം ആനേത്വാ സിരിഖേത്തനഗരേ സാമണേരോതി നാമേന പാകടോ ഹുത്വാ കലിയുഗേ ചതുപണ്ണാസാധികേ നവവസ്സസതേ സമ്പത്തേ പന്നരസവസ്സികകാലേ വേസ്സന്തരജാതകം കബ്യാലങ്കാരവസേന ബന്ധി. പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സകാലേ സിരിഖേത്തനഗരേയേവ സിരിഖേത്തനഗരിന്ദോ വേരവിജയോ നാമ രാജാ അനുഗ്ഗഹേത്വാ ഉപസമ്പദഭൂമിയം പതിട്ഠാതി. പച്ഛിമപക്ഖാധികോ നാമ രാജാ സിരിഖേത്തനഗരം അത്തനോ ഹത്ഥഗതം അകാസി. തസ്മിഞ്ച കാലേ തം ഥേരം ആനേത്വാ രതനപൂരനഗരേ വസാപേസി. സൂരകിത്തി നാമ രഞ്ഞോ കനിട്ഠഭാതികോ ഏരാവതീനദീതീരേ ചതുഭൂമികവിഹാരം കാരാപേത്വാ തസ്സ ഥേരസ്സ അദാസി. രാജാ ച തിപിടകാലങ്കാരോതി നാമലഞ്ഛം അദാസി.

കലിയുഗേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ ഫഗ്ഗുനമാസസ്സ പുണ്ണമിയം സട്ഠിവസ്സികോ ഹുത്വാ തിരിയപബ്ബതം ഗന്ത്വാ അരഞ്ഞവാസം വസി. ദ്വേ വസ്സാധികേ വസ്സസഹസ്സേ രാജാ തസ്മിം വിഹാരം കാരാപേത്വാ തസ്സേവ ഥേരസ്സ അദാസി. സോ പന തിപിടകാലങ്കാരത്ഥേരോ സിരിഖേത്തനഗരേ നവങ്ഗകന്ദരേ പത്തലങ്കസ്സ അതുലവംസത്ഥേരസ്സ വംസികോ. സിരിഖേത്തനഗരേ നവങ്ഗകന്ദരേ സുവണ്ണവിഹാരേ വസന്തസ്സ ഥേരസ്സ കിത്തിഘോസോ സബ്ബത്ഥ പത്ഥരി. ജേയ്യപുരേ ഏരാവതീനദീതീരേ ചതുഭൂമികവിഹാരേ വസനകാലേ അട്ഠസാലിനിയാ ആദിതോ

വീസതി ഗാഥാനം സംവണ്ണനം അകാസി. സൂരകിത്തിനാമകസ്സ കനിട്ഠഭാതികസ്സ യാചനമാരബ്ഭ യസവഡ്ഢനവത്ഥുഞ്ച അകാസി. തിരിയപബ്ബതേ വസനകാലേ വിനയാലങ്കാരടീകം അകാസി. പച്ഛിമപക്ഖാധികരഞ്ഞോ കാലേ മഹാസങ്ഘനാഥഥേരം സങ്ഘരാജഭാവേ ഠപേസി. സോ ച സങ്ഘരാജാ അതിവിയ പരിയത്തി വിസാരദോ. തസ്മിഞ്ച കാലേ രതനപൂരനഗരേപി അരിയാലങ്കാരത്ഥേരോ നാമ ഏകോ അത്ഥി. സോ പന തിപിടകാലങ്കാരത്ഥേരേന സമഞ്ഞാണഥാമോ. വയസാപി സമാനവസ്സികാ.

തേസു തിപിടകാലങ്കാരത്ഥേരോ ഗന്ഥന്തരബഹുസ്സുതട്ഠാനേ അധികോ, അരിയാലങ്കാരത്ഥേരോ പന ധാതുപച്ചയവിഭാഗട്ഠാനേ അധികോതി ദട്ഠബ്ബോ. പച്ഛാ പന ഉക്കംസികരഞ്ഞോകാലേ തേപി ദ്വേ ഥേരാ രഞ്ഞോ ആചരിയാ ഹുത്വാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിംസു. തേസു അരിയാലങ്കാരത്ഥേരോ അപരഭാഗേ കാലങ്കരിത്വാ തസ്സ ഥേരസ്സ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ദുതിയാരിയാലങ്കാരത്ഥേരസ്സ രാജമണിചൂളചേതിയസ്സ സമീപേ ദക്ഖിണവനാരാമം നാമ വിഹാരം കാരാപേത്വാ അദാസി.

ഉക്കംസികോ നാമ രാജാ പന സാസനേ ബഹുപ്പകാരോ. സോ ച കലിയുഗേ ഛനവുതാധികേ നവവസ്സസതേ രജ്ജം പത്തോ. രജ്ജം പന പത്വാ സിരിധമ്മാസോകരാജാവിയ ചത്താരി വസ്സാനി അതിക്കമിത്വാ മുദ്ധാഭിസേകം പടിഗ്ഗഹേത്വാ സിരിസുധമ്മ രാജാമഹാധിപതീതി നാമലഞ്ഛമ്പി പടിഗ്ഗണ്ഹി. ഏകസ്മിം പന സമയേ ഹംസാവതീനഗരം ഗന്ത്വാ തത്ഥ നിസീദി. അഥ രാമഞ്ഞരട്ഠവാസിനോ ഏവമാഹംസു,- മരമ്മികഭിക്ഖൂ നാമ പരിയത്തികോവിദാ വേദസത്ഥഞ്ഞുനോ നത്ഥീതി. തം സുത്വാ രാജാ ചതുഭൂമികവിഹാരവാസിത്ഥേരസ്സ സന്തികം സാസനം പേസേസി,-തിംസവസ്സികാ ചത്താലീസവസ്സികാ വാ പരിയത്തികോവിദാ വേദസത്ഥഞ്ഞുനോ ഭിക്ഖൂ രാമഞ്ഞരട്ഠം മമ സന്തികം പേസേഥാതി. അഥ ചതുഭൂമി കവിഹാരവാസിത്ഥേരോ തിപിടകാലങ്കാരം തിലോകാലങ്കാരം തിസാസനാലങ്കാരഞ്ച സദ്ധിം തിംസമത്ഥേഹി ഭിക്ഖൂഹി പേസേസി. ഹംസാവതീനഗരം പന പത്വാ മോധോചേതിയസ്സ പുരത്ഥിമഭാഗേ വിഹാരേ കാരാപേത്വാ തേസം അദാസി.

ഉപോസഥദിവസേസു സുധമ്മസാലായം രാമഞ്ഞരട്ഠവാസിനോ പരിയത്തികോവിദേ വേദസത്ഥഞ്ഞുനോ സന്നിപാതാപേത്വാ തേഹി തീഹി ഥേരേഹി സദ്ധിം കഥാസല്ലാപം കാരാപേസി. അഥ രാമഞ്ഞരട്ഠവാസിനോ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു,- പുബ്ബേ പന മയം മരമ്മരട്ഠേ പരിയത്തികോവിദാ വേദസത്തഞ്ഞുനോ നത്ഥീതി മഞ്ഞാമ, ഇദാനി മരമ്മരട്ഠവാസിനോ അതിവിയ പരിയത്തി കോവിദാ വേദസത്ഥഞ്ഞുനോതി. അപരഭാഗേ കലിയുഗേ ഛനവുതാധികേ നവവസ്സസതേ സമ്പത്തേ രാജാ രതനപൂരനഗരം പച്ചാഗച്ഛി.

തേപി ഥേരാ പച്ചാഗന്തുകാമാ രാമഞ്ഞരട്ഠേ പധാനഭൂതസ്സ തിലോകഗരൂതി നാമധേയ്യസ്സ മഹാഥേരസ്സ സന്തികം വന്ദനത്ഥായ അഗമംസു.

തദാ തിലോകഗരുത്ഥേരോപി തേഹി സദ്ധിം സല്ലാപം കത്വാ ഏവമാഹ,- തുമ്ഹേസു പന തിപിടകാലങ്കാരത്ഥേരോ പഠമം ആവാസവിഹാരം ലഭിസ്സതീതി. കസ്മാ പന ഭന്തേ ഏവമ വോചാതി വുത്തേ അയം പന പിണ്ഡായ ചരന്തോപി അന്തരാമഗ്ഗേ വേളുവേത്താദീനിഇ ലഭിത്വാ ഗഹേത്വാ വിഹാരേ പടിസങ്ഖരണം അകാസി, തസ്മാഹം ഏവം വദാമി, ലോകേ വിഹാരേ പടിസങ്ഖരണസീലാ ഭിക്ഖൂ സീഘമേവ ആവാസവിഹാരം ലഭന്തീതി ഹി പോരാണത്ഥേരാ ആഹംസൂതി ആഹ.

തേപി രതനപൂരനഗരം പച്ചാഗച്ഛിംസു. തിലോകഗരുഥേരസ്സ വചനാനുരൂപമേവ തിപിടകാലങ്കാരഥേരോ സബ്ബപഠമം ആവാസവിഹാരം ലഭീതി.

കലിയുഗേ പന നവവസ്സാധികേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ രഞ്ഞോ കനിട്ഠോ കാലമകാസി. അഥം രഞ്ഞോ പുത്തോ ഉച്ചനഗരഭോജകോ ബാലജനേഹി സമ്ഥവം കത്വാ തേസം വചനം ആദിയിത്വാ പച്ചൂസകാലേ പിതരം ഘാതേതുകാമോ അന്തേപുരം സഹസാ പാവിസി.

രാജാവ അനഗ്ഘം മുദ്ദികം ഗഹേത്വാ നന്ദജേയ്യേന നാമ അമച്ചേന രാജയോധേന നാമ അമച്ചേനച സദ്ധിം അഞ്ഞതരവേസേന നഗരതോ നിക്ഖമിത്വാ രജതവാലുകനദിം സമ്പത്തോ.

തസ്മിഞ്ച കാലേ ഏകോ സാമണേരോ മാതാപിതൂനം ഗേഹേ പിണ്ഡപാതം ആനേസ്സാമീതി ഖുദ്ദകനാവായ നദിയം ആഗച്ഛി. അഥ തം സാമണേരം ദിസ്വാ രാജാ ഏവമാഹ,- അമ്ഹേ ഭന്തേ പരതീരം നാവായ ആനേഹീതി. സാമണേരോ ച ആഹ,-സചേ ഉപാസക തുമ്ഹേ പരതീരം ആനേയ്യം, ഭത്തകാലം അതിക്കമേയ്യന്തി. അഥ രാജാ അമ്ഹേയേവ സീഘം ആനേഹി, ഇമം മുദ്ദികം ദസ്സാമീതി അസ്സാസേത്വാ ആനേതും ഓകാസം യാചി. അഥ സാമണേരോ കാരുഞ്ഞപ്പത്തം വചനം സുത്വാ പരതീരം ആനേസി.

അഥ ചതുഭൂമികവിഹാരം പത്വാ തസ്മിം വിഹാരേ ഥേരസ്സ സബ്ബമ്പി കാരണം ആരോചേത്വാ ഏവമാഹ,-സചേ ഭന്തേ അമ്ഹേ ഗണ്ഹിതും ആഗച്ഛയ്യ, തേ നിവാരേഥാതി. ഥേരോച മയം മഹാരാജ സമണാ ന സക്കാ ഏവം നിവാരേതും, ഏവമ്പി ഏകോ ഉപായോ അത്ഥി,-നിസിന്നവിഹാരവാസിത്ഥേരോ പന ഗിഹികമ്മേസു അതിവിയ ഛേകോ, തം പക്കോസേത്വാ കാരണം ചിന്തേതും യുത്തന്തി. അഥ തം പക്കോസേത്വാ തമത്ഥം ആരോചേത്വാ രാജാ ഇദമവോ ച,-സചേ ഭന്തേ അമ്ഹേ ഗണ്ഹിതും ആഗച്ഛേയ്യും, അഥ കേനചിദേവ ഉപായേന തേ നിവാരേഥാതി. അഥ സോ ഥേരോ ഏവമാഹ,-തേന ഹി മഹാരാജ മാ കിഞ്ചി സോചി മാഭായി വിഹാരമജ്ഝേ സിരിഗബ്ഭം പവിസിത്വാ നിസീദഥാതി വത്വാ പിണ്ഡായ അചരന്തേ ഭിക്ഖുസാമണേരേ സന്നിപാതാപേത്വാ വിസും വിസും ദണ്ഡഹത്ഥാ ഹുത്വാ ഏകസ്സപി പുരിസസ്സ വിഹാരം പവിസിതും ഓകാസം മാ ദേഥാതി വത്വാ സേനംവിയ ബ്യൂഹേസി. സാമന്തവിഹാരേസുപി വസന്തേ ഭിക്ഖുസാമണേരേ പക്കോസി. തദാ കിര ആഗന്ത്വാ സന്നിപാതാനം ഭിക്ഖുസാമണേരാനം അതിരേകസഹസ്സമത്തം അഹോസി. ഥേരോ തേ വിഹാരേ ദ്വാരകോട്ഠകേസു ആഗതമഗ്ഗേ ച വിസും വിസും ദണ്ഡഹത്ഥാ ഹുത്വാ ആരക്ഖണത്ഥായ ഠപേസി, യഥാ വഡ്ഢകീ സൂകരോ ബ്യഗ്ഘസ്സ നിവാരണത്ഥായ വിസും വിസും സൂകരേ സംവിധായ ഠപേസീതി. അഥ പുത്തസ്സ യോധാപി രാജാനം ഗഹേതും ന സക്കാ, ഭിക്ഖു സാമണേരാനം ഗാരവവസേന ബലക്കാരേന മാരേത്വാ പവിസിതും ന വിസഹന്തി, ഭിക്ഖു സാമണേരാനം ബാഹുല്ലതായ ച.

തസ്മിംയേവ സംവച്ഛരേ അസ്സയുജമാസസ്സ കാളപക്ഖപഞ്ചമിതോ യാവ കത്തികമാസസ്സ കാളപക്ഖപഞ്ചമീ വിഹാരേയേവ രാജാ നിലീയിത്വാ നിസീദി. അഥ അന്തേപുരവാസികാ അമച്ചാ പുത്തം അപനേത്വാ രാജാനം ആനേത്വാ രജ്ജേ ഠപേസും. രാജാ ച പുന രജ്ജം പത്വാ വിഹാരേ നിസിന്നകാലേ മാ ഭായി മഹാരാജ ത്വം ജിനേസ്സതീതി രഞ്ഞോ ആരോചേന്തസ്സ വേദസത്ഥഞ്ഞുനോ ഏകസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ ചഞ്ഞിങ്ഖുചേതിയസ്സ ഏസന്നട്ഠാനേ ഏകം വിഹാരം കാരാപേത്വാ അദാസി. ധമ്മനന്ദരാജഗുരൂതി നാമലഞ്ഛമ്പി അദാസി. തസ്സ പന

വിജാതട്ഠാനഭൂതം ഗാമം നിസ്സായ മരമ്മവോഹാരേന 'യേ നേ നാ സേ യാം വ' ഇതി സമഞ്ഞാ അഹോസി.

രാജാ ച പുന രജ്ജം പത്വാ തസ്മിംയേവ സംവച്ഛരേ കത്തികമാസസ്സ കാളപക്ഖചുദ്ദസമിയം സബ്ബേപി മഹാഥേരേ നിമന്തേത്വാ രാജഗേഹം പവേസേത്വാ പിണ്ഡപാതേന ഭോജേസി. അഥ രാജാ ഏവമാഹ,- ചതുഭൂമികവിഹാരവാസിത്ഥേരോ സമ്പരായികത്ഥാവഹോ ആചരിയോ, നിസിന്നവിഹാരവാസിത്ഥേരോ പന ദിട്ഠധമ്മികത്ഥാവഹോതി ഏവം രാജാവംസേ വുത്തം. പോരാണപോത്ഥകേസു പന ചതുഭൂമികവിഹാര വാസിത്ഥേരോ ഏകന്തസമണോ ആചരിയോ, നിസിന്നവിഹാരവാസിത്ഥേരോ പന യോധാരഹോ യോധകമ്മേ ഛേകോതി രാജാ അഹാതി വുത്തം. രാജാ കിര സമ്പരായികത്ഥം അനുപേക്ഖിത്വാ ദിന്നകാലേ നിസിന്നവിഹാരത്ഥേരസ്സ ന അദാസി, കദാചി കദാചി പന ദിട്ഠധമ്മികത്ഥം അനുപ്പേക്ഖിത്വാ തസ്സ വിസും അദാസീതി. ഏത്ഥ ച യസ്മാ നിസിന്നവിഹാര വാസിത്ഥേരോ രഞ്ഞോ ഭീയേഹി നിവാരണത്ഥായ ആരക്ഖം അകാസി, ന പരേസം വിഹേഠനത്ഥായ, ആണത്തികപ്പയോഗാ ച ന ദിസ്സതി, തസ്മാ നത്ഥി ആപത്തിദോസോ. സദ്ധാതിസ്സരഞ്ഞോ ഭയേഹി നിവാരണത്ഥം അരഹന്തേഹി ഥേരേഹി കതപ്പയോഗോവിയ ദട്ഠബ്ബോ.

ചതുഭൂമികവിഹാര വാസിത്ഥേരോ പന ഖണിത്തിപാദഗാമേ ജാതോ, അരിമദ്ദനപുരേ അരഹന്തത്ഥേരഗണപ്പഭവോ, യത്ഥ കത്ഥചി ഗന്ത്വാ അഞ്ഞേസം ഭിക്ഖൂനം ആചാരം യഥാഭൂതം ജാനിത്വാ തേഹി ചതുപച്ചയസമ്ഭോഗോ ന കഭപുബ്ബോ, അന്തമസോ ഉദകമ്പി ന പിവിതപുബ്ബോ, തംതംട്ഠാനമ്പി ചമ്മഖണ്ഡം ഗഹേത്വായേവ ഗമനസീലോ. ഉക്കംസികരാജാ പന സിരിഖേത്തനഗരേ ദ്വത്തപോങ്കരഞ്ഞാ കാരാവിതചേതിയസണ്ഠാനം ഗഹേത്വാ രാജമണിചൂളം നാമ ചേതിയം അകാസി. തം പന ചേതിയം പരിമണ്ഡലതോ തിഹത്ഥസതപ്പമാണം, ഉബ്ബേധതോപി ഏത്തകമേവ. തസ്സ പന ചേതിയസ്സ ചതൂസു പസ്സേസു ചത്താരോ വിഹാരേപി കാരാപേസി, പുരത്ഥിമപസ്സേ പുബ്ബവനാരാമോ നാമ വിഹാരോ, ദക്ഖിണപസ്സേ പന ദക്ഖിണവനാരാമോ നാമ, പച്ഛിമപസ്സേ പച്ഛിമവനാരാമോ നാമ, ഉത്തരപസ്സേ ഉത്തരവനാരാമോ നാമ. തേസു ചതൂസു വിഹാരേസു ഉത്തരവനാരാമോ നാമ വിഹാരോ അസനിപാതഗ്ഗിനാ ഡയ്ഹിത്വാ വിനസ്സി. അവസേസേ പന തയോ വിഹാരേ പരിയത്തികോവിദാനം തിണ്ണം മഹാഥേരാനം അദാസി. നാമ ലഞ്ഛമ്പി തേസം അദാസി. പച്ഛിമസ്സ രഞ്ഞോ കാലേയേവ ഉത്തരപസ്സേ വിഹാരം കാരാപേസി.

തസ്മിം പന ചേതിയേ ഛത്തം അനാരോപേത്വായേവ സോ രാജാ ദിവങ്ഗതോ. തേസു പന ചതൂസു വിഹാരേസു നിസിന്നാനം ഥേരാനം ദക്ഖിണവനാരാമവിഹാരവാസീമഹാഥേരോ കച്ചായനഗന്ഥസ്സ അത്ഥം ഛബ്ബിധേഹി സംവണ്ണനാനയേഹി അലങ്കരിത്വാ മരമ്മഭാസായ സംവണ്ണേസി. പച്ഛിമവനാരാമവിഹാര വാസിത്ഥേരോ പന ന്യാസസ്സ സംവണ്ണനം ഛഹി നയേഹി അലങ്കരിത്വാ അകാസി.

കലിയുഗേ പന ദസവസ്സാധികേ സഹസ്സേ സമ്പത്തേ തസ്സ രഞ്ഞോ പുത്തോ സിരിനന്ദസുധമ്മരാജാപവരാധിപതി രജ്ജം കാരേസി. പിതുനോ രാജഗേഹം ഭിന്ദിത്വാ വിഹാരം കാരാപേത്വാ തിലോകാലങ്കാരസ്സ നാമ മഹാഥേരസ്സ അദാസി. തിലോകാലങ്കാരത്ഥേരോ ച നാമ തിപിടകാലങ്കാരത്ഥേരേന സമഞ്ഞാണഥാമസ്സ അരിയാലങ്കാരത്ഥേരസ്സ സിസ്സോതി ദട്ഠബ്ബോ. അയഞ്ചത്ഥോ ഹേട്ഠാ ദസ്സിതോ. ജേയ്യപുരേ ചതുഭൂമികഅതുലവിഹാരം കാരാപേത്വാ ദാട്ഠാനാഗരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ

അദാസി. സോ ച ഥേരോ നിരുത്തിസാരമഞ്ജൂസം നാമ ന്യാസസംവണ്ണനം അകാസീ.

കലിയുഗേ ദ്വാദസാധികേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ ഫഗ്ഗുനമാസേ സോതാപന്നാ നാമ ആരക്ഖദേവതാ അഞ്ഞത്ഥ ഗമിസ്സാമാതി ആഹംസൂതി നഗരാ സുപിനം പസ്സന്താ ഹുത്വാ ബഹൂസന്നിപതിത്വാ ദേവപൂജം അകംസു. ദേവതാനം പന സങ്കമനം നാമ നത്ഥി, പുബ്ബനിമിത്തമേവതന്തി ദട്ഠബ്ബം.

തസ്മിഞ്ച കാലേ ചിനരഞ്ഞോ യോധാ ആഗന്ത്വാ മരമ്മരട്ഠം ദൂസേസും. സാസനം അബ്ഭപ്പടിച്ഛന്നോ വിയ ചന്ദോ ദുബ്ബലം അഹോസി.

കലിയുഗേ തേവീസാധികേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ തസ്സ രഞ്ഞോ കനിട്ഠോ മഹാപവരധമ്മരാജാലോകാധിപതി നാമ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. തസ്മിഞ്ച കാലേ ലോകസങ്കേതവസേന പുഞ്ഞം മന്ദം ഭവിസ്സതീതി വേദസത്ഥഞ്ഞൂഹി ആരോചിതത്താ ലോകസങ്കേതവസേനേവ അഭിനവപുഞ്ഞുപ്പാദനത്ഥം ഖന്ധവാരഗേഹം കാരാപേത്വാ താവകാലികവസേന സങ്കമിത്വാ നിസീദി. തതോ അപരഭാഗേ ഉത്തരഗേഹം ഭിന്ദിത്വാ തസ്മിംയേവ ഠാനേ വിഹാരം കാരാപേത്വാ ഏകസ്സ മഹാഥേരസ്സ അദാസി.

ദക്ഖിണഗേഹം പന നഗരസ്സ പുരത്ഥിമദിസാഭാഗേ വിഹാരം കാരാപേത്വാ അഗ്ഗണമ്മാലങ്കാരത്ഥേരസ്സ അദാസി. സോ ച ഥേരോ കച്ചായനഗന്ഥസ്സചേവ അഭിധമ്മത്ഥസങ്ഗഹസ്സ ച മാതികാധാതുകഥായമകപട്ഠാനാനഞ്ച അത്ഥം മരമ്മഭാസായ യോജേസി.

ഉപരാജാ ച മഹാസേതുന്നോ പമുഖേ ഠാനേ സോവണ്ണമയവിഹാരം കാരാപേത്വാ ഉത്തരഗേഹവിഹാര വാസിത്ഥേരസ്സ അന്തേവാസികസ്സ ജിനാരാമത്ഥേരസ്സ അദാസി. തസ്മിംയേവ ഠാനേ നാനാരതനവിചിത്രം വിഹാരം കാരാപേത്വാ തസ്സേവ ഥേരസ്സ അന്തേവാസികസ്സ ഗുണഗന്ധത്ഥേരസ്സ അദാസി.

സോ പന ഥേരോ 'ഛിന വ്ഡിന' ഗാമേ വിജാതോ. വയേ പന സമ്പത്തേ രതനപൂരനഗരം ഗന്ത്വാ പരിയത്തിം ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ തതോ പുന നിവത്തിത്വാ ബദ്ധനനഗരേ ബദരഗാമേ നിസീദിത്വാ പച്ഛാ 'ഛിന വ്ഡിന' ഗാമേ ചതൂഹി പച്ചയേഹി കിലമഥോ ഹുത്വാ വസതി. തസ്മിഞ്ച കാലേ ഗാമേ മോക്ഖസ്സ നാമ പുരിസസ്സ സന്തികേ ഏകം അനഗ്ഘം മണിം രാജാ ലഭിത്വാ അതിവ മമായി. 'ഛിന വ്ഡിന' മോക്ഖമണീതി പാകടോ അഹോസി.

അഥ ഉത്തരഗേഹവിഹാരവാസിത്ഥേരോ ആഹ,- 'ഛിന വ്ഡിന' ഗാമകേ ന മണിയേവ അനഗ്ഘം, അഥ ഖോ ഏകോപി ഥേരോ ഗുണഗന്ധോ നാമ പരിയത്തികോവിദോ അനഗ്ഘോയേവാതി.

അഥ തം സുത്വാ രാജാ തം പക്കോസേത്വാ ചതൂഹി പച്ചയേഹി ഉപത്ഥമ്ഭേത്വാ പൂജം അകാസി.

സഹസ്സോരോധഗാമേ ഗുണസാരോ നാമ ഥേരോ പലിണഗാമേ സുജാതോ നാമ ഥേരോ ച ഗുണഗന്ധത്ഥേരസ്സ സിസ്സായേവ അഹേസും.

ഏകസ്മിഞ്ച കാലേ തിരിയപബ്ബതവിഹാരവാസീമഹാഥേരോ ഭിക്ഖുസങ്ഘമജ്ഝേ അഗ്ഗധമ്മാലങ്കാരത്ഥേരം കീളനവസേന ഏവമാഹ,- അമ്ഹേസു ആവുസോ അന്തരധാരയമാനേസു ത്വം ലോകേ ഏകോ

ഗന്ഥകോവിദത്ഥേരോ ഭവിസ്സസി മഞ്ഞേതി. അഥ അഗ്ഗധമ്മാലങ്കാരോ ച ഏവമാഹ,-തുമ്ഹേസു ഭന്തേ അന്തരധാരയമാനേസു മയം ഗന്ഥകോവിദാന ഭവേയ്യാമകോ നാമ പുഗ്ഗലോ ലോകേ ഗന്ഥകോവിദോ ഭവിസ്സതീതി. പോരാണപോത്ഥകേസു പന അരിയാലങ്കാരത്ഥേരോ നനു പനിദാനി മയം ഗന്ഥകോവിദാ ന താവ ഭവാമാതി ഏവമാഹാതി വുത്തം. സോ അഗ്ഗധമ്മാലങ്കാരത്ഥേരോയേവ രഞ്ഞാ യാചിതോ രാജവംസ. സങ്ഖേപമ്പി അകാസി. സോ പ്പന ഥേരോ അമച്ചപുത്തോ.

ഏകസ്മിഞ്ച കാലേ ഹീനായാവത്തകോ ഏകോ മഹാഅമച്ചോ രഞ്ഞോ സന്തികാ അത്തനാ ഉപലദ്ധപരിഭോഗം സബ്ബം ഗഹേത്വാ വിഹാരം ആഗന്ത്വാ അഗ്ഗധമ്മാലങ്കാരത്ഥേരേന സദ്ധിം സല്ലാപം അകാസി. സല്ലാപം പന കത്വാ സബ്ബം പരിഭോഗം ഥേരസ്സ ദസ്സേത്വാ സചേ ഭന്തേ ത്വം ഗിഹി ഭവേയ്യാസി, ഏത്തകം പരിഭോഗം ലഭിസ്സതീതി ആഹ. ഥേരോപി ഏവമാഹ,-തുമ്ഹാകം പന ഏത്തകോ പരിഭോഗോ അമ്ഹാകം സമണാനം വച്ചകുടിം അസുഭഭാവനം ഭാവേത്വാ പവിസന്താനം പുഞ്ഞം കലം നാഗ്ഘതി സോളസിന്തി. കിഞ്ചാപി ഇദഞ്ച പന വചനം സാസനവംസേ അപ്പധാനം ഹോതി, പുബ്ബാചരിയസീഹേഹി പന വുത്ത വചനം യാവ അപാണകോടികാ സരിതബ്ബമേവാതി മനസികരോന്തേന വുത്തന്തി.

കലിയുഗേ പന ചതുത്തിംസാധികേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ തസ്സ പുത്തോ നരാവരോ നാമ രാജാ രജ്ജം കാരേസി. മഹാസീഹസൂരധമ്മരാജാതി നാമലഞ്ഛനം പടിഗ്ഗണ്ഹി. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ 'സീ ഖോം' ചേതിയസ്സ സമീപേ ജേതവനവിഹാരേ ഗന്ഥം ഉഗ്ഗണ്ഹന്തോ ഏകോ ദഹരഭിക്ഖു ഗന്ഥഛേകോപി സമാനോ ബാലകാലേ ബാലചിത്തേന ആകുലിതോ ഹുത്വാ വച്ചകൂപേ വാതാതപേഹി ബഹിസുക്ഖഭാവേന പടിച്ഛാദിതേ ദണ്ഡേന ആലുലിത്വാ ദുഗ്ഗന്ധോവിയ ചിത്തസന്താനേ പരിയത്തിവാതാതപേഹി ബഹിസുക്ഖഭാവേന പടിച്ഛാദിതേ കേനചിദേവ രൂപാരമ്മണാദിനാ ആലുലിത്വാ കിലേസസത്തിസങ്ഖാതോ ദുഗ്ഗന്ധോ വായിത്വാ ഹീനായാവത്തിസ്സാമീതി ചിന്തേത്വാ ഗിഹിവത്ഥാനി ഗഹേത്വാ സദ്ധിം സഹായഭിക്ഖൂഹി നദീതിത്ഥം അഗമാസി. അന്തരാമഗ്ഗേ താവ ഭിക്ഖുഭാവേനേവ ചേതിയം വന്ദിസ്സാമീതി ഗിഹിവത്ഥാനി സഹായകാനം ഹത്ഥേ ഠപേത്വാ ചേതിയപ്പമുഖേ ലേണം പവിസിത്വാ വന്ദിത്വാ നിസീദി. അഥ ഏകാ ദഹരിത്ഥീ ചേതിയങ്ഗണം ആഗന്ത്വാ ബഹി ലേണം നിസീദിസ്വാ ഉദകം സിഞ്ചിത്വാ പത്ഥനം അകാസി,-ഇമിനാ പുഞ്ഞകമ്മേന സബ്ബേഹി അപായാദിനുക്ഖേഹി മോചേയ്യാമി, ഭവേ ഭവേ ച ഹീനായാവത്തകസ്സ പുരിസസ്സ പാദചാരികാ ന ഭവേയ്യാമീതി.

അഥ തം സുത്വാ ദഹരഭിക്ഖു ഏവം ചിന്തേസി,-ഇദാനി അഹംഹീനായാവത്തിസ്സാമീതി ചിന്തേത്വാ ആഗതോ, അയമ്പി ദഹരിത്ഥീ ഹീനായാവത്തകസ്സ പുരിസസ്സ പാദചാരികാ ന ഭവേയ്യാ മീതി പത്ഥനം അകാസി, ഇദാനി തം ദഹരിത്ഥിം കാരണം പുച്ഛിസ്സാമീതി. ഏവം പന ചിന്തേത്വാ ബഹി ലേണം നിക്ഖമിത്വാ തം ദഹരിത്ഥിംകാരണം പുച്ഛി,-കസ്മാ പന ത്വം ഹീനായാവത്തകസ്സ പുരിസസ്സ പാദചാരികാ ന ഭവേയ്യാമീതി പത്ഥനം കരോസീതി. ഹീനായാവത്തകസ്സ ഭന്തേ പുരിസസ്സ പാദചാരികാ ന ഭവേയ്യാമീതി വുത്തവചനം ബാലപുരിസസ്സ പാദചാരികാ ന ഭവേയ്യാമീതി വുത്തവചനേന നാനാ ന ഹോതി, സദിസത്ഥകമേവാതി നനു ഹീനായാ വത്തകോ ബാലോയേവ നാമ, സചേ പന ഭന്തേ ഹീനായാവത്തകോ ബാലോ നാമ ന ഭവേയ്യ, കോ നാമ ലോകേ ബാലോ ഭവേയ്യ, ഭിക്ഖു നാമ ഹി പരേഹി ദിന്നം ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനം പരിഭുഞ്ജിത്വാ സുഖം വസതി, സചേ ഗന്ഥം ഉഗ്ഗണ്ഹിതു കാമോ ഭവേയ്യ,

യഥാകാമംയേവ ഗന്ധം ഉഗ്ഗണ്ഹിതും ഓകാസം ലഭതി, ഏവം പന അഹുത്വാ അലസികോയേവ ഭുഞ്ജിത്വാ സയിത്വാ നിസീദിതും ഇച്ഛേയ്യ, ഏവമ്പി യഥാകാമം ഭുഞ്ജിതും സയിതും ഓകാസം ലഭതി, ഏവമ്പി സമാനോ പരസ്സ ദാസോ ഭവിസ്സാമി, ദാരസ്സ കിംകരോ ഭവിസ്സാമീതി അകഥേന്തോപി കഥേന്തോവിയ ഹുത്വാ ഹീനായാവത്തേയ്യ, സോ ലോകേ അഞ്ഞേഹി ബാലേഹി അധികോ ബാലോതി അഹം മഞ്ഞാമി, സചേ പന ബാലതരസ്സ ഭരിയാ ഭവേയ്യ, അഹം ബാലതരീ ഭവേയ്യന്തി വുത്തേ സോ ദഹരഭിക്ഖു സംവേഗം ആപജ്ജിത്വാ ബഹിനഗരദ്വാരം നിക്ഖമിത്വാ വാനരഗണേന വിനാ ഝായന്തോവിയ വാനരോ ഝായിത്വാ നിസീദി.

അഥ സഹായകാ ആഗന്ത്വാ ഗിഹിവത്ഥാനി ഗണ്ഹാഹീതി പക്കോസിംസു. തസ്മിം കാലേ സോ ദഹരഭിക്ഖു ആഗച്ഛഥ ഭവന്തോതി വത്വാ സബ്ബം കാരണം തേസം ആചിക്ഖിത്വാ ഇദാനി പന ഭവന്തോ ഹീനായാവത്തേഹീതി സചേ യോ കോചി ആഗന്ത്വാ മമ സീസം മുഗ്ഗരേന പഹാരേയ്യ, ഏവം സന്തേപി ഹീനായാവത്തിതും ന ഇച്ഛാമി, ഇതോ പട്ഠായ യാവ ജീവിതപരിയന്താ ഹീനായാവത്തിതും മനസാപി ന ചിന്തയിസ്സാമീതി വത്വാ ഏരാവതീനംദിം തരിത്വാ ജേയ്യപുരം അഗമാസി. തദാ കിര ദഹരിത്ഥീ ദേവലാഭവയ്യ, ന മനുസ്സിത്ഥീതി വദന്തി പണ്ഡിതാതി.

ജേയ്യപുരം പന പത്വാ പരിയത്തികോവിദാനം മഹാഥേരാനം സന്തികേ നയം ഗഹേത്വാ പുഞ്ഞചേതിയസ്സ ദക്ഖിണദിസാഭാഗേ ഏകസ്മിം വിഹാരേ നിസീദി. പരിയത്തിം വാചേത്വാ അഥ കമേന തംതംദിസാഹി ഭിക്ഖുസാമണേരാ ആഗന്ത്വാ തസ്സ സന്തികേ പരിയത്തിം ഉഗ്ഗണ്ഹിംസു. ആവാസം പന അലഭിത്വാ കേചി ഭിക്ഖുസാമണേരാ ഛത്താനിപി ഛാദിത്വാ നിസീദിംസു.

ഏകസ്മിം കാലേ രാജാ നിക്ഖമിത്വാ പുഞ്ഞചേതിയം വന്ദിസ്സാമീതി ചേതിയങ്ഗണം പാവിസി. അഥ ഛത്താനി ഛാദേത്വാ നിസിന്നേ ഭിക്ഖൂ ദിസ്വാ ഗുഹായ സദ്ധിം വിഹാരം കാരാപേത്വാ തസ്സ ഭിക്ഖുസ്സ അദാസി. തിലോകഗരൂതിപി നാമലഞ്ഛം അദാസി. സുഖവോഹാരത്ഥം പന കകാരലോപം കത്വാ തിലോഗരൂതി വോഹരിംസു.

തസ്സ പന സദ്ധിവിഹാരികോ സത്തവസ്സികോ തേജോദീപോ നാമ ഭിക്ഖു പരിത്തടീകം അകാസി. അപരഭാഗേ പന തിലോകാലങ്കാരോതി നാമലഞ്ഛം അദാസി. ഏവം തേജേദീപോ നാമ ഭിക്ഖു നരാവരരഞ്ഞോ കാലേ പരിത്തടീകം അകാസീതി ദട്ഠബ്ബം. കേചി പന പച്ഛിമപക്ഖാധികരഞ്ഞോ കാലേതി വദന്തി.

ഏകസ്മിം പന കാലേ തിരിയപബ്ബതവിഹാരവാസീമഹാഥേരോ പാദചേതിയം വന്ദനത്ഥായ ഗന്ത്വാ പച്ഛാഗതകാലേ കുഖനനഗരേ സുവണ്ണഗുഹായം ജമ്ബുധജത്ഥേരസ്സ സന്തികം പവിസിത്വാ തേന സദ്ധിം സല്ലാപം അകാസി. തേ ച മഹാഥേരാ അഞ്ഞമഞ്ഞം പസ്സിത്വാ സല്ലപിത്വാ അതിവിയ പമോദിംസു. ലോകസ്മിഞ്ഹി ബാലോ ബാലേന പണ്ഡിതോ പണ്ഡിതേന സദ്ധിം അതിവിയ പമോദതീതി. തേ ച ദ്വേ ഥേരാ സമാനവസ്സികാ. തിരിയപബ്ബതവിഹാര വാസീമഹാഥേരോ തേന സദ്ധിം സല്ലാപം കത്വാ പച്ഛാഗച്ഛി. ജമ്ബുധജത്ഥേരോ ച മഗ്ഗം അചിക്ഖിതും അനുഗച്ഛി. അഥ തിരിയപബ്ബതവിഹാരവാസീമഹാഥേരോ ജമ്ബുധജത്ഥേരം ആഹ,- അഹം ഭന്തേ രാജവല്ലഭോ ഹോമി രാജഗുരു,ത്വംയേവ മമ പുരതോ ഗച്ഛാഹീതി. അഥ ജമ്ബുധജത്ഥേരോപി തിരിയപബ്ബതവിഹാരവാസിത്ഥേരം ആഹ,-ത്വം ഭന്തേ രാജവല്ലഭോ ഭവസിരാജഗുരു, ലോകേ രാജഗുരു നാമ പധാനഭാവേ ഠിതോ, തസ്മാ ത്വംയേവ മമ പുരതോ ഗച്ഛാഹീതി. ഏത്ഥ ച ദ്വേപി മഹാഥേരാ അഞ്ഞമഞ്ഞം ഗാരവവസേന

ലോകവത്തം അപേക്ഖിത്വാ ഏവമാഹംസൂതി ദട്ഠബ്ബം. തിരിയപബ്ബതവിഹാരവാസീമഹാഥേരോപി രതനപൂരനഗരം പത്വാ രാജവംസപബ്ബതം ഗന്ത്വാ അരഞ്ഞവാസം വസി.

അഥ ഉക്കംസികരാജാ കനിട്ഠേന സൂരകിത്തിനാമേന സദ്ധിം മന്തേസി,-സചേ ത്വം വനേ ഥേരം പഠമം പസ്സസി, ത്വംയേവ വിഹാരം കാരാപേത്വാ ഥേരസ്സ ദദാഹി, സചേ പനാഹം പഠമം പസ്സേയ്യ, അഹം വിഹാരം കാരാപേത്വാ ദദാമീതി.

അഥ കനിട്ഠോ പഠമം പസ്സിത്വാ തിരിയപബ്ബതകന്ദരേ ജേതവനം നാമ വിഹാരം കാരാപേത്വാ അദാസി. ഇദഞ്ച വചനം സാധുജ്ജനാനം ഗുണം ഏവകാരം പീതിസോമനസ്സം ഉപ്പജ്ജി, തേന പുഞ്ഞകമ്മേന തേന പീതിസോമനസ്സേന സത്തക്ഖത്തും ദേവരജ്ജസമ്പത്തിം സത്തക്ഖത്തും മനുസ്സരജ്ജസമ്പത്തിം പടിലഭീതി വുത്തത്താ സാധുജ്ജനാനം ഗുണം അനുസ്സരിത്വാ പുഞ്ഞവിസേസലാഭത്ഥായ വുത്തം.

തിരിയപബ്ബതവിഹാരവാസീമഹാഥേരോ ച ജമ്ബുധജത്ഥേരസ്സ ഗുണം ഉക്കംസികരഞ്ഞോ ആരോചേസി. രാജാ ച അതിവിയ പസീദിത്വാ ജമ്ബുധജോതി മൂലനാമേ ദീപസദ്ദേന യോജേത്വാ ജമ്ബുദീപധജോതി നാമലഞ്ഛം അദാസി.

ജമ്ബുധജത്ഥേരോ ച നാമ ധമ്മനന്ദത്ഥേരസ്സ സദ്ധിവിഹാരികാ. ധമ്മനന്ദത്ഥേരോ ച ജോതിപുഞ്ഞത്ഥേരസ്സ സദ്ധിവിഹാരികോ. തേ ച ഥേരാ അരഹന്തഗണവംസികാ.

ജമ്ബുധജത്ഥേരോ പന വിനയപാളിയാ അട്ഠകഥായ ച അത്ഥ യോജനം മരമ്മഭാസായ അകാസി. മണിരതനോ നാമ പന ഥേരോ അട്ഠസാലിനീസമ്മോഹവിനോദനീകങ്ഖാവിതരണീഅട്ഠകഥാനം അഭിധമ്മത്ഥവിഭാവനീസങ്ഖപവണ്ണനാളീകാനഞ്ച അത്ഥം മരമ്മ ഭാസായ യോജേസി.

മൂലാവാസഗാമേ ച പുബ്ബാരാമവിഹാരവാസിത്ഥേരോ ഗൂളത്ഥ ദീപനിം നാമ ഗന്ഥം വിസുദ്ധിമഗ്ഗഗണ്ഠിപദത്ഥഞ്ച മൂലഭാസായ അകാസി, നേത്തിപാളിയാ ച അത്ഥം മരമ്മഭാസായ യോജേസി. സോ പന ഥേരോ പുബ്ബേ ഗാമവാസീ ഹുത്വാ സീസവേഠനതാലപത്താനി ഗഹേത്വാ ആചരിയപ്പവേണിവസേന വിനയവിലോമാചാരം ചരി. പച്ഛാ പന തം ആചാരം വിസ്സജ്ജിത്വാ അരഞ്ഞവാസം വസി. സോപി ഥേരോ ഗമ്ഭീരഞാണികോ സദ്ദത്ഥനയേസു അതിവിയ ഛേകോ.

കലിയുഗേ പന പഞ്ചതിംസാധികേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ കനിട്ഠോ സിരിപവരമഹാധമ്മരാജാ നാമ ഭൂപാലോ രജ്ജം കാരേസി. ദബ്ബിമുഖജാതസ്സരേ പന ഗേഹം കാരാപേത്വാ നിസീദനതോ ദബ്ബിമുഖജാതസ്സരോതി നാമം പാകടം അഹോസി. തസ്മിം പന ജാതസ്സരേ ജേയ്യഭൂമികിത്തിം നാമ വിഹാരം കാരാപേത്വാ സിരിസദ്ധമ്മപാലത്ഥേരസ്സ അദാസി. ബഹൂനമ്പി ഗാമവാസീ അരഞ്ഞവാസീ ഭിക്ഖൂനം അനുഗ്ഗഹം അകാസി. രതനപൂരനഗരസ്മിഞ്ഹി ദസസു 'ഞ്യൌം യാം' രാജാംസേസു പ്പച്ഛിമാ പഞ്ച രാജാനോ അവിച്ചിനിത്വായേവ അലജ്ജീലജ്ജീമിസ്സകവസേന സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിംസു. തദാ ജിനസാസനം അബ്ഭന്തരേ ചന്ദോവിയ അതിപരിസുദ്ധം ന അഹോസി. ഏവമ്പി ലജ്ജിനോ അത്തനോ അത്തനോ വംസാനുരക്ഖണവസേന ധമ്മം പൂരേതും അനിവാരിതത്താ

ലജ്ജീഗണവംസോ ന ഛരിജ്ജതി. തഥാ അലജ്ജിനോപി അത്തനോ അത്തനോ ആചരിയപ്പവേണീവസേന വിചരിംസു, തേന അലജ്ജീഗണവംസോപി ന ഛരിജ്ജതീതി ദട്ഠബ്ബം. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ദേവചക്കോഭാസോ നാമ ഏകോ ഥേരോ അത്ഥി, വേദസത്ഥഞ്ഞൂ പിടകേസു പന മന്ദോതി.

കലിയുഗേ പന അട്ഠതിംസാധികേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ വേസാഖമാസസ്സ കാളപക്ഖഅട്ഠമിതോ പട്ഠായ ലോകസങ്കേതവസേന ഉപ്പജ്ജമാനം ഭയം നിവാരേതും നവഗുഹായം തേന ദേവചക്കോഭാസത്ഥേരേന കഥിതനിയാമേന പഠമം മരമ്മികഭിക്ഖൂ പട്ഠാനപ്പകരണം വാചാപേസി. തതോ പച്ഛാ ജേട്ഠമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖപാടിപദദിവസതോ രാമഞ്ഞരട്ഠവാസികേ ഭിക്ഖൂ പട്ഠാനപ്പകരണം വാചാപേസി. മഹാഛണഞ്ച കാരാപേസി. രട്ഠവാസിനോപി ബഹുപൂജാസക്കാരം കാരാപേസി. തസ്സ കിര രഞ്ഞോ കാലേ പോത്ഥകം അട്ഠിഭല്ലികരുക്ഖനിയ്യാസേഹി പരിമട്ഠം കത്വാ മനോസിലായ ലിഖിത്വാ സുവണ്ണേന ലിമ്പേത്വാ പിടകം പതിട്ഠാപേസി. തതോ പട്ഠായ യാവജ്ജതനാ ഇദം പോത്ഥകകമ്മം മരമ്മരട്ഠേ അകംസൂതി.

കലിയുഗേ സട്ഠാധികേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ (അസ്സയുജമാസസ്സ കാളപക്ഖഛട്ഠമിയം അങ്ഗാരവാരേ) തസ്സ പുത്തോ രജ്ജം കാരേസി. സിരിഹാസീഹസൂരസുധമ്മരാജാതി നാമലഞ്ഛമ്പി പടിഗ്ഗണ്ഹി. പിതു രഞ്ഞോ ഗേഹട്ഠാനേ ചേതിയം കാരാപേസി. തസ്സ പന മാരജേയ്യരതനന്തി സമഞ്ഞാ അഹോസി. തസ്സ പന രഞ്ഞോ കാലേ സല്ലാവതിയാ നാമ നദിയാ പച്ഛിമഭാഗേ തുന്നനാമകേ ഗാമേ ഗുണാഭിലങ്കാരോ നാമ ഥേരോ സാമണേരാനം ഗാമഗ്ഗവേസനകാലേ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കാരാപേത്വാ സീസവേഠനതാലപത്താനി പന ന ഗണ്ഹാപേത്വാ താലവണ്ടമേവ ഗണ്ഹാപേസി. ഏകോ ഗണോ ഹുത്വാ സപരിവാരേന സദ്ധിം തുന്നഗാമേ നിസീദി. തുന്നഗണോതി തസ്സ സമഞ്ഞാ അഹോസി. സോ പന ഥേരോ പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു അധിപ്പായം യഥാഭൂതം ന ജാനാതി, അഭിധമ്മപിടകംയേവ സിസ്സാനം വാചേത്വാ നിസീദി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ കേതുമതീനഗരേ നിസിന്നാ ബദ്ധന്നാ ബുദ്ധങ്കുരത്ഥേര ചിത്തത്ഥേരാ, ദീപയങ്ഗനഗരേ ഉളുഗാമേ നിസിന്നോ സുനന്ദത്ഥേരോ, തലുപ്പനഗരേ ജേയ്യബഹുഅന്ധഗാമേ കല്യാണത്ഥേരോതി ഇമേ ചത്താരോ ഥേരാ സാമണേരാനം ഗാമപ്പവേസനകാലേ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം അകാരാപേത്വാ സീസവേഠനതാലപത്താനി അഗ്ഗണ്ഹാപേത്വാ ചീവരം പാരുപാപേത്വാ താലവണ്ടം ഗണ്ഹാപേത്വാ സകലകഗണം ഓവാദം കത്വാ നിസീദിംസു. തേ പന ഥേരാ പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു അധിപ്പായം യഥാഭൂതം ജാനിംസു, തീസുപി പിടകേസു കോവിദാ അഹേസും. ഇച്ചേവം സിരിമഹാസീഹസൂരസുധമ്മരഞ്ഞോ കാലേ പാരുപനഭിക്ഖൂഹി നാനാ ഹുത്വാ വിരൂപം ആപജ്ജിത്വാ ഏകംസികഗണോ നാമ വിസും ഭിജ്ജി, യഥാ പന അയമലം അയതോ ഉട്ഠഹിത്വാ വിസദിസം ഹുത്വാ വിരുദ്ധം ഹോതീതി. ഏവം ഭിജ്ജമാനാപി ഗണാ രാജാ പമാദോ അനുസ്സുക്കോ ഹുത്വാ അത്തനോ അത്തനോ രുചിവസേനേവ ചരിത്വാ നിസീദിംസു.

തേസു ച ദ്വീസു ഗണേസു പാരുപനഗണേ ഥേരാ പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു നീതത്ഥവസേന വുത്തം വചനം നിസ്സായ നിക്കങ്ഖാ നിദ്ദോസാവ ഹുത്വാ നിസീദിംസു. ഏകംസികഗണേ പന ഥേരാ അത്തനോ അത്തനോ വാദോ ന പാളിയം ന ച അട്ഠകഥാസു നേവ ടീകാസു നാപി ഗന്ഥന്തേരേസു ദിസ്സതി, ഇമമത്ഥം അജാനന്താ ഇദമേവ സച്ചം

മോഘമഞ്ഞന്തി വത്വാ കേചി പന സകസകസിസ്സാനം ഓവാദം അദംസു. ഏവരൂപാപി സിസ്സാ ഓവാദം പടിഗ്ഗണ്ഹിംസു.

കേചി പന പാളിയാദീസു സകവാദസ്സ അനാഗതഭാവം ഞത്വായേവ അപരിസുദ്ധചിത്താ ഹുത്വാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ ഭഗവതോ മുഖം അനോലോകേത്വാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സേവ ഭഗവതോ ഗുണം അനുസ്സരിത്വാ സകവാദേ ആകാസേ പസാരിത ഹത്ഥോവിയ അപ്പതിട്ഠാനോതി ജാനിത്വായേവ അമ്ഹാകം വാദോ സമ്പത്തലങ്കസ്സ സദ്ധമ്മചാരിത്ഥേരസ്സ വംസപ്പഭവോതി അനിസ്സായഭൂഭമ്പി നിസ്സയം അകംസു. അഭൂതേന മഹാഥേരം സീലവന്തം അബ്ഭാചിക്ഖിംസു. ഫ്യസീനാമകേ ഗാമേ ദിട്ഠധമ്മികസമ്പരായി കത്ഥം അനപേക്ഖന്തസ്സ ഹീനായാവത്തകസ്സ ദുസ്സീലസ്സ ഉപാസകസ്സ ലഞ്ജം ദത്വാ അമ്ഹാകം വാദാനുരൂപം ഏകം ഗന്ഥം കരോഹീതി ഉയ്യോജേത്വാ അനാഗതേ അനുഭവിയമാനദുക്ഖതോ അഭായിത്വാ നിസ്സയം ഗവേസിംസൂതി.

തസ്മിംഞ്ച കാലേ നിഗ്രോധപാളിസുവണ്ണവിഹാരവാസിത്ഥേരോ ഗാമവാസീഭിക്ഖു ഗണം സമിതിം കത്വാ തസ്സ നായകോ ഹുത്വാ സീസവേഠനം അധാരേന്താ അമങ്ഗലഭിക്ഖൂ സാസനേ മാതിട്ഠന്തൂതി അരഞ്ഞവാസീനം ഭിക്ഖൂനം ഗന്ഥം വികോപേത്വാ തതോ തതോ പബ്ബജേസും. അഥ ഹത്ഥിസാലഗാമസ്സ പുരത്ഥിമായ അനുദിസായ സേട്ഠിതളാകസ്സ ദക്ഖിണായ അനുദിസായ വിഹാരേ നിസിന്നേ അതിരേകപണ്ണാസഭിക്ഖൂപി പബ്ബാജേസ്സാമാസി ചിന്തേത്വാ ഗാമവാസീഭിക്ഖൂ സന്നഹിത്വാ അഗമാസി. അഥ രാജാ തമത്ഥം സുത്വാ ഗാമവാസീഗണോപി ഏകോ, അരഞ്ഞവാസീഗണോപി ഏകോ, ഗാമവാസീഭിക്ഖൂ അരഞ്ഞവാസീഭിക്ഖൂ വിഹേഠേസും ന സക്കാ, സകസകവാദവസേന സകസകട്ഠാനേ നിസീദി തബ്ബന്തി രാജലേഖനം പേസേസി. അഥ അരഞ്ഞവാസീഭിക്ഖൂ സുഖം വസിതും ഓകാസം ലഭിംസു.

കലിയുഗേ ഛസത്തതാധികേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ തസ്സ രഞ്ഞോ പുത്തോ മഹാസീഹസൂരധമ്മരാജാധിരാജാ നാമ രജ്ജം കാരേസി. സോയേവ സൂരജ്ജരാജാതി ച സേതിഭിന്ദോതി ച വോഹാരിയതി.

തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ സുവണ്ണയാനോലോകനഗാമവാസീഉക്കംസമാലം നാമ ഥേരം അന്തോയുധനായകോ ഏകോ അമച്ചോ ആനേത്വാ രതനപൂരനഗരം പത്വാ സുവണ്ണകുക്കുടാചലേ വിഹാരം കാരാപേത്വാ ഠപേസി.

സോ പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു അതിവിയ ഛേകോ. വണ്ണബോധനം നാമ ലിഖനനയഞ്ച അകാസി. തസ്സ ഗാമസ്സ രാജൂഹി ദിന്നവസേന ചേതിയജഗ്ഗനകമ്മേ യുത്തകുലത്താ പന രഞ്ഞോ ആചരിയട്ഠാനേ അട്ഠപേത്വാ അന്തോയുധനായ കസ്സേവ പൂജനത്ഥായ നിയ്യാദേസി. തസ്സാപി രഞ്ഞോ കാലേ സാമണേരേഹി ഗാമപ്പവസനകാലേ പാരുപേത്വാ പവിസിതബ്ബന്തി ഏകച്ചേ വദിംസു. ഏകച്ചേ പന ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കത്വാ പവിസിതബ്ബന്തി വദിംസു. ഏവം അഞ്ഞമഞ്ഞം കലഹം അകംസു.

തത്ഥ ഉക്കംസമാലാനാമകോ ഥേരോ പാരുപനഗണേ പധാനോ ഹുത്വാ നാനാഗന്ഥേസു പാരുപനവത്തമേവ ആഗതന്തി പകാസിംസു. ഏകംസികഗണേ പന തിരിയപബ്ബതവിഹാരവാസീമഹാഥേരാ ആചരിയപ്പവേണീദസ്സനവസേന പാരുപനവാദം പടിക്ഖിപിംസു.

അഥ രാജാ ച ഫലികഖചിതവിഹാരവാസിത്ഥേരം മേഘച്ഛന്നവിഹാരവാസിത്ഥേരം സുഹത്ഥത്ഥേരം ബുദ്ധങ്കുരത്ഥേരഞ്ചാതി ഇമേ ചത്താരോ ഥേരേ വിനയവിനിച്ഛകട്ഠാനേ ഠപേത്വാ ദ്വേ പക്ഖാ അത്തനോ അത്തനോ വാദം ദസ്സേന്തൂതി ആഹ.

തേ ച ചത്താരോ ഥേരാ പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു അകോവിദാ. തേസഞ്ഹി ഠപേത്വാ രാജവല്ലഭമത്തം അഞ്ഞോ കോചി ഗുണവിസേസോ നത്ഥി രാജഗുരുഭാവത്ഥായ, യഥാ ബ്യഗ്ഘാ രുക്ഖഗച്ഛലതാദിപ്പടിച്ഛന്നേ ദുഗ്ഗട്ഠാനേ നിസിന്നേ മിഗേ ഖുദ്ദകത്താ ദുബ്ബലേപി ഗണ്ഹേതും ന സക്കോന്തി, ഏവമേവ തേ ഏകംസികത്ഥേരേ രാജാനം നിസ്സായ ഠിതേ ഗന്ഥേസു അനാഗതത്താ ദുബ്ബലേപി വാദവസേന അഭിഭവിതും ന സക്ഖിംസു. തേനേവ പരസേനായ ബലവതം ജാനിത്വാ നിപച്ചകാരം ദസ്സേത്വാ വേരം സമേത്വാ നിസിന്നോ പണ്ഡിതയോധോവിയ വാദം നിട്ഠം അപ്പാപേത്വായേവ പാരുപനഗണാ നിസീദിംസൂതി.

കലിയുഗേ പന പഞ്ചനവുതാധികേ വസ്സസഹസ്സേ സമ്പത്തേ തസ്സ പുത്തോ മഹാരാജാധിപതി നാമ രജ്ജം കാരേസി. പച്ഛാ പന കാലേ തേരസാധികേ സതേ വസ്സസഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ രാമഞ്ഞരട്ഠിനോ രാജാ തം അഭിഭവിത്വാവ അനീതത്താ പത്തഹംസാവതീതി പാകടം അഹോസി.

തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ കുഖനനഗരേ ജാലയുത്ത ഗാമതോ ഞാണവരം നാമ ഥേരം ആനേത്വാ ആചരിയട്ഠാനേ ഠപേസി. സോ പന ഥേരോ പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു അതിവിയ ഛേകോ. സുധമ്മസഭായം പരിയത്തിവാചകാനം സോതാരാനം അത്ഥായ അഭിധമ്മത്ഥസങ്ഗഹപ്പകരണസ്സ ഗണ്ഠിപദത്ഥം പഠമം അകാസി. തതോ പച്ഛാ അട്ഠസാലിനിയം ഗണ്ഠിപദത്ഥം സുരാവിനിച്ഛയഞ്ച അകാസി. തതോ പച്ഛാ തേന രഞ്ഞാ യാചിതോ അഭിധാനപ്പദീപികായ അത്ഥം മരമ്മഭാസായ യോജേസി. രഞ്ഞോ നാമലഞ്ഛനം ഛന്ദോലങ്കാരസദ്ദനേത്തിവിദഗ്ഗദണ്ഡീബ്യഞ്ജീനനയേഹി അലങ്കരിത്വാ രാജാധിരാജനാമത്ഥപ്പകാസിനിം നാമ ഗന്ഥമ്പി അകാസി.

രാജാ ഹത്ഥിസാലനാമകേ ദേസേ കാരാപിതഗേഹം ഭിന്ദിത്വാ സതപ്പമാണേ വിഹാരേ കാരാപേത്വാ സബ്ബേസമ്പി വിഹാരാനം കിത്തിജേയ്യവാസട്ഠാപനന്തി നാമാനി പഞ്ഞാപേത്വാ തസ്സേവ ഥേരസ്സ അദാസി. വിഹാരനാമേനേവ ച ഥേരസ്സാപി തംസമഞ്ഞാ അഹോസി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ അക്യകരഞ്ഞോ പിതുരഞ്ഞോ ച കാലേ തേസം ദ്വിന്നം ഗണാനം വിവാദവസേന അവിപ്പകതവചനം പുന വിവാദസ്സ വൂപസമനത്ഥായ അത്തനോ അത്തനോ വാദം കഥാപേസി. പാരുപനഗണേ സോ ഥേരോ പധാനോ ഹുത്വാ ഏകംസികഗണേ പന പാസംസത്ഥേരോ പധാനോ ഹുത്വാ യഥായുദ്ധം അകാസി. അഥ രാജാ അതിവിയ രാജവല്ലഭം ജേയ്യഭൂമിസുവണ്ണവിഹാരവാസിത്ഥേരം തേസം വാദസ്സ വിനിച്ഛിന്ദനത്ഥായ വിനയചരേട്ഠാനേ ഠപേസി.

കിഞ്ചാപി സോ പന ഥേരോ പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു ഥോകംയേവ ജാനകത്താ പരിയത്തികോവിദേസു അബ്ബോഹാരികോയേവ അഹോസി, രാജവല്ലഭത്താ പന രാജാ യഥാഭൂതം അജാനിത്വാ വിനയധരട്ഠാനേ ഠപേസി. യഥാ പന അയം പുരത്ഥിമദിസാ, അയം പന പച്ഛിമദിസാഭി ഏവമാദിനാ ദിസാവവത്ഥാനമത്തംയേവ കാതും സമത്ഥം നങ്ഗലകോടിയാ സംവഡ്ഢന്തം പരിസും രാജാഗാരേ ധമ്മവിനിച്ഛകാമപച്ചട്ഠാനേ ഠപേതി, ഏവമേവ രാജാ അയം

ഈദിസോ അയം ഈദിസോതി അജാനിത്വാ വിനയധരട്ഠാനേ ഠപിതത്താ സോ ജേയ്യഭൂമിസുവണ്ണവിഹാരവാസിത്ഥേരോ തേസം ദ്വിന്നം പക്ഖാനം ദ്വീസു വാദേസു അയം ഭൂതോ അയം അഭൂതോതി വത്തും ന സക്കാ, അദ്വാരഘരേ പവിട്ഠകാലേവിയ തദാ അഹോസി. സേയ്യഥാപി നാമ മഹിസോ അത്തനോ സമീപേ ഠത്വാ ദേവഗീതം ഗായിത്വാ ദേവവീണം വാദേന്തസ്സ ദേവഗന്ധബ്ബസ്സ വേളുസലാകം പഹരന്തസ്സ ച ഗാമദാരകസ്സ സദ്ദേസു കിഞ്ചി വിസേസം ന ജാനാതി, ഏവമിദം സമ്പദം ദട്ഠബ്ബം. അഥ രാജാ മമ വിജിതേ യേയേഭിക്ഖൂ യംയംഇച്ഛന്തി, തേതേഭിക്ഖൂ തംതംചരിത്വാ യഥാകമ്മം നിസീദന്തൂതി രാജലേഖനം ഠപേസി. തേസം വിവാദോ തദാ ന വൂപസമി.

അപരഭാഗേ തേരസാധികേ സതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ രതനപൂരനഗരം വിനസ്സി.

തതോ പച്ഛാ ദുതിയേ സംവച്ഛരേ രതനസിഖനഗരമാപകോ രാജാ രാമഞ്ഞരട്ഠിന്ദസ്സ രഞ്ഞോ സേനം യവഖേത്തതോ ചാതകസകുണംവിയ അത്തനോ പുഞ്ഞനുഭാവേന മരമ്മരട്ഠതോ നീഹരിത്വാ സകലമ്പി രാമഞ്ഞരട്ഠം അത്തനോ ഹത്ഥഗതം കത്വാ രജ്ജം കാരേസി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ സകലമരമ്മരട്ഠവാസീനം ചിത്തം പസാദേസി, യഥാ നാമ സൂരിയാതപേന മിലായന്താനം കുമുദാനം അനോതത്തോദകേന സിഞ്ചിത്വാ ഹരിതത്തം പാപേതി, ഏവമേവ രാമഞ്ഞരട്ഠിന്ദസ്സ സേനാബലാതപേഹി ദുക്ഖപ്പത്താനം മരമ്മരട്ഠവാസീനം ഗഹട്ഠാനഞ്ചേവ ഭിക്ഖൂനഞ്ച അത്തനോ പുഞ്ഞാനോതത്തോദകേന ഛിഞ്ചിത്വാ കായികചേതസികവസേന ദുവിധമ്പി സുഖം ഉപ്പാദേസി.

സകലമരമ്മരട്ഠവാസിനോ ച അയം അമ്ഹാകം രാജാ ബോധിസത്തോതി വോഹാരിംസു. അഥ ഏകസ്മിം മാസേ ചതൂസു ഉപോസഥദിവസേസു ഭിക്ഖുസങ്ഘം നിമന്തേത്വാ അന്തേപുരേ പവേസേത്വാ പിണ്ഡപാതേന ഭോജേസി. രാജോരോധാമച്ചേഹി സദ്ധിം ഉപോസഥം ഉപവസി. സബ്ബേസമ്പി രാജോരോധാമച്ചാനം ഗുണത്തയപാഠം സഹ അത്ഥയോജനാനയേന വാചഗ്ഗതം കാരാപേസി.

അഥ ബേലുവഗാമവാസീയസത്ഥേരം അനേത്വാ അത്തനോ ആചരിയട്ഠാനേ ഠപേസി. മഹാഅതുലയസധമ്മരാജഗുരൂതി നാമലഞ്ഛമ്പി അദാസി. തതോ പട്ഠായ പന അതുലത്ഥേരോതി നാമേന പാകടോ അഹോസി. തസ്മിഞ്ച കാലേ പാരുപനഗണപക്ഖാപലിണഗാമവാസീസുജാതത്ഥേരാദയോ സാമണേരാനം ഗാമപ്പവേസനകാലേ ചീവരം പാരുപിത്വാ പവിസിതബ്ബന്തി അക്ഖരം ലിഖിത്വാ രഞ്ഞോ സന്തികം സന്ദേസപണ്ണം പവേസേതി.

അഥ ഏകംസികഗണപക്ഖാപി അതുലത്ഥേരാദയോ പുബ്ബേസം രാജൂനം കാലേ അധികരണം വൂപസമി, ഇദാനി വൂപസമിതകമ്മം പുന ന ഉപ്പാദേതബ്ബന്തി ലേഖനം ലിഖിത്വാ രഞ്ഞോ സന്തികം പേസേസി.

അഥ രാജാ ദ്വിന്നം പക്ഖാനം സകസകവാദം കഥേതുകാമോപി ഇദാനി രാജപ്പടിസംയുത്തം കമ്മം ബഹു അത്ഥി, തിട്ഠസു താവ സാസനപ്പടിസംയുത്തം കമ്മം, രാജപ്പടിസംയുത്തമേവ കമ്മം പഠമം ആരഭിസ്സാമി, പച്ഛാ സാസനപ്പടിസംയുത്തം കമ്മം കരിസ്സാമീതി രാജലേഖനം ഠപേസി. അപരഭാഗേ പന

രാജാ ഏവം ആണം ഠപേസി,-ഇദാനി മമ വിജിതേ സബ്ബേപി ഭിക്ഖൂ മമ ആചരിയസ്സ മതിം അനുവത്തിത്വാ ചരന്തൂതി.

അഥ പാരുപനഗണഭിക്ഖൂപി ഏകംസികഗണം അനുവത്തേസും രഞ്ഞോ ആണാവസേന. സഹസ്സോരോധഗാമേ പന ദ്വേ മഹാഥേരാ അത്തനോ പരിസം പാരുപനവസേനേവ ഗാമപ്പവേസനവത്തം പരിപൂരിതബ്ബന്തി ഓവദിത്വാ നിസീദിംസു.

തദാ രഞ്ഞോ ആചരിയോ യസത്ഥേരോ തമത്ഥം സുത്വാതേ പക്കോസാപേസി. തേ ച ആഗന്ത്വാ നഗരം സമ്പത്തകാലേ ഏകോ ഉപാസകോ പസന്നോ ഹുത്വാ തേസം ഥേരാനം പിണ്ഡപാതേന ഉപട്ഠഹി. അഥ അതുലത്ഥേരോ തേ മഹാഥേരേ ദൂരട്ഠാനതോ വാലുകം ആനേത്വാ തസ്സ ഉപാസകസ്സ ഗേഹസമീപേ ഓകിരാപേസി. ഇദം വിനയധമ്മസ്സ അനനുലോമവസേന ചരന്താനം ദണ്ഡകമ്മന്തി കോലാഹലമ്പി ഉപ്പാദേസി. അഥ തേസം വാലുകം ആഹരന്താനംയേവ അഞ്ഞമഞ്ഞം സല്ലപേസും,- ഇദാനി ഭന്തേ വിനയധമ്മാനുലോമവസേന ആചരന്താനം അമ്ഹാകം ഈദിസം കമ്മം അസാരുപ്പം, അഹോ അച്ഛരിയധമ്മോ ലോകോതി ഏകോ ഥേരോ ആഹ. അഥ പന ഏകോ ഥേരോ ഏവമാഹ,-ഇദാനി ആവുസോ ലോകപാലാ ദേവാ ഈദിസം അധമ്മകമ്മം ദിസ്വായേവ അജ്ഝുപേക്ഖിത്വാ അപ്പോസ്സുകാ നിസീദിതും ന സക്കാ, ഇദാനി ലോകപാലാ ദേവാ പമജ്ജിത്വാ നിസീദന്തി മഞ്ഞേതി.

തസ്മിംയേവ ഖണേ വേഗേന മേഘോ ഉട്ഠഹിത്വാ അതുലത്ഥേരസ്സ വിഹാരേ രാജഗേഹേ ച ഏകക്ഖണേ അസനിയോ നിപതിംസു. ഏവം സമാനോപി സോ ഥേരോ അതിമാനഥദ്ധതായ സതിം ന ലഭി.

പുന രാജാ ഇദാനി മമ വിജിതേ സബ്ബേപി ഭിക്ഖൂ മമ ആചരിയസ്സ മതിം അനുവത്തന്തി വാ മാ വാതി അമച്ചേ പുച്ഛി. അമച്ചാപി ഏവം രഞ്ഞോ ആരോചേസും,-ഇദാനി മഹാരാജ കുഖനനഗരേ നീപഗാമേ നിസിന്നോ ഏകോ മഹാഥേരോ മുനിന്ദഘോസോ നാമ അത്ഥി, സോ പാരുപനവസേന അത്തനോ പരിസം ഓവാദേത്വാ ബഹുഗുണം ഉപ്പാദേത്വാ നിസീദതീതി.

അഥ രാജാ ഏവമാഹ,-തം പക്കോസേത്വാ സുധമ്മസസായം മഹാഥേരേ സന്നിപാഭാപേത്വാ തസ്സ ഥേരസ്സ വിനയ പണ്ണത്തിം യഥാഭൂതം അജാനന്തസ്സ യഥാഭൂതം സഭാവം ദസ്സേത്വാ ഓവാദേന്തൂതി.

അഥ അമച്ചാ തഥാ അകംസു. മഹാഥേരാ ച സുധമ്മസസ്സയം സന്നിപതിത്വാ തം പക്കോസേത്വാ ഓവദിംസു. തേസു പന മഹാഥേരേസു ഏകോ ഥേരോ ഭൂപാലസ്സ സങ്ഘരഞ്ഞോ ച മുഖം ഓലോകേത്വാ ഭഗവതോ പന സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ മുഖം അനോലോകേത്വാ മുനിന്ദഘോസത്ഥേരം ഏവമാഹ,- ഇദാനി ആവുസോ ഇമസ്മിം മരമ്മരട്ഠേ സബ്ബേപി ഭിക്ഖൂ ഭൂപാലസ്സ സങ്ഘസ്സ രഞ്ഞോ ച ആണം അനുവത്തിത്വാ ഏകംസികായേവ അഹേസും, ത്വംയേവ ഏകോ സദ്ധിം പരിസായ പാരുപനവത്ഥം ചരിത്വാ നിസീദസി, കസ്മാ പന ത്വം മാനഥദ്ധോ ഹുത്വാ ഈദിസം അനാചാരം അവിജഹിത്വാ തിട്ഠസീതി.

അഥ മുനിന്ദഘോസത്ഥേരോ തസ്സ ഥേരസ്സ മുഖം ഉജുകം ഓലോകേത്വാ ഏവമാഹ,- ത്വം ലജ്ജീപേസലോ സിക്ഖാകാമോതി പുബ്ബേ മയാ സുതപുബ്ബോ, ഈദിസോ പന പുഗ്ഗലോ ഈദിസം വചനം വത്തുനം യുത്തോ,ഈദിസസ്സ ഹി പുഗ്ഗലസ്സ ഈദിസം വചനം അസ്സാരുപ്പം, സചേ ത്വം അയം അപ്പപുഞ്ഞോ

നിത്തേജോ അനാഥോതി മം മഞ്ഞിത്വാ അഗാരവവസേന വത്തും ഇച്ഛേയ്യാസി, ഏവം സന്തേപി മമാചരിയസ്സ മുഖം ഓലോകേത്വാ മമാചരിയസ്സ ഗുണം ജാനിത്വാ തസ്സ സിസ്സോയന്തി അനുസ്സരിത്വാ ഈദിസം വചനം അധമ്മികം വത്തും ന സക്കാതി.

അഥ സോ ഥേരോ തം പുച്ഛി,-കോ പന തവാചരിയോതി. അഥ സുഖമ്മസഭായം ഠപിതം ബുദ്ധരൂപം വട്ടിത്വാ അയം മമാചരിയോതി ആഹ. മമാസരിയോതി വത്വാ പന ഭിക്ഖുസങ്ഘമജ്ഝേ ഉട്ഠഹിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ അഹം ഭന്തേ യാവ ജീവിതപരിയോസാനാ മമ ജീവിതംയേവ പരിച്ചജിസ്സാമി, ഭഗവതോ പനതി ലോകഗ്ഗസ്സ സിക്ഖാപദം ന വിജഹിസ്സാമീതി ആരോചേസി.

അഥ രാജാ തമത്ഥം സുത്വാ മാനഥദ്ധോ ഏസോ മമ വിജിതേ നിസീദാപേതും വട്ടതി, രട്ഠന്തരം പബ്ബാജേതബ്ബോതി രാജാണായ രട്ഠന്തരം പേസേസി.

രാജപുരിസാ ച തം പക്കോസേത്വാ രട്ഠന്തരം ആനേസി. ബഹങ്ഗം നാമ ദേസം പത്വാ ബഹങ്ഗനായകോ പുരിസോ രാജപുരിസാനം ലഞ്ജം ദത്വാ ഏവമാഹ,- അയം പന ഭോന്തോ മരമ്മരട്ഠസ്സ പരിയന്തപ്പദേസോ, ഇധേവ ഠപേത്വാ തുമ്ഹേ നിവത്തഥാതി.

രാജ പുരിസാപി ലഞ്ജം ഗഹേത്വാ തഥേവ ഠപേത്വാ നിവത്തിംസു. ഥേരോപി ചതൂഹി ദിസാഹി ആഗതാനം ഭിക്ഖുസാമണേരാനം പാരുപനവസേന ഓവാദം ദത്വാ പരിയത്തിം വാചേത്വാ തത്ഥ നിസീദി. അഭിധമ്മത്ഥസങ്ഗഹഗന്ഥസ്സ അത്ഥയോജനമ്പി മരമ്മഭാസായ അകാസി.

അപരഭാഗേ രാജാ തമത്ഥം സുത്വാ ഇദാനി സോ ഥേരോ മമ വിജിതപരിയന്തേയേവ നിസീദിത്വാ അമ്ഹേഹി അനിച്ഛിതം നിവാരിതം കമ്മം കത്വാ നിസീദി, തം പക്കോസഥാതി ആഹ.

രാജദൂതാ ച തത്ഥ ഗന്ത്വാ പക്കോസിംസു. ഥേരോ ച ഇദാനി മം രാജാ മാരേതുകാമോതി മഞ്ഞിത്വാ സിക്ഖം പച്ചക്ഖിത്വാ ഗിഹിവത്ഥം നിവാസേത്വാ തേഹി സദ്ധിം ആഗച്ഛി. നഗരം പന ആഗന്ത്വാ പത്തകാലേ രഞ്ഞോ സന്തികം ആനേസി.

അഥ രാജാ ഏവമാഹ,-ത്വം ഭിക്ഖു ഹുത്വാ ഗണം വഡ്ഢാപേത്വാ നിസീദസീതി മയാ സുതം, കസ്മാ പനിദാനി ഗിഹി ഭവസീതി. സചേ ത്വം മഹാരാജ മം മാരേതുകാമോ പക്കോസേയ്യാസി, ഏവം സതി യദി സിക്ഖം അപ്പച്ചക്ഖായ ഠിതം മം മാരേയ്യാസി, തവ ഭാരിയം കമ്മം ഭവിസ്സതീതി മനസികരിത്വാ തവ കമ്മസ്സ അഭാരിയത്ഥായ സിക്ഖം പച്ചക്ഖിത്വാ ആഗതോമ്ഹി, സചേ മം മാരേതുകാമോസി, മാരേഹീഹി. രാജാ ച തം ബന്ധനാഗാരേ ഠപേത്വാ സ്യാമരട്ഠം യുജ്ഝനത്ഥായഗച്ഛി. യജ്ഝനത്ഥായ പന ഗന്ത്വാ പച്ചാഗതകാലേ അന്തരാമഗ്ഗേവ ദിവങ്ഗതോ അഹോസീതി.

കലിയുഗേ പന ദ്വാവീസാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ തസ്സ ജേട്ഠപുത്തോ സിരിപവരമഹാധമ്മരാജാ നാമ രജ്ജം കാരേസി. രതനസിഖനഗരതോ സങ്കമേത്വാ ജേയ്യപുരം ദുതിയം മാപിതത്താ ജേയ്യപുരമാപേകോ രാജാതിപി തസ്സ സമഞ്ഞാ അഹോസി. തസ്മിഞ്ച കാലേ മഹാപബ്ബതബ്ഭന്തരനഗരവാസിം ഞാണഥേരം ആനേത്വാ ആചരിയട്ഠാനേ

ഠപേസി. സോകിര ഥേരോ ഗമ്ഭീരപഞ്ഞോ ഏകസ്മിം ദിവസേ നവ വാ ദസ വാ ഭാണവാരേ വാചുഗ്ഗതം കാതും സമത്ഥോ അഹോസി. അഭിനവോപസമ്പന്നകാലേയേവ പദവിഭാഗഗന്ഥം ന്യാസസം വണ്ണനം യമകസംവണ്ണനം മഹാപട്ഠാനസംവണ്ണനഞ്ച മരമ്മഭാസായ അകാസി. രാജാ മഹാഭൂമിരമ്മണിയവിഹാരം നാമ കാരാപേത്വാ തസ്സേവ അദാസി. ഞാണാലങ്കാരമഹാധമ്മരാജഗുരൂ തിപി നാമലഞ്ഛം അദാസി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ പാരുപനഗണേ ഥേരാ ഏവം ചിന്തേസും,- ഇദാനി പന അമ്ഹാകം പക്ഖികോ ഥേരോ രഞ്ഞോ ആചരിയോ അഹോസി, ഇദാനി മയം പതിട്ഠാനം ലഭാമാതി. ഏവം പന ചിന്തേത്വാ സാമണേരാനം ഗാമപ്പവേസനകാലേ ചീവരം പാരുപേത്വാ പവിസിതബ്ബന്തി സന്ദേസപണ്ണം രഞ്ഞോ സന്തികം പവേസേസി. അഥ അതുലത്ഥേരോ പുബ്ബേ വുത്തനയേന വൂപസമിതം കമ്മമിദന്തി സന്ദേസപണ്ണം രഞ്ഞോ സന്തികം പവേസേസി. തേനേവ അഞ്ഞമഞ്ഞം പടിവചനവസേന ദസ്സേതും ഓകാസം ന ലഭിംസൂതി.

തതോ പച്ഛാ കലിയുഗേ പഞ്ചവീസവസ്സാധികേ സതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ തസ്സ രഞ്ഞോ സിരിപവരസുധമ്മമഹാരാജിന്ദാധിപതി നാമ രജ്ജം കാരേസി. രതനപൂരം പന തതിയം മാപകത്താ രതനപൂരമാപകോതി ഏകസ്സ പന ഛദ്ദന്തനാഗരാജസ്സ സാമിഭൂതത്താ സേതിഭിന്ദോതി ച സമഞ്ഞാ അഹോസി. ചരച്ച ഗാമവാസീചന്ദാവരം നാമ ഥേരം ആനേത്വാ അത്തനോ ആചരിയട്ഠാനേ ഠപേസി. സൂമികിത്തിഅതുലം നാമ വിഹാരം കാരാപേത്വാ തസ്സ അദാസി. ജമ്ബുദീപഅനന്തധജമഹാധമ്മരാജഗുരൂതിപി നാമലഞ്ഛം അദാസി. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ഏകച്ചേ മനുസ്സാ ദിട്ഠിവിപല്ലാസാ അഹേസും, തേപി പക്കോസാപേത്വാ സമ്മാദിട്ഠിം ഗണ്ഹാപേസി. തസ്സ പന രഞ്ഞോ കാലേ ഏകംസികഗണം അഭിഭവിതും ഓകാസം ന ലഭിംസൂതി.

തതോ പച്ഛാ കലിയുഗേ അട്ഠതിംസാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ തസ്സ രഞ്ഞോ പുത്തോ മഹാധമ്മേ രാജാധിരാജാ നാമ രജ്ജം കാരേസി. നഗരസ്സ ദക്ഖിണദിസാഭാഗേ പഞ്ചഭൂമികവിഹാരം കാരാപേത്വാ ജേയ്യഭൂമിവാസാതുലനാമേന പഞ്ഞാപേത്വാ മാരാവട്ടനസ്സ നാമ ഥേരസ്സ അദാസി. ഗുണമുനിന്ദാഭിസാസനധജമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരൂതിപി നാമലഞ്ഛം അദാസി.

തസ്മിഞ്ച കാലേ നന്ദമാലോ നാമ ഥേരോ ചലങ്ഗനഗരസ്സ പുരത്ഥിമദിസാഭാഗേ വിഹാരേ നിസീദിത്വാ ബഹൂനം ഭിക്ഖുസാമണേരാനം ഗന്ഥം വാചേസി. സാമണേരാനം ഗാമപ്പവേസനകാലേ പാരുപനവത്തമേവ പരിപൂരേത്വാ പവിസിതബ്ബം, ഏകംസികവത്തം പന നേവ പാളിയം ന അട്ഠകഥായം ന ച ടീകാസു നാപി ഗന്ഥന്തരേസു ദിസ്സതി, ന ധമ്മാനുലോമന്തി ഓവാദം അഭിണ്ഹം അദാസി. പാളിഅട്ഠകഥാദീസു ആഗതവിനിച്ഛയം ദസ്സേത്വാ ഏകമ്പിഗന്ഥം അകാസി.

അഥ ഏകംസികഗണികാ ഭിക്ഖൂ തം ഗന്ഥം രഞ്ഞോ സന്തികം പവേസിംസു ദോസാവികരണത്ഥായ. തസ്മിഞ്ച കാലേ രാജാ ഏവരൂപം സുപിനം പസ്സി, - സക്കോ ഹി ദേവരാജാ സേതവത്ഥം നിവാസേത്വാ സേതാലങ്കാരേഹി അലങ്കരിത്വാ സേതകുസുമാനി പിലന്ധിത്വാ രഞ്ഞോ സന്തികം ആഗന്ത്വാ ഏവമാഹ,- അപരന്തരട്ഠേഹി മഹാരാജ നമ്പദാനദീതീരേ പാദചേതിയേ ബഹൂനി തിണാനി ഉട്ഠഹിത്വാ അഞ്ഞമഞ്ഞം മൂലേന മൂലം ഖന്ധേന ഖന്ധം പത്തേന പത്തം സമ്പന്ധിത്വാ പടിച്ഛാദേത്വാ ഠിതാനി, താനി പന പുബ്ബരാജൂഹി യഥാഭൂതം അജാനന്തേഹി അവിസോധിതാനി, ഇദാനി പന തയാ യഥാഭൂതം ജാനന്തേന

പരിസുദ്ധം കത്തുകാമേന വിസോധിതബ്ബാനി, തത്ഥച ഏകോ ഭിക്ഖു ആഗന്ത്വാ ഉപദേസനയം ദസ്സതീതി.

ഏവം പന സുപിനം പസ്സിത്വാ നന്ദമാലം നാമ ഥേരം പക്കോസാപേത്വാ രതനപൂരനഗരസ്സ ഏസന്നട്ഠാനേ ഉദകകീളനത്ഥായ കാരാപിതേ രാജഗേഹേ വസാപേസി.

അഥ ഥേരോ സാമണേരാനം ഗാമപ്പവേസനകാലേ പാരുപനവസേന പവിസിതബ്ബന്തി പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേഹി രാജാനം ജാനാപേസി, യഥാ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോ സിരിധമ്മാസോകരാജാനം സമ്മാവാദന്തി. അഥ രാജാ പരിചിത പാരമീപുഞ്ഞസമ്ഭാരോ മഹാഞാണോ ജാനാസി,- പാരുപനവാദോയേവ പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു ആഗതോ, ഏകംസികവാദോ പന തേസു കത്ഥചിപി ന ആഗതോതി. ഏവം പന ജാനിത്വാ രഞ്ഞോ ഗേഹേ ദ്വേ പക്ഖേ ഥേരേ സന്നിപാതാപേത്വാ അത്തനോ അത്തനോ വാദം കഥാപേസി.

അഥ ഏകംസികത്ഥേരോ ഏവമാഹംസു,-തുമ്ഹാകം പാരുപനവാദോ കത്ഥ ആഗതോതി. തദാ പാരുപനത്ഥേരാ പരിമണ്ഡലം പാരുപിസ്സാമീതിആദിനാ നയേന പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു പാരുപനവാദോ ആഗതോതി ആഹംസു. തതോ പച്ഛാ പാരുപനത്ഥേരാ ഏവമാഹംസു,-തുമ്ഹാകം പന ഏകംസികവാദോ കത്ഥ ആഗതോതി. തദാ തേ ഏകംസികത്ഥേരാ അദ്വാരഘരം പവിട്ഠകാലോവിയ രത്തിഭാഗേ മഹാവനമഗ്ഗേ ഗമനകാലോവിയ ച ഹുത്വാ കിഞ്ചി വത്തും ന സക്കാ. മുഖം നാമ കഥനത്ഥായ ഭുഞ്ജനത്ഥായ ഹോതീതി വുത്തത്താ യം വാ തം വാ വദന്താപി രാജാനം ആരാധേതും ന സക്ഖിംസു.

രാജാ ച ഥേരം നിസ്സായ വിനയേ കോസല്ലതായ പാളിയം ഈദിസോയേവ ആഗതോ, അട്ഠകഥാദീസു ഈദിസോയേവാതി വത്വാ തുമ്ഹാകം ഏകംസികവാദോ പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരേസു ന ദിസ്സതി, ഏവമ്പി സമാനാ കസ്മാ ഈദിസം വത്തം അകംസൂതി പുച്ഛി. അഥ തേ ഏകംസികത്ഥേരാ ചതുഹത്ഥഗബ്ഭേ സഹോഡ്ഢേന ഗഹിതചോരാവിയ മനുസ്സേഹി ഗതിതകാകാവിയ ച കിഞ്ചി വത്തും അസക്കുണേയ്യതായ സബ്ബദിസാസു ഓലോകേത്വായേവ അമ്ഹാകം ചാരിത്തം പാളിആദീസു ന ദിട്ഠപുബ്ബം, അഥ ഖോ പന ആചരിയപ്പവേണീവസേനേവ ചരിമ്ഹാതി വത്വാ പരാജയം പത്വാ പാരുപനപക്ഖേയേവ പവിസിംസൂതി. രാജാ ച ഇതോ പട്ഠായ ഭിക്ഖൂ പാരുപനവത്തമേവ കാരാപേതും സാമണേരാനം ഓവദന്തൂതി രാജാണം ഠപേസി. തതോ പട്ഠായ ഏകംസികപക്ഖാഥേരാ അരുണുഗ്ഗമനകാലേ കോസിയാവിയ സീസം ഉട്ഠഹിതുമ്പി ന സക്കാതി.

സോകസരഭൂമഹാചേതിയസ്സ പുരത്ഥിമദിസാഭാഗേ ദ്വീഹി പാസാദേഹി അലങ്കതം ചതുഭൂമികം ഭൂമികിത്തിവിരാമം നാമ വിഹാരം കാരാപേത്വാ നന്ദമാലത്ഥേരസ്സ അദാസി, നരിന്ദാഭിധജമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരൂതി നാമലഞ്ഛമ്പി അദാസി. സോ പന ഥേരോ ഛപ്പദവംസികോതി ദട്ഠബ്ബോ. അഭിനവോപസമ്പന്നകാലേയേവ വിനയവിനിച്ഛയസ്സ സുത്തസങ്ഗഹസ്സ മഹാവഗ്ഗട്ഠകഥായ ച അത്ഥയോജനം മരമ്മഭാസായ അകാസി, സാസനസുദ്ധിദീപികം നാമ ഗന്ഥമ്പി അകാസീതി.

തതോ പച്ഛാ കലിയുഗേ തേചത്താലീസാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ ഫഗ്ഗുനമാസസ്സ കാളപക്ഖപന്ന രസമിയം രതനസിഖമാപകസ്സ രഞ്ഞോ

മജ്ഝിമപുത്തോ രജ്ജം കാരേസി .

തദാ രാജാ ഏവം ചിന്തേസി,-ഏകംസികപാരുപനവസേന ഉപ്പന്നോ വിവാദോ പുബ്ബേസം രാജൂനം കാലേ വൂപസമിതും ന സക്കാ, സിരിപവരസുധമ്മമഹാരാജിന്ദാധിപതിനോ കാലേപി രാജഗേഹേ സന്നിപാതാപേത്വാ രഞ്ഞോ സമ്മുഖേ കഥാപിതത്താ വിസ്സട്ഠേന കഥേതും ഓകാസസ്സ അലദ്ധത്താ യഥാകാമം വത്തും അവിസഹത്താ പരാജയോ അഹോസീതി ലേസം ഓഡ്ഡിതും ഓകാസോ ഭവേയ്യമയ്ഹം പന കാലേ ഈദിസം അകത്വാ തേസം തേസം ഥേരാനം വിഹാരേ ദൂതം പേസേത്വാ സകസകവാദം കഥാ പേസ്സാമി, ഏവഞ്ഹി സതി തേതേഥേരാ വിസ്സട്ഠാ ഹുത്വാ കഥേസ്സന്തീതി.

ഏവം പന ചിന്തേത്വാ അന്തോയുധനായകം അമച്ചം പധാനം കത്വാ തേസം തേസം ഥേരാനം സന്തികം ഗന്ത്വാ ആരോചാപേസി,-സകസകവാദം വിസ്സട്ഠാ ഹുത്വാ വദഥാതി. അഥ ഏകംസികഗണികാ ഥേരാ അമ്ഹേഹി വുത്തവചനം പാളിആദീസു ന ദിസ്സതി, അഥ ഖോ പന ആചരിയപ്പവേണീവസേനേവ മയം ചരിമ്ഹാതി അനുജാനിംസു.

മഹാരാജാ ച ഏവം ഥേരാനം അനുജാനനേ സതി കിഞ്ചി കത്തബ്ബം നത്ഥി, ഇദാനി പരിമണ്ഡലസുപ്പടിച്ഛന്നസിക്ഖാപദാനി അവികോപേത്വാ സാമണേരാ ഗാമം പവിസന്തൂതി രാജലേഖനം തത്ഥ തത്ഥ പേസേസി.

അപരഭാഗേ പന സഹസ്സോരോധഗാമതോ ഉപസമ്പദാ വസ്സേന സത്തവസ്സികം ഞാണം നാമ ഭിക്ഖും ആനേത്വാ അന്തോയുധവിഹാരം നാമ കാരാപേത്വാ തസ്സ അദാസി, ഞാണാഭിസാസനധജമഹാധമ്മരാജഗുരൂതി നാമലഞ്ഛമ്പി അദാസി. അഥ രഞ്ഞാ യാചിതോ രാജാഭിസേകഗന്ഥം പരിസോധേത്വാ മരമ്മഭാസായ അത്ഥം യോജേസി.

അപരഭാഗേ ഭഗവാ ധരമാനോയേവ ആഗന്ത്വാ ചതുന്നം യക്ഖാനം ദമേത്വാ തേഹി ദിന്നം മംസോദനം പടിഗ്ഗഹേത്വാ പബ്ബതസാമന്തദേസം ഗന്ത്വാ പരിഭുഞ്ജിത്വാ തം ഠാനം ഓലോകേത്വാ സിതം പാത്വാകാസി. അഥ ആനന്ദത്ഥേരോ കാരണം പുച്ഛി. അനാഗതേ ഖോ ആനന്ദ ഇമസ്മിം ദേസേ മഹാനഗരം ഭവിസ്സതി, ചത്താരോ ച ഇമേ യക്ഖാ തസ്മിം നഗരേ രാജാനോ ഭവിസ്സന്തീതി ബ്യാകാസി.

യഥാബ്യാകതനിയാമേനേവ കലിയുഗേ ചതുചത്താലീസാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ മാഘമാസസ്സ കാളപക്ഖദ്വാദസമിയം അങ്ഗാരവാരേ ഉത്തരഫഗ്ഗുനീനക്ഖത്തേന യോഗേ അമരപുരം നാമ മഹാരാജട്ഠാനീനഗരം മാപേസി.

സിരിപരവിജയാനന്തയസത്രിഭവനാദിത്യാധിപതിപണ്ഡിതമഹാധമ്മരാജാധിരാജാതി നാമലഞ്ഛമ്പി പടിഗ്ഗണ്ഹി.

അഗ്ഗമഹേസിയാ കാരാപിതം ജേയ്യഭൂമിവിഹാരകിത്തിനാമകം വിഹാരം ഗുണാഭിലങ്കാരസദ്ധമ്മമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ അദാസി, യോ ‘മേ ഓ സയാഡോ’ ഇതി വുച്ചതി.

കന്നീനഗരഭോജകായ രാജകഞ്ഞായ കാരാപിതം വിഹാരരമണീയവിരാമം നാമ വിഹാരം ഗുണമുനിന്ദാധിപതി മഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ അദാസി, യോ

'മാം ലേ സയാഡോ' ഇതി വുച്ചതി.

ഉപരഞ്ഞോ ദേവിയാ കാരാപിതം മങ്ഗലാവിരാമം നാമ വിഹാരം തിപിടകസദ്ധമ്മസാമിമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ അദാസി, യോ 'സോം ഠാ സയാഡോ' ഇതി വുച്ചതി.

മജ്ഝിമഗേഹവാസിദേവിയാ കാരാപിതം മങ്ഗലാവാസാതുലം നാമ വിഹാരം ഞാണജമ്ബുദീപഅനന്തധജമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ അദാസി, യോ 'മേം ജ്ഞാ സയാഡോ' ഇതി വുച്ചതി.

ഇമേ പ്പന ചത്താരോ മഹാഥേരേ സങ്ഘരാജട്ഠാനേ ഠപേസി.

ഉത്തരഗേഹവാസിദേവിയാ കാരാപിതം മങ്ഗലഭൂമികിത്തിം നാമ വിഹാരം കവിന്ദാഭിസദ്ധമ്മധരധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ അദാസി, യോ 'ഞ്യോം കാം സയാഡോ' ഇതി വുച്ചതി.

സിരിഖേത്തനഗരഭോജകേന രാജകുമാരേന കാരാപിതം അതുലഭൂമിവാസം നാമ വിഹാരം കവിന്ദാഭിസദ്ധമ്മപവരമഹാധമ്മ രാജഗുരുത്ഥേരസ്സ അദാസി, യോ 'സ്വേ ടോം സയാഡോ' ഇതി വുച്ചതി.

അഞ്ഞോഅമച്ചേന ഏകേന കാരാപിതം വിഹാരം ഞാണാലങ്കാരസദ്ധമ്മധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ അദാസി, യോ 'സേം ടേ സയാഡോ' ഇതി വുച്ചതി.

വാമബലനായകേനാമച്ചേന കാരാപിതം വിഹാരം പരമസിരിവംസധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ അദാസി, യോ 'മേ ഠീ സയാഡോ' ഇതി വുച്ചതി.

ധമ്മവിനിച്ഛകേന ഏകേനാമച്ചേന കാരാപിതം വിഹാരം കവിന്ദ സാരധജമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ അദാസി, യോ 'ലോകാ മ്ഹാം കേം സയാഡോ' ഇതി വുച്ചതി.

ഇച്ചേവം പരിയത്തികോവിദാനം അനേകാനം മഹാഥേരാനം സദ്ധിം നാമലഞ്ഛേന വിഹാരം ദത്വാ അനുഗ്ഗഹം അകാസി. യസ്മാ പന സബ്ബേസം ഥേരാനം നാമം ഉദ്ധരിത്വാ വിസും വിസും കഥിതേ അയം സാസനവംസപ്പദീപികകഥാ അതിപ്പപഞ്ചാ ഭവിസ്സതി, തസ്മാ ഇധ അജ്ഝുപേക്ഖിത്വാ വത്തബ്ബമേവ വക്ഖാമാതി.

പച്ഛാഭാഗേ ചത്താരോ മഹാഥേരാ രാജാദുബ്ബലതായ യഥാകാമം സാസനം വിസോധേതും സക്ഖിസ്സന്തീതി മഞ്ഞിത്വാ പുന അട്ഠ ഥേരേ ഏതേഹി ചതൂഹി മഹാഥേരേഹി സദ്ധിം സാസനം വിസോധാപേതും സങ്ഘനായകട്ഠാനേ ഠപേസി. സേയ്യഥിദം, കവിന്ദാഭിസദ്ധമ്മപവരമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരോ,
തിപിടകാലങ്കാരധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരോ,
ചക്കിന്ദാഭിധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരാ,
പരമസിരിവംസധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരോ,
ജനിന്ദാഭിപവരമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരോ,
മഹാഞാണാഭിധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരോ ,
ഞാണാലങ്കാരസദ്ധമ്മധജമഹാധമ്മരാജഗുരുഥേരോ,
ഞാണാഭിസാസനധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരോതി.

അഥ അരഹാപി സമാനോ നിസ്സയമുച്ചകങ്ഗവികലോ വിനാനിസ്സയാചരിയേന വസിതും ന വട്ടതീതി ജാനിത്വാ നിസ്സയാ ചരിയപ്പഹോനകാനം ഥേരാനം നിസ്സയങ്ഗാനി നിസ്സയമുച്ചകാരഹാനം നിസ്സയമുച്ചകങ്ഗാനി പരിപൂരാപേത്വാ നിസ്സിതകാനം നിസ്സയം ഗണ്ഹിത്വാവ നിസീദാപേസി.

തതോ പച്ഛാ കലിയുഗേ പഞ്ഞാസാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേവ സമ്പത്തേ ഞാണാഭിസാസനധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരംയേവ ഏകം സങ്ഘരാജട്ഠാനേ ഠപേസി. തതോ പട്ഠായ സോയേവ ഏകോ സങ്ഘനായകോ ഹുത്വാ സാസനം വിസോധയി.

തതോ പച്ഛാ ഏകപണ്ണാസാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ ഫഗ്ഗുനമാസേ മഹാമുനിചേതിയസ്സ ദക്ഖിണദിസാഭാഗേ ദ്വീഹി ഇട്ഠകമയേഹി പാകാരേഹി പരിക്ഖിത്തം പഞ്ചഭൂമികം അസോകാരാമേ രതനഭൂമികിത്തിം നാമ വിഹാരം അതിമഹന്തം കാരാപേത്വാ ഞാണാഭിസാസനധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ അദാസി. ഞാണാഭിവംസധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരൂതി നാമലഞ്ഛമ്പി പുന അദാസി. തതോ അഞ്ഞാനി ജേയ്യഭൂമിവിഹാരകിത്തിമങ്ഗലവിരാമാദയോ അനേകേപിഇ വിഹാരേ തസ്സേവ അദാസി.

സോ പന തേസു വിഹാരേസു വാരേന നിസീദിത്വാ പരിയത്തിം വാചേസി. ഉഭതോവിഭങ്ഗാനിപി വാചുഗ്ഗതം അകാസി. നിച്ചംയേവ ഏകാസനികധുജങ്ഗം സമാദിയി.

സോ പന ഥേരോ ഉപസമ്പദാവസ്സേന പഞ്ചവസ്സികോ ഹുത്വാ പുബ്ബേവ സങ്ഘരാജഭാവതോ പേടകാലങ്കാര നാമ നേത്തിസംവണ്ണനം അഭിനവടീകം അകാസി. അട്ഠവസ്സിഇകകാലേ സങ്ഘരാജാ അഹോസി. സങ്ഘരാജാ ഹുത്വാ സാധുജ്ജനവിലാസിനിം നാമ ദീഘനികായടീകം അകാസി. അരിയവംസാലങ്കാരം നാമ ഗന്ഥഞ്ച അകാസി. മഹാധമ്മരഞ്ഞാ യാചിതോ ജാതകട്ഠകഥായ അത്ഥയോജനം ചതുസാമണേരവത്ഥും രാജോവാദവത്ഥും തിഗുമ്ഭഥോമനം ഛദ്ദന്തനാഗരാജുപ്പത്തികഥം രാജാധിരാജ വിലാസിനിം നാമ ഗന്ഥഞ്ചാതി ഏവമാദയോപി അകാസിഇ.

കലിയുഗേ പന ദ്വാസട്ഠാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ സീഹളദീപതോ അമ്പഗഹപതിസ്സോ, മഹാദമ്പോ, കോച്ഛ ഗോധോ, ബ്രാഹ്മണവത്തോ, ഭോഗഹവത്തോ, വാതുരഗമ്മോതി ഇമേ ഛ സാമണേരാ ദസ ധാതുയോ ധമ്മപണ്ണാ കാരത്ഥായ ആനേത്വാ അമരപുരം നാമ മഹാരാജട്ഠാനീനഗരം ആഗതാ സദ്ധിം ഏകേന ഉപാസകേന.

അഥ ഞാണാഭിവംസധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുനാ സങ്ഘരഞ്ഞാ ഉപജ്ഝായേന കവിന്ദാഭിസദ്ധമ്മധരധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരേന ജനിന്ദാഭിധജമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരേന മുനിന്ദഘോസമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരേനാതി ഏവമാദീഹി രാജഗുരുത്ഥേ രേഹി കമ്മവാചരിയേഹി ഹത്ഥിരജ്ജുസുവണ്ണഗുഹസീമായം ഉപസമ്പദകമ്മം കാരാപേസി, ഉപാസകഞ്ച സാമണേരഭൂമിയം പതിട്ഠാപേസി, തതോ പച്ഛാ ച അനേകവാരം ആഗതാനം ഭിക്ഖൂനം പുന സിക്ഖം ഗണ്ഹാപേസി, സാമണേരാനഞ്ച ഉപസമ്പദകമ്മം കാരാപേസി, ഉപാസകാനഞ്ച പബ്ബജ്ജകമ്മന്തി.

അപരഭാഗേ പന കലിയുഗേ ഛചത്താലീസാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ പിതുരഞ്ഞോ ആചരിയപുബ്ബോ അതുലോ നാമ ഥേരോ ചീവരപടലം ഉപരിസങ്ഘാടിം കത്വാ ഉരബന്ധനവത്ഥം ബന്ധിതബ്ബന്തി ചൂളഗണ്ഠിപദേ വുത്തത്താ സാമണേരാനം ഗാമപ്പവസേനകാലേ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കത്വാ ഉരബന്ധനവത്ഥം ബന്ധിത്വായേവ പവിസിതബ്ബന്തി ദളം കത്വാ രഞ്ഞോ സന്തികം ലേഖനം പവേസേസി.

അഥ രാജാ തം സുത്വാ മഹാഥേരേ സുധമ്മസഭായം സന്നിപാതാപേത്വാ അതുലത്ഥേരേന സദ്ധിം സാകച്ഛം കാരാപേസി. അഥ അതുലത്ഥേരോ ചീവരപടലം ഉപരിസങ്ഘാടിം കത്വാ ഉരബന്ധനവത്ഥം ബന്ധിതബ്ബന്തി ചൂളഗണ്ഠിപദേ ആഗതപാഠം ദസ്സേത്വാ സാമണേരാനം ഗാമപ്പവേസനകാലേ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കത്വാ ഉരബന്ധനവത്ഥം ബന്ധിത്വാ പവിസിതബ്ബന്തി ആഹ.

അഥ മഹാഥേരാ തം പുച്ഛിംസു,-ഈദിസോ അധിപ്പായോ അഞ്ഞത്ഥ ദിസ്സതി വാ മാ വാതി. അഥ അതുലത്ഥേരോ ഏവമാഹ,-അഞ്ഞത്ഥ പന ഈദിസോ അധിപ്പായോ ന ദിസ്സതീതി. ഏവം ഹോതു, അയം ഗന്ഥോ കേന കതോതി. സീഹളദീപേ അനുരാധപുരസ്സ ദക്ഖിണദിസാഭാഗേ പോക്കന്തി ഗാമേ അരഹന്തേന മോഗ്ഗലാനത്ഥേരേനാതി. അയമത്ഥോ കഥം ജാനിതബ്ബോതി. പിടകത്തയലക്ഖണഗന്ഥേ ആഗതത്താതി. അയഞ്ച പിടകത്തയ ലക്ഖണഗന്ഥോ കുതോ ലദ്ധോതി. ബുദ്ധഘോസത്ഥേരേന കിര സീഹളദീപതോ ആനീതത്താ തതോ, അയഞ്ഹി ഗന്ഥോ സീഹളദീപതോ അത്തനാ ആനീതേസു ഗന്ഥേസു അസുകോ ഗന്ഥോ അസുകേന ഥേരേന കതോതി വിഞ്ഞാപനത്ഥായ ബുദ്ധഘോസത്ഥേരേന കതോ, ഇദാനായം ഗന്ഥോ അമ്ഹാകം ഹത്ഥേ സംവിജ്ജതീതി. സചേ ഇദാനായം ഗന്ഥോ തുമ്ഹാകം ഹത്ഥേ സംവിജ്ജതി, അമ്ഹാകം ദസ്സേഹീതി. പസ്സഥാവുസോ അയമമ്ഹാകം ഹത്ഥേ ഗന്ഥോതി ദസ്സേസി. അഥ മഹാഥേരേഹി സങ്ഘരാജപ്പമുഖേഹി തസ്മിം ഗന്ഥേ പസ്സിതേ വിനയഗണ്ഠിപദം സീഹളദീപേ പരക്കമബാഹുരഞ്ഞോ കാലേ മോഗ്ഗലാനത്ഥേരോ അകാസീതി ആഗതം, ന ചൂളഗണ്ഠിപദം സീഹളദീപേ അനുരാധപുരസ്സദക്ഖിണദിസാഭാഗേ പോക്കന്തിഗാമേ അരഹാ മോഗ്ഗലാനത്ഥേരോ അകാസീതി.

അഥ ഥേരാ ഏവമാഹംസു,-കസ്മാ പന പിടകത്തയലക്ഖണഗന്ഥേ അനാഗതമ്പി ആഗതംവിയ കത്വാ മുസാ വദഥ, ന നു തുമ്ഹാകമ്പി ഏകംസികഭിക്ഖൂനം മുസാവാദസിക്ഖാപദം അത്ഥീതി. അഥ അതുലത്ഥേരോ ഉത്തരിം വത്തും അസക്കുണേയ്യത്താ ലുദ്ദകസ്സ വാകുരേ ബദ്ധമിഗോവിയ ഫന്ദമാനോ ഹുത്വാ അട്ഠാസി, സഹോഡ്ഢേന ഗഹിതോവിയ ചോരോ സഹമുസാവാദകമ്മേന സോ ഥേരോ ഗഹിതോ അഹോസീതി.

ഇദം ഇമസ്സ അത്ഥസ്സ ആവിഭാവത്ഥായ വത്ഥു, -

ഇമസ്മിം കിര രട്ഠേ ഏകോ ജനപദവാസീപുരിസോ കേനചിദേവ കരണീയേന അമരപുരം നാമ മഹാരാജട്ഠാനീനഗരം ആഗച്ഛി. ആഗന്ത്വാ ച പച്ചാഗതകാലേ അന്തരാമഗ്ഗേ പാഥേയ്യം ഖയം അഹോസി. അഥസ്സ ഏതദഹോസി,- ഇദാനി മമ പാഥേയ്യം ഖയം അഹോസി, ഇമസ്മിം കിര രട്ഠേ സഹസ്സോരോധഗാമേ ലദ്ധവരോ നാമ മഹാസേട്ഠി സബ്ബത്ഥ ഭൂതലേ അതിവിയ പാകടോ. തസ്സാഹം ഞാതീതി വഞ്ചേത്വാ കഥേസ്സാമി, ഏവം സതി തേന മഹാസേട്ഠിനാ മിത്തസന്ഥവം കാതും തേതേഗാമികാ മനുസ്സാ മമ ബഹു ലാഭം ദസ്സന്തി, തദാ പാഥേയ്യേന അകിച്ഛോ ഭവിസ്സാമീതി. ഏവം പന ചിന്തേത്വാ അന്തരാമഗ്ഗേ

സമ്പത്തസമ്പത്തഗാമേസു മഹാഭോഗാനം ഗേഹം വിചിനേത്വാ മഹാഭോഗാനം സന്തികം പവിസിത്വാ കഥാസല്ലാപം അകാസി.

അഥ തേതേഗാമികാ ത്വം കുതോ ആഗതോ, കുഹിം ഗമിസ്സസി, കസ്സ ഞാതി,കോ വാ ത്വന്തി പുച്ഛിംസു. അമരപൂരമഹാരാജട്ഠാനീനഗരതോ ആഗതോ, സഹസ്സോരോധഗാമം ഗമിസ്സാമി, സഹസ്സോരോധഗാമേ ലദ്ധവരസ്സ നാമ മഹാസേട്ഠിനോ ജാമാതാ ധനവഡ്ഢകോ നാമാഹന്തി ആഹ.

അഥ തേതേഗാമികാ ലദ്ധവരേന മഹാസേട്ഠിനാ മിത്തസന്ഥവം കാതും നാനാഭോജനേഹി ഭോജേസും. അഞ്ഞേഹിപി ബഹൂഹി പണ്ണാകാരേഹി സങ്ഗഹം അകംസു. ഇമിനാവ നയേന സമ്പത്ത സമ്പത്തഗാമേസു വഞ്ചേത്വാ അത്തനോ ഗുണം കഥേത്വാ അദ്ധാന മഗ്ഗം തരി. പച്ഛാ പന സഹസ്സോരോധഗാമം സമ്പത്തോ. സോ സഹസ്സോരോധഗാമം ന സമ്പത്തപുബ്ബോ. ലദ്ധവരോ മഹാസേട്ഠി തേന ന ദിട്ഠപുബ്ബോ. സഹസ്സോരോധഗാമം സമ്പത്തേയേവ അയം കിം നാമ ഗാമോതി അപുച്ഛിത്വായേവ തസ്മിം ഗാമേ മഹാഭോഗതരസ്സ മഹാഗേഹം വിചിനന്തോ തസ്സേവ ലദ്ധവരസ്സ സേട്ഠിനോ മഹന്തം ഗേഹം പസ്സിത്വാ ലദ്ധവരസ്സ സേട്ഠിനോ സന്തികം പവിസിത്വാ തേന സദ്ധിം കഥാസല്ലാപം അകാസി.

അഥ മഹാസേട്ഠി തം പുച്ഛി,-ത്വം കുതോ ആഗതോ, കുഹിം ഗമിസ്സസി, കസ്സ ഞാതി,കോ ത്വന്തി. അമരപുരമഹാരാജട്ഠാനീനഗരതോ സാമി ആഗതോ, സഹസ്സോരോധഗാമം ഗമിസ്സാമി, സഹസ്സോരോധഗാമേ ലദ്ധവരസ്സ നാമ മഹാസേട്ഠിനോ ജാമാതാ, ധനവഡ്ഢകോ നാമാഹന്തി ആഹ.

അഥ മഹാസേട്ഠി തസ്സ മുഖം ഉജും ഓലോകേത്വാ അയം മാണവ സഹസ്സോരോധഗാമോയേവ, അഹമ്പി ലദ്ധവരോ നാമ മഹാസേട്ഠി, മമ ധീതരോ സന്തി, താപി സസ്സാമികായേവ ഹോന്തി, ഇദാനി താ സകസകസ്സാമികാനംയേവ സന്തികേ വസന്തി, ന ത്വം കദാചി മയാ ദിട്ഠപുബ്ബോ, കേന കാരണേന കുതോ ആഗന്ത്വാ മമ ജാമാതാ ഭവസീതി പുച്ഛി.

അഥ സോ മനുസ്സേഹി അനുബന്ധിയമാനോവിയ മിഗോ സകലമ്പി കായം ഫന്ദാപേത്വാ കിഞ്ചി വത്തബ്ബം വചനം അജാനിത്വാ അലദ്ധപ്പതിട്ഠാനതായ ഏവം സതി കുതോ ആഗതോ, കുഹിം ഗമിസ്സാമി, കസ്സ ഞാതി, കോ വാ അഹന്തി ഇദാനി ന ജാനാമി, സബ്ബദിസാ സമ്മുയ്ഹാമി, ഖമാഹി മമ അപരാധം, ഇതോ പട്ഠായ യാവ ജീവിതപരിയോസാനാ ന വഞ്ചേസ്സാമി, വഞ്ചേതും ന വിസഹാമി, ഇദാനി അതിവിയ ഭായാമി, മാ കിഞ്ചി ദണ്ഡകമ്മം കരോഹീതി വത്വാ വേഗേന ഉട്ഠഹിത്വാ പലായീതി.

ഇച്ചേവം അതുലത്ഥേരോ ദുമ്മുഖോ ഹുത്വാ യംവാതംവാ മുഖാരൂളം വിലപിത്വാ സങ്ഘമജ്ഝേ നിസീദി.

അയം അതുലത്ഥേരസ്സ പഠമോ പരാജയോ.

തതോ പച്ഛാ ഖലിത്വാ കദ്ദമേ പതിതം പുരിസം പുന ഉപരി അക്കമന്തോവിയ പുന മഹാഥേരാ ഏവം പുച്ഛിംസു,-ഇദം ഭന്തേ തവ ചൂളഗണ്ഠിപദം നാമ തീസു വിനയമഹാടീകാസു സാധകവസേന ദസ്സിതം ചൂളഗണ്ഠിപദം ഉദാഹു അപരന്തി. തീസു വിനയമഹാടീകാസു സാധകവസേന ദസ്സിതം ചൂളഗണ്ഠിപദംയേവ ഇദന്തി. ഏവംസതി കസ്മാ തവ ചൂളഗണ്ഠിപദേയേവ വുത്തഞ്ഹി വജിരബുദ്ധിടീകായം, വുത്തഞ്ഹി സാരത്ഥദീപനീടീകായം, തഥാ ഹി വുത്തം വിമതി

വിനോദനീടീകായന്തി താസം വിനയമഹാടീകാനം പച്ഛാ ഹുത്വാ തിസ്സോ വിനയമഹാടീകായോ സാധകവസേന ദസ്സിതാതി. ഏവം പന പുച്ഛന്തോ സോ മയാ പുബ്ബേ വുത്തം തീസു വിനയമഹാടീകാസു സാധകവസേന ദസ്സിതം ചൂളഗണ്ഠിപദംയേവ ഇദന്തി വചനം സച്ചമേവാതി മുഖാസുഞ്ഞത്ഥായ പുനപ്പുനം വദി.

ഇദഞ്ച ഇമസ്സ അത്ഥസ്സ ആവിഭാവത്ഥായ വത്ഥു, -

ഏകോ കിര പുരിസോ ഏകേന സഹായേന സദ്ധിം പുത്തദാരപോസനത്ഥായ രഞ്ഞോ ഭതിം ഗഹേത്വാ യുദ്ധകമ്മം കാതും സങ്ഗാമം ഗച്ഛതി. അഥ പരസേനായ യുജ്ഝിത്വാ പരസേനാ അഭിഭവിത്വാ സബ്ബേ മനുസ്സാ അത്തനോ അത്തനോ അഭിമുഖട്ഠാനം പലായിംസു. അഥ സോപി പുരിസോ തേന സഹായേന സദ്ധിം അത്തനോ അഭിമുഖട്ഠാനം പലായി. തോകം പലായിത്വാ അന്തരാമഗ്ഗേ പരസേനാഹി പഹരിതദണ്ഡേന മുച്ഛിതോ ഹുത്വാ സോ പുരിസോ തേന സദ്ധിം ഗന്തും ന സക്കാ, അന്തമസോ നിസീദിതുമ്പി ന സക്കാ.

അഥ സഹായസ്സ ഏതദഹോസി,-ഇദാനി അയം അതിവിയ ബാളഗിലാനോ ഹോതി മരണാസന്നോ, സചാഹം തസ്സ ഉപട്ഠഹിത്വാ ഇധേവ നിസീദേയ്യം, വേരിനോ ആഗന്ത്വാ മം ഗണ്ഹിസ്സന്തീതി. ഏവം പന ചിന്തേത്വാ ഗിലാനസ്സ സന്തകാനി കഹാപണവത്ഥാദീനി ഗഹേത്വാ തം തത്ഥേവ ഠപേത്വാ ഗച്ഛതി. സകട്ഠാനസമീപം പന പത്തസ്സ തസ്സ ഏതദഹോസി,- സചേ തം അന്തരാമഗ്ഗേ ഠപേത്വാ ആഗച്ഛാമീതി വദേയ്യം, തസ്സ ഞാതകാ മമ ഉപരി ദോസം രോപേസ്സന്തി, ഇദാനി സോ മരിത്വാ അഹം ഏകകോവ ആഗച്ഛാമീതി വദിസ്സാമീതി. സകട്ഠാനം പന പത്വാ തസ്സ ഭരിയാ തസ്സ സന്തികം ആഗന്ത്വാ മയ്ഹം പന സാമികോ കുഹിം ഗതോ, കഥ ഠപേത്വാ ത്വം ഏകകോവ ആഗച്ഛസീതി പുച്ഛി. തവ അയ്യേ സാമികോ പരേസം ആവുധേന പഹരിത്വാ കാലങ്കതോ, ഇമാനി തവ സാമികസ്സ സന്തകാനീതി വത്വാ കഹാപണവത്ഥാദീനി ദത്വാ മാ സോചി മാ പരിദേവി, ഇദാനി മതകഭത്തം ദത്വാ പുഞ്ഞഭാഗംയേവ ഭാജേഹീതി സമസ്സാസേസി. അഥ സാ താനി ഗഹേത്വാ രോദിത്വാ മതകഭത്തം ദത്വാ പുഞ്ഞഭാഗം ഭാജേസി.

അപരഭാഗേ പന ഥോകം കാലം അതിക്കന്തേ ഗിലാനാ വുട്ഠിതോ സകഗേഹം ആഗച്ഛതി. ഭരിയാപി തം ന സദ്ദഹി. അഹം ന കാലങ്കതോ, ഗിലാനംയേവ മം ഠപേത്വാ സോ മമ സന്തകാനി ഗഹേത്വാ ഗതോ, സചേ മം ത്വം ന സദ്ദഹസി, അഹം അന്തോഗബ്ഭേ നിലീയിത്വാ നിസീദിസ്സാമി, തം പക്കോസേത്വാ പുച്ഛാഹീതി ആഹ.

അഥ സാ തം പക്കോസേത്വാ ബഹി ഗബ്ഭേ നിസീദിത്വാ പുച്ഛി,-മമ സാമി സാമികോ കാലങ്കതോതി തം സച്ചം വാ അലികം വാതി. സച്ചമേവേതം, യം തവ സാമികോ കാലങ്കതോതി.

അഥ സോ പുരിസോ ബഹി ഗബ്ഭം നിക്ഖമിത്വാ അങ്ഗുലിം പസാരേത്വാ ന ഇദാനി ഭോസമ്മ അഹം കിഞ്ചി മത്തോപി മരാമി, കസ്മാ പന അമരന്തംയേവ മം മതോ ഏസോതി വദേസീതി. അഥ കിഞ്ചി വത്തബ്ബസ്സ കാരണസ്സ അദിസ്സനതോ മുഖാസുഞ്ഞത്ഥായ അങ്ഗുലിം പസാരേത്വാ ഉജ്ജും ഓലോകേത്വാ ഇദാനി ത്വം ഇധ ആഗന്തും സമത്ഥോപി മതോയേവ, മതോതി മയാ വുത്തേ വചനം സച്ചംയേവ, നാഹം കിഞ്ചി അലികം വദാമീതി ആഹ. ഏവം സോ പുനപ്പുനം വദന്തോപി ജീവമാനകസ്സ സംവിജ്ജമാനത്താ പച്ചക്ഖേയേവ ച തസ്സ ഠിതത്താ കോചിപി തസ്സ വചനം ന സദ്ദഹി, പരാജയംയേവ സോ പത്തോതി.

ഇച്ചേവം അതുലത്ഥേരോ മുഖാസുഞ്ഞതഥായ വദന്തോപി കോചി ന സദ്ദഹി, പരാജയംയേവ സോ പത്തോതി.

അയം അതുലത്ഥേരസ്സ ദുതിയോ പരാജയോ.

പുനപി സേയ്യഥാപി ലുദ്ദകോ കുഞ്ജരം ദിസ്വാ എകേന വാരേന ഉസുനാ വിജ്ഝിത്വാ പതന്തമ്പി കുഞ്ജരം പുന അനുട്ഠാഹനത്ഥായ കതിപയവാരേഹി ഉസൂഹി വിജ്ഝതി, എവമേവ എകവാരേനേവ പരാജയം പത്തം പന വാദസ്സ അനുക്ഖിപനത്ഥായ കതിപയവാരേഹി പരാജയം പാപേതും പാരുപനവാദിനോ മഹാഥേരാ എവമാഹംസു,- തവ ചൂളഗണ്ഠിപദേയേവ സാമണേരാനം പരിമണ്ഡലസുപ്പടിച്ഛന്നാദീനി വത്താനി അഭിന്ദിത്വായേവ പവിസിതബ്ബോതി പുബ്ബേ വത്വാ ചീവരപടലഉപരിസങ്ഘാടിം കത്വാ ഉരബന്ധനവത്ഥം ബന്ധിതബ്ബന്തി പന വുത്തം, കസ്മാ പന പുബ്ബേന അപരം അസംസന്ദിത്വാ വുത്തം, തുമ്ഹാകം വാദേ പടിസരണഭൂതാനം പാളിഅട്ഠകഥാടീകാഗന്ഥന്തരാനം നത്ഥിതായ അമ്ഹാകം പടിസരണഭൂതം ചൂളഗണ്ഠിപദന്തി വദഥ, തുമ്ഹാകം പടിസരണഭൂതാ ചൂളഗണ്ഠിപദതോയേവ ഭയം ഉപ്പജ്ജതീതി വത്വാ സഹ നിലീയനട്ഠാനേന ഗഹിതം ചോരം വിയ സഹ നിസ്സയേന അധമ്മവാദിനോ ഗണ്ഹിംസു.

ഇദം ഇമസ്സ അത്ഥസ്സ അവിഭാവനത്ഥായ വത്ഥു, -

അതീതേ കിര ബാരാണസിതോ അവിദൂരേ നദീതീരേ ഗാമകേ പാടലി നാമ നടമച്ചോ വസതി. സോ എകസ്മിം ഉസ്സവ ദിവസേ ഭരിയമാദായ ബാരാണസിം പവിസിത്വാ നച്ചിത്വാ വീണം വാദിത്വാ ഗായിത്വാ ധനം ലഭിത്വാ ഉസ്സവപരിയോസാനേ ബഹു സുരാഭത്തം ഗാഹാപേത്വാ അത്തനോ ഗാമം ഗച്ഛന്തോ നദീതീരം പത്വാ നവോദകം ആഗച്ഛന്തം ദിസ്വാ ഭത്തം ഭുഞ്ജന്തോ സുരം പിവന്തോ നിസീദിത്വാ മത്തോ ഹുത്വാ അത്തനോ ബലം അജാനന്തോ മഹാവീണം ഗീവായ ബന്ധിത്വാ നദിം ഓതരിത്വാ ഗമിസ്സാമീതി ഭരിയം ഹത്ഥേ ഗഹേത്വാ നദിം ഓതരി. വീണാഛിദ്ദേഹി ഉദകം പാവിസി. അഥ നം സാ പീണാ ഉദകേ ഓസീദാപേസി. ഭരിയാ പനസ്സ ഓസീദനഭാവം ഞത്വാ തം വിസ്സജ്ജിത്വാ ഉത്തരിത്വാ നദീതീരേ അട്ഠാസി. നടപാടലി സകിം ഉമ്മുജ്ജതി, സകിം നിമ്മുജ്ജതി, ഉദകം പവിസിത്വാ ഉദ്ധുമാതഉദരോ അഹോസി. അഥസ്സ ഭരിയാ ചിന്തേസി,- മയ്ഹം സാമികോ ഇദാനി മരിസ്സതി, എകം ഗീതം യാചിത്വാ പരിസമജ്ഝേ തം ഗായന്തീ ജീവിതം കപ്പേസ്സാമീതി ചിന്തേത്വാ സാമി ത്വം ഉദകേ നിമ്മുജ്ജസി, എകം മേ ഗീതം ദേഹി, തേന ജീവിതം കപ്പേസ്സാമീതി വത്വാ-

> ബഹുസ്സുതം ചിത്തകഥം, ഗങ്ഗാ വഹതി പാടലിം;
> വുയ്ഹമാനകം ഭദ്ദന്തേ, എകം മേ ദേഹി ഗാഥകന്തി.

അഥ നം നടപാടലി ഭദ്ദേ കഥം തവ ഗീതം ദസ്സാമി, ഇദാനി മഹാജനസ്സ പതിസരണഭൂതം ഉദകം മം മാരേതീതി വത്വാ-

> യേന സിഞ്ചന്തി ദുക്ഖിതം, യേന സിഞ്ചന്തി ആതുരം;
> തസ്സ മജ്ഝേ മരിസ്സാമി, ജാതം സരണതോ ഭയന്തി.

അഥ അതുലത്ഥേരോ അത്തനോ പതിസരണഭൂതാ ചൂളഗണ്ഠിപദതോ ഭയം ഉപ്പജ്ജിത്വാ കിഞ്ചി വത്തബ്ബം അജാനിത്വാ അധോമുഖോ ഹുത്വാ പരാജായം പത്തോതി.

അയം അതുലത്ഥേരസ്സ തതിയോ പരാജയോ.

അഥ രാജാ തേസം ദ്വിന്നം പക്ഖാനം വചനം സുത്വാ ചൂളഗണ്ഠിപദസ്സ പുബ്ബാപരവിരോധിദോസഹി ആകുലത്താ സുത്തസുത്താനുലോമാദീസു അപ്പവിട്ഠത്താ ആഗമസുദ്ധിയാ ച അഭാവതോ പരോവസ്സസതം ചിരം ഠിതസ്സ ഗേഹസ്സവിയ അതിദുബ്ബലവസേന അഥിരതം ജാനിത്വാ ഇദാനി സാസനം പരിസുദ്ധം ഭവിസ്സതീതി സോമനസ്സപ്പത്തോ ഹുത്വാ മമ വിജിതേ സബ്ബേപി ഭിക്ഖൂ പാരുപനവസേന സമാനവാദികാ ഹോന്തൂതി ആണം ഠപേസി. തതോ പട്ഠായ യാവജ്ജതനാ സകലേപി മരമ്മരട്ഠേ പാരുപനവസേന സമാനവാദികാ ഭവന്തീതി.

അയമേത്ഥ സങ്ഖേപോ,-തേസഞ്ഹി ദ്വിന്നം പക്ഖാനം സന്നിപതിത്വാ വചനപ്പടിവചന വസേന വിവാദകഥാ വിത്ഥാരേന വുച്ചമാനാ ഛപഞ്ചസാണവാരമത്തമ്പി പത്വാ നിട്ഠം ന പാപുണേയ്യ. യസ്മാ പന സബ്ബം അനവസേസേത്വാ വുച്ചമാനം അയം സാസനവംസപ്പദീപികാ അതിപ്പപഞ്ചാ ഭവിസ്സതി, തസ്മാ എത്ഥ ഇച്ഛിതമത്തമേവ ദസ്സയിത്വാ അജ്ഝുപേക്ഖാമാതി.

ഞാണാഭിവംസധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജ ഗുരു പന സങ്ഘരാജാ മഹാഥേരോ സീഹളദീപേ അമരപുരനികായികാനം ഭിക്ഖൂനം ആദിഭൂതോ ആചരിയോ ബഹൂപകാരോ. അമരപുരനികായോതി തത്ഥേരപ്പഭവോതി.

കലിയുഗേ പന എകാസീതാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ തസ്സ രഞ്ഞോ നത്താ സിരിത്രിഭവനാദിത്യപവരപണ്ഡിതമഹാധമ്മരാജാധിരാജാ നാമ രജ്ജം കാരേസി. സോ പന അമരപുരതോ സങ്കമിത്വാ രതനപൂരം ചതുത്ഥം മാപേസി. തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ഗുണമുനിന്ദാധിപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ സിസ്സം സജീവഗാമവാസിം സീലാചാരം നാമ ഥേരം അരഞ്ഞവാസീനം ഭിക്ഖൂനം പാമോക്ഖട്ഠാനേ ഠപേസി. രാജാഗാരനാമകേ ദേസേ വിഹാരം കാരാപേത്വാ തസ്സേവ അദാസി.

കലിയുഗേ എകാസീതാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ ചലങ്ഗപുരതോ പഞ്ഞാസീഹം നാമ ഥേരം ആനേത്വാ അസോകാരാമേ രതനഭൂമികിത്തിവിഹാരേ പതിട്ഠാപേസി, മുനിന്ദാഭിസിരിസദ്ധമ്മധജമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരൂതി നാമലഞ്ഛമ്പി അദാസി.

കലിയുഗേ ചതൂസീസാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ മുനിന്ദാഭിവംസധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരൂതി നാമലഞ്ഛം ദത്വാ മഹാജേയ്യഭൂമിവിഹാരരമ്മണീയം നാമ വിഹാരം ദത്വാ തംയേവ മഹാഥേരം സങ്ഘരാജട്ഠാനേ ഠപേസി.

എകസ്മിഞ്ച സമയേ മഹാഥേരേ രാജാ പുച്ഛി,-ചതസ്സോ ദാഠാ നാമ ചത്താലീസായ ദന്തേസു അന്തോഗധാ വാ, ഉദാഹു ചത്താലീസായ ദന്തേഹി വിസും ഭൂതാതി പുച്ഛി.

അഥ എകച്ചേ ഥേരാ എവമാഹംസു,-ചതസ്സോ ദാഠാ നാമ ചത്താലീസായ ദന്തേസു അന്തോഗധാതി. എകച്ചേ പന ചതസ്സോ ദാഠാ നാമ ചത്താലീസായ ദന്തേഹി വിസും ഭൂതാതി ആഹംസു. അഥ രാജാ ഗന്ഥം ആഹരഥാതി ആഹ. അഥ അന്തോഗധവാദികാ ഥേരാ ഗന്ഥം ആഹരിംസു,- അഞ്ഞേസം പരിപുണ്ണദന്താനമ്പി ദ്വത്തിംസദന്താ ഹോന്തി, ഇമസ്സ പന ചത്താലീസം ഭവിസ്സന്തീതി ച.

ദന്താതി പരിപുണ്ണദന്തസ്സ ദ്വത്തിംസദന്തട്ഠികാനി. തേപി വണ്ണതോ സേതാ, സണ്ഠാനതോ അനേകസണ്ഠാനാ. തേസഞ്ഹി ഹേട്ഠിമായ താവ ദന്തപാളിയാ മജ്ഝേ ചത്താരോ ദന്താ മത്തികാപിണ്ഡേ പടിപാടിയാ ഠപിതആലാബുബീജസണ്ഠാനാ, തേസം ഉഭോസു പസ്സേസു ഏകേകോ ഏകമൂലകോ ഏകകോടികോ മല്ലികമകുളസണ്ഠാനോ, തതോ ഏകേകോ ദ്വിമൂലകോ ദ്വികോടികോ യാനകഉപത്ഥമ്ഭിനിസണ്ഠാനോ, തതോ ദ്വേ ദ്വേ തിമൂലകാ തികോടികാ, തതോ ദ്വേ ദ്വേ ചതുമൂലകാ ചതുകോടികാതി. ഉപരിമായ ദന്തപാളിയാപി ഏസേവ നയോതി ച.

തസ്സ കിര ഉത്തരോട്ഠഅപ്പകതായ തിരിയം ഫാലേത്വാ അപനീതദ്ധംവിയ ഖായതി, ചത്താരോ ദന്തേ ദ്വേ ച ദാഠാ ന ഛാദേതി, തേന നം ഓട്ഠദ്ധോതി വോഹരന്തീതി ച.

തത്ഥ തസ്സാതി ലിച്ഛവിനോ നാമ രാജകുമാരസ്സ, ഉത്തരോട്ഠഅപ്പകതായാതി ഉപരി ഓട്ഠസ്സ അപ്പകതായ. അപനീതദ്ധം വിയാതി ഉപരി ഓട്ഠസ്സ ഉപഡ്ഢഭാഗം അപനീതം വിയ ഖായതീതി അത്ഥോ. ന ഛാദേതീതി ഉപരി ഓട്ഠസ്സ ഉപഡ്ഢഭാഗേ പന ന പടിച്ഛാദേതി. തേനാഹി യേന ചത്താരോ ദന്തേ ദ്വേ ച ദാഠാ ന ഛാദേതി, തേന നം ലിച്ഛവീരാജകുമാരം ഓട്ഠദ്ധോതി വോഹരന്തീതി . ഏവം അന്തോഗധവാദേഹി ഥേരേഹി ഗന്ഥം ആഹരിത്വാ ദസ്സിതേ സബ്ബേപി തസ്മിം വാദേ പതിട്ഠഹിംസൂതി.

ഏകസ്മിഞ്ച കാലേ രാജാ മന്തിനിം അമച്ചം പുച്ഛി,-പുബ്ബരാജൂഹി വിഹാരസ്സ ചേതിയസ്സ വാ ദിന്നാനി ഖേത്തവത്ഥുആദീനി പച്ഛിമരാജൂനം കാലേ യഥാദിന്നം താനി പതിട്ഠഹന്തി വാ മാ വാതി.

അഥ മന്തിനിആമച്ചോ ഏവം കഥേസി,- സങ്ഘികായ ഭൂമിയാ പുഗ്ഗലികാനി ബീജാനി രോപയന്തി, ഭാഗം ദത്വാ പരിഭുഞ്ജിതബ്ബാനീതി ദസകോട്ഠാസേ കത്വാ ഏകോ കോട്ഠാസോ ഭൂമിസ്സാമികാനം ദാതബ്ബോതി ച വിനയപാളിഅട്ഠകഥാസു വുത്തത്താ പുബ്ബേ ഏകേന രഞ്ഞാ ദിന്നാനി ഖേത്തവത്ഥുആദീനി പച്ഛാ ഏകസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ യഥാദിന്നം ഠിതാനി. ഏത്ഥ ഹി സങ്ഘികായ ഭൂമിയാതി വുത്തത്താ ലാഭസീമായംവിയ ബലിംയേവ അദത്വാ സഹ ഭൂമിയാ ദിന്നത്താ പവേണിവസേന സങ്ഘികാ ഭൂമി അത്ഥീതി വിഞ്ഞായതി. ഏത്ഥച പടിഗ്ഗാഹകേസു മതേസു തദഞ്ഞോ ചതുദ്ദിസസങ്ഘോ അനാഗതസങ്ഘോ ച ഇസ്സരോ, തസ്സ സന്തകോ, തേന വിചാരേതബ്ബോതി.

ചേതിയ പദീപത്ഥായ പടിസങ്ഖാരണത്ഥായ വാ ദിഇന്നആരാമോപി ജഗ്ഗിതബ്ബോ, വേത്തനം അത്വാപി ജഗ്ഗാപേതബ്ബോതി ചേതിയേ ഛത്തം വാ വേദികം വാ ജിണ്ണം വാ പടിസങ്ഖരോന്തേന സുധാകമ്മാദീനി വാ കരോന്തേന ചേതിയസ്സ ഉപനിക്ഖേപതോ കാരേതബ്ബന്തി ച അട്ഠകഥായം വുത്തത്താ പുബ്ബരാജൂഹി ചേതിയസ്സ ദിന്നാനി ഖേത്തവത്ഥുആദീനി പച്ഛിമരാജൂനം കാലേപി ചേതിയസന്തകസാവേനേവ ഠിതാനീതി വേദിതബ്ബാനി.

അഥാപരമ്പി പുച്ഛി,- കദാ കസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ആദിം കത്വാ ഖേത്തവത്ഥുആദീനി വിഹാരസ്സ ചേത്യസ്സ വാ ദിന്നാനീതി.

അഥ മന്തിനമച്ചോ ഏവമാഹ,-പുരിമകപ്പേസു പുരിമാനം രാജൂനം കാലേപി വിഹാരസ്സ ചേതിയസ്സ വാ ദിന്നാനീതി വേദിതബ്ബാനി, തേനേവ സുജാതസ്സ നാമ ഭഗവതോ അമ്ഹാകം ബോധിസത്തോ ചക്കവത്തിരാജാ സദ്ധിം സത്തഹി

രതനേഹി ദ്വിസഹസ്സേ ഖുദ്ദകദീപേ ചത്താരോ മഹാദീപേ ച അദാസി, രട്ഠവാസിനോ ച ആരാമഗോപകകിച്ചം കാരാപേസീതി ഗന്ഥേസു ആഗതം, തസ്മാ ചിരകാലതോയേവ പട്ഠായ പുബ്ബരാജൂഹി ഖേത്തവത്ഥുആദിനി ദിന്നാനീതി വേദിതബ്ബാനി.

രാജവംസേസുപി ഭഗവതോ പരിനിബ്ബാനതോ വസ്സസതാനം ഉപരി സിരിഖേത്തനഗരേ ഏകായ ആപൂപികായ പഞ്ചകരീസ മത്തം ഖേത്തം ഏകസ്സ ഥേരസ്സ ദിന്നം, തം ദ്വത്തപോങ്കോ നാമ രാജാ വിലുമ്പിത്വാ ഗണ്ഹി. അഥ പഹാരഘണ്ടഭേരിയോ പഹരിതാപി സദ്ദം ന അകംസു. രഞ്ഞോ കുന്തചക്കമ്പി യഥാ പുബ്ബേ, തഥാ പേസിതട്ഠാനം ന ഗച്ഛി. അഥ തം കാരണം ഞത്വാ ആപൂപികായ യഥാദിന്നമേവ ഥേരസ്സ നിയ്യാദേസീതി.

കലിയുഗേ പന നവനവുതാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ തസ്സ കനിട്ഠോ സിരിപവരാദിത്യലോകാപേതി വിജയമഹാധമ്മരാജാധിരാനാ രജ്ജം കാരേസി, സോ പന രാജാ രതനപൂരതോ സങ്കമിത്വാ അമരപുരം ദുതിയം മാപേസി. തസ്സ രഞ്ഞോ രജ്ജം പത്തസംവച്ഛരേയേവ ജേട്ഠമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖപഞ്ചമിയം രതനപൂരനഗരേ മാരവിജയരതനസുധമ്മായ നാമ പിടകസാലായ സൂരിയവംസസ്സ നാമ ഥേരസ്സ പരിസമജ്ഝേ രാജലേഖനം വാചാപേത്വാ സങ്ഘരജ്ജം നിയ്യാദേസി. സൂരിയവംസാഭിസിരിപവരാലങ്കാരധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരൂതി നാമലഞ്ഛമ്പി അദാസി.

സോ പന ഥേരോ കലിയുഗേ പഞ്ചവീസാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേ ച സമ്പത്തേ മിഗസിരമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖസത്തമിയം സുത്തവാരേ വാലുകവാപിഗാമേ പടിസന്ധിയാ വിജാതോതിസത്തതിവയം സമ്പത്തേ സങ്ഘരജ്ജം പത്തോ സന്തിന്ദ്രിയോ ഖന്തീ ധമ്മോ സിക്ഖാകാമോ പരിയത്തിവിഹാരദോ തിപിടകാലങ്കാരമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ സിസ്സോ. സോ പന കലിയുഗേ പന്നരസാധികേ ദ്വിവസ്സസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേയേവ മച്ചുവസം പത്തോ.

അഥ രാജാ അനേകസഹസ്സേഹി പാസാദേഹി അഭൂതപുബ്ബേഹി അച്ഛരിയകമ്മേഹി സരീരഝാപനകിച്ചം അകാസി. അഥ കലിയുഗേ സോളസാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ തസ്സ മഹാഥേരസ്സ സിസ്സം ഞേയ്യധമ്മം നാമ ഥേരം പുന സങ്ഘരാജട്ഠാനേ ഠപേസി. പഠമം ഞേയ്യധമ്മാലങ്കാരധമ്മ സേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരൂതി നാമലഞ്ഛം അദാസി. തതോ പച്ഛാ ദുതിയം ഞേയ്യധമ്മാഭിവംസസിരിപവരാലങ്കാരധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജ-ഗുരൂതി നാമലഞ്ഛം അദാസി.

സോ പന ഥേരോ കലിയുഗേ ഏകസട്ഠാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേച ദേവസൂരഗാമേ പടിസന്ധിയാ വിജാതോ ഹുത്വാ അസീതാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേച പഠമആസാളിമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖചുദ്ദസമിയം ഉപസമ്പദഭൂമിം പത്തോ.

തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ കലിയുഗേ നവനവുതാധികേ വസ്സസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ സീഹളദീപതോ പഞ്ഞാതിസ്സോ നാമ ഥേരോ സദ്ധിം സുനന്ദേന നാമ ഭിക്ഖുനാ ഇന്ദസാരേന നാമ സാമണേരേന ഏകേന ഉപാസകേന ഏകേന ദാരകേനച അമരപുരം നാമ നഗരം സമ്പത്തോ. അഥ സങ്ഘരാജാ തേസം പച്ചയാനുഗ്ഗഹേന ധമ്മാനുഗ്ഗഹേച അനുഗ്ഗഹേസി. തേസു അപരഭാഗേ കലിയുഗേ

ദ്വിവസ്സാധികേ ദ്വിസതേ വസ്സസഹസ്സേച സമ്പത്തേ പഞ്ഞാതിസ്സത്ഥേരോ ജരരോഗേന അഭിഭൂതത്താ സങ്ഖാരധമ്മാനം സഭാവം അനതിവത്തത്താ കാലമകാസി. തസ്സ പുന സിക്ഖം ഗണ്ഹിസ്സാമീതി പരിവിതക്കോ മത്ഥകം അപ്പത്തോ ഹുത്വാ വിനസ്സയി. തേനാഹഭഗവാ, -

അചിന്തിതമ്പി ഭവതി, ചിന്തി തമ്പി വിനസ്സതി;
ന ഹി ചിന്താമയാ ഭോഗാ, ഇത്ഥിയാ പുരിസസ്സ വാതി.

ഇമസ്മിം പന ലോകേ പണ്ഡിതോ പുഞ്ഞം കത്തുകാമോ അഭിത്ഥരേവ കരേയ്യ. കോ നാമ ജഞ്ഞാ അജ്ജേ വാ സുവേ വാ പരസുവേ വാ മരണം ഭവിസ്സതീതി. തേനാഹ ഭഗവാ, -

അഭിത്ഥരേഥ കല്യാണേ, പാപാ ചിത്തം നിവാരയേ;
ദന്ദഞ്ഹി കരതോ പുഞ്ഞം, പാപസ്മിം രമതീ മനോതി.

അഥ മഹാരാജാ തസ്സ സരീരഝാപനകിച്ചം ബഹൂഹി സാധുകീളനസഭായേഹി അകാസി. തതോ പച്ഛാ സുനന്ദസ്സ നാമ ഭിക്ഖുസ്സ പുന സിക്ഖം അദാസി. സാമണേരം പന ഉപസമ്പദഭൂമിയം പതിട്ഠാപേസി. ദാരകഞ്ച സാമണേരഭൂമിയന്തി.

തേ പന മഹാരാജാ കലിയുഗേ തിവസ്സാധികേ ദ്വിസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ മാഘമാസേ ബഹൂഹി പച്ചയേഹി ഉപത്ഥമ്ഭേത്വാ താനിതാനി സബ്ബാനി കമ്മാനി തീരേത്വാ കുസിമനഗരജേട്ഠസ്സ ഏകസ്സ അമച്ചസ്സ ഭാരം കത്വാ തസ്സേവ സബ്ബാനി കിച്ചാനി നിയ്യാദേത്വാ സീഹളദീപം പഹിണീതി.

സങ്ഘരാജാമഹാഥേരോ പന സാസനസ്സ ചിരട്ഠിതത്ഥായ സോതാരാനം സുഖപ്പടിബോധനത്ഥായ നാനാഗന്ഥേഹി പാഠം വിസോധേത്വാ സദ്ധമ്മപ്പജ്ജോതികായ നാമ മഹാനിദ്ദേസട്ഠകഥായ അത്ഥയോജനം മരമ്മഭാസായ അകാസി. ബഹൂനം സിസ്സാനം പരിയത്തിവാചനവസേന ജിനസാസനസ്സ അനുഗ്ഗഹം അകാസീതി.

അപരഭാഗേ കലിയുഗേ അട്ഠവസ്സാധികേ ദ്വിസകേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ മിഗസിരമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖഅട്ഠമിയം തസ്സ പുത്തോ സിരിപവരാദിത്യവിജയാനന്തയസമഹാധമ്മരാജാധിരാജാ നാമ രജ്ജം കാരേസി. തദാ സൂരിയവംസാഭിസിരിപവരാലങ്കാരധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരു-മഹാഥേരസ്സ സിസ്സം പഞ്ഞാജോതാഭിധജമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരം സങ്ഘരാജട്ഠാനേ ഠപേസി.

സോപി സീലവാ പരിയത്തികോവിദോ സിക്ഖാകാമോ ലജ്ജീപേസലോ. അങ്ഗുത്തരനികായപാളിയാ തദട്ഠകഥായച അത്ഥ യോജനം മരമ്മഭാസായ അകാസി.

തസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ഞേയ്യധമ്മാഭിവംസസിരിപവരാലങ്കാരധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജ-ഗുരുത്ഥേരോ സദ്ധമ്മവിലാസിനിയാ നാമ പടിസമ്ഭിദാമഗ്ഗട്ഠകഥായ അത്ഥയോജനം മരമ്മഭാസായ അകാസി.

മണിജോതസദ്ധമ്മാലങ്കാരമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരോസംയുത്ത-നികായപാളിയാ തദട്ഠകഥായച അത്ഥയോജനം മരമ്മഭാസായ അകാസി.

മേധാഭിവംസസദ്ധമ്മധജമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരോ ദീഘനികായപാളിയാ തദട്ഠകഥായച അത്ഥയോജനം മരമ്മഭാസായ അകാസി.

ഞേയ്യധമ്മാഭിവംസസിരിപവരാലങ്കാരധമ്മസേനാപതിമഹാ ധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ സിസ്സോ ഉപസമ്പദാവസേന പഞ്ചവസ്സികോ പഞ്ഞാസാമി നാമാഹം സദ്ദത്ഥഭേദചിന്താനാമകസ്സഗന്ഥസ്സ ഗണ്ഠിപദത്ഥവണ്ണനം മരമ്മഭാസായ അകാസിം. ദസവസ്സികകാലേ പന അഭിധാനപ്പദീപികാസംവണ്ണനായ അത്ഥയോജനം മരമ്മഭാസായ അകാസിം. തസ്സാച പാഠം ബഹൂഹി ഗന്ഥേഹി സംസദ്ദിത്വാ വിസോധേസിന്തി.

അപരഭാഗേ സക്കരാജേ ചുദ്ദസാധികേ ദ്വിസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ അയം അമ്ഹാകം ധമ്മികോ രാജാ അനേകസതജാതീസു ഉപചിതപുഞ്ഞാനുഭാവേന ജിനസാസനസ്സ പഗ്ഗണ്ഹനത്ഥായ സമ്മാദേവലോകപാലേഹി ഉയ്യോജിയനോവിയരജ്ജസമ്പത്തിം പടിലഭി. ദസബലസ്സസാസനം പഗ്ഗണ്ഹിതുകാമസ്സ ധമ്മരാജസ്സ മനോരഥോ മത്ഥകം പത്തോ അഹോസി. മരിയാദം ഭിന്ദിത്വാ ദിന്നകതമഗ്ഗംവിയ ഉദകം ലദ്ധോകാസതായ സദ്ധാ മഹോഘോ അവത്ഥരിത്വാ തിട്ഠതി. ചത്താരിച വസ്സാനി അതിക്കമിത്വാ ബേസാഖമാസേ പഞ്ചകകുധഭണ്ഡാദീഹി അനേകേഹി രാജഭോഗ്ഗഭണ്ഡേഹി പരിവാരേത്വാ ഉദുമ്ബരഭദ്ദപിട്ഠേ സദ്ധിം മഹേസിയാ അഭിസേകം പത്തോ. തേനാവോചുമ്ഹാ നാഗരാജുപ്പത്തികഥായം,-

> മഹാപുഞ്ഞോവ രാജായം, കട്ഠടഘേവ ആഗതേ;
> സക്കരാജേ ഹി സമ്പത്തിം, പത്വാ ദാനേ രതോ വതേ.
>
> തദാ ചത്താരി വസ്സാനി, അതിക്കമിത്വാ വിസാധികേ;
> സദ്ധിം മഹേസിയാ സേകം, പത്തോ ഹുത്വാ മഹാതലേ.
>
> ജിനചക്കഞ്ച ജോതേസി, മഹാസോകാദയോ യഥാ;
> അലജ്ജിനോച നിഗ്ഗയ്ഹ, പഗ്ഗഹേത്വാന ലജ്ജിനോ.
>
> രട്ഠേച ദാനസീലേസു, ഭാവനായാഭിയുഞ്ചയേ;
> നിമിരാജാദയോ യഥാതി.

തദാ യസ്മാ അലജ്ജിനോ നിഗ്ഗഹിതബ്ബപുഗ്ഗലേ അവീചിനരകേ നിക്ഖിപന്തോവിയ നിഗ്ഗഹകമ്മം അകാസി, തസ്മാ തേ അലദ്ധോകാസാ നിലീയന്തി, യഥാ അരുണുഗ്ഗമനകാലേ കോസിയാതി. തേനാവോചുമ്ഹാ നാഗരാജുപ്പത്തികഥായം,-

> തദാ പന ജിനചക്കം, നഭേ ചന്ദോവ പാകടം;
> അലജ്ജിനോ നിലീയന്തി, അരുണുഗ്ഗേവ കോസിയാതി.

യസ്മാച ലജ്ജിനോ പഗ്ഗഹിതബ്ബപുഗ്ഗലേ ഭവഗ്ഗേഉക്ഖിപന്തോവിയ പഗ്ഗഹകമ്മം കരോതി, തസ്മാ തേ ലദ്ധോകാസാ ഉട്ഠിതസീസാ നിരാസങ്കാ ഹുത്വാ തിട്ഠന്തി, യഥാ ചന്ദിമസൂരിയാലോകാനം പടിലദ്ധകാലേ ആദികപ്പികാതി. തേനാവോചുമ്ഹാ, -

> തദാപിച ജിനചക്കം, ഖേ ഭാണുമാവ പാകടം;
> ലജ്ജിനോപി ഉട്ഠഹന്തി, ഓഭാലദ്ധേവ കപ്പികാതി.

തേപിടകമ്പി നവങ്ഗം ബുദ്ധവചനം ചിരട്ഠിതികം കത്തുകാമോ പരിയത്തിവിസ്സരദേഹി മഹാഥേരേഹി വിസോധാപേത്വാ ലേഖകാനം ഭതിം ദത്വാ കണ്ഠജമുദ്ധജാദിവിധാനം സിഥിലധനിതാദിവിധാനഞ്ച പുനപ്പുനം വിചാരേത്വാ അന്തമസോ പരിച്ഛേദലേഖമത്തമ്പി അവിരാധേത്വാ അന്തേപുരം പവിസേത്വാ സുവണ്ണമയേസു ലോഹമയേസുച പോത്ഥകേസു ലിഖാപേസി. ഞാണഥാമസമ്പന്നേച ഭിക്ഖൂ വിചിനേത്വാ യഥാബലം വിനയപിടകം വിസും വിസും ധാരേതി വാചുഗ്ഗതം കാരാപേതി. അഗ്ഗമഹേസിം ആദിം കത്വാ സകല ഓരോധാദയോ ബഹൂ രാജസേവകാ അമച്ചാദയോ നാഗരികേച യഥാബലം സുത്തന്തപിടകം അഭിധമ്മപിടകഞ്ച വിസും വിസും ഏകേകസുത്തമാതികാപദഭാജനീചിത്തവാരാദിവസേന വിഭാജേത്വാ ധാരേതി വാചുഗ്ഗതം കാരാപേതി. സയഞ്ച അനത്തലക്ഖണാദികം അനേകവിധം സുത്തം ദേവസികം സജ്ഝായം കരോതി. ജിനസാസനസ്സ ചിരട്ഠിതത്ഥായസകലവിജിതേച അരഞ്ഞവാസീനം ഭിക്ഖൂനം അസ്സമസ്സ സമന്തതോ പഞ്ചധനുസതപ്പമാണേ ഠാനേഥലദകചരാനം സബ്ബേസം സത്താനം അഭയം അദാസി. പരിയത്തി വിസാരദാനഞ്ച ഥേരാനുഥേരാനം മാതാപിതാദയോ ഞാതകേ സബ്ബരാജകിച്ചതോ ബലികമ്മതോച മോചാപേത്വാ യഥാസുഖം വസാപേതി. ഏകാഹേനേവാപി സഹസ്സമത്തേ കുലപുത്തേ പബ്ബജൂപസമ്പദഭൂമീസു പതിട്ഠാപേത്വാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹി. അഞ്ഞാനിപി ബഹൂനി പുഞ്ഞകമ്മാനി കരോതി. കത്വാച വിവട്ടമേവ പത്ഥേതി, നോ വട്ടം. അഞ്ഞേച ഓരോധാദയോ തുമ്ഹേ യാനി കാനിചി പുഞ്ഞകമ്മാനി കത്വാ വിവട്ടമേവ പത്ഥേഥ, മാ വട്ടന്തി അഭിണ്ഹം ഓവദതി. അനിച്ചലക്ഖണാദിസംയുത്തായ ധമ്മകഥായ നിച്ചം ഓവദതി. സയമ്പി സമഥവിപസ്സനാസു നിച്ചാരദ്ധം അകാസി. രാജൂനം പന രട്ഠസാമികാനം ധമ്മതായ കിച്ചബാഹുല്ലതായ കദാചി കദാചി ഓകാസം ന ലഭതി കമ്മട്ഠാനമനുയുഞ്ജിതും, ഏവമ്പി സമാനോ സരീരമലപരിജഗ്ഗനകാലേപി കമ്മട്ഠാനമനുയുഞ്ജതിയേവ, ന മോഘവസേന കാലം ഖേപേതി. ലോകേ ഹി അമങ്ഗലസമ്മതാനിപി മനുസ്സസീസകപാലട്ഠിആദീനി സുസാസനതോ ആനേത്വാ ദന്തകട്ഠാദീനി വാ തംസദിസാനി കാരാപേത്വാ അത്തനോ സമീപേ ഠപേത്വാ അട്ഠികാദിഭാവനാമയപുഞ്ഞം വിചിനാതി.

തദാ പന അമ്ഹാകം ആചരിയവരം പരിയത്തിവിസാരദം തിക്ഖ ജവനഗച്ഛിരാദിഞാണോപേതം വിചിത്രധമ്മദേസനാകഥം സകല മരമ്മികഭിക്ഖൂനം ഓനമിതട്ഠാനഭൂതം വുദ്ധാപചായിം രൂപസോഭഗ്ഗപത്തം യുത്തവാദികം ഞേയ്യധമ്മാഭിമുനിവരഞാണകിത്തിസിരിധജധമ്മസേനാപതി-മഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരൂതി തതിയം ലദ്ധലഞ്ഛം തം ഭിക്ഖുസങ്ഘാനം സകലരട്ഠവാസീനം പാമോക്ഖഭാവേ പതിട്ഠാപേസി അസോകമഹാരാജാവിയ മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരം. തേനാവോചുമ്ഹാ നാഗരാജുപ്പത്തികഥായം,-

> തദാച ഭിക്ഖുസങ്ഘാനം, ഥേരം പാമോക്ഖഭാവകേ;
> ഞേയ്യാദിലദ്ധലഞ്ഛം തം, പതിട്ഠാപേസി സാധുകന്തി.

തദാച അമ്ഹാകം ധമ്മികമഹാരാജാ സക്കരാജേ ഏകൂനവീസതാധികേ സഹസ്സേ ദ്വിസതേച സമ്പത്തേ മന്തലാവ്യാതാചലസ്സ സമീപേ സുഭൂമിലക്ഖണോപേതം ഏകനിപാതതിത്ഥമിവ ബഹുജനനയനവിഹങ്ഗാനം സബ്ബനഗരാലങ്കാരേഹി പരിക്ഖിത്തം മനുസ്സാനം ചക്ഖുലോലതാജനകം നാനാരതനേഹി സമ്പുണ്ണം നാനാ വേരജ്ജവാണിജാനം പുടഭേദനട്ഠാനഭൂതം രതനപുണ്ണനാമകം മഹാരാജട്ഠാനികം മാപേസി, മന്ധാതുവിയ രാജഗഹം,

സുദസ്സനോ വിയച കുസാവതീനഗരന്തി. തേനാവോചുമ്ഹാ നാഗരാജുപ്പത്തികഥായം,-

തദാ കട്ഠടമ്ഝേ സമ്പത്തേ, മന്തലാവ്യാചലസ്സച;
ഏരാവതീതി നാമായ, മാപേസി സമീപേ നഗരം.

സുഭൂമിലക്ഖണോപേതം , രതനപുണ്ണനാമകം;
രാജഗഹംവ മന്ധാതു, അകിരമ്മണിയം സുഭന്തി.

സേയ്യഥാപി നാമ ലോകേ ആലോകത്ഥികാനം സത്താനം പീതിസോമനസ്സം ഉപ്പാദേന്തോ ഉപകരോന്തോ ഉദയപബ്ബതതോ സഹസ്സരംസീ ദിവാകരോ ഉട്ഠഹതി, ഏവമേവം മരമ്മരട്ഠികാനം ലജ്ജീപേസലാനം സിക്ഖാകാമാനം ഭിക്ഖൂനം ഗിഹീനഞ്ച പീതിസോമനസ്സം ഉപ്പാദേന്തോ ഉപകാരോന്തോ അയം ധമ്മികോരാജാ ഇമസ്മിം മരമ്മരട്ഠേ ഉപ്പജ്ജതി.

ഇമഞ്ച ധമ്മികരാജാനം നിസ്സായ മരമ്മരട്ഠേ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ സാസനം അതിവിയ ജോതേതി. വുഡ്ഢിം വിരൂളിം വേപുല്ലം ആപജ്ജതി.

സാസനഞ്ച നാമേതം രാജാനം നിസ്സായ തിട്ഠതീതി. അയം ധമ്മികരാജായേവ ന സാസനസ്സൂപകാരോ ധമ്മചാരീ ധമ്മമാനീ, അപിച ഖോ ധമ്മികരാജാനം നിസ്സിതാപി സബ്ബരട്ഠവാസികാ സാസനസ്സൂപകാരായേവ ധമ്മചാരിനോ ധമ്മമാനിനോ രാജാനുഗതാ ഹുത്വാ. തേനേവാഹ മഹാബോധിജാതകാദീസു, -

ഗവഞ്ചേ തരമാനാനം, ഉജും ഗച്ഛതി പുങ്ഗവോ;
സബ്ബാ ഗാവീ ഉജും യന്തി, നേത്തേ ഉജും ഗതേ സതി.

ഏവമേവ മനുസ്സേസു, യോ ഹോതി സേട്ഠസമ്മതോ;
സോ ചേപി ധമ്മം ചരതി, പഗേവ ഇതരാ പജാ;
സബ്ബരട്ഠം സുഖം സേതി, രാജാ ചേ ഹോതി ധമ്മികോതി.

വിസേസതോ പന ദുതിയം അമരപുരം മാപേന്തസ്സ മഹാധമ്മരഞ്ഞോ അഗ്ഗമഹേസിയാ അജ്ജവമദ്ദവസോഹജ്ജാദിഗുണയുത്തായ ധിതാ അമ്ഹാകം രഞ്ഞോ അഗ്ഗമഹേസീ സമ്മാചാരിനീ പതിബ്ബതാ. സബ്ബനാരീനം അഗ്ഗഭാവം പത്താപി സമാനാ കാമഗുണസങ്ഖാതേന സുരാമദേന അപ്പമജ്ജിത്വാ പുഞ്ഞകമ്മേസു അപ്പമാദവസേന നിച്ചാരദ്ധവീരിയാ ഹോതി. നിച്ചം പരിയത്തിയാ ഉഗ്ഗഹണം അകാസി. വേദപാരഗൂച അഹോസി. സമ്മാസമ്ബുദ്ധസാസനേ അതിവിയ പസന്നാ അഞ്ഞാപി ഓരോധാദയോ മഹാധമ്മരഞ്ഞോ ഓവാദേ ഠത്വാ ധമ്മം ചരിംസു. സാസനം പസീദിംസുയേവ. ഉപരാജാപി മഹാധമ്മരാജസ്സ ഏകമാതാപീതികോ മഹാധമ്മരാജിച്ഛായ അവിരോധേത്വായേവ സകലരട്ഠവാസീനം ഗിഹീനം ഭിക്ഖൂനഞ്ച അത്ഥഹിതമാവഹതി, സേയ്യഥാപി ചക്കവത്തിരഞ്ഞോ സന്തികേ ജേട്ഠപുത്തോ ഥാമജവസമ്പന്നോ അതിസൂരോ ഉട്ഠാനവീരിയോ. അഞ്ഞേപി അമച്ചാ അനേകസഹസ്സപ്പമാണാ മഹാധമ്മരഞ്ഞാ ലദ്ധേസു ലദ്ധേസു ഠാനന്തരേസു ഠിതാ മഹാധമ്മരഞ്ഞോ തം തം കിച്ചമാവഹന്തി പുഞ്ഞകമ്മേസു അഭിരമന്തി. സകലരട്ഠവാസിനോച മനുസ്സാ ദാനസീലഭാവനാസുയേവ ചിത്തം ഠപേന്തി. ഭിക്ഖൂച സങ്ഘരാജപ്പമുഖാദയോ ഥേരനവമജ്ഝിമാ ഗന്ഥധുരവിപസ്സനാധുരേസു അഭിയുഞ്ജന്തി.

ഏവമേകസ്സ സാധുജ്ജനസ്സ ഗുണം മഹന്തേന ഉസ്സാഹേന കഥേന്തോപി ദുക്കരംതാവ നിട്ഠം പാപേതും, ഭഗവതോ പന തിലോകഗ്ഗസ്സ അനേകസഹസ്സപാരമിതാനുഭാവേന പവത്തം ഗുണം കോ നാമ പുഗ്ഗലോ സക്ഖിസ്സതി നിട്ഠം പാപേത്വാ കഥേതുന്തി. ഏവം മഹാധമ്മരാജസ്സച അഗ്ഗമഹേസിയാചേവ ഉപരാജാദീനഞ്ച ഗുണേ വിസ്സട്ഠേന വിത്ഥാരതോ കഥിയമാനേ ഇമിസ്സാ സാസനവംസപ്പദീപികായ അനേകസതഭാണവാരമത്തമ്പി പത്വാ പരിയന്തോ ന പഞ്ഞായേയ്യ, യസ്മാച അതിപ്പപഞ്ചാ ഭവേയ്യ, തസ്മാ സങ്ഖേപേനേവായം കഥിതോ സാധുജ്ജനാനം മഹാപുഞ്ഞമയായ പീതിയാ അനുമോദനത്ഥായ. ഇദഞ്ഹി സുണന്തേഹി സാധുജ്ജനേഹി അനുമോദിതബ്ബം,- അസുകസ്മിം കിര കാലേ അസുകസ്മിം രട്ഠേ അസുകോ നാമ രാജാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിത്വാ വുഡ്ഢിം വിരൂളിം വേപുല്ലമാപജ്ജി, സേയ്യഥാപി നാമ രുക്ഖോ ഭൂമോദകാനം നിസ്സായ വുഡ്ഢിം വിരൂളിം വേപുല്ലമാപജ്ജീതി.

ഇമസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ഞേയ്യധമ്മാഭിമുനിവരഞ്ഞാണകിത്തി സിരിധജധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരു നാമ സങ്ഘരാജാ മഹാഥേരോ രഞ്ഞാ അഭിയാചിതോ സുരാജമഗ്ഗദീപനിം നാമ ഗന്ഥം അകാസി. മജ്ഝിമനികായട്ഠകഥായ അത്ഥം സിസ്സാനം വാചേത്വാ യഥാവാചിതനിയാമേന അത്ഥയോജനാനയം പോത്ഥകേ ആരോപാപേസി.

മേധാഭിവംസസദ്ധമ്മധജമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരു നാമ മഹാഥേരോ ജാതകപാളിയാ അത്ഥയോജനാനയം മരമ്മഭാസായ അകാസി.

സങ്ഘരാജസ്സ സിസ്സോ പഞ്ഞാസാമിസിരികവിധജമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരൂതി രഞ്ഞാ ലദ്ധനാമലഞ്ഛോ സോയേവാഹം ധമ്മ രഞ്ഞാ അഗ്ഗമഹേസിയാച അഭിയാചിതോ സീലകഥം നാമ ഗന്ഥം ഉപായകഥം നാമ ഗന്ഥഞ്ച അകാസിം. രഞ്ഞോ ആചരിയഭൂതേന ദിസാപാമോക്ഖേന നാമ ഉപാസകേന അഭിയാചിതോ സോയേവാതം അക്ഖരവിസോധനിം നാമ ഗന്ഥം ആപത്തിവിനിച്ഛയം നാമ ഗന്ഥഞ്ച. തഥാ സങ്ഘരഞ്ഞാ ചോദിതോ സോയേ വാഹം നാഗരാജുപ്പത്തികഥം വോഹാരത്ഥഭേദഞ്ച വിവാദവിനിച്ഛയഞ്ച അകാസിം. തഥാ പഞ്ചജമ്ബുഗാമഭോജകേന ലേഖകാമച്ചേന ദീഹിച ആരോചനലേഖകാമച്ചേഹി അഭിയാചിതോ സോ യേവാഹം രാജസേവകദീപനിം നാമ ഗന്ഥം അകാസിം. തഥാ ദീഘനാവാനഗരഭോജകേന മഹാഅമച്ചേന അഭിയാചിതോ സോയേവാഹം നിരയകഥാദീപകം നാമ ഗന്ഥം അകാസിം. തഥാ സിലാലേഡ്ഡുകനാമകേന ഉപാസകേന അഭിയാചിതോ സോയേവാഹം ഉപോസഥവിനിച്ഛയം നാമ ഗന്ഥം അകാസിം. തഥാ ബഹൂഹി സോതുജനേഹി അഭിയാചിതോ സോയേവാഹം സദ്ദനീതിയാ സംവണ്ണനം പാളിഭാസായ അകാസിന്തി.

ഏകസ്മിഞ്ച സമയേ കലിയുഗേ വീസാധികേ ദ്വിസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ രഞ്ഞോ ഏതദഹോസി,- ഇദാനി ബുദ്ധസ്സ ഭഗവതോ സാസനേ കേസഞ്ചി ഭിക്ഖൂനം സാമണേരാനഞ്ച കുലദൂസനാദിഅസാരുപ്പകമ്മേഹി ഉപ്പാദിതാ ചത്താരോ പച്ചയാ ബഹൂ ദിസ്സന്തി , കേചിപി അലജ്ജീ പുഗ്ഗലാ ജാതരൂപാദിനിസ്സഗ്ഗിയവത്ഥുമ്പിസാദിയന്തി, കേചിപി വിനാ പച്ചയം വികാലേ തമ്ബുലം ഖാദന്തി, സന്നിധിഞ്ച കത്വാ ധൂമാനിച പിവന്തി, അഗിലാനാ ഹുത്വാ സഉപാഹനാ ഗാമം പവിസന്തി, ഛത്തം ധാരേന്തി, അഞ്ഞേപി അവിനയാനുലോമാചാരേ ചരന്തി, ഇദാനി ഭിക്ഖൂനം സാമണേരാനഞ്ച ബുദ്ധസ്സ സമ്മുഖേ ബുദ്ധം സക്ഖിം കത്വാ ഇമേ അനാചാരേ ന ചരിസ്സാമാതി പടിഞ്ഞം കാരാപേത്വാ ഭഗവതോ സിക്ഖാപദാനി രക്ഖാപേതും വട്ടതി, ഏവഞ്ച സതി ഭിക്ഖൂ സാമണേരാച മയം ബുദ്ധസ്സ സമ്മുഖേ ഏവം പടിഞ്ഞം കരോമ,

പടിഞ്ഞഞ്ച കത്വാ വികാരം ആപജ്ജന്താനം അമ്ഹാകം ഇമസ്മിംയേവ അത്തഭാവേ ഇമസ്മിംയേവ പച്ചക്ഖേ കിഞ്ചി ഭയം ഉപ്പജ്ജേയ്യാതി പച്ചക്ഖഭയം അപേക്ഖിത്വാ തേ സിക്ഖാപദം രക്ഖിസ്സന്തീതി. ഏവം പന ചിന്തേത്വാ ഭിക്ഖൂനം സാമണേരാനഞ്ച ഏവം പടിഞ്ഞം കാരാപേതും യുജ്ജതി വാ മാ വാതി മയം ന ജാനാമ, ഇദാനി സങ്ഘരാജാദയോ മഹാഥേരേ സന്നിപാതാപേത്വാ പുച്ഛിസ്സാമീതി പുന ചിന്തേസി.

അഥ സബ്ബേപി മഹാഥേരേ സങ്ഘരാജസ്സ വിഹാരേ സന്നിപാതാപേത്വാ ഇമം കാരണം പുച്ഛഥാതി അമച്ചേ ആണാപേസി. അഥ അമച്ചാ മഹാഥേരേ സന്നിപാതാപേത്വാ പുച്ഛിംസു,-ഇദാനി ഭന്തേ സാസനേ ഭിക്ഖൂനം സാമണേരാനഞ്ച അവിനയാനുലോമാചാരാനി ദിസ്വാ ബുദ്ധസ്സ സമ്മുഖേ ബുദ്ധം സക്ഖിം കത്വാ രാജാ യഥാ ഇമേ അനാചാരേ ന ചരിസ്സാമാതി പടിഞ്ഞം കാരാപേത്വാ ഭഗവതോ സിക്ഖാപദാനി രക്ഖാപേതും ഇച്ഛതി, തഥാ കാരാപേതും യുജ്ജതി വാ മാ വാതി.

അഥ സങ്ഘരാജപ്പമുഖാദയോ മഹാഥേരാ ഏവമാഹംസു,- യസ്മാ സാസനസ്സ പരിസുദ്ധഭാവം ഇച്ഛന്തോ ഏവം കരോതി, തസ്മാ തഥാ കാരാപേതും യുജ്ജതീതി.

പണ്ഡിതാഭിധജമുനിന്ദഘോസമഹാധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരാദയോ പന കതിപയത്ഥേരാ ഏവമാഹംസു, - ഇദാനി ഭിക്ഖൂ നാമ സദ്ധാബലാദീനം ഥോകതായ ഭഗവതോ ആണാസങ്ഖാതം സചിത്തകാചിത്തകാപത്തിഇം ആപജ്ജിത്വാ ഭഗവതായേവ അനുഞ്ഞാതേഹി ദേസനാവുട്ഠാനകമ്മേഹി പടികരിത്വാ സീലം പരിസുദ്ധം കത്വാ ലജ്ജീപേസലഭാവം കരോന്തി, ന കദാചി ആപത്തിം അനാപജ്ജിത്വാ, തസ്മാ ഭഗവതാ പടിക്ഖിത്തം കമ്മം സഞ്ചിച്ചന വീതിക്കമിസ്സാമാതി ബുദ്ധസ്സ സമ്മുഖേ പടിഞ്ഞാകരണം അതിഭാരിയം ഹോതി, സചേപി പുബ്ബേ പടിഞ്ഞം കത്വാ പച്ഛാ വിസംവാദേയ്യ, ഏവം സതി പടിസ്സവവിസംവാദേ സുദ്ധചിത്തസ്സ ദുക്കടം പടിസ്സവക്ഖണേഏവ പാചിത്തി ഇതരസ്സചാതി വചനതോ തം തം ആപത്തിം പടിസ്സവവിസംവാദനദുക്കപേത്തിയാ സഹേവ ആപജ്ജേയ്യ, അഥ പടിഞ്ഞാകരണതോയേവ ആപത്തിബഹുലതാ ഭവേയ്യ, യഥാ പന രോഗം വൂപസമിതും അസപ്പായഭേസജ്ജം പടിസേവതി, അഥസ്സ രോഗോ അവൂപസമിത്വാ അതിക്കമേയ്യ, ഏവം ആപത്തിം അനാപജ്ജിതുകാമോ ബുദ്ധസ്സ സമ്മുഖേ പടിഞ്ഞം കരോതി, അഥസ്സ ആപത്തിബഹുലായേവ ഭവേയ്യാതി, കിഞ്ച ഭിയ്യോ അഭയദസ്സാവിനോ ഭിക്ഖൂ അനേകസതബുദ്ധസ്സ സമ്മുഖേ അനേകസതവാരാനിപി പടിഞ്ഞം കത്വാ സിക്ഖാപദം വീതിക്കമിതും വിസഹിസ്സന്തിയേവാതി.

അഥ സങ്ഘരാജാ മഹാഥേരോ അത്തനോ സിസ്സം പഞ്ഞാസാമിസിരികവിധജമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരും നാമ മം ഉയ്യോജേസി, തസ്സ ഥേരസ്സ വചനേ പടിവചനം ദാതും.

അഥാഹം ഏവം വദാമി,- ദ്വേ പുഗ്ഗലാ അഭബ്ബാ സഞ്ചിച്ച ആപത്തിം ആപജ്ജിതും ഭിക്ഖൂച ഭിക്ഖുനിയോച അരിയാ പുഗ്ഗലാ, ദ്വേ പുഗ്ഗലാ സബ്ബാ സഞ്ചിച്ച ആപത്തിം ആപജ്ജിതും ഭിക്ഖൂച ഭിക്ഖുനിയോച പുഥുജ്ജനാതി പരിവാരപാളിയം വുത്തത്താ അരിയപുഗ്ഗലാനംവിയ പുഥുജ്ജനാനം വിസ്സട്ഠേന പടിഞ്ഞം കാതും ന വട്ടതീതി മനസികരിത്വാ പുഥുജ്ജനഭിക്ഖൂനം പടിഞ്ഞാകരണം അതിഭാരിയന്തി വേദേയ്യചേ, സബ്ബേഹിപി അരിയപുഥുജ്ജനേഹി ഭിക്ഖൂഹി ഉപസമ്പദാമാളകേ ആദിതോവ ചത്താരി അകരണീയാനി ആചിക്ഖിതബ്ബാനീതി വുത്തേസു ചതൂസു അകരണീയേസു അന്തമസോ തിണസലാകം ഉപാദായ യോ

ഭിക്ഖു പാദം വാ പാദാരഹം വാ അതിരേകപാദം വാ അദിന്നം ഥേയ്യസങ്ഖാതം ആദിയതി, അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോതി, അന്തമസോ കുന്തകിപില്ലികം ഉപാദായ യോ ഭിക്ഖു സഞ്ചിച്ച മനുസ്സവിഗ്ഗഹം ജീവിതം വോരോപേസി, അന്തമസോ ഗബ്ഭപാതനം ഉപാദായ അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോതി, അന്തമസോ സുഞ്ഞാഗാരേ അഭിരമാമീതി യോ ഭിക്ഖുപാപിച്ഛോ ഇച്ഛാപകതോ അസന്തം അഭൂതം ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മം ഉല്ലപതി, അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോതിച ഉപജ്ഝാചരിയേന ഓവദിയമാനേഹി അഭിനവോപസമ്പന്നേഹി ആമ ഭന്തേതി പടിഞ്ഞാകഥായേവ. സാമണേരേഹിപി പബ്ബജ്ജക്ഖണേയേവ ഉപജ്ഝായസ്സ സന്തികേ പാണാതിപാതാവേരമണിസിക്ഖാപദം സമാദിയാമീതിആദിനാ പഠമം പടിഞ്ഞാ കതായേവ. തഥാ ഭിക്ഖൂഹി തംതംആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ദേസനായ പടികരണകാലേ സാധു സുട്ഠു ഭന്തേ സംവരിസ്സാമീതി അഭിണ്ഹം പടിഞ്ഞാ കതായേവ. സാമണേരേഹിപി ഉപജ്ഝാചരിയസ്സ സന്തികേ സിക്ഖാഗ്ഗഹണകാലേപി പാണാതിപാതാവേര മണിസിക്ഖാപദം സമാദിയാമീതിആദിനാ അഭിണ്ഹം പടിഞ്ഞാ കതായേവ. താഹി പന പടിഞ്ഞാഹി അഭായിത്വാ ഇതോയേവ ഭായാമീതി വുത്തവചനം അച്ഛരിയംവിയ ഹുത്വാ ഖായതി. ഇമായ ഹി പടിഞ്ഞായ താസം പടിഞ്ഞാനം വിസേസതാ ന ദിസ്സതീതി.

അയം പനേത്ഥ സന്നിട്ഠാനത്ഥോ,- പടിസ്സവദുക്കടാപത്തി നാമ സാവത്ഥിയം പസ്സേനദികോസലരഞ്ഞാ ഇമസ്മിം വിഹാരേ വസ്സം ഉപഗച്ഛാഹീതി ആയാചിതേ സാധൂതി പടിജാനിത്വാ ലാഭബഹുലതം പടിച്ച അന്തരാമഗ്ഗേ അഞ്ഞസ്മിം വിഹാരേ വസ്സം ഉപഗന്ത്വാ പടിസ്സവവിസംവാദനപച്ചയാ ഉപനന്ദം നാമ ഭിക്ഖും ആരബ്ഭ പഞ്ഞത്താ. സമന്തപാസാദികഞ്ച നാമ വിനയട്ഠകഥായ വസ്സൂപനായികക്ഖന്ധകവണ്ണനായം പടിസ്സവേച ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി ഏത്ഥ ന കേവലം ഇമം തേമാസം ഇധ വസ്സം വസഥാതി ഏതസ്സേവ പടിസ്സവേ ആപത്തി, ഇമം തേമാസം ഭിക്ഖം ഗണ്ഹഥ, ഉഭോപി മയം വസ്സം വസിസ്സാമ, ഏകതോ ഉദ്ദിസ്സാപേസ്സാമാതി ഏവമാദിനാപി തസ്സ തസ്സ പടിസ്സവേ ദുക്കടം, തഞ്ച ഖോ പഠമം സുദ്ധചിത്തസ്സ പച്ഛാ വിസംവാദനപച്ചയാ, പഠമമ്പി അസുദ്ധ ചിത്തസ്സ പന പടിസ്സവേ പാചിത്തിയന്തി വുത്തം.

ഇച്ചേവം ഭിക്ഖൂനം അഞ്ഞമഞ്ഞം ദായകേഹിച സദ്ധിം പടിജാനിത്വാ വിസംവാദനപച്ചയാ അഞ്ഞേസം അത്ഥഹിതഭേദേയേവ ദുക്കടാപത്തി വുത്താ, ന അത്തനോ ഇച്ഛാവസേന സയമേവ അഹം ഭുഞ്ജിസ്സാമി സയിസ്സാമീതി ഏവമാദിനാ വത്വാ യഥാവുത്താനുരൂപം അകത്വാ വിസംവാദനേതി. സചേ പന ഭിക്ഖുസാമണേരാനം പഠമമേവ ആമ ഭന്തേതിആദിനാ പടിഞ്ഞം കത്വാ പച്ഛാ കേനചിദേവ കരണീയേന തംതംആപത്തിം ആപജ്ജന്തോ സഹ പടിസ്സവവിസംവാദേന ദുക്കടാപത്തിയാ ആപജ്ജേയ്യ, ഏവം സതി തത്ഥ തത്ഥ സിക്ഖാപദേസു ദ്വേ ദ്വേ ആപത്തിയോ പഞ്ഞാപേയ്യ, ന ച ഏവമ്പി പഞ്ഞത്താ, തേനേവ പടിസ്സവദുക്കടാപത്തി നാമ പരേസം സന്തികേ പരേസം മതിം ഗഹേത്വാ പടിജാനിത്വാ വിസംവാദനട്ഠാനേയേവ പഞ്ഞത്താതി ദട്ഠബ്ബാ.

ഇദാനി രാജാ സാസനസ്സ സുദ്ധിം ഇച്ഛന്തോ ഇമിനാ ഉപായേന ഭിക്ഖുസാമണേരാനം സീലം സംവരാപേന്തോ പച്ചക്ഖസമ്പരായികഭയം അനുപേക്ഖിത്വാ സംവരം ആപജ്ജേയ്യുന്തി ചിന്തേത്വാ ബുദ്ധസ്സ സമ്മുഖേ പടിഞ്ഞം കാരാപിതത്താ ന കോചി ദോസോ ദിസ്സതി. ഭിക്ഖുസാമണേരാനമ്പി ഭിയ്യോസോമത്തായസീലം സംവരിത്വാ സീലപരിസുദ്ധി ഭവേയ്യാതി. അഥ രാജാ

സബ്ബേസം ഭിക്ഖുസാമണേരാനം ബുദ്ധസ്സ സമ്മുഖേ പടിഞ്ഞം കാരാപേത്വാ സീലം രക്ഖാപേസീതി.

ഇച്ചേവം ഇമസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ പുബ്ബേ അലജ്ജിനോപി സമാനാ ഭയം അനുപേക്ഖിത്വാ യേഭുയ്യേന ലജ്ജിനോവ ഭവന്തീതി.

ബുദ്ധസ്സ ഭഗവതോ പരിനിബ്ബാനതോ തിസതാധികാനം ദ്വിവസ്സസഹസ്സാനം ഉപരി നവുതിമേ സംവച്ഛരേ ബഹിനദീതീരേ ഗാമസീമതോ പട്ഠായ യാവ അന്തോഉദകുക്ഖേപാ, താവ കമ്മം കരോന്താനം ഭിക്ഖൂനം സുഖേന ഗമനത്ഥായ ഗഹട്ഠാ ഗാമസീമായ ഉദകുക്ഖേപസീമം സമ്ബന്ധിത്വാ സേതും അകംസു.

അഥ തത്ഥ ഞാണാലങ്കാരസുമനമഹാധമ്മരാജഗുരുഗണാ ചരിയനാമകോ ഥേരോ ഉപസമ്പദാദിവിനയകമ്മാനി കതിപയ വസ്സേസു അകാസി.

ധീരാനന്ദത്ഥേരോ പന തത്ഥ സങ്കരദോസോ ഹോതീതി കമ്മം കാതും ന ഇച്ഛതി. തഥാ പട്ഠായ യേ യേ ഞാണാലങ്കാരസുമനമഹാധമ്മരാജഗുരുഗണാചരിയസ്സ മതിം രുച്ചന്തി, തേ തേ തസ്സ പക്ഖികാ ഭവന്തി. യേ യേ പന ധീരാനന്ദത്ഥേരസ്സമതിം രുച്ചന്തി, തേതേ തസ്സ പക്ഖികാ ഭവന്തി. എവംലങ്കാദീപേ അമരപുരനികായികാ ഭിക്ഖൂ. ദ്വേധാ ഭിന്ദിത്വാ തിട്ഠന്തി.

അഥ ധീരാനന്ദപക്ഖേ ഭിക്ഖു തപ്പക്ഖികസ്സ സീലക്ഖന്ധത്ഥേരസ്സ സിസ്സേ ധമ്മക്ഖന്ധവനരതനഭിക്ഖൂ അമ്ഹാകം ജമ്ബുദീപേ രതനപുണ്ണനഗരം പേസേസും സങ്ഘരാജമഹാഥേരസ്സ സന്തികേ ഓവാദസ്സ പടിഗ്ഗാഹണത്ഥായ. തേ ച കലിയുഗേ അട്ഠാരസാധികേ ദ്വിവസ്സസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ കത്തികമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖഅട്ഠമിയം സീഹളദീപതോ നിക്ഖമിത്വാ ആഗച്ഛന്താ എകൂനവീസാധികേ ദ്വിവസ്സസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ ഫഗ്ഗുനമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖസത്തമിയം രതനപുണ്ണനഗരം സമ്പത്താ.

അഥ ധമ്മരാജാ സങ്ഘരാജസ്സ ആരാമേ ചതുഭൂമികം വിഹാരം കാരാപേത്വാ തത്ഥ തേ വസാപേസി. ചതൂഹി പച്ചയേഹിച സങ്ഗഹം അകാസി. സങ്ഘരാജാച തേസം ദ്വിന്നം പക്ഖികാനം വചനം സുത്വാ ബഹൂഹി ഗന്ഥേഹി സംസന്ദിത്വാ വിവാദം വിനിച്ഛിന്ദി. താദിസേ ഠാനേ സങ്കരദോസസ്സ അത്ഥിഭാവം പകാസേത്വാ സന്ദേസപണ്ണമ്പി തേസം അദാസി.

മഹാധമ്മരാജാച തേസം പുന സിക്ഖം സങ്ഘരാജസ്സ സന്തികേ ഗണ്ഹാപേത്വാ പിടകത്തയപോത്ഥകാദീനി ദാതബ്ബവത്ഥൂനി ദത്വാ തസ്മിംയേവ സംവച്ഛരേ പഠമആസാളിമാസസ്സ കാളപക്ഖദസമിയം നാവായ തേ പേസേസി.

തതോ പച്ഛാച ഞാണാലങ്കാരസുമനമഹാധമ്മരാജഗുരുഗണാചരിയപക്ഖേ ഭിക്ഖൂപി തപ്പക്ഖികസ്സ പഞ്ഞാമോലിത്ഥേരസ്സ സിസ്സേ വിമലജോതിധമ്മനന്ദഭിക്ഖൂ പേസേസും സദ്ധിം അരിയാലങ്കാരേന നാമ സാമണേരേന ചതൂഹിച ഉപാസകേഹി. തേച കലിയുഗേ വീസാധികേ ദ്വിസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ കത്തികമാസസ്സ ജുണ്ഹപക്ഖപഞ്ചമിയം സമ്പത്താ.

തദാപി സങ്ഘരാജസ്സ ആരാമേയേവ എകം വിഹാരം കാരാപേത്വാ തേ വസാപേസി. ചതൂഹി പച്ചയേഹിച സങ്ഗഹം അകാസി. സങ്ഘരാജാപി പുന വിനിച്ഛയം അദാസി യഥാവുത്തനയേന. ധമ്മരാജാ തേസമ്പി ഭിക്ഖൂനം

സങ്ഘരാജസ്സ സന്തികേ പുന സിക്ഖം ഗണ്ഹാപേത്വാ സാമണേരഞ്ച ഉപസമ്പാദേത്വാ ചതൂഹി പച്ചയേഹി സങ്ഗഹം കത്വാ പഹിണി.

തതോ പച്ഛാച കലിയുഗേ ബാവീസാധികേ ദ്വിവസ്സസതേ സഹസ്സേച സമ്പത്തേ മാഘമാസസ്സ കാളപക്ഖഏകാദസമിയം സീഹളദീപതോയേവ ദ്വേ ഭിക്ഖൂ തയോ സാമണേരാ ചത്താരോ ഉപാസകാ സരജതസുവണ്ണകരണ്ഡകം സരജതസുവണ്ണചേതിയദാതും ഹത്ഥിദന്തമയം ബുദ്ധരൂപം മഹാബോധിപത്താനി മഹാബോധിതചം മഹാബോധിപതിട്ഠാനസൂമിം സീഹളദക്ഖിണസാഖാബോധിപത്താനി ദുതിയസത്താഹഅനിമിസട്ഠാനഭൂമിഞ്ച ധമ്മപണ്ണാകാരത്ഥായ ഗഹേത്വാ രതനപുണ്ണം നാമ മഹാരാജട്ഠാനീനഗരം സമ്പത്താ. തേസമ്പി ധമ്മരാജാ ചതൂഹി പച്ചയേഹി സങ്ഗഹം കത്വാ സങ്ഘരഞ്ഞോ ആരാമേ വസാപേസി. ഭിക്ഖുനഞ്ച പുന സിക്ഖം ഗണ്ഹാപേസി. സാമണേരാനഞ്ച ഉപസമ്പദകമ്മം ഗഹട്ഠാനഞ്ച പബ്ബജ്ജകമ്മം ഗണ്ഹാപേസി.

ഇച്ചേവം മരമ്മരട്ഠേ ഭഗവതോ പരിനിബ്ബാനതോ പട്ഠായ യാവജ്ജതനാ സാസനസ്സ ഥേരപരമ്പരവസേന പതിട്ഠാനതാ വേദിതബ്ബാ.

ഇച്ചേവം മരമ്മമണ്ഡലേ അരിമദ്ദനപുരേ അരഹന്തത്ഥേരഗണോ ഉത്തരാജീവത്ഥേരഛപ്പദത്ഥേരഗണോ സിവലിത്ഥേരഗണോ ആനന്ദത്ഥേരഗണോ താമലിന്ദത്ഥേരഗണോതി പഞ്ച ഗണാ അഹേസും.

ഇദാനി അരിമദ്ദനനഗരേ പഞ്ചഗണതോ പട്ഠായ വിജയപുരജേയ്യപുരരതനപൂരേസു ഥേരപരമ്പരവസേന സാസനസ്സ അനുക്കമേന ആഗതഭാവം ദസ്സയിസ്സാമി. സിരിഖേത്തനഗരേ ഹി 'സോ യാം നോം' നാമ രാജാ പരക്കമവംസികസ്സ സാരദസ്സിത്ഥേരസ്സ അന്തേവാസികം സദ്ധമ്മട്ഠിതിത്ഥേരം അത്തനോ ആചരിയം കത്വാ പൂജേസി.

കലിയുഗസ്സ ചതുവസ്സാധികഅട്ഠസതകാലേ സിരിഖേത്തനഗരതോ ആഗന്ത്വാ സോ രതനപൂരേ രജ്ജം കാരേസി. അഥ അത്തനോ പുത്തം അനേകിഭം നാമ രാജകുമാരം മഹാരാജ നാമേന സിരിഖേത്തനഗരം ഭുഞ്ജാപേസി. ദക്ഖിണദിസാഭാഗേ 'കൂ വ്ഠേ ട-യോ മോ' നഗരം, പച്ഛിമദിസാഭാഗേ 'ഫോ ഖോം' നാമ ഠാനം, ഉത്തരദിസാഭാഗേ 'മ ലോം' നഗരം, പുരത്ഥിമദിസാഭാഗേ 'കോം ഖോം' നാമ ഠാനം, ഏത്ഥന്തരേ നിസിന്നാനം ഗിഹീനം മമ പുത്തസ്സ ആണാ പവത്തതു, ഭിക്ഖൂനം മമാചരിയസ്സ സദ്ധമ്മട്ഠിതിത്ഥേരസ്സ ആണാ പവത്തതൂതി നിയ്യാദേസി.

തസ്സച സദ്ധമ്മട്ഠിതിത്ഥേരസ്സ അരിയവംസത്ഥേരോ മഹാസാമിത്ഥേരോതി ദ്വേ സിസ്സാ അഹേസും. തേസു മഹാസാമിത്ഥേരോ പുബ്ബേ വുത്തനയേന സാസനവംസം ആനേസ്സാമീതി സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ സീഹളദീപതോ സദ്ധിം പഞ്ചഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധമ്മചാരിം നാമ ഥേരം ആനേത്വാ അഭിനവസിക്ഖം ഗണ്ഹിത്വാ സിരിഖേത്തനഗരേ സീഹളദീപവംസികം സാസനം വഡ്ഢാപേത്വാ നിസീദി. തസ്സ മഹാസാരിത്ഥേരസ്സ സിസ്സോ അതുലവംസോ നാമ ഥേരോ ചതൂസു ദിസാസു അഹിണ്ഡിത്വാ പരിയത്തിം ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ സിരിഖേത്തനഗരേയേവ തമ്ബുലഭുഞ്ജമാതികാസമീപേ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിത്വാ നിസീദി. തസ്സ അതുലവംസത്ഥേരസ്സ സിസ്സോ രതനരംസീ നാമ ഥേരോച പരിയത്തിവേസാരജ്ജം പത്വാ സിരിഖേത്തനഗരേയേവ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിത്വാ നിസീദി. തസ്സച രതനരംസിത്ഥേരസ്സ സിസ്സോ സത്വവധമ്മരാജസ്സ ആചരിയോ അഭിസങ്കേതോ നാമ ഥേരോ പരിയത്തിവേസാരജ്ജം പത്വാ സിരിഖേത്തനഗരയേവ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിത്വാ നിസീദി. തസ്സ പന സിസ്സോ മുനിന്ദഘോസോ നാമ ഥേരോ അത്ഥി. കലിയുഗേ

സത്ഥതാധികേ നവസതേ സമ്പത്തേ പച്ഛിമപക്ഖാധികരാജാ സിരിഖേത്തനഗരം അഭിഭവിത്വാ നന്ദയോധേന നാമ അമച്ചേന സദ്ധിം തം മുനിന്ദഘോസത്ഥേരം ആനേത്വാ രതനപൂരേ പതിട്ഠാപേസി.

സോ കിര പച്ഛിമപക്ഖാധികരാജാ ഏവം കഥേസി,- അഹം സിരിഖേത്തനഗരം ലഭിത്വാ ഏകംയേവ ഭിക്ഖും ഏകംയേവ ഗിഹിം ലഭാമീതി.

സോ പന ഥേരോ സാമണേരനാമേന മുനിന്ദഘോസോ നാമ. ഉപസമ്പന്നകാലേ പന മാതുലഭൂതസ്സ ഥേരസ്സ നാമേന ഉപാലി നാമ. ദിന്നനാമേന പന തിപിടകാലങ്കാരോ നാമ. തിരിയപബ്ബതവിഹാരേ പന വാസത്താ ഠാനനാമേന തിരിയപബ്ബതത്ഥേരോ നാമ.

സോ കിര ഏരാവതീനദീതീരേ ചതുഭൂമികവിഹാരേ പഠമം നിസീദിത്വാ പച്ഛാ കലിയുഗസ്സ വസ്സസഹസ്സേ കാലേസട്ഠിവസ്സായുകോ ഹുത്വാ തിരിയപബ്ബതവിഹാരേ നിസീദി. സാമണേരകാലേ സോ ജല്ലുമസ്യാമഭയേന രതനപൂരതോ നിക്ഖമിത്വാ കേതുമതീനഗരം പത്വാ തത്ഥ തിസാസനധജത്ഥേരസ്സ സിസ്സഭൂതസ്സ ധമ്മരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ സന്തികേ ഗന്ഥം ഉഗ്ഗണ്ഹിം. പാളിഅട്ഠകഥാടീകാസു അതിഛേകതായ ദഹരകാലേയേവച വേസ്സന്തരജാതകം കബ്യാലങ്കാരേന ബന്ധിത്വാ കഥനതോ അതിവിയ പാകടോ അഹോസി. തസ്സ പന ഥേരസ്സ സിസ്സോ ഉച്ചനഗരവാസീ മഹാതിസ്സത്ഥേരോതി സങ്ഗിരജനപദേ അരഞ്ഞവാസം വസിത്വാ പരിയത്തിം വാചേത്വാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹി. തസ്സ പന സിസ്സോ രേമിനഗാമേ ഗാമവാസീ ചന്ദത്ഥേരോ നാമ. തസ്സ സിസ്സോ തംഗാമവാസീ ഗുണസിരിത്ഥേരോ നാമ. തസ്സ സിസ്സോ തംഗാമവാസീ കല്യാണധജത്ഥരോ നാമ. സോ പന ഥേരോ പദുമനഗരേ സഹസ്സോരോധബോധോദധിഗാമേസു പരിയത്തിം വാചേത്വാ നിസീദി. തസ്സ സിസ്സോ ബോധോദധിഗാമവാസിനോ ഇന്ദോഭാസകല്യാണചക്കവിമലാചാരത്ഥേരാ സഹസ്സോരോധഗാമവാസിനോ ഗുണസാരചന്ദസാരത്ഥേരാ വംതുമഗാമവാസീ വരഏസിത്ഥേരോ കന്നിനഗരേ ജരരാജഗാമ വാസീ ഗുണസിരിത്ഥേരോചാതി ഇമേ ഥേരാ കല്യാണധജത്ഥേരസ്സ സന്തികേ പുന സിക്ഖം ഗഹേത്വാ പരിയത്തിം ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ കോവിദാ അഹേസും.

തസ്സേവ കല്യാണധജത്ഥേരസ്സ സിസ്സോ സങ്ഗിരജനപദേ സമിവനഗാമേ നിസിന്നോ ധമ്മധരോ നാമ ഥേരോ മഹല്ലകകാലേ പദുമനഗരേ കുസുമമൂലഗാമേ നിസീദിത്വാ ഗന്ഥം വാചേത്വാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹി.

തേസു ഗുണസിരിത്ഥേരോ അമരപുരമാപകസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ ഗുണാഭിലങ്കാരസദ്ധമ്മമഹാരാജാധിരാജഗുരൂതി നാമലഞ്ഛം ഗണ്ഹിത്വാ ജേയ്യഭൂമിവാസകിത്തിവിഹാരേ പടിവസി.

തസ്സ പന ഥേരസ്സ സിസ്സോ ഞാണാഭിവംസധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാഗുരു നാമ മഹാഥേരോ. തസ്സേവ രഞ്ഞോ കാലേ സങ്ഘരാജാ അഹോസി. സോ പന ഥേരോ സീഹളദീപേ അമരപുരനികായികാനം പഭവോ. ഗുണാഭിലങ്കാരസദ്ധമ്മമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരസ്സേവ സിസ്സോ തിപിടകാലങ്കാരമഹാധമ്മരാജഗുരു നാമ ഥേരോ. തസ്സ സിസ്സോ സൂരിയവംസാഭിസിരിപവരാലങ്കാരധമ്മസേനാപതി മഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരു നാമ ഥേരോ അമരപുരദുതിയമാപകസ്സ രഞ്ഞോ കാലേ സങ്ഘരാജാ അഹോസി. തസ്സ പന സിസ്സോ ഞേയ്യ ധമ്മാഭിവംസമുനിവരഞാണകിത്തിസിരിപവരാലങ്കാരധമ്മസേനാപതി-

മഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരു മഹാഥേരോ ദുതിയം അമരപുരമാപകസ്സ രതനപുണ്ണമാപകസ്സച രഞ്ഞോ കാലേസു സങ്ഘ രാജാ അഹോസി. സോ പന ഞാണാഭിവംസധമ്മസേനാപതിമഹാധമ്മരാജാധിരാജഗുരുത്ഥേരസ്സ സങ്ഘരഞ്ഞോ സിസ്സോപി വരഏ്രസിത്ഥേരസ്സ സിസ്സോച അഹോസി.

അയം സീഹളദീപതോ സബ്ബപച്ഛിമാഗതേഹി സദ്ധമ്മചാരീമഹാസാമിത്ഥേരേഹി യാവ അമ്ഹാകം ആചരിയാ ഥേരപരമ്പരാ ദസ്സനകഥാ.

അയമ്പി അപരാ ഥേരപരമ്പരാ വേദിതബ്ബാ. ഛപ്പദത്ഥേരവംസികോ സദ്ധമ്മകിത്തി നാമ ഥേരോ ജേയ്യപുരം ആഗന്ത്വാ ചതുദീപഭൂമിട്ഠാനേ നിസീദിത്വാ മഹാഅരിയവംസത്ഥേരസ്സ സന്തികേ പരിയത്തിം ഉഗ്ഗണ്ഹിത്വാ തതോ പച്ഛാ ജേതവനവിഹാരം സങ്കമിത്വാ തത്ഥ നിസീദിത്വാ പരിയത്തിം വാചേത്വാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹി.

തസ്സ സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരസ്സ സിസ്സോ തിസാസനധജോ നാമ. തസ്സ സിസ്സോ ധമ്മരാജഗുരു നാമ. തസ്സ സിസ്സോ മുനിന്ദഘോസോ നാമ. തസ്സ സിസ്സോ മഹാതിസ്സോ നാമ. തസ്സ സിസ്സോ ചന്ദപഞ്ഞോ നാമ. തസ്സ സിസ്സോ ഗുണസിരി നാമ. തസ്സ സിസ്സോ ഞാണധജോ നാമ. തസ്സ സിസ്സോ ധമ്മധരോ നാമ. തസ്സ സിസ്സോ ഇന്ദോഭാസോ നാമ. തതോ പട്ഠായ കല്യാണചക്ക വിമലാചാര ഗുണസാര ചന്ദസാര വരഏ്രസീ ഗുണസിരി ഞാണാഭിവംസ ഞേയ്യധമ്മാഭിവംസത്ഥേരാനം വസേന സാസനവംസോ വേദിതബ്ബോതി.

അയം പത്തലങ്കസ്സ ഛപ്പദത്ഥേരസ്സ സിസ്സഭൂതാ സദ്ധമ്മകിത്തിത്ഥേരതോ പട്ഠായ ഥേരപരമ്പരദസ്സനകഥാ.

ഇദം രതനപുണ്ണനഗരേ സാസനസ്സ പതിട്ഠാനം.

ഏവം അപരന്തരട്ഠസങ്ഖാതേന ഏകദേസേന സകലമ്പി മരമ്മരട്ഠം ഗഹേത്വാ സാസനവംസോ ദസ്സേതബ്ബോ. ഭഗവാപി ഹി അപരന്തരട്ഠേ ചന്ദനവിഹാരേ വസിത്വാ തമ്ബദീപരട്ഠേ തംതംദേസമ്പി ഇദ്ധിയാ ചരിത്വാ സത്താനം ധമ്മം ദേസേസിയേവാതി.

ഇതി സാസനവംസേ അപരന്തരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

നാമ ഛട്ഠോ പരിച്ഛേദോ.

൭. കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

൭. ഇദാനി യഥാവുത്തമാതികാവസേന കസ്മീരവന്ധാരരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗം വത്തും ഓകാസോ അനുപ്പത്തോ, തസ്മാ തം വക്ഖാമി.

തതിയസങ്ഗീതാവസാനേ ഹി മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോ മജ്ഝന്തികത്ഥേരം കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠം പേസേസി,-ത്വം ഏതം രട്ഠം ഗന്ത്വാ ഏത്ഥ സാസനം പതിട്ഠാപേഹീതി. ഏത്ഥ ച കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠം നാമ ചീനരട്ഠസമീപേ തിട്ഠതി. തേനേവ ഹി അധുനാ കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠവാസിനോ ചിനരട്ഠവാസിനോച മനുസ്സാ അരവാളസ്സ നാമ നാഗരാജസ്സ ഉപ്പജ്ജനകാലതോ പട്ഠായ യാവജ്ജതനാ നാഗരൂപം കത്വാ മാനേന്തി പൂജേന്തി സക്കരോന്തി, വത്ഥഭാജനാദീസുപി നാഗരൂപമേവ തേ യേഭുയ്യേന കരോന്തീതി.

സോച മജ്ഝന്തികത്ഥേരോപി ചതൂഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം അത്ഥപഞ്ചമോ ഹുത്വാ പാടലിപുത്തതോ വേഹാസം അബ്ഭുഗ്ഗന്ത്വാ ഹിമവതി അരവാളദഹസ്സ ഉപരി ഓതരി. തേന ഖോ പന സമയേന കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠേ സസ്സപാകസമയേ അരവാളോ നാമ നാഗരാജാ അരവാളദഹേ നിസീദിത്വാ കരകവസ്സം നാമ വസ്സാപേത്വാ സസ്സം ഹരാപേത്വാ മഹാസമുദ്ദം പാപേസി. ഥേരോച അരവാളദഹസ്സ ഉപരി ഓതരിത്വാ അരവാളദഹപിട്ഠികം ചങ്കമതിപി തിട്ഠതിപി നിസീദതിപി സേയ്യമ്പി കപ്പേതി. നാഗമാണവകാ തം ദിസ്വാ അരവാളസ്സ നാഗരാജസ്സ ആരോചേസും, - മഹാരാജ ഏകോ ഛിന്നഭിന്നപടധരോ ഭണ്ഡുകാസാവവസനോ അമ്ഹാകം ഉദകം ദൂസേതീതി. തദാ പന ഥേരോ അത്താനംയേവ നാഗാനം ദസ്സേതി. നഗരാജാ താവദേവ കോധാഭിഭൂതോ നിക്ഖമിത്വാ ഥേരം ദിസ്വാ മക്ഖം അസ്സഹമാനോ അന്തലിക്ഖേ അനേകാനി ഭിംസനകാനി നിമ്മിനി. തതോ തതോ ഭുസാവാതാ വായന്തി, രുക്ഖാ ഛിജ്ജന്തി, പബ്ബതകൂടാ പതന്തി മേഘാഗജ്ജന്തി, വിജ്ജുംലതാ നിച്ഛരന്തി, അസനിയോ ഫലന്തി, ഭിന്നം വിയ ഗഗനം ഉദകം പഗ്ഘരതി, ഭയാനകരൂപാ നാഗകുമാരാ സന്നിപതന്തി, സയമ്പി ധൂമായതി പജ്ജലതി, പഹരണവുട്ഠിയോ വിസ്സജ്ജേതി, കോ അയംമുണ്ഡകോ ഛിന്നഭിന്നപടധരോതിആദീഹി ഫരുസവചനേഹി ഥേരം സന്തജ്ജേതി, ഏഥ ഗണ്ഹഥ ഹനഥ നിദ്ധമഥ ഇമം സമണന്തി നാഗബലം ആണാപേസി.

ഥേരോ സബ്ബം തം ഭിംസനകം അത്തനോ ഇദ്ധിബലേന പടിബാഹിത്വാ നാഗരാജാനം ആഹ,-

സദേവകോപി ചേ ലോകോ, ആഗന്ത്വാ താസയേയ്യ മം;
ന മേ പടിബലോ അസ്സ, ജനേതും ഭയഭേരവം.

സചേപി ത്വം മഹിം സബ്ബ, സസമുദ്ദം സപബ്ബതം;
ഉക്ഖിപിത്വാ മഹാനാഗ, ഖിപേയ്യാസി മമൂപരി.

നേവ മേ സക്കുണേയ്യാസി, ജനേതും ഭയഭേരവം;
അഞ്ഞദത്ഥു തവേവസ്സ, വിഘാതോ ഉരഗാധിപാതി.

ഏവം വുത്തേ നാഗരാജാ വിഹതാനുഭാവോ നിപ്ഫലവായാമോ ദുക്ഖീ ദുമ്മനോ അഹോസി.

തം ഥേരോ തങ്ഖണാനുരൂപായ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ തീസു സരണേസു പഞ്ചസുച സീലേസു പതിട്ഠാപേസി സദ്ധിം ചതുരാസീതിയാ നാഗസഹസ്സേഹി. അഞ്ഞേപി ബഹൂ ഹിമവന്തവാസിനോ യക്ഖാച ഗന്ധബ്ബാച കുമ്ഭണ്ഡാച ഥേരസ്സ ധമ്മകഥം സുത്വാ സരണേസുച സീലേസുച പതിട്ഠഹിംസു. പഞ്ചകോപി യക്ഖോ സദ്ധിം ഭരിയായ യക്ഖിനിയാ പഞ്ചഹിച പുത്തസതേഹി പഠമേ ഫലേ പതിട്ഠിതോ. അഥായസ്മാ മജ്ഝന്തി കത്ഥേരോ സബ്ബേനാഗയക്ഖരക്ഖസേ ആമന്തേത്വാ ഏവമാഹ,-

മാദാനി കോധം ജനയിത്ഥ, ഇതോ ഉദ്ധം യഥാ പുരേ;
സസ്സഘാതഞ്ച മാ കത്ഥ, സുഖകാമാ ഹി പാണിനോ;
കരോഥ മേത്തം സത്തേസു, വസന്തു മനുജാ സുഖന്തി.

തേ സബ്ബേപി സാധു ഭന്തേതി ഥേരസ്സ വചനം പടിസ്സുണിത്വാ യഥാനുസിട്ഠം പടിപജ്ജിംസു. തം ദിവസമേവ നാഗരാജസ്സ പൂജാസമയോ ഹോതി. അഥ നാഗരാജാ അത്തനോ രതനമയം പല്ലങ്കം ആഹരാപേത്വാ ഥേരസ്സ പഞ്ഞപേസി. നിസീദി ഥേരോ പല്ലങ്കേ. നാഗരാജാപി ഥേരം ബീജയമാനോ സമീപേ അട്ഠാസി. തസ്മിം ഖണേ കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠവാസിനോ ആഗന്ത്വാ ഥേരം ദിസ്വാ അമ്ഹാകം നാഗരാജതോപി ഥേരോ മഹിദ്ധികതരോതി ഥേരമേവ വന്ദിത്വാ നിസിന്നാ. ഥേരോ തേസം ആസിവിസോപമസുത്തം കഥേസി. സുത്തപരിയോസാനേ അസീതിയാപാണസഹസ്സാനം ധമ്മാഭിസമയോ അഹോസി. കുലസതസഹസ്സഞ്ച പബ്ബജി. തതോ പഭുതി ച കസ്മീരഗന്ധാരോ യാവജ്ജേതനാ കാസാവപജ്ജോതാ ഇസിവാതപടിവാതാഏവ.

ഗന്ത്വാ കസ്മീരഗന്ധാരം, ഇസി മജ്ഝന്തികോ തദാ;
ദുട്ഠം നാഗം പസാദേത്വാ, മോചേസി ബന്ധനാ ബഹൂതി.

അധുനാ പന കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠേ സാസനസ്സ അത്ഥങ്ഗതസ്സവിയ സൂരിയസ്സ ഓഭാസോ ന പഞ്ഞായതി, തസ്മാ തത്ഥ സാസനസ്സ പതിട്ഠാനേ വിത്ഥാരേന വത്തബ്ബകിച്ചം നത്ഥീതി.

ഇതി സാസനവംസേ കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

നാമ സത്തമോ പരിച്ഛേദോ.

വ്വ. മഹിംസകരട്ഠസ്സാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

വ്വ. ഇദാനി യഥാവുത്തമാതികാവസേന മഹിംസകരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗം വത്തും ഓകാസോ അനുപ്പത്തോ, തസ്മാ തം വക്ഖാമി.

തതിയസങ്ഗീതാവസാനേ ഹി മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോ മഹാരേവത്ഥേരം മഹിംസകമണ്ഡലം പേസേസി,- ത്വം ഏത്തം രട്ഠം ഗന്ത്വാ ഏത്ഥ സാസനം പതിട്ഠാപേഹീതി.

സോച അത്തപഞ്ചമോ ഹുത്വാ മഹിംസകമണ്ഡലം അഗമാസി പച്ചന്തിമേസു ജനപദേസു പഞ്ചവഗ്ഗോ ഗണോ അലം ഉപസമ്പദകമ്മായാതി മഞ്ഞമാനോ. ഥേരോ മഹിംസകമണ്ഡലം ഗന്ത്വാ ദേവദൂതസുത്തം കഥേസി. സുത്തപരിയോസാനേ ചത്താലീസപാണസഹസ്സാനി ധമ്മചക്ഖും പ്പടിലഭിംസു. ചത്താലീസംയേവ പാണസഹസ്സാനി പബ്ബജിംസു.

ഗന്ത്വാന രട്ഠം മഹിംസം, മഹാരേവോ മഹിദ്ധികോ;
ചോദേത്വാ ദേവദൂതേഹി, മോചേസി ബന്ധനാ ബഹൂതി.

അധുനാ പന തത്ഥ സാസനസ്സ അബ്ഭേഹിവിയ പടിച്ഛന്നസ്സ സൂരിയസ്സ ഓകാസോ ദുബ്ബലോ ഹുത്വാ പഞ്ഞായതി.

ഇതി സാസനവംസേ മഹിംസകരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

നാമ അട്ഠമോ പരിച്ഛേദോ.

ൻ. മഹാരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

ൻ. ഇതോ പരം മഹാരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗം കഥയിസ്സാമി യഥാവുത്തമാതികാവസേന.

തതിയസങ്ഗീതാവസാനേ ഹി മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോ മഹാധമ്മരക്ഖിത്ഥേരം മഹാരട്ഠം പേസേസി,-ത്വം ഏതം രട്ഠം ഗന്ത്വാ ഏത്ഥ സാസനം പതിട്ഠാപേസീതി.

മഹാധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരോച അത്തപഞ്ചമോ ഹുത്വാ മഹാരട്ഠം ഗന്ത്വാ മഹാനാരദകസ്സപജാതകകഥായ മഹാരട്ഠകേ പസാദേത്വാ ചതുരാസീതിപാണസഹസ്സാനി മഗ്ഗഫലേസു പതിട്ഠാപേസി. തേരസസഹസ്സാനി പബ്ബജിംസു. ഏവം സോ തത്ഥ സാസനം പതിട്ഠാപേസി.

> മഹാരട്ഠം ഇസി ഗന്ത്വാ, സോ മഹാ ധമ്മരക്ഖിതോ;
> ജാതകം കഥയിത്വാന, പസാദേസി മഹാജനന്തി.

തത്ഥ കിര മനുസ്സാ പുബ്ബേ അഗ്ഗിഹുതാദിമിച്ഛാകമ്മം യേഭുയ്യേന അകംസു. തേനേവ ഥേരോ മഹാനാരദകസ്സപജാതകകഥം ദേസേസി. തതോ പട്ഠായ തത്ഥ മനുസ്സാ ജാതക കഥം യേഭുയ്യേന സോതും അതിവിയ ഇച്ഛന്തി. ഭിക്ഖൂച യേഭുയ്യേന ഗഹട്ഠാനം ജാതകകഥംയേവ ദേസേന്തി. വിസേസതോ പന വസ്സന്തരജാതകകഥം തേ മനുസ്സാ ബഹൂഹി ദാതബ്ബവത്ഥൂഹി പൂജേത്വാ സുണന്തി.

തഞ്ച മഹാരട്ഠം നാമ സ്യാമരട്ഠസമീപേ ഠിതം, തേനേവ സ്യാമരട്ഠവാസിനോപി ഭിക്ഖൂ ഗഹട്ഠാച യേഭുയ്യേന സോതും ഇച്ഛന്തീതി. മഹാധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരോപി മഹാരട്ഠവാസീഹി സദ്ധിം സകലസ്യാമരട്ഠവാസീനം ധമ്മം ദേസേസി, അമതരസം പായേസി, യഥാ യോനകധമ്മരക്ഖിതത്ഥേരോ അപരന്തരട്ഠം ഗന്ത്വാ സകലമരമ്മരട്ഠവാസീനന്തി.

യം പന യോനകരട്ഠസാസനവംസകഥായം വുത്തം, തമ്പി സബ്ബം ഏത്ഥാപി ദട്ഠബ്ബംയേവ, തേഹി തസ്സ ഏകസദിസത്തേന ഠിതത്താതി. തഥാ ഹി നാഗസേനത്ഥേരോപി യോനകരട്ഠേ വസിത്വാ സ്യാമരട്ഠാദീസുപി സാസനം പതിട്ഠാപേസി. യോനകരട്ഠവാസിനോ മഹാധമ്മഗമ്ഭീരത്ഥേരമഹാമേധങ്കരത്ഥേരാച സദ്ധിം ബഹൂഹി ഭിക്ഖൂഹി സീഹളദീപം ഗന്ത്വാ തതോ പുനാഗന്ത്വാ സ്യാമരട്ഠേ സോക്കതയനഗരം പത്വാ തത്ഥ നിസീദിത്വാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹിത്വാ പച്ഛാ ലകുന്നനഗരേ നിസീദിത്വാ സാസനം പഗ്ഗണ്ഹി. ഏവം യോനകരട്ഠേ സാസനം ഠിതം സ്യാമാദീസുപി ഠിതംയേവാതി ദട്ഠബ്ബം.

ബുദ്ധസ്സ ഭഗവതോ പരിനിബ്ബാനതോ ദ്വിസതാധികാനം ദ്വിന്നം വസ്സസഹസ്സാനം ഉപരി നവുതിമേ വസ്സ സീഹളദീപേ രജ്ജം പത്തസ്സ കിത്തിസ്സിരിരാജസീഹമഹാരാജസ്സ അഭിസേകതോ തതിയേ വസ്സേ തേനേവ കിത്തിസ്സിരിരാജസീഹമഹാരഞ്ഞാ പഹിതപണ്ണാകാരസാസനം ആഗമ്മ സരാമാധിപതിധമ്മികമഹാരാജാധിരാജേനാണത്തേഹി ലങ്കാദീപം ആഗതേഹി ഉപാലിത്ഥേ രാദീഹി പതിട്ഠാപിതോ വംസോ ഉപാലിവംസോതി പാകടോ.

സോച ദുവിധോ
പുബ്ബാരാമവിഹാരവാസീഅഭയഗിരിവിഹാരവാസീവസേനാതി. ഏവം മഹാനഗരയോനകല്യാമരട്ഠേസു സാസനം ഥിരം ഹുത്വാ തിട്ഠതീതി വേദിതബ്ബന്തി.

ഇതി സാസനവംസേ മഹാരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ നാമ

നവമോ പരിച്ഛേദോ.

൧൦. ചിനരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ

൧൦. തതോ പരം പവക്ഖാമി ചീനരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗം യഥാട്ഠവിതമാതികാവസേന.

തതിയസങ്ഗീതാവസാനേ ഹി മഹാമോഗ്ഗലിപുത്തതിസ്സത്ഥേരോ മജ്ഝിമത്ഥേരം ചിനരട്ഠം പേസേസി,-ത്വം ഏതം രട്ഠം ഗന്ത്വാ ഏത്ഥ സാസനം പതിട്ഠാപേഹീതി.

മജ്ഝിമത്ഥേരോച കസ്സപഗോത്തരേന അളകരേവത്ഥേരേന ദുന്ദഭിയത്ഥേരേന മഹാരേവത്ഥേരേനച സദ്ധിം ഹിമവന്തപ്പദേസേ പഞ്ചചീനരട്ഠം ഗന്ത്വാ ധമ്മചക്കപ്പവത്തനസുത്തന്തകഥായതം ദേസം പസാദേത്വാ അസീതിപാണകോടിയോ മഗ്ഗഫലരതനാനി പടിലാഭേസി. പഞ്ചപിച തേ ഥേരാ പഞ്ചരട്ഠാനി പസാദേസും. ഏകമേകസ്സ സന്തികേ സഹസ്സമത്താ പബ്ബജിംസു. ഏവം തേ തത്ഥ സാസനം പതിട്ഠാപേസും.

ഗന്ത്വാ മജ്ഝിമത്ഥേരോ, ഹിമവന്തം പസാദയി;
യക്ഖസേനം പകാസേന്തോ, ധമ്മചക്കപ്പവത്തനന്തി.

തത്ഥ കിര മനുസ്സാ യേഭുയ്യേന ചന്ദീപരമീസ്വാരാനം യക്ഖാനം പൂജം കരോന്തി. തേനേവ തേ പഞ്ച ഥേരാ തേസം യക്ഖസേനം പകാസയിത്വാ ധമ്മം ദേസേസും. കസ്മീരഗന്ധാരരട്ഠം പന കദാചി കദാചി ചീനരട്ഠിന്ദസ്സ വിജിതം ഹോതി, കദാചി കദാചി പന വിസും ഹോതി. തദാ പന വിസുംയേവ അഹോസീതി ദട്ഠബ്ബം.

ചീരനട്ഠേ പന ഭഗവതോ സാസനം ദുബ്ബലംയേവ ഹുത്വാ അട്ഠാസി, ന ഥിരം ഹുത്വാ. തേനേവ ഇദാനി തത്ഥ കത്ഥചിയേവ സാസനം ഛായാമത്തംവ പഞ്ഞായതി, വാതവേഗേന വികിണ്ണഅബ്ഭംവിയ തിട്ഠതീതി.

ഇതി സാസനവംസേ ചീനരട്ഠസാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ നാമ

ദസമോ പരിച്ഛേദോ.

ഏവം സബ്ബേന സബ്ബം സാസനവംസകഥാമഗ്ഗോ നിട്ഠിതോ.

ഏത്താവതാച -

ലങ്കാഗതേന സന്തേന, ചിത്രഞാണേന ഭിക്ഖുനാ;
സരണങ്കരനാമേന, സദ്ധമ്മട്ഠിതികാമിനാ.

ദൂരതോയേവ ദീപമ്ഹാ, സുമങ്ഗലേന ജോതിനാ;
വിസുദ്ധസീലിനാചേവ, ദീപന്തരട്ഠഭിക്ഖുനാ.

അജ്ഝേസിചാഭിയാചിതോ, പഞ്ഞാസാമീതി നാമകോ;
അകാസിം സുട്ഠുകം ഗന്ഥം, സാസനവംസപ്പദീപികം.

ദ്വിസതേച സഹസ്സേച, തേവീസാധികേ ഗതേ;

പുണ്ണായം മിഗസീരസ്സ, നിട്ഠം ഗതാവ സബ്ബസോ.

കോചി ഏത്ഥേവ ദോസോ ചേ, പഞ്ഞായതി സുചിത്തകാ;
തം ഖമന്തു ച സുദ്ധിയാ, ഗണ്ഹന്തു യുത്തികം ഹവേതി.